

2024

Vuosiraportti
KESKISUOMALAINEN OYJ

Tietoja osakkeenomistajille

YHTIÖKOKOUS

Keskisuomalainen Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 25.4.2025 Jyväskylän Paviljongissa osoitteessa Lutakonaukio 12, Jyväskylä. Ajantasaista tietoa Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta on saatavilla yhtiön internetsivuilla www.keskisuomalainen.com.

OSINGONMAKSU

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on vuosiraportoinnin julkaisun ajankohtana 10 957 781 kappaletta.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2024 maksetaan osinkoa 0,35 euroa osaketta kohden. Hallitus esittää myös, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään 31.12.2025 mennessä enintään 0,20 euron lisäosingosta osaketta kohden.

Osinko, suuruudeltaan 0,35 euroa, maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingon täsmäytyspäivänä 29.4.2025 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää osingon maksupäiväksi 7.5.2025.

OSAKEREKISTERI

Keskisuomalainen Oyj:n osaketietojen ylläpito
Euroclear Finland Oy
p. 020 770 6000, faksi 020 770 6658

Osaketiedot ja osakerekisteri yhtiössä
Keskisuomalainen Oyj
Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä
PL 159, 40101 Jyväskylä
p. 014 622 000
www.keskisuomalainen.com
sijoittajat@media.fi

TALOUDELLINEN JA KESTÄVYYTTÄ KOSKEVA INFORMAATIO

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2024 julkaistiin 27.2.2024.

Keskisuomalainen Oyj:n puolivuosisiksaus vuodelta 2025 julkaistaan 28.8.2025.

SIJOITTAJAINFORMAATIO

Keskisuomalainen Oyj:n sijoittajainformaatio on saatavilla yhtiön internetsivuilla www.keskisuomalainen.com.

VIISIRAPORTTI 2024

Keskisuomalainen Oyj:n vuosiraportti vuodelta 2024 sisältää hallituksen toimintakertomuksen sisältäen kestävyys selvityksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä toimielinten palkitsemisraportin.

Sähköinen vuosiraportti vuodelta 2024 on julkaistu yhtiön internetsivuilla www.keskisuomalainen.com.

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Mediakonserni Keski-suomalainen lyhyesti.....	6
Mediakonserni Keski-suomalaisen historia.....	10
Mediakonserni Keski-suomalaisen liiketoiminnat.....	11
Keski-suomalainen-konsernin organisaatiorakenne.....	12
Keski-suomalainen-konsernin tunnusluvut 2024.....	13
Strategisen kumppanin puheenvuoro – Tokmanni.....	16
Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa.....	18
CEO’s review of 2024.....	24
Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2024.....	26
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.....	175
Keski-suomalainen Oyj:n hallitus ja johtoryhmä.....	182
Toimielinten palkitsemisraportti.....	190

Toimitusjohtajan katsaus vuoteen 2024

Suomalainen kaupallinen media on kohdannut poikkeuksellisen vaikean toimintaympäristön viime vuosien aikana. Mediamurroksen ohessa niin korona kuin Venäjän aggressio Ukrainaa kohtaan ovat tuoneet yleismaailmallisten taloudellisten seuraamusten myötä merkittäviä lisähaasteita. Korona sulki koko Suomen ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan kiihdytti inflaatiota aivan uudelle tasolle. Vallinneessa toimintaympäristössä tuloksen tekeminen on ollut haasteellista. Inflaation mukana tullut kustannustekijöiden nousu korotti meille tärkeiden kustannuselementtien tasoa merkittävästi. Paperin hinta sekä jakelukustannukset nousivat ennätystasolle tilanteessa, jossa yleinen suhdanne painoi muun muassa mainontaa alaspäin. Uuteen tilanteeseen sopeutuminen ja sopeuttaminen ovat vaatineet paljon työtä ja tehostamista konserniltamme. Asetimme tappiollisen vuoden 2023 jälkeen tavoitteen kääntää yhtiömme tulos voitolliseksi. Onnistuimme tavoitteessamme, kun yhtiömme tulos kääntyi voitolliseksi vuonna 2024. Liikevoittoa operatiivisesti syntyi 2,6 Me, tämäkin tulos sisältää kertaluonteisia kuluja, mitkä liittyivät tehostamisohjelmaamme sekä vuonna 2024 ostetun Sanomalehti Karjalaisen sekä muun siihen liittyvän Pohjois-Karjalan alueen media liiketoiminnan integroimiseen Keskisuomalainen-konserniin.

Keskisuomalainen Oyj osti alkuvuonna 2024 silloiselta Puna-Musta Media Oyj:ltä (nykyinen Rebl Group Oyj) PunaMusta Media -konsernin media liiketoiminnan. Hankinnalla konsernimme laajeni Pohjois-Karjalaan ja vahvistimme uutismediamme alueellista kattavuutta sekä tuloksetekokykyä. Hankinta onnistui erinomaisesti. Alkuun liittyneiden kertaluonteisten kulujen jälkeen toiminta on ollut voitollista.

Vuonna 2023 määrittelimme Keskisuomalainen-konsernin strategisiksi painopistealueiksi uutismedian, digitaalisen ulkomainonnan, jakelun sekä asiantuntijapalvelut. Vuonna 2024 etenimme strategiamme mukaisesti kiihdyttämällä uutismediamme digitaalisuutta. Saavutimme useiden lehtiemme osalta uusia ennätysisiä digitaalisten lukijoiden määrässä. Sanomalehti Keskisuomalainen vakiinnutti paikkansa Suomen kolmanneksi luetuimpana lehtenä. Konsernitasolla kykenimme kasvattamaan tilaustuottojamme 7,5 prosenttia edellisvuodesta. Ilman Karjalaisen ja mui-

den Pohjois-Karjalan alueen tilattavien lehtien vaikutusta tilaustuottoihimme pysyimme vuoden 2023 tasolla. Tätä voidaan pitää erinomaisena tuloksena, koska tilauksia konvertoitui mittavasti paperista digitaalisiksi.

Digitaalinen ulkomainonta kasvoi liikevaihdolla mitattuna vuonna 2024 noin 22 prosenttia. Vuoden aikana rakensimme uutta digitaalisen ulkomainonnan infraa pääkaupunkiseudulle, mitä pääsemme hyödyntämään vuoden 2025 aikana. Odotamme vahvaa kasvua digitaaliselta ulkomainonnalta lähivuosina. Digitaalinen ulkomainonta lisää mediatavoittavuuttamme oleellisesti.

Jakeluliiketoiminnassa saimme tehostamisen kautta pienennettyä tappiota vuonna 2024. Vuoden 2025 alusta lukien Posti Oyj luopui osoitteettomasta suorajakeluliiketoiminnasta ja Keskisuomalainen-konserniin kuuluva Suomen Suoramainonta jäi selväksi markkinajohtajaksi Suomen suorajakelumarkkinaan. Vuodelle 2025 odotamme merkittävää liikevaihdon kasvua ja tuloksen paranemista jakeluliiketoiminnassa.

Asiantuntijapalvelut ovat mittakaavallisesti selvästi pienempi liiketoiminta-alue kuin kolme muuta. Asiantuntijapalveluiden osalta pyrimme parantamaan kilpailukykyämme sekä löytämään uusia asiakkuuksia.

Vuonna 2024 läpiviedyllä tehostamisohjelmalla uskomme saavuttavamme noin 7 Me vuosittaiset säästöt. Säästöjen ohessa tehostaminen on myös virtaviivaistanut toimintaamme. Olemme tiivistäneet rakenteitamme, muun muassa uudistamalla alueyhtiörakennettamme. Vähennämme alueyhtiöidemme määrän viidestä kolmeen huhtikuussa 2025 ja samalla karsimme päällekkäisyyksiä eri toimintojen osalta. Uudet alueet ovat Savo-Karjalan Media, Päijänne Media sekä Etelä-Suomen Media.

Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2024 varsinaisessa yhtiökokouksessa uudistimme yhtiön yhtiöjärjestyksestä. Modernisoimme sen vastaamaan lainsäädännön ja nykykäytäntöjen henkeä. Suurimpana muutoksena tuli osakesarjojen yhdistäminen, missä tarkoituksena oli osakkeen likviditeetin vahvistaminen ja läpinäkyvyyden lisääntyminen osakekaupassa. Lisäksi poistimme yhtiöjärjestyksestä äänileikkurin. Keskisuomalainen Oyj:n osakkeen kurssikehitys on ollut ennakoitua huonompaa. Kehitykseen ovat

vaikuttaneet yleinen pörssin kehitys ja toimialaamme kohdistuneet moninaiset haasteet. Uskon tuloksemme parantuessa myös osakekurssin reagoivan siihen. Yhtiön johto on vahvasti sitoutunut omistaja-arvon kehittämiseen.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus esittää kevään 2025 varsinaiselle yhtiökokoukselle osingoksi 0,35 euroa osaketta kohden sekä lisäosinkoa 0,20 euroa osaketta kohden maksettavaksi loppuvuodesta hallituksen erillisellä päätöksellä. Omistaja-arvomme keskeinen elementti on ollut koko pörssissä oloikamme vahva osinkopolitiikka ja yhtiö pyrkii myös tulevaisuudessa huolehtimaan tästä. Lisäksi tulemme panostamaan aiempaa enemmän sijoittajaviestintään, pyrkimyksenä pitää yhtiön osakekurssi tasolla, joka vastaa suoritustamme.

Keskisuomalainen-konsernin vuosi 2024 oli toimintaympäristöön suhteutettuna kohtuullinen, mutta tavoitteenamme on parantaa tulostamme merkittävästi vuonna 2025. Uskon, että tähän myös kykenemme. Alkanee vuoden tavoitteena on edelleen kiihdyttää digitaalisten tuotteidemme suoritetta ja vahvistaa asemaamme digitaalisessa ulkomainonnassa.

Haluan kiittää yhtiön hallitusta ja henkilöstöä vahvasta työstä ja tuesta vuoden 2024 aikana ja samalla haluan kiittää omistajiamme luottamuksesta työhömmeni.

Vesa-Pekka Kangaskorpi
toimitusjohtaja
Keskisuomalainen Oyj

31.3.2025 saakka

**Kaakon
Viestintä**

1.4.2025 alkaen

ESA DIGITAL

Research and consulting
iRo

**Kamua
Helsinki®**

lehtisepät est. 1888

Mediasepät

neon|media

omnipress

SSM
SUOMEN SUORAMAINONTA

T1
TIETOYKKÖNEN

5VIISPIIKKINEN   **AAMUPOSTI**   **AAMUPOSTI**
VIKKO HYVINKÄÄ-RIIHIMÄKI   aromi   **ETELÄ-SAIMAA**

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT   evento   **FORSSAN LEHTI**   **HOLLOLAN SANOMAT**

Hankasalmen Sanomat   **Heinäveden Lehti**   Helsingin Uutiset   **HÄMEENLINNAN kaupunki**uutiset

 HÄMEEN SANOMAT   **JOROISTEN LEHTI**   **JUVAN LEHTI**   IISALMEN SANOMAT

ITÄ-HÄME   **ITÄ-SAVO**   **KAAKONKULMA**   Kangasniemen Kunnallislehti   **KARJALAINEN**

Karjalan **Heili**   Karkkilalainen   **KESKI-HÄME**   Keski-laakso   **KESKISUOMALAINEN**

KESKI-UUSIMAA   **KESKI-UUSIMAA**
VIKKO   **KESKI**VIKKO   **Koillis-Savo**

KOUVOLAN SANOMAT   Kymen Sanomat   **LAUKAA-KONNEVESI**   **Lieksan Lehti**

LOPEN LEHTI   **LOVIISAN SANOMAT**   **LÄNSI-SAIMAAN**
SANOMAT   **LÄNSI-SAVO**   **LÄNSIVÄYLÄ**

Matti ja Liisa   **Miilu**   MikkelinKaupunkilehti   Mäntsälän Uutiset

 LÄNSI-UUSIMAA   **NASTOLA-LEHTI**   Nurmijärven Uutiset   **Orimattilan ALUELEHTI**

OUTOKUMMUN seutu *Paikallislehti* **Foutseno** Parikkalan-Rautjärven Sanomat **Pielavesi Keitele** PIELISJOKISEUTU
 Pogostan Sanomat **PURUVESI** PÄIJÄT-HÄME Pitäjäläinen Pikkukaupunkilainen
 Pitäjänuutiset PIEKSÄMÄENLEHTI **PYHTÄÄNLEHTI** SAARIJÄRVELÄINEN **SAMPO**
 SAVON SANOMAT shaker **SELKO** vantaalainen **SÄVO** *Savon* SIPOON SANOMAT **SISÄSAVO**
 Sisä-Suomen Lehti **Soisalon** SEUTU **JYVÄSKYLÄN** Tamperealainen Turkulainen
 Töllötin **UUTISJOUSI** **Uutisvuoksi** **UUSI LAHTI** **UUSIMAA**
 Vantaan Sanomat Vihdin Uutiset **VIKKO SAVO** Viitasaaren **Seutu** **WARKAUDEN LEHTI**
Wiita-Sanomats **YLÄ-KARJALA**

KARJALAINEN
SYKE

savon
aallot

RADIO
KSM

radio
TEMPO

RADIO
**VOI
MA**

Mediakonserni Keski-suomalaisen tavoittavuudet

Uutismedia

KOKONAISTAVOITTAUVUUS

2,2 milj.

(KMT 2024)

PRINTTITAVOITTAUVUUS, 1 pv

1,3 milj.

(KMT 2024)

DIGITAVOITTAUVUUS, 7 pv

1,6 milj.

(KMT 2024)

Jakelu

KOTITALOUTEEN SUORAJAKELUNA

1,85 milj.

Digitaalinen ulkomainonta

KONSERNIN ULKOMAINONNAN YMPÄRISTÖT*

3,2 milj.

(Kantar Mind 2023)

*Ulkomainonnan ympäristöissä liikkuu 3,2 miljoonaa suomalaista joka viikko

Uutismedia ja digitaalinen ulkomainonta

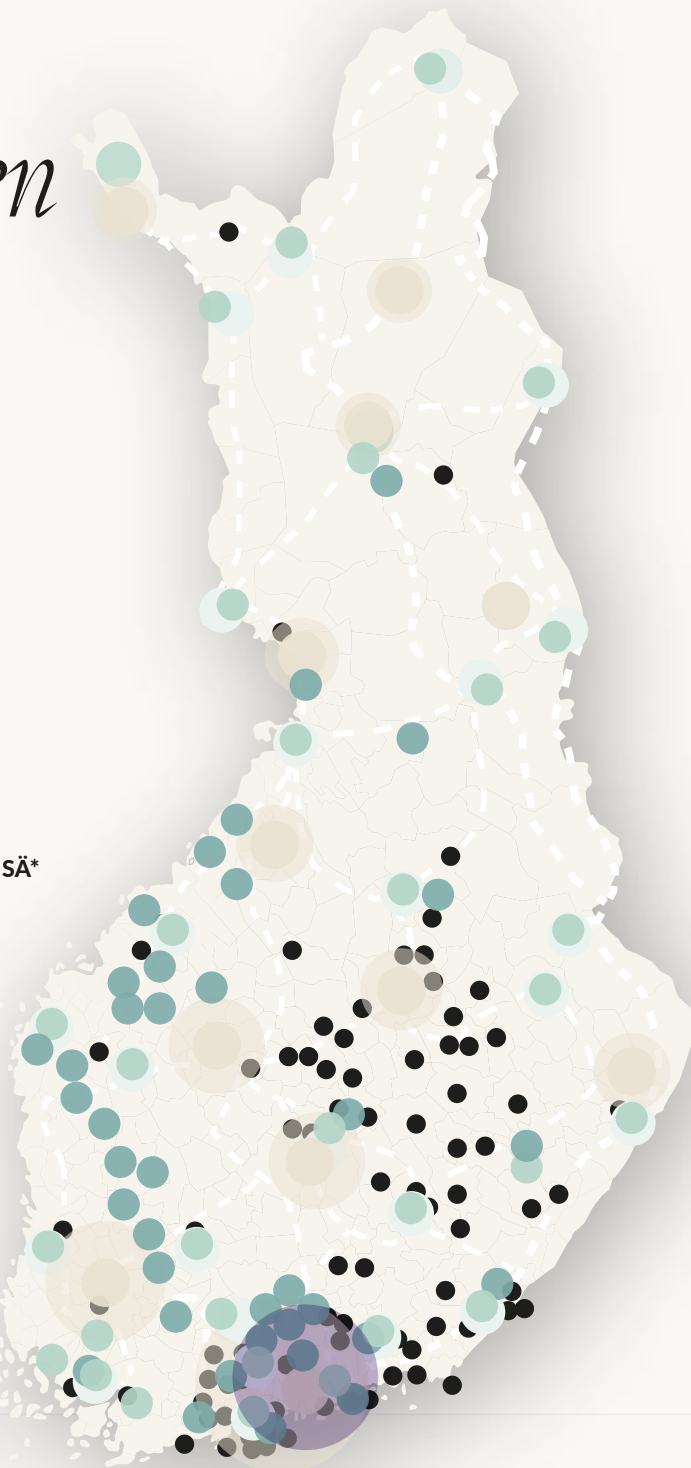
PRINTTI, DIGI JA DIGITAALINEN ULKOMAINONTA YHTEENSÄ*

3,1 milj.

(Kantar Monimediatautkimus 2022)

*Netto: eri kuluttajaa

- **Digitaalinen bussimedia**
2 000 digitaalista näyttöä 1 000 bussissa paikallis- ja pikavuoroliikenteessä
- **Digisuurtaulut**
200 digitaalista ulkomainostaulua, laajin valtakunnallinen tienvarsimediaverkosto
- **Pystydigit**
100 Helsingin työssäkäyntialueella
- **Digitaalinen liikenneasemamedia**
130 digitaalista näyttöä Neste-asemilla
- **100 mediaa**

1871

Ensimmäinen Keski-Suomi -lehti ilmestyi.

1918

Lehti ilmestyi ensimmäistä kertaa Keskisuomalainen-nimellä.

1932

Keskisuomalainen myytiin Saarijärven Paavon tukiyhdistykselle Oy Keskimaalle.

1942

Keskisuomalainen alkoi ilmestyä joka päivä.

1963

Oy Keskimaa -nimi muutettiin Oy Keskisuomalaiseksi.

1968

Muutto Kauppakadulta uuteen toimitaloon Aholaitaan.

1973

Keskisuomalainen siirtyi nykyisinkin käytettävään offset-painotekniikkaan.

1986

Julistautuminen sitoutumattomaksi lehdeksi.

1991

Keskisuomalaisesta Suomen vanhin suomenkielinen sanomalehti Uuden Suomen lakkauttamisen johdosta.

1994

Keskisuomalainen ilmestyi nelivärisenä.

1996

Keskisuomalainen julkaistiin verkkolehdenä.

1999

Keskisuomalainen Oy meni pörssiin.

2001

Savon Mediat Oy:n osake-enemmistön osto.

2003

Ensimmäinen näköislehti julkaistiin verkossa.

2007

Savon Mediat Oy sulautui Keskisuomalainen Oy:öön.

2013

Suomen Lehtiyhtymän osto.

2016

Mediakonserni ESan osto.

2018

IROResearchin, Neonmedian ja Suomen Suoramainonnan osto.

2019

Kaakon Viestinnän sekä Loviisan Sanomien ja Pyhtäänlehden osto.

2020

Mikkelin Kaupunkilehden, Keski-Häme-lehden sekä Karprintin paikallis- ja kaupunkilehtien osto.

Radio Keskisuomalainen ja Savon Aallot aloittivat toimintansa.

2021

Keskisuomalainen täytti 150 vuotta.

Hämeen Sanomien osto.

2022

Savon Painon osto.
Varhaisjakelun myynti Postille.
Lehtien ulkoasu-uudistus.

2023

Sinun Savon ja Karkkilalaisen osto.
Mobiilisovellusuudistus.

2024

PunaMusta Media -konsernin medialiikeyrityksen osto.
Osakesarjojen yhdistäminen.

Mediakonserni Keski-suomalaisen *liiketoiminnat*

UUTISMEDIAT

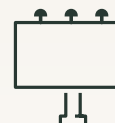
TUTKIMUS-
PALVELUT

PAINETUT JA
DIGITAALISET LEHDET

PAINOPALVELUT

RADIOT

DIGITAALINEN
ULKOMAINONTA

JAKELUTOIMINTA

ASiantuntija-
PALVELUT

MARKKINOINTI-
VIESTINTÄ

5 000 ERI ALOJEN AMMATTILAISTA

Keskisuomalainen-konsernin organisaatiorakenne 31.12.2024

Keskisuomalainen Oyj

Tytäryhtiöt

Etelä-Suomen Media Oy

Savo-Karjalan Media Oy

Esa Digital Oy

Kamua Helsinki Oy

Tietoykkönen Oy

Neonmedia Oy

OÜ Vaba Meedia

Suomen Suoramainonta Oy

Keski-Suomen Media Oy

Hämeen Media Oy

Mediasepät Oy

Lehtisepät Oy

IROResearch Oy Tutkimustoimisto

Väli-Suomen Media Oy

Kaakon Viestintä Oy

Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213

Kiinteistö Oy Lehtikaari 1

Osakkuusyhtiöt

Myyntimestarit Oy
(31,63 %)

Arena Partners Oy
(45,20 %)

Jyväskylän Messut Oy
(26,47 %)

Kärkimedia Oy
(47,22 %)

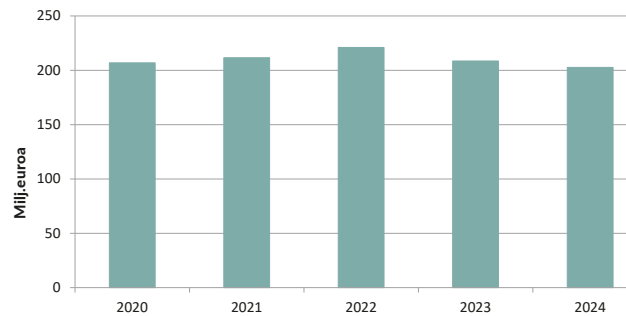
Hämeen Ääni Oy
(40,00 %)

Oulu-Suorajakelu Oy
(50,00 %)

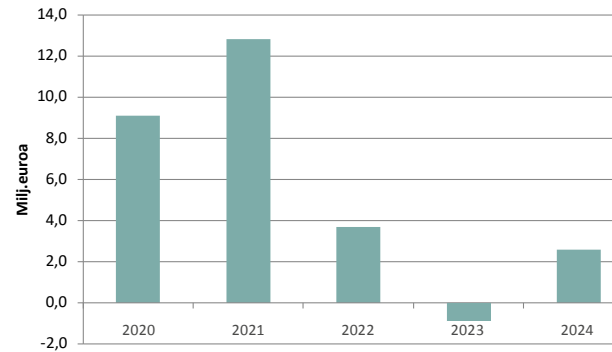
**Länsi-Uudenmaan
Mainosjakelu Oy**
(35,00 %)

Tunnusluvut 2024

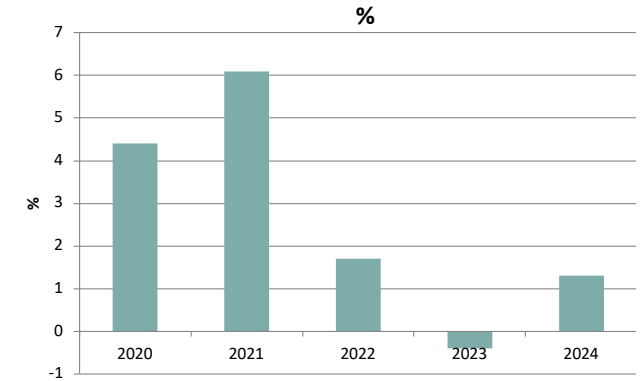
Liikevaihto

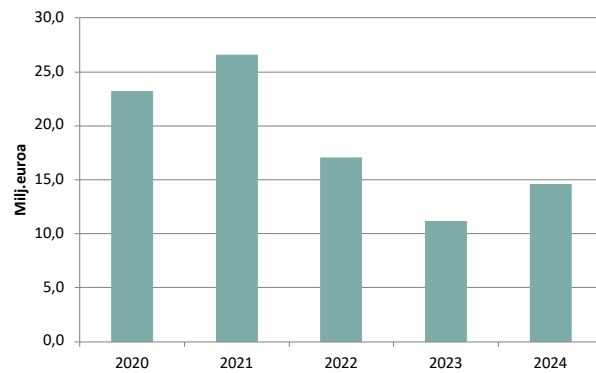
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto

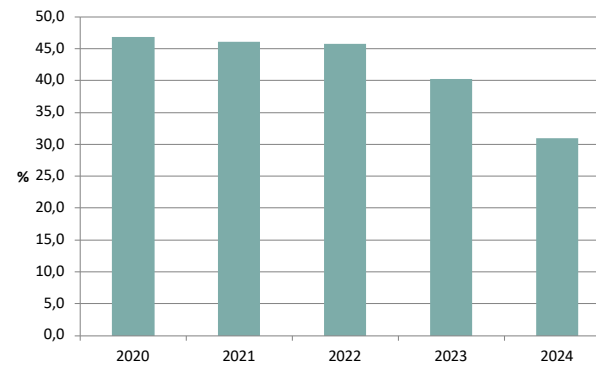
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto

Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate

Omavaraisuusaste

Osakkeen kurssikehitys 2024

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa 26.4.2024.

Läpinäkyvyyttä yhtiörakenteeseen ja parempaa vaihdettavuutta osakkeille

K- ja A-sarjojen osakkeiden yhdistäminen yhdeksi osakesarjaksi on yksinkertaistanut Keskisuomalainen Oyj:n yhtiörakennetta ja selkiyttänyt päätöksentekoa.

Keskisuomalainen Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.4.2024 päätti yksimielisesti yhdistää K- ja A-sarjan osakkeet yhdeksi osakesarjaksi. Yhdistämisen jälkeen yhtiöllä on ainoastaan yksi osakesarja, joka on julkisen kaupankäynnin kohteena ja johon kuuluvilla osakkeilla on yksi ääni ja muutoinkin samanlaiset oikeudet.

– Halusimme ennen kaikkea parantaa osakkeiden likviditeettiä eli vaihdettavuutta sekä toimintamme läpinäkyvyyttä ja avoimuutta, toteaa toimitusjohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Yhdistämisessä jokainen K-osake muunnettiin yhdeksi A-osakkeeksi, minkä lisäksi jokaiselle K-osakkeen omistajalle suunnattiin maksuton osakeanti. Kutakin samalla arvo-osuustillillä säilytettyä K-osaketta kohden annettiin maksutta 0,2 uutta A-osaketta.

Osakesarjojen yhdistämisellä oli myös vaikutuksia osakkaiden äänioikeuteen yhtiön päätöksenteossa: jokainen K-sarjan osake on oikeuttanut äänestämään yhtiökokouksessa 20 äänellä ja jokainen A-sarjan osake yhdellä äänellä. Osakesarjojen yhdistämisellä pyrittiin yksinkertaistamaan yhtiön omistusrakennetta sekä selkiyttämään päätöksentekoa äänioikeuksien jakautuessa jatkossa osakkeenomistajien osakeomistuksen mukaisessa suhteessa.

– Osakesarjojen yhdistämisestä seuraavan äänivallan tasapuolistumisen uskotaan herättävän kiinnostusta yhtiön osakkeita kohtaan. Olemme nyt yhtiörakenteen puolesta kiinnostava sijoituskohde myös yhtiömuotoisille sijoittajille, Kangaskorpi sanoo.

Yhdistämisen odotetaan kasvattavan kiinnostusta yhtiön osaketta kohtaan. Kangaskorven mukaan osakkeiden kaupankäynti on vilkastunut, mutta haastavan toimintaympäristön vuoksi kaupankäyntiä on ollut odotettua vähemmän.

– Tilanne on ollut haastava kaikille, etenkin mediayhtiöille. Maailman tapahtumat ja yleinen taloustilanne eivät voi olla vaikuttamatta myös meihin, Kangaskorpi sanoo.

Kangaskorven mukaan yhtiön todellinen markkina-arvo on suurempi kuin tämänhetkinen kurssi. Vahvat panostukset digitaalisiin ratkaisuihin, kuten digitaaliseen ulkomainontaan, nostavat yhtiön markkina-arvoa myös sijoittajien näkökulmasta. Myös sijoittajaviestintään aiotaan jatkossa panostaa entistä aktiivisemmin.

” *Osakesarjojen yhdistämisestä seuraavan äänivallan tasapuolistumisen uskotaan herättävän kiinnostusta yhtiön osakkeita kohtaan.*

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja
Vesa-Pekka Kangaskorpi

Tokmanni-konserni tähtää Pohjois-Euroopan halpakauppajohtajaksi

Tokmanni-konserni

- Konserni on saanut alkunsa lukuisista alueellisista, usein vuosikymmeniä asiakkaita palveleista halpakauppaketjuista, kuten Tokmannista, Tarjoustalosta ja Maxi-Makasiinista.
- 380 myymälää Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa vuoden 2024 lopussa.
- Noin 6 600 työntekijää.

Suomen Suoramainonta Oy

- 40 paikallista toimipaikkaa/jakeluterminaalia.
- 150 paketti- ja jakeluautoa.
- Noin 3 500 työntekijää.

Kaupan alan murroksesta, inflaatiosta ja kuluttajien ostovoiman heikentymisestä huolimatta Tokmanni-konserni on jatkanut kasvuaan sekä Suomessa että Pohjoismaissa.

Tokmanni-konsernin toimitusjohtaja **Mika Rautiainen** kertoo, että konsernin menestyksen taustalla on yksinkertainen strategia: asiakkaille tarjotaan laaja valikoima, sujuva asiointi, erinomainen palvelu – ja tietenkin mahdollisimman edulliset hinnat. – Halpakauppa on lähtökohdiltaan muita paremmassa asemassa vaikeina aikoina, sillä halvoille hinnoille on aina kysyntää. Olemme ylpeästi halpa ja teemme jatkuvasti töitä sen eteen, että hinnamme pysyvät edullisina, Rautiainen sanoo.

Kansainvälistyminen on Tokmanni-konsernille tärkeä kasvun moottori. Konserni tavoittelee Pohjois-Euroopan johtavaksi halpakauppaketjuksi, ja tässä kehityksessä keskeinen askel oli ruotsalaisen Dollarstore-ketjun yritysosto vuonna 2023. Tokmanni-konsernilla oli vuoden 2024 lopussa 240 myymälää Suomessa ja nyt myös 133 Ruotsissa ja seitsemän Tanskassa. – Suomen vähittäiskaupan markkina on erittäin kilpailtu, ja täällä ostovoima on Pohjoismaiden matalin. Pohjois-Eurooppa on meille luonnollinen kasvusuunta, Rautiainen sanoo.

Tokmanni-konserni on vahvistanut asemaansa myös kotimai-

nessa päivittäistavarakaupassa. Rautiaisen mukaan suomalaisten kuluttajien ostokäyttäytyminen on viime vuosina painottunut yhä vahvemmin päivittäistavarakauppaan, kuten elintarvikkeisiin, kauneuteen, hyvinvointiin ja kodin tuotteisiin. Yhteistyö SPAR-ketjun kanssa tukee Tokmannin kasvua Suomessa.

Kehittyvä Tokmanni-konserni on laajentanut valikoimaansa muun muassa Miny- ja Click Shoes -konsepteilla sekä omilla private label -tuotteillaan. Konsernin digitaalinen kasvu on ollut voimakasta: Tokmannilla on yksi Suomen suosituimmista kaupan alan verkkokaupoista. Tokmanni Klubi ja halpakauppaketjun mobiilisovellus puolestaan tarjoavat runsaasti etuja kanta-asiakkaille ympäri Suomen.

Rautiainen korostaa, ettei Tokmanni-konserni tingi vastuullisuudesta, vaikka hinnat pidetään edullisina. Konsernin toiminnalta vaaditaan läpinäkyvyyttä ja esimerkiksi toimitusketjujen halutaan olevan kestäviä. Rautiaisen mukaan pohjoismaiset kaupat ovat maailman vastuullisimpien joukossa, ja muun muassa suomalaiset arvostavat avoimuutta ja tuotteiden alkuperätietoja.

”

Tokmannin Tarjoussanomien on erittäin haluttu ja odotettu asiakkaidemme keskuudessa. En usko, että se poistuu markkinoinnistamme seuraavan viiden vuodenkaan sisällä.

Tokmanni-konsernin toimitusjohtaja
Mika Rautiainen

Tokmanni-konsernin vastuullisuustyö on saanut kansainvälistä tunnustusta, sillä se valittiin Time-lehden maailman 500 vastuullisimman kasvuyrityksen joukkoon, sijalle 421.

Suomessa Tokmanni luottaa markkinoinnissaan digitaalisten kanavien rinnalla yhä painettuun Tarjoussanomien-mainoslehteen, joka kulkee Keski-suomalainen Oyj:n tytäryhtiön, Suomen Suoramainonta Oy:n, kautta lähes kahteen miljoonaan talouteen joka viikko.

– Tokmannin Tarjoussanomien on erittäin haluttu ja odotettu asiakkaidemme keskuudessa. En usko, että se poistuu markkinoinnistamme seuraavan viiden vuodenkaan sisällä. Digitaalisen tarjonnan melskeessä painettu versio tuo asiakkaillemme mukavaa vaihtelua. Koteihin jaettu suoramainos on meille jopa kriittisen tärkeä, Rautiainen arvioi.

A young man wearing a black beanie, a dark jacket, and a grey scarf is looking at his smartphone. He is holding a yellow cup in his other hand. The background is a snowy forest with trees and a soft, warm light filtering through the branches.

Vastuullisuus Keskisuomalainen- konsernissa

Vastuullisuuskooste 2024	19
Vastuullisuuden vuosi 2024 Keskisuomalainen-konsernissa	20
Arvonluontimalli	22
Yhteistyö sidosryhmien kanssa	23

Vastuullisuuskooste 2024

Keskisuomalainen-konsernin toimintaa ohjaavat vuonna 2024 laaditut

- ✓ EETTISET TOIMINTAPERIAATTEET
- ✓ TAVARANTOIMITTAJIEN JA PALVELUNTARJOAJIEN TOIMINTATAPAOHJE
- ✓ OHJEISTUS LAHJONNAN JA KORRUPTION EHKÄISEMISEEN
- ✓ HANKINTAOHJE
- ✓ SISÄPIIRIOHJE
- ✓ LÄHIPIIRIPOLITIikka
- ✓ PALKITSEMISPOLITIikka

Keskisuomalainen-konsernin olennaiset kestävyysvaikutukset, -riskit ja -mahdollisuudet tunnistettiin **Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysin** kautta. Osana vuonna 2024 valmistunutta Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysia sidosryhmiä osallistettiin laajasti vastuullisuuskyselyssä.

 VASTUULLISUUS-KYSELYYN VASTAAJIA
2 425

Keskisuomalainen Oyj on laatinut vuonna 2025 voimaan astuvan **Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelman**, johon on kirjattu toimenpiteet ja tavoitteet liittyen konsernin olennaisiin kestävyysvaikutuksiin, -riskeihin ja -mahdollisuuksiin.

Keskisuomalainen-konsernissa vastuullisuus turvaa toimintamme jatkuvuutta.

HUOLEHDIMME YMPÄRISTÖSTÄ

 KIERRÄTYSASTE
95 %

 UUSIUTUVAN ENERGIAN OSUUS
72 %

OLEMME VÄLITTÄVÄ JA KEHITYSMÄHDOLLISUUKSIA TARJOAVA TYÖNANTAJA

 SUKUPUOLI-JAKAUMA
57 %
MIEHIÄ

 43 %
NAISIA

 TYÖSSÄ VIIHTYVYYS (1-5)
4,0

TOIMIMME EETTISESTI JA NOUDATAMME HYVÄÄ HALLINTOTAPAA

ILMOITUSKANAVAAN TULLEET ILMOITUKSET

Vuonna 2024 määritettiin kattavasti **Keskisuomalainen-konsernin arvoketju**, joka alkupäästä kattaa konsernin tavarantoimittajat ja palveluntarjoajat sekä arvoketjun työntekijät ja loppupäästä tuotteiden ja palvelujen kuluttajat ja loppukäyttäjät sekä vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt.

Tilikaudelta 2024 laadittiin uuden sääntelyn mukainen Keskisuomalainen Oyj:n **kestävyyspalvelus** ensimmäistä kertaa. Keskisuomalainen Oyj:n kestävyyspalvelus noudattaa EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) ja eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) periaatteita sekä kirjanpitolain vaatimuksia.

Ympäristötietojen osalta selvitettiin **Keskisuomalainen-konsernin hiilidioksidipäästöt** oman toiminnan ja koko arvoketjun osalta (Scopet 1-3).

HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖT
(Scope 1 ja 2)
2 124
(tCO₂-ekv.)

Vastuullisuuden vuosi 2024 Keskisuomalainen-konsernissa

Vuonna 2024 Keskisuomalainen Oyj valmistautui huolellisesti uuden EU:n kestävyysraportointidirektiivin (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) ja eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (European Sustainability Reporting Standards, ESRS) periaatteiden sekä kirjanpitolain vaatimusten mukaisen kestävyys selvityksen, konsernikestävyysraportin, laatimiseen.

Keskisuomalainen Oyj:n kestävyys selvitys, hallituksen toimintakertomukseen sisältyvä kirjanpitolain 7 luvun mukainen konsernikestävyysraportti tilikaudelta 2024, on laadittu konsernitasolla ja sen laajuus on sama kuin yhtiön tilinpäätöksessä. Keskisuomalainen Oyj:n kestävyys selvitys noudattaa EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) ja eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) periaatteita sekä kirjanpitolain vaatimuksia.

Keskisuomalainen-konsernin olennaisten kestävyysvaikutusten, -riskien ja -mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessi suoritettiin kaksoisolennaisuuden periaatteita noudattaen ensimmäistä kertaa vuonna 2023 ja se valmistui vuonna 2024. Keskisuomalainen-konsernin olennaiset kestävyysvaikutukset, -riskit ja -mahdollisuudet, jotka tunnistettiin Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysin kautta, koskivat ilmastonmuutosta, biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä, resurssien käyttöä ja kiertotaloutta, omaa työvoimaa, arvoketjun työntekijöitä, vaikutuksen kohteena olevia yhteisöjä sekä kuluttajia ja loppukäyttäjiä.

Tarkempi erittely Keskisuomalainen-konsernin olennaisista kestävyysvaikutuksista, -riskeistä ja -mahdollisuuksista on esitetty Keskisuomalainen Oyj:n kestävyys selvityksessä tilikaudelta 2024.

Keskisuomalainen Oyj on vuonna 2024 laatinut vastuullisuusohjelman, johon on kirjattu toimenpiteet ja tavoitteet liittyen Keskisuomalainen-konsernin olennaisiin kestävyysvaikutuksiin, -riskeihin ja -mahdollisuuksiin. Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma on astunut voimaan 1.1.2025 alkaen ja kestävyystavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille on asetettu vuodesta 2025 alkaen ja niiden toteutumisesta tullaan raportimaan ensimmäisen kerran Keskisuomalainen Oyj:n tilikaudelta 2025 laadittavassa kestävyys selvityksessä.

Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelmassa ilmastonmuutosta koskevat tavoitteet on asetettu Pariisin ilmastositomuksen kanssa yhteneviksi sekä tieteeseen perustuviksi.

Keskisuomalainen-konsernin 1.1.2025 voimaan astuneeseen vastuullisuusohjelmaan sisältyvät tavoitteet ovat seuraavat vuodesta 2025 alkaen:

Huolehdimme ympäristöstä

- Laajennamme ympäristöjohtamisen konsernitasoiseksi
- Vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä omassa toiminnassa ja arvoketjussa (Scope 1-3) Pariisin sopimuksen 1,5 asteen tavoitteen mukaisesti
- Pidämme jätteen kierrätysasteen korkealla tasolla
- Huomioimme luonnon monimuotoisuuden raaka-aineiden hankinnassa

Olemme välittävä ja kehitysmahdollisuuksia tarjoava työnantaja

- Edistämme kaikille työntekijöille mahdollisuuksia kehittyä työssään
- Huolehdimme työhyvinvoinnista
- Kohtelemme työntekijöitämme tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti
- Edistämme monimuotoisempaa työyhteisöä
- Olemme haluttu ja innostava työnantaja

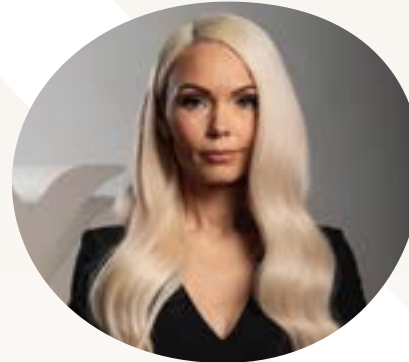
Toimimme eettisesti ja noudatamme hyvää hallintotapaa

- **Toimimme eettisesti ja noudatamme hyvää hallintotapaa**
  - Edistämme vastuullista ja avoimesti kuvattua hallintokulttuuria
  - Toimimme linjassa eettisten toimintaperiaatteidemme kanssa
  - Huolehdimme arvoketjun työntekijöiden työoloista ja ihmisoikeuksien toteutumisesta
  - Hankimme vastuullisesti
  - Kehitämme digitaalista saavutettavuutta
- **Varmistamme tietoturvan ja tietosuojan**
  - Huolehdimme tietoturvasta ja varaudumme riskeihin
  - Parannamme ja päivitämme tietosuojaa
- **Noudatamme vastuullisia markkinointiperiaatteita**
  - Mainostamme hyvän markkinointitavan mukaisesti
- **Tuemme paikallisyhteisöjen elinvoimaa**
  - Kerrytämme taloudellista hyvinvointia verotulojen muodossa suomalaiselle yhteiskunnalle ja työllistämme paikallisesti

Keskisuomalainen-konsernin 1.1.2025 alkaen voimaan astuneessa vastuullisuusohjelmassa mainitut toimenpiteet ja tavoitteet viedään soveltuvin osin konsernin liiketoimintamalliin ja strategiaan seuraavilla päivityskierroksilla.

Keskisuomalainen-konsernin toimintaa ohjaavat myös vuonna 2024 laaditut konsernin eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoinnintajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje, ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen ja hankintaohje sekä vuonna 2024 päivitetty Keskisuomalainen Oyj:n sisäpiiriohje ja lähipiiripolitiikka, lisäksi varsinaisen yhtiökokouksen 26.4.2024 hyväksymä päivitetty yhtiön toimielinten palkitsemispolitiikka.

Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyöstä vastaa yhtiön toimitusjohtaja. Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyön johtamisesta, organisoinnista ja koordinoinnista sekä vastuullisuus-sääntelyn seurannasta, kestävyyttä koskevasta raportoinnista ja viestinnästä sekä näihin liittyvästä sidosryhmäyhteistyötä toimitusjohtajalle vastaa ja raportoi Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtaja. Vastuullisuusjohtaja johtaa lisäksi Keskisuomalainen-konsernin asiantuntijoista koostuvaa vastuullisuuden ohjausryhmää. 1.3.2024 alkaen Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtajana on toiminut hallituksen sihteeri, KTM Ida Lindroos. Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä johtaa vastuullisuutta osana Keskisuomalainen-konsernin liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja hyväksyy keskeiset vastuullisuuden periaatteet sekä kestävyyttä koskevan raportoinnin.

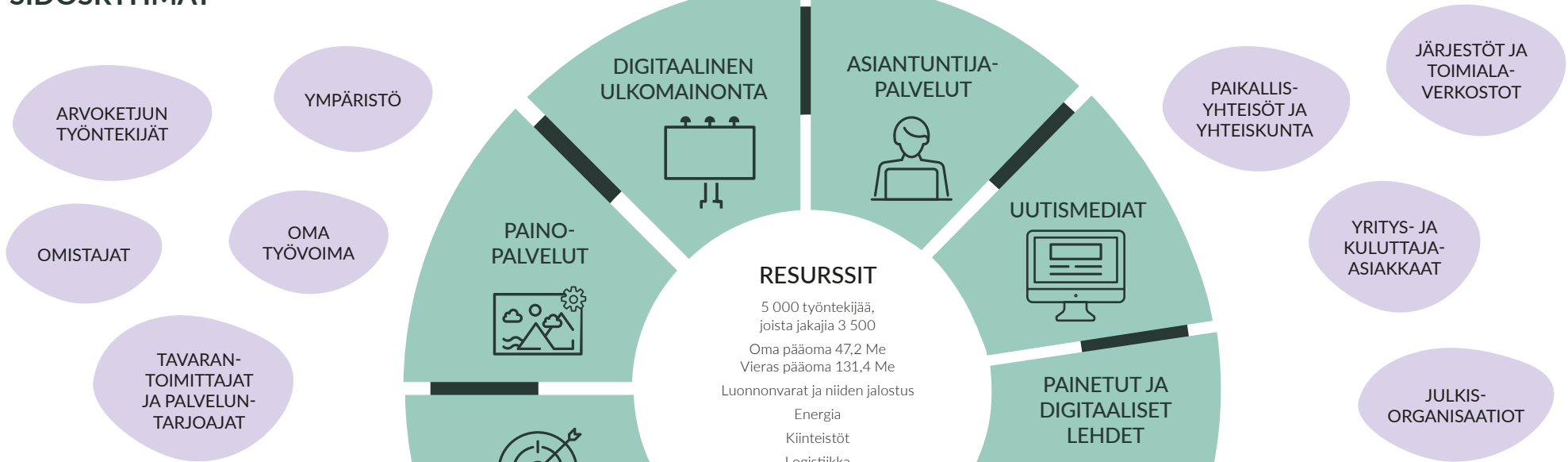
”

Vuosi 2024 oli Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuudessa merkittävä. Etenimme vastuullisuustyössä määrätietoisesti ja laadimme tilikaudelta 2024 uuden sääntelyn mukaisen kestävyys selvityksen ensimmäisten joukossa Suomessa ja Euroopassa.

Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtaja ja hallituksen sihteeri
Ida Lindroos

Arvonluontimalli

SIDOSRYHMÄT

TUOTTAMAMME ARVO

Yhteistyö sidosryhmien kanssa

Keskisuomalainen-konsernin tärkeimmät sidosryhmät ovat omistajat, oma työvoima, arvoketjun työntekijät, tavarantoimittajat ja palveluntarjoajat, yritys- ja kuluttaja-asiakkaat, julkisorganisaatiot, järjestöt ja toimialaverkostot sekä paikallisyhteisöt ja yhteiskunta.

Keskisuomalainen-konserni käy sidosryhmiensä kanssa vuoropuhelua. Vuonna 2023 sidosryhmiä osallistettiin ja heidän näkökulmiaan kuultiin kattavasti vastuullisuuskyselyssä osana vuonna 2024 valmistunutta Keskisuomalainen Oyj:n kaksois-olennaisuusanalyysia. Kyselyn toteutti Keskisuomalainen-konserniin kuuluva IROResearch Oy Tutkimustoimisto. Vastaajia oli yhteensä 2 425. Vastaajina oli muiden muassa Keskisuomalainen Oyj:n omistajia, Keskisuomalainen-konsernin työntekijöitä, yritysasiakkaita, alihankintaketjun kumppaneita sekä konsernin medioiden lukijoita eri maakunnista.

Keskisuomalainen-konserni tekee aktiivista yhteistyötä muiden organisaatioiden ja järjestöjen kanssa. Konserni on mukana kehittämässä toimialaa toimien monissa journalistissa sekä markkinointialan yhdistyksissä ja liitoissa, niin paikallisissa kuin valtakunnallisissa ja kansainvälisissä. Konserni on aktiivinen jäsen esimerkiksi Medialiitossa, Uutismedian Liitossa, Suomen Markkinointiliitossa, Suomen Ulkomainosliitossa sekä Graafinen Teollisuus ry:ssä. Lisäksi konserni kuuluu Suomen Yrittäjiin ja on mukana useiden paikallisten kauppakamareiden toiminnassa.

CEO's review of
2024

Finnish commercial media has faced an exceptionally difficult operating environment in recent years. In addition to the media transformation, both COVID-19 and Russia's aggression against Ukraine have brought significant additional challenges due to the global economic consequences. COVID-19 shut down all of Finland, and Russia's invasion of Ukraine accelerated inflation to a completely new level. In the current operating environment, it has been challenging to operate profitably. The rise in cost factors resulting from inflation significantly increased the level of cost elements that are important to us. The price of paper and distribution costs rose to a record-high level in a situation where the general economic cycle burdened advertising, among other things. Adapting to the new situation has required a lot of work and efficiency improvements from our Group. After making a loss in 2023, we set bringing our company to the black as our goal. We achieved our goal when our company's result turned profitable in 2024. Operating profit was EUR 2.6 million. This result also includes non-recurring expenses related to our efficiency improvement programme and the integration of Sanomalehti Karjalainen, acquired in 2024, and other related media business operations in the North Karelia region into the Keski-suomalainen Group.

In early 2024, Keski-suomalainen Oyj acquired the media business of the PunaMusta Media Group from the then PunaMusta Media Oyj (now Rebl Group Oyj). The acquisition expanded our Group into North Karelia and strengthened the regional coverage and profitability of our news media. The acquisition was an excellent success. After the initial non-recurring expenses, the operations have been profitable.

In 2023, we defined news media, digital outdoor advertising, distribution and expert services as the Group's strategic focus areas. In 2024, we made progress in line with our strategy by accelerating the digitalisation of our news media. We reached new records in the number of digital readers for several of our magazines. The Keski-suomalainen newspaper established itself as the third-most read newspaper in Finland. At the Group level, we were able to increase our subscription revenue by 7.5 per

cent year-on-year. Excluding the impact of Karjalainen and other newspapers subscribed in the North Karelia region on our subscription revenue, we remained at the same level as in 2023. This can be considered as an excellent result, as subscriptions were considerably converted from paper to digital.

Digital outdoor advertising grew by approximately 22 per cent in 2024, measured by turnover. During the year, we built new digital outdoor advertising infrastructure in the Helsinki Metropolitan Area, which we will be able to utilise in 2025. We expect strong growth in digital outdoor advertising in the coming years. Digital outdoor advertising significantly increases our media reach.

In the distribution business, we reduced our loss in 2024 through efficiency improvements. From the beginning of 2025, Posti Group abandoned its unaddressed direct delivery business, and Suomen Suoramainonta, part of the Keski-suomalainen Group, remained the clear market leader in the Finnish direct delivery market. In 2025, we expect significant growth in turnover and an improvement in the result in the distribution business.

Expert services is a significantly smaller business area than the other three business areas. With regard to expert services, we aim to improve our competitiveness and find new customers.

With the efficiency improvement programme implemented in 2024, we expect to achieve annual savings of approximately 7 million euros. In addition to savings, efficiency improvements have also streamlined our operations. We have consolidated our structures by renewing our regional company structure, for example. We will reduce the number of our regional companies from five to three in April 2025 and eliminate overlaps in different functions. The new areas are Savo-Karjala Media, Päijänne Media and Southern Finland Media.

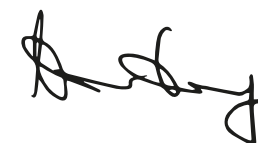
At the Annual General Meeting of Keski-suomalainen Oyj in 2024, we revised the company's Articles of Association. We modernised them to reflect the spirit of legislation and current practices. The biggest amendment was the merger of the share series, with the aim of strengthening the liquidity of the share

and increasing transparency in trading. In addition, we omitted the shareholder voting limit from the Articles of Association. The price development of Keski-suomalainen Oyj's share has been worse than expected. The development has been influenced by the general stock market development and the diverse challenges facing our industry. I believe that the share price will also react as our profit improves. The company's management is strongly committed to developing shareholder value.

The Board of Directors of Keski-suomalainen Oyj proposes to the Annual General Meeting of spring 2025 that a dividend of EUR 0.35 per share be paid and that an additional dividend of EUR 0.20 per share be paid by a separate decision of the Board of Directors. A key element of our shareholder value has been our strong dividend policy throughout our inclusion in the stock exchange, and the company will continue to strive to ensure this. In addition, we will invest more than before in investor communications with the aim of keeping the company's share price at a level that corresponds to our performance.

Keski-suomalainen Group's year 2024 was reasonable considering the operating environment, but our goal is to significantly improve our performance in 2025. I believe this is completely feasible. The goal for the year is to further accelerate the performance of our digital products and strengthen our position in digital outdoor advertising.

I would like to thank the company's Board of Directors and employees for their strong work and support during 2024, and our shareholders for their trust in our work.

Vesa-Pekka Kangaskorpi
CEO
Keski-suomalainen Oyj

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Keskisuomalainen Oyj

Keskisuomalainen-konserni
PL 159, 40101 Jyväskylä
Jyväskylä
Suomi
0174445-8
743700J7NHT5OLSJ3B78

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

1.1.2024-31.12.2024

Hallituksen toimintakertomus	26	17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	133
Hallituksen toimintakertomus	29	18. Käyttöoikeusomaisuuserät.....	134
Kestävyysselvitys.....	36	19. Osuudet osakkuusyrytyksissä.....	136
ESRS 2 Yleiset tiedot.....	39	20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat.....	137
EU-taksonomia	60	21. Pitkäaikaiset saamiset.....	137
ESRS E1 Ilmastonmuutos	67	22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat.....	138
ESRS E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit.....	76	23. Vaihto-omaisuus.....	139
ESRS E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous.....	80	24. Myyntisaamiset ja muut saamiset	140
ESRS S1 Oma työvoima	84	25. Muut rahoitusvarat.....	140
ESRS S2 Arvoketjun työntekijät.....	91	26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot.....	140
ESRS S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt.....	94	27. Eläkevelvoitteet.....	141
ESRS S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät.....	97	28. Varaukset	143
ESRS G1 Liiketoiminnan harjoittaminen	104	29. Korolliset velat	144
Konsernitilinpäätös	109	30. Ostovelat ja muut velat	145
Konsernin laaja tuloslaskelma.....	110	31. Rahoitusriskien hallinta	145
Konsernitase.....	111	32. Muut vuokrasopimukset.....	147
Konsernin rahavirtalaskelma, suora.....	112	33. Vakuudet ja vastuusitoumukset.....	147
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	113	34. Lähipiiritapahtumat	147
Konsernin liitetiedot		35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	148
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	114	Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot	
2. Segmentti-informaatio	122	osakkeenomistajista.....	149
3. Hankitut liiketoiminnot.....	125	Tunnusluvut.....	152
4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	126	Tunnuslukujen laskentakaavat.....	153
5. Myyntituoton kirjaaminen suoriteveloitteen täytyessä.....	127	Emoyhtiön tilinpäätös	
6. Liiketoiminnan muut tuotot.....	127	Emoyhtiön Tuloslaskelma.....	155
7. Liiketoiminnan muut kulut.....	127	Emoyhtiön Tase	155
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut.....	128	Emoyhtiön Rahoituslaskelma, suora	156
9. Tutkimus- ja kehitysmenot	128	Emoyhtiön liitetiedot.....	157
10. Rahoitustuotot.....	128	Allekirjoitukset.....	167
11. Rahoituskulut	128		
12. Tuloverot	129	Tilintarkastuskertomus.....	168
13. Osakekohtainen tulos	129	Kestävyyssraportin varmennuskertomus	172
14. Aineettomat hyödykkeet	130	Riippumattoman tilintarkastajan raportti	
15. Arvon alentumiset	131	ESEF-tilinpäätöksestä	174
16. Sijoituskiinteistöt	132		

Hallituksen toimintakertomus 2024

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2024

Konsernin taloudellinen kehitys

Keskisuomalainen-konsernin kannattavuus parani vuoden 2024 aikana toiminnan tehostamisen seurauksena. Keskisuomalainen-konsernin operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto parani 3,5 Me ja oli 2,6 Me, kun edellisenä vuonna konsernin operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli 0,9 Me tappiolla. Konsernin liikevaihto pysyi lähes edellisen vuoden tasolla ja oli 202,7 Me (208,6 Me). Laskua edellisestä vuodesta oli 2,8 %. Vuoden 2024 liikevaihtoon sisältyi 1.4.2024 hankitun Pohjois-Karjalan medialiiketoiminnan liikevaihtoa yhteensä 11,6 Me. Lisäksi tammikuun 2024 lopussa toteutuneesta arkkipainoliiketoiminnan myynnistä aiheutui 4,0 Me liikevaihdon laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Vertailukelpoinen liikevaihto nämä muutokset huomioiden laski edellisestä vuodesta 6,6 %.

Keskisuomalainen-konsernin mediatuotteiden kiinnostavuus on ollut katsauskauden aikana parempaa kuin koskaan aiemmin ja tilaustuotot pysyivät hyvällä tasolla. Tilaustuotot kasvoivat 7,5 % ja olivat 94,4 Me (87,8 Me). Ilman hankitun Pohjois-Karjalan medialiiketoiminnan vaikutusta tilausmyynti pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 87,5 Me (87,8 Me). Vaisuna pysyneessä markkinatilanteessa konsernin mediamyynni laski 7,1 % ja oli 69,8 Me (75,1 Me). Ilman hankitun Pohjois-Karjalan medialiiketoiminnan vaikutusta mediamyynni olisi laskenut 13,3 %.

Ulkoisen painonmyynti laski arkkipainoliiketoiminnan myynnin myötä 37,5 % ja oli 7,2 Me (11,5 Me). Jakeluliiketoiminnan liikevaihto laski 10,6 % ja oli 21,4 Me (23,9 Me). Vuokratuottoja oli 1,8 Me (1,4 Me). Muuta liikevaihtoa oli 8,1 Me (8,8 Me) ja laskua siinä oli 7,5 %. Muun liikevaihdon merkittävin osa tulee tutkimusliiketoiminnasta ja aikakauslehtiliiketoiminnasta. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,4 Me (0,7 Me). Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli 2,6 Me (-0,9 Me) ja operatiivinen vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 1,3 % (-0,4 %). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli yhteensä 8,8 Me (12,9 Me), joista merkittävimmät olivat kustannustoimintaan kohdistunut 7,5 Me liikearvon arvonalentuminen sekä Pohjois-Karjalan medialiiketoiminnan hankintaan liittyvät 0,7 Me kertakulut ja arvonalentumiset. Merkittävimmät edellisen vuoden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat kustannus- ja painoliiketoimintaan kohdistuneet yhteensä 12,1 Me liikearvon arvonalentumiset. Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate oli 14,6 Me (11,2 Me).

Vuonna 2024 Keskisuomalainen-konsernin liikevoitto oli -6,2 Me eli -3,0 % liikevaihdosta. Edellisenä vuonna liikevoitto oli -13,8 Me ja liikevoittoprosentti oli -6,6 %. Liikevoittoa heikensi kustannustoimintasegmenttiin kohdistunut 7,5 Me liikearvojen arvonalentuminen. Käyttökate syntyi vuoden 2024 aikana 13,7 Me. Edellisenä vuonna käyttökateen määrä oli 11,0 Me.

Nettorahoitustuotot olivat -1,5 Me (0,3 Me). Rahoitustuottoja kertyi 2,5 Me (2,7 Me). Rahoituskulut olivat 4,0 Me (2,4 Me).

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista oli 0,2 Me (0,0 Me).

Konsernin tilikauden tulokseksi muodostui -6,2 Me (-13,2 Me).

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2024 luvut sisältävät pääosan konsernin holding-toiminnoista, Keskisuomalainen-konsernin keskitetyistä hallintopalveluista ja kehitystoiminnoista sekä konsernin vuokratuotoista. Yhtiön liikevaihto oli 28,2 Me (27,8 Me). Liikevaihtoon on kirjattu vuokratuottoa 3,7 Me (4,0 Me).

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustansi tilikaudella 2024 seitsemätoista 5-7 päiväistä lehteä ja digitaalista uutismediaa, 39 paikallislehteä sekä 21 kaupunkilehteä. 5-7 päiväiset lehdet ovat Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Karjalainen, Iisalmen Sanomat, Etelä-Suomen Sanomat, Hämeen Sanomat, Forssan Lehti, Itä-Häme, Etelä-Saimaa, Kouvolan Sanomat, Kymen Sanomat, Länsi-Savo, Itä-Savo, Aamuposti, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa ja Uusimaa. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa pääasiassa Savossa, Keski-Suomessa, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Karjalassa, Kanta-Hämeessä sekä Uudellamaalla.

Huhtikuussa 2024 Keskisuomalainen Oyj osti PunaMusta Media -konsernin medialiiketoiminnan, missä konsernin omistukseen siirtyivät Pohjois-Karjalassa ilmestyvät sanomalehti Karjalainen, paikallislehdet Outokummun Seutu, Pielisjokiseutu, Pogostan Sanomat, Ylä-Karjala, Lieksan Lehti ja Parikkalan-Rautjärven Sanomat sekä kaupunkilehti Karjalan Heili.

Huhtikuussa 2024 seuraavat lehdet vähensivät ilmestymispäiväänsä: Warkauden Lehden keskiviikon ja sunnuntain paperilehdet lakkasivat ilmestymästä, minkä lisäksi Etelä-Saimaan, Forssan Lehden, Iisalmen Sanomien, Kouvolan Sanomien, Kymen Sanomien ja Länsi-Savon sunnuntain sekä Itä-Savon maanantain paperilehdet lakkasivat ilmestymästä. Verkon uutisointi jatkui kaikissa edellä mainituissa lehdissä seitsemänä päivänä viikossa.

Konserni suunnittelee, julkaisee ja kustantaa myös ammatti- ja asiakasmedioita. Ruoan, juoman ja tapahtumien ammattilehdet ovat Aromi, Evento ja Shaker sekä niiden yhteinen verkkomedia Avcmedia.fi. Näiden lisäksi suunnittelemme ja tuotamme monikanavaista asiakasmediaa noin 20 eri kumppanille painottuen erityisesti B2B-osaamiseen, talouteen ja yhteiskunnalliseen mediaan. Keskisuomalainen-konsernin liikevaihto ammattilehti- ja asiakasviestintäliiketoiminnassa vuonna 2024 oli 2,2 Me (2,6 Me).

Kustannustoiminta-segmentin liikevaihto vuonna 2024 oli 161,9 Me (161,3 Me).

Painotoiminta

Keskisuomalainen-konsernin painopalveluihin kuului tilikauden aikana kolme sanomalehtipainoa, jotka sijaitsivat Tuusulassa, Kouvolassa ja Varkaudessa. Lisäksi Lahdessa oli arkkipaino, jonka liike-toiminta myytiin tammikuun 2024 lopussa PunaMusta Oy:lle.

Syksyllä 2024 Keskisuomalainen-konsernin painopalveluyhtiö Lehtisepät Oy päätti sulkea Tuusulan sanomalehtipainon Q2/2025 aikana ja rakentaa siihen mennessä Lahteen uuden, kevyempään kapearataiseen painoteknologiaan perustuvan painolaitoksen. Uusi Lahden painolaitos käynnistyy kevään 2025 aikana.

Painoliiketoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2024 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 26,7 % edellisvuotta pienempi ja oli 27,9 Me (38,1 Me). Ulkoisten painotöiden liikevaihto laski 38,7 % ja oli 7,1 Me (11,5 Me). Ilman myytyä arkkipainoliiketoimintaa Keskisuomalainen-konsernissa oli vain sanomalehtipainamista ja sen liikevaihto oli 27,7 Me (33,8 Me) jossa laskua oli 18,0 %. Sanomalehtipainamisen ulkoinen myynti oli 6,9 Me (8,4 Me) eli -18,5%.

Jakelu

Keskisuomalainen-konsernin jakeluliiketoiminta muodostuu valtakunnallista osoitteetonta suoramainosjakelua harjoittavasta Suomen Suoramainonta Oy:stä. Vuoden 2023 alkuvuoden ajan huhtikuun loppuun asti harjoitettiin myös osoitteellista kirje- ja pakettijakelua, jonka liikevaihto vuonna 2023 oli 3,3 Me. Konsernin jakelutoiminnan liikevaihto vuonna 2024 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 25,9 Me (28,7 Me).

Suomen Suoramainonta Oy:n liikevaihto sisältäen sekä sisäisen että ulkoisen liikevaihdon pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 25,9 Me (25,4 Me).

Suomen Suoramainonta Oy:n pääkilpailija Posti lopetti osoitteettoman suorajakeluliiketoimintansa vuoden 2024 lopussa, mikä tulee kasvattamaan Suomen Suoramainonta Oy:n toiminnan volyyymiä vuonna 2025.

Digitaalinen ulkomainonta

Keskisuomalainen-konsernin digitaaliseen ulkomainontaan kuuluivat tilikauden aikana Neonmedia Oy ja Esa Digital Oy. Yhtiöt tarjosivat digitaalisen ulkomainonnan ratkaisuja, joilla tavoitetaan asiakkaat oikeaan aikaan sopivissa ympäristöissä. Tarjoamaan kuuluivat digitaaliset mainostaulut, digitaalinen bussimedia ja liikenneasemamedia. Keskisuomalainen Oyj ja Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala allekirjoittivat 8.5.2024 käyttöoikeussopimuksen Helsingin kaupungin ulkomainonnan järjestämisestä sopimuksessa määritetyillä Helsingin kaupungin vyöhykkeillä. Sopimus on voimassa kymmenen vuotta ja kahdeksan kuukautta, ja osapuolilla on mahdollisuus sopia lisäksi viiden vuoden optiokaudesta. Sopimuksen arvioitu liikevaihto niiden osakohteiden osalta, joihin Keskisuomalainen-konserni tuli valituksi, on koko sopimuskaudelta yhteensä noin 50 miljoonaa euroa. Arvio perustuu Keskisuomalainen-konsernin arvioon käyttöoikeussopimuksen perusteella kertyvistä mainosmyyntituloista koko sopimuskauden aikana.

Keskisuomalainen-konsernin digitaalisen liiketoiminnan liikevaihto kasvoi merkittävästi vuonna 2024 ja oli 5,5 Me (4,5 Me). Kasvua edellisestä vuodesta oli 21,0 %.

Tutkimuspalvelut

Keskisuomalainen-konserniin kuuluvat tutkimusyhtiö IROResearch Oy Tutkimustoimisto ja tutkimuspalveluita tarjoava Tietoykkönen Oy. Tutkimustoiminnan liikevaihto vuonna 2024 oli 2,8 Me (3,0 Me). IROResearch Oy Tutkimustoimiston liikevaihto oli 2,5 Me (2,7 Me). Tietoykkösen liikevaihto oli 0,5 Me (0,5 Me).

Mediamyynti

Keskisuomalainen-konsernin mediamyynti laski 7,1 % ja oli 69,8 Me (75,1 Me). Digitaalinen mediamyynti kasvoi 16,2 % ja oli 15,8 Me (13,6 Me).

Tilastuotot

Keskisuomalainen-konsernin tilausmyyntituotot kasvoivat 7,5 % katsauskaudella ja olivat 94,4 Me (87,8 Me). Digitaalisten tilastuottojen kasvu on pysynyt vahvana. Konsernin digitaaliset tilausmyyntituotot olivat 27,1 Me (17,6 Me).

Toimintaympäristö ja tehostamisohjelma

Toimintaympäristö tilikaudella jatkui haastavana. Ukrainan sodan syttymisestä lähtien markkinassa on ollut epävarmuutta ja alavireisyyttä. Vaikka inflaatio on helpottanut ja yleinen korkotaso laskeutunut, ei markkinassa vielä ole näkyvissä selviä elpymisen merkkejä. Tämä näkyy kuluttajien varovaisena ostokäyttäytymisenä ja yleisenä vaisuutena markkinassa ja mainonnassa. Talouskehityksen arvioidaan jatkuvan heikkona vielä vuonna 2025 ja Suomen talouden elpymän hitaasti. Suomen BKT:n arvioidaan yleisesti kasvavan vuosina 2025 ja 2026 vajaan 2 % tahtiin.

Vaikka inflaatio on laskenut viime vuosien korkeasta tasosta, ovat Keskisuomalainen-konsernin tärkeimpien tuotantotekijöiden hinnat jääneet korkeammalle tasolle. Erityisesti sanomalehtipaperin hintataso on jäänyt tasolle, joka on noin 50 % korkeampi kuin ennen Ukrainan sotaa. Myös muiden tuotantotekijöiden kustannustaso on noussut pysyvästi. Keskisuomalainen-konsernin on ollut vaikeaa viedä näitä kohonneita kustannuksia tuotteidensa hintoihin, mikä on heikentänyt konsernin taloudellista suoriutumista. Tämän johdosta Keskisuomalainen-konserni käynnisti syksyllä 2023 tehostamisohjelman, ja jatkaa sitä myös vuosille 2025 ja 2026. Tehostamisohjelman tavoitteena oli kilpailukyvyyn parantaminen digitalisoituvassa mediemarkkinassa ja toiminnan tehostaminen. Alkuperäisessä tehostamisohjelmassa haettiin 5,0 Me tehostamishyötyjä toteutuviksi vuosien 2023 ja 2024 aikana. Tehostamisohjelman jatkamisella tavoitellaan 7,0 Me vuosittaisia lisätehostamishyötyjä, jotka toteutuisivat vaiheittain vuosien 2025 ja 2026 aikana. Osana tehostamisohjelmaa Keskisuomalainen-konserni siirtyy uutismedialiiketoiminnassa viidestä alueyhtiöstä kolmeen alueyhtiöön. Uudella organisaattiorakenteella haetaan aiempaa tehokkaampia toimintamalleja ja kevyempää johtamisrakennetta.

Kantar Media Finland Oy:n tutkimuksen mukaan vuonna 2024 kotimainen mediemarkkina laski 3,3 %. Painetun sanoma- ja kaupunkilehtien mainonta laski 18,4 %, kun taas digitaalisen sanoma- ja kaupunkilehtien mainonta kasvoi 1,9 %. Ulko- ja liikennemainonta kasvoi 3,1 %. Sähköinen mainonta kasvoi 2,0 % edellisen vuoden tasosta. Suurimmista toimialoista vähittäiskaupan mainonta laski 6 %, elintarvikkeet pysyi edellisen vuoden tasolla, autot -13 %, ja mediat -25 %. Matkailun ja liikenteen mainonta laski 10 %.

Liikearvot

Keskisuomalainen-konsernin liikearvot olivat 31.12.2024 yhteensä 55,0 Me (54,7 Me). Tilikaudella kirjattiin arvonalentumisena koko Etelä-Suomen Mediaan kohdistuva liikearvo 7,5 Me. Etelä-Suomen Media kuuluu kustannustoiminta-segmenttiin. Olennaisin syy arvonalentumiseen on kaupunkilehtimarkkinan huonontuneet näkymät. Kaupunkilehtien kannattavuuden kehitys on ollut heikompaa kuin tilattavissa lehdissä ja Etelä-Suomen Median liikevaihdosta merkittävä osa tulee kaupunkilehdistä. Koronan ja viime vuosien voimakkaan kustannusinflaation voimistama mediakulttuurin ja mainostamisen digitalisoituminen ovat voimakkaimmin vaikuttaneet pääosin paperisena ilmestyviin kaupunkilehtiin. Samaan aikaan kaupunkilehtien painamisen ja jakelun kustannus on merkittävästi noussut. Näillä on ollut huomattava vaikutus kaupunkilehtiliiketoiminnan kannattavuuteen. Inflaatio on heikentänyt myös muun Etelä-Suomen Median liiketoiminnan kannattavuutta. Johdon näköpiirissä ei ole Etelä-Suomen Median kannattavuuden riittävää paranemista merkittävistä kustannustehokkuutta parantavista toimenpiteistä huolimatta. Tilikaudella liikearvon määrää kasvatti kauppa, jossa Keskisuomalainen Oyj:n osti 31.1.2024 allekirjoitetulla kaupalla PunaMusta Media -konsernin medialiiketoiminnan. Hankinnasta syntyi 7,9 Me liikearvo. Liikearvon syntyymiseen vaikuttivat hankinnasta odotettavissa olevat synergiahyödyt.

Konsernirakenne

Keskisuomalainen Oyj osti 1.4.2024 Sanomalehti Karjalainen Oy:n, PunaMusta Paikallismediat Oy:n ja Karelia Viestintä Oy:n koko osakekannat. Nämä kolme yhtiötä sulautuivat Savon Mediat Oy:öön 30.9.2024. Samalla yhtiön nimi muuttui Savo-Karjalan Media Oy:ksi.

Suomen Suoramainonta Oy:n tytäryhtiöt SSM Sisä-Suomi Oy, SSM Varsinais-Suomi Oy, SSM Itä-Suomi Oy, SSM Länsi-Suomi Oy, SSM Savo-Kainuu Oy, Helsingin Jakelu-Expert Oy, P-S Suorajakelu Oy ja Jakelujuniorit Oy sulautuivat emonyhtiönsä Suomen Suoramainonta Oy:öön 31.5.2024. Omnipress Oy sulautui Kamua Oy:öön 31.10.2024 ja samalla yhtiön nimi muutettiin Kamua Helsinki Oy:ksi.

Tiedot konserniyhtiöistä sekä niiden omistusosuuksista löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Osakkuusyhtiöt

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (45,20 %), Jyväskylän Messut Oy (26,47 %), Myyntimestarit Oy (31,63 %) sekä Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 47,22 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %) sekä Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %).

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Digitaalisten media- ja liiketoimintaratkaisujen kehittäminen on merkittävä osa Keski-suomalaisen-konsernin tuotekehitystoimintaa. Kehitysmenoja ei pääsääntöisesti aktivoida.

Emoyhtiön hallitus ja tilintarkastus

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt 26.4.2024 asti:

Leena Hautsalo, puheenjohtaja
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
Miikko Paananen
Kalle Kautto
Pekka Haltia
Riitta Vesterinen-Virtanen
Vesa-Pekka Kangaskorpi

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt 26.4.2024 lähtien:

Leena Hautsalo, puheenjohtaja
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
Miikko Paananen
Kalle Kautto
Pekka Haltia
Maria Ristola
Vesa-Pekka Kangaskorpi

Yhtiön toimitusjohtajana on vuonna 2024 toiminut Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala. Varsinaisena tilintarkastajana Ernst & Young Oy toimi osakeyhtiölain muuttamisesta annetun lain (1252/2023) siirtymäsäännöksen mukaisesti myös Keski-suomalainen Oyj:n kestävyysraportoinnin varmentajana tilikaudella 2024, päävastuullisena kestävyysraportoinnin varmentajana KRT Miikka Hietala.

Keski-suomalainen Oyj noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen 4.6.2024 hyväksymää ja 1.1.2025 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista yhtiön selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetyin poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Yhtiö on antanut suosituksessa tarkoitetun erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Yhtiön palkitsemispolitiikan mukainen palkitsemisraportti on käyty läpi Keski-suomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 26.4.2024. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemispolitiikka ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla www.keski-suomalainen.com.

Yhtiön osakkeet

Yhtiökokous päätti A- ja K-osakesarjojen yhdistämisestä osakepääomaa korottamatta siten, että yhdistämisen jälkeen yhtiöllä on ainoastaan yksi osakesarja, joka on julkisen kaupankäynnin kohteena ja johon kuuluvilla osakkeilla on yksi (1) ääni ja muutoinkin samanlaiset oikeudet. Yhtiökokous päätti lisäksi osakesarjojen yhdistämiseen liittyen enintään 915 788 uuden A-osakkeen suunnatusta maksuttomasta osakeannista K-osakkeiden omistajille osakepääomaa korottamatta siten, että osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen kutakin samalla arvo-osuustilillä säilytettyä K-osaketta kohden annetaan maksutta 0,2 uutta A-osaketta, mikä vastaa yhtä (1) uutta A-osaketta kutakin viittä (5) samalla arvo-osuustilillä säilytettyä K-osaketta kohden.

Osakesarjojen yhdistäminen ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 1.5.2024. Rekisteröinnin jälkeen Keski-suomalainen Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä on 10 957 781 osaketta. Keski-suomalainen Oyj:n osakekannan tuottama äänimäärä on rekisteröinnin jälkeen 10 957 781 ääntä.

Keski-suomalainen Oyj:n yhtiökokous 26.4.2024 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 1 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä. Tämä valtuutus koskee yhtiön jäljelle jäävää osakesarjaa yhtiön A- ja K-osakesarjojen yhdistämisen jälkeen. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 31.5.2025 saakka.

Lisäksi yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta siten, että valtuutuksen perusteella annettavien ja/tai luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 1 000 000 osaketta. Tämä valtuutus koskee yhtiön jäljelle jäävää osakesarjaa yhtiön A- ja K-osakesarjojen yhdistämisen jälkeen. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 31.5.2025 saakka.

Muut tiedot osakkeista ja osakkeiden omistuksesta löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Rahoitus

Keskisuomalainen-konsernilla oli vieraan pääoman ehtoista lainaa vuoden 2024 lopussa 51,6 Me (48,1 Me).

Keskisuomalainen Oyj:llä on rahoitus sopimus Nordea Bank Oyj:n kanssa ja rahoitus sopimukseen liittyvää lainaa 31.12.2024 yhtiöllä oli 51,5 Me. Laina erääntyy marraskuussa 2026. Keskisuomalainen Oyj:n lainoihin liittyvät kovenantit perustuvat riittävän omavaraisuustason säilyttämiseen sekä käyttökate per nettovelka tunnuslukuun. Omavaraisuusasteen pitää olla yli 30,0 % ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen pitää olla alle 3,5. Kovenanttilaskelmat tehdään puolivuositain ja tilikaudella kovenanttilaskelmat on tehty 30.6.2024 ja 31.12.2024. Tilinpäätöshetken omavaraisuusaste on 31,0 % ja konsernin nettovelan suhde käyttökatteeseen on 3,17.

Tilinpäätöshetken johdon näkemyksen mukaan on epätodennäköistä, että kovenanttien tunnusluvut heikkenisivät niin paljon, että Keskisuomalainen-konsernin lainojen korkotaso nousisi kovenanttien perusteella tai että lainoja jouduttaisiin uudelleen järjestelemään. Vuoden 2025 ennakoitu positiivinen tulos- ja kassavirtakehitys vahvistavat Keskisuomalainen-konsernin omaa pääomaa ja käyttökate ja samalla myös kovenanttitunnuksien tulisi parantua.

Keskisuomalainen Oyj on suojautunut korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

Keskisuomalainen-konsernin omavaraisuusaste vuoden 2024 lopussa oli 31,0 % (40,3 %). Tilikauden rahavarojen muutos oli - 8,1 Me (-8,6 Me) ja rahavarojen määrä oli 8,1 Me (16,2 Me). Keskisuomalaisen-konsernin maksuvalmius on säilynyt vakaana koko tilikauden.

Keskisuomalainen Oyj:llä on seuraavat lähipiirilainat Keskisuomalainen-konsernin yhtiöiden kanssa. Keskisuomalainen Oyj on antanut pääomailainaa Esa Digital Oy:lle 0,7 Me, Neonmedia Oy:lle 2,5 Me ja Suomen Suoramainonta Oy:lle 0,1 Me. Pääomailainojen korot ovat 0-5 %. Lainojen pääoma ja korko maksetaan yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa muita velkojia huonommalla etuoikeudella. Lisäksi yhtiö on antanut 2,5 Me rahalainan Suomen Suoramainonta Oy:lle.

Investoinnit

Keskisuomalainen-konsernin bruttoinvestoinnit olivat 15,3 Me ja 7,5 % liikevaihdosta (4,9 Me ja 2,3 %). Merkittävin investointi oli Pohjois-Karjalan medialiiketoiminnan osto, jonka investointi oli kohdeyhtiöiden rahavarat huomioiden yhteensä 6,3 Me. Muita merkittäviä investointeja olivat Helsingin digitaaliset ulkomainosnäytöt sekä Lahden painokone. Muutoin investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Arvio yhtiön taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä toiminnan kehittymistä koskevat tärkeät seikat

Keskisuomalainen-konsernin liikevaihto laski 2,8 % ja oli 202,7 Me (208,6 Me). Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli 2,6 Me (-0,9 Me).

Kustannustoiminnan liikevaihto oli 161,9 Me (161,3 Me) ja operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli 11,0 Me (9,4 Me). Kustannustoimintaan kohdistui segmenttiin kirjattua liikearvojen arvonalentumista sekä Pohjois-Karjalan medialiiketoiminnan hankintaan liittyneitä kuluja yhteensä 8,2 Me (7,1 Me). Kun lasketaan myös ei-operatiiviset erät, kustannustoiminnan liikevoitto oli 2,8 Me (2,2 Me)

Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevaihto laski 16,5 % ja oli 59,3 Me (71,0 Me). Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli -0,5 Me (-3,7 Me). Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden segmenttiin kirjattiin pääosin painolaitosten lopettamisiin liittyviä kertakuluja yhteensä 0,4 Me (5,6 Me). Vertailuvuoden ei-operatiivisissa kuluissa oli painojen sulkemisiin liittyneiden kulujen lisäksi rotaatioliiketoiminnan arvonalentuminen. Kun lasketaan myös ei-operatiiviset erät, tuotanto- ja logistiikkasegmentin liikevoitto oli -0,9 Me (-9,3 Me).

Keskisuomalainen-konsernin tulos oli -6,2 Me (-13,2 Me). Tilikauden tulosta heikensi 7,5 Me liikearvojen arvonalentumiskirjaus kustannustoimintaan.

	2024	2023	2022
Liikevaihto Me	202,7	208,6	221,0
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto Me	2,6	-0,9	3,7
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto %	1,3	-0,4	1,7
Liikevoitto Me	-6,2	-13,8	10,0
Liikevoitto %	-3,0	-6,6	4,5
Käyttökate Me	13,7	11,0	30,7
Tilikauden tulos	-6,2	-13,2	7,4
Tulos/osake, Eur	-0,58	-1,30	0,74
Oman pääoman tuotto %	-11,8	-18,7	8,5
Omavaraisuusaste %	31,0	40,3	45,8

Lisää tunnuslukuja ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole tapahtumia, joilla olisi olennaista merkitystä Keskisuomalainen-konsernin liiketoimintaan tai tuloksen kehittymiseen.

Rahoitusvälineiden käypään arvoon arvostamista koskevat tiedot

Likvidien varojen sijoittamisessa pitäydytään maltillisen riskitason instrumenteissa kuten korkorahastoissa ja pitkäaikaistalletuksissa. Pörssiosakkeisiin sijoittamisesta hallitus on hyväksynyt erillisen periaatteen, jonka mukaan Keskisuomalainen Oyj tekee suoria sijoituksia pääsääntöisesti vain oman toimialan yhtiöihin. Keskisuomalaisen Oyj:llä on pankkilainoihin liittyen tehty koronvaihtosopimuksia rahalaitoksen kanssa.

Kaikki noteeratut ja noteeraamattomat sijoitukset (muut pitkäaikaiset rahoitusvarat) sekä koronvaihtosopimus arvostetaan konsernitilinpäätöksessä käypään arvoon. Emoyhtiön arvostusperiaatteet on kuvattu emoyhtiön liitetiedoissa.

Henkilöstöä koskevat tiedot

Työsuhteita oli vuoden lopussa 1 440 (1 519). Tämän lisäksi konsernissa oli 3 465 (3 083) osa-aikaista mainosjakajaa. Mainosjakajat huomioiden konsernissa oli yhteensä työsuhteessa 4 905 (4 602) henkilöä.

Toimittajia oli konsernissa yhteensä 514 (488). Tuotannollista henkilöstöä oli 250 (311). Graafisten toimihenkilöiden, teknisten toimihenkilöiden ja yleisen työehtosopimuksen piirissä olevat yhteensä 487 (524), johtoa ja ylempiä toimihenkilöitä oli 189 (196).

Kokopäiväiseksi muutettuna Keskisuomalainen-konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 1 333 henkilöä (1 391). Luku ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3 430 (3 225).

	2024	2023	2022
Henkilöstöä keskimäärin kokopäiväiseksi muutettuna tilikauden aikana	1333 *	1391*	1560*
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella	79,2 Me	81,1 Me	85,0 Me
Työsuhteita vuoden lopussa	1440*	1519*	1640*

* Ei sisällä mainosjakajia

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kansainvälinen geopoliittinen tilanne on entisestään kiristynyt. Samalla myös talouspoliittisen tilanteen epävarmuus on lisääntynyt niin globaalisti kuin kotimaassakin. Nämä edetessään voivat heikentää Suomen talouden tulevaisuuden näkymiä ja kuluttajien ja mainostajien luottamusta. Pitkittyessään näillä voi olla pitkäkestoisia vaikutuksia konsernin toimintaympäristöön.

Keskisuomalainen-konsernin tulee pystyä hyödyntämään meneillään oleva nopea teknologinen murros ja sen vaikutukset mediatoimialaan. Nopeasti kehittyvä tekoäly ja sen kaupalliset sovellukset voivat merkittävästi vaikuttaa mediamarkkinaan ja kustantajien tekijänoikeussuojaan.

Konsernin tulee pystyä huolehtimaan perinteisen printin kilpailukyvyistä samalla kun toiminnan painopistettä pitää entistä voimakkaammin suunnata digitaalisen ansainnan kehittämiseen. Onnistumisemme kustannustoiminnan digitalisoinnissa on ratkaisevan tärkeää yhtiön pitkän aikavälin kannattavuuden näkökulmasta.

Kuluttajien ostokäyttäytymisen ja mediamainonnan muutokset vaativat kykyä reagoida muuttuneisiin vaatimuksiin. Samalla kun sanomalehtien merkitys mainosvälineenä trendimukaisesti vähenee, tulee konsernin pystyä laajentamaan mediamyynnin tarjoamaansa. Globaalit toimijat, kuten Meta ja Alphabet kilpailevat yhä voimakkaammin kotimaisista digimainonnan euroista..

Postin jakelustrategian ja hinnoittelun muutokset ovat kasvattaneet riskiä kustannustason nousulle sekä jakelun palvelutason heikentymiselle ja sen myötä tulonmenetyksille.

Keskisuomalainen-konsernin merkittävimmän materiaalin sanomalehtipaperin saatavuus ja hintataso voivat pidemmällä aikavälillä muodostua riskiksi toimittajien alentaessa vähentyneen kysynnän takia valmistuskapasiteettiaan.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät liittyvät teknologiaan ja painoliiketoimintojen keskeyttämiseen sekä kykyyn torjua kohonneet kyberriskit.

Näkymät vuodelle 2025

Uskomme tilikauden 2025 liikevaihdon kasvavan edellisen vuoden tasosta ja operatiivisen vertailukelpoisen liikevoiton paranevan selvästi vuoden 2024 tasosta.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle osingonjaoksi vuodelta 2024

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 69.568.397,73 euroa.

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on yhteensä 10.957.781 kappaletta.

Yhtiö pyrkii jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden tuloksesta. Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomioinut osinkoesitystä tehdessään, ettei esitetty osingonjako vaaranna konsernin maksukykyä.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2024 maksetaan osinkoa 0,35 euroa osakkeelta. Esityksen mukainen osinkojen määrä on yhteensä 3 835 223,35 euroa.

Hallitus esittää myös, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään 31.12.2025 mennessä enintään 0,20 euron lisäosingosta osaketta kohden.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 50 000,00 euroa, joiden käytöstä hallitus päättää.

Hallituksen toimintakertomus 2024

Kestävyys selvitys

Kestävyys selvitys 2024

ESRS 2 Yleiset tiedot

Kestävyys selvityksen yleiset laatimisperusteet	40
Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot.....	40
Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	40
Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat.....	41
Kestävyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	42
Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista	42
Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnin osalta	42
Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju	43
Sidosryhmien edut ja näkemykset	46
Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	46
Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista.....	50
Yrityksen kestävyys selvityksissä huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset.....	52

EU-taksonomia.....

60

ESRS E1 Ilmastonmuutos

Kestävyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	68
Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma.....	68
Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	69
Kuvaus ilmastoon liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	69
Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet	69
Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit	70
Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet.....	71
Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä	72
Kasvihuonekaasujen Scope 1-, Scope 2- ja Scope 3 - bruttopäästöt ja kokonaispäästöt	73

ESRS E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

Siirtymäsuunnitelma sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien huomioiminen strategiassa ja liiketoimintamallissa.....	77
Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	77
Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimintaperiaatteet	77
Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit	79
Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet.....	79

ESRS E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous

Kuvaus resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista.....	81
Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimintaperiaatteet	81
Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimet ja resurssit	82
Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät tavoitteet	83
Resurssien ulosvirtaukset.....	83

ESRS S1 Oma työvoima

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	85
Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet.....	86
Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista oman työvoiman ja työntekijöiden edustajien kanssa	87
Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat yrityksen omalle työvoimalle huolenaiheiden esiin tuomiseksi	88
Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien vaikuttavuus	88
Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	89
Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	89
Monimuotoisuuden mittarit	90
Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit	90
Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset.....	90

ESRS S2 Arvoketjun työntekijät

Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	92
Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet	92
Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjun työntekijöiden kanssa	93
Kanavat arvoketjun työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	93
Arvoketjun työntekijöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus.....	93
Olellisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	93

ESRS S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt

Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	95
Kanavat vaikutusten kohteena oleville yhteisöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	96

ESRS S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	98
Kuluttajiin ja loppukäyttäjiiin liittyvät toimintaperiaatteet....	100
Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa.....	101
Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	101
Kuluttajiin ja loppukäyttäjiiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttäjiiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus.....	102
Olellisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	103

ESRS G1 Liiketoiminnan harjoittaminen

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	105
Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri	106
Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen	107
Korruptio- tai lahjontatapaukset	108

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Yleiset tiedot

ESRS 2 Yleiset tiedot

Yleiset tiedot

ESRS 2 Yleiset tiedot

Kestävyysselvityksen yleiset laatimisperusteet

Keskisuomalainen Oyj:n (y-tunnus 0174445-8) kestävyys selvitys, toimintakertomukseen sisältyvä kirjanpitolain 7 luvun mukainen konsernikestävyysraportti tilikaudelta 1.1.2024–31.12.2024, on laadittu konsernitason ja sen laajuus on sama kuin yhtiön tilinpäätöksessä. Kestävyys selvitys noudattaa kirjanpitolain vaatimuksia.

Keskisuomalainen Oyj:n kestävyys selvitys kattaa Keskisuomalainen-konsernin arvoketjun alkupäästä konsernin tavarantoimittajat ja palveluntarjoajat sekä arvoketjun työntekijät ja loppupäästä tuotteiden ja palvelujen kuluttajat ja loppukäyttäjät sekä vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt. Ympäristötietojen osalta selvitys kattaa hiilidioksidipäästöt koko arvoketjun osalta (Scopet 1-3).

Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot

Kestävyys selvityksessä käytetyt aikavälit noudattavat ESRS 1 -standardissa määritettyjä lyhyen (tilikausi), keskipitkän (1-5 vuotta) ja pitkän (yli 5 vuotta) aikavälin määritelmiä.

Scope 3 digipalvelut-kategorian pilvipalveluiden päästöt on laskettu käyttäen kymmenen kuukauden dataa, jonka kuukausitason keskiarvon perusteella on laskettu koko vuoden päästöt. Estimointia kahden kuukauden osalta on käytetty, koska tiedot on pystytty keräämään vain kymmenen kuukauden osalta. Päästöistä ja laatimisperusteista voi lukea lisää kohdasta E1 Ilmastonmuutos.

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Keskisuomalainen Oyj:n hallitukseen kuului 31.12.2024 yhtiökokouksen 26.4.2024 päätöksen mukaisesti seitsemän jäsentä: Leena Hautsalo (puheenjohtaja), Jaakko Kurikka (varapuheenjohtaja), Pekka Haltia, Mikko Paananen, Kalle Kautto, Maria Ristola ja Vesa-Pekka Kangaskorpi. 26.4.2024 saakka yhtiökokouksen 26.4.2023 päätöksen mukaisesti Keskisuomalainen Oyj:n hallitukseen kuului seitsemän jäsentä: Leena Hautsalo (puheenjohtaja), Jaakko Kurikka (varapuheenjohtaja), Pekka Haltia, Mikko Paananen, Kalle Kautto, Riitta Vesterinen-Virtanen ja Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksessa liikkeenjohtoon kuuluvia jäseniä oli ajalla 26.4.2024-31.12.2024 yksi ja muita jäseniä kuusi ja ajalla 1.1.2024-26.4.2024 yksi ja muita jäseniä kuusi. Hallituksessa ei ole ollut työsuhteisten työntekijöiden edustusta. Yhtiön toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi on ollut Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen ajalla 1.1.2024-31.12.2024.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on koulutuksen, työkokemuksen ja luottamustoimien kautta kokemusta muun muassa kaupalliselta, juridiselta, media-, kiinteistö-, pankki-, puunjalostus- ja lää-

käritoimialoilta sekä kestävyysseikkojen osalta muun muassa hyvään hallintoon ja eettiseen liiketoimintaan, ympäristö- ja ilmastovaikutuksiin sekä työhyvinvointiin ja työterveyteen liittyvistä teemoista.

Ajalla 26.4.2024-31.12.2024 Keskisuomalainen Oyj:n hallitusjäsenistä 71 prosenttia (viisi) oli miehiä ja 29 prosenttia (kaksi) naisia ja ajalla 1.1.2024-26.4.2024 hallitusjäsenistä 71 prosenttia (viisi) oli miehiä ja 29 prosenttia (kaksi) naisia.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin vuosittain. Tämänhetkisen arvioinnin perusteella hallituksen jäsenistä 86 prosenttia eli kaikki muut hallituksen jäsenet pois lukien toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi ovat yhtiöstä ja listayhtiöiden hallinnointikoodisuosituksesta tarkoitettua merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia.

Kestävyysvaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallinnasta Keskisuomalainen Oyj:ssä vastavat ylimpänä tahona yhtiön toimielimet. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus hyväksyy yhtiön strategian ja varmistaa sen toteuttamista, käsittelee ja hyväksyy keskeiset vastuullisuuden periaatteet, kuten eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen sekä ohjeistuksen lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen, ja kestävyyttä koskevan raportoinnin sekä nimitää hallituksen palkitsemisvaliokunnan, joka päättää yhtiössä käytössä olevista palkitsemisperiaateista. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunnan jäsenet vuonna 2024 ovat olleet Leena Hautsalo (puheenjohtaja) ja Jaakko Kurikka (varapuheenjohtaja). Palkitsemisvaliokunta raportoi työstään hallitukselle. Keskisuomalainen Oyj:llä ei ole tarkastusvaliokuntaa, vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellisen ja kestävyyttä koskevan raportoinnin sekä valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn.

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana vuonna 2024 on toiminut KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi. Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja vastaa koko Keskisuomalainen-konsernin toiminnasta. Toimitusjohtaja hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä, jonka hallitus nimeää toimitusjohtajan esityksestä. Yhtiön johtoryhmään kuului vuonna 2024 toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorven lisäksi seitsemän jäsentä: liiketoimintajohtaja Erkki Summanen, kaupallinen johtaja Mikko Pakarinen, talousjohtaja Heikki Linnavirta, journalistinen johtaja, päätoimittaja Pekka Mervola, digitaalisen liiketoiminnan johtaja Kirsi Hakaniemi, henkilöstöjohtaja Jarmo Koskinen sekä kuluttajamyynnin johtaja Milla Hänninen. Vuonna 2024 johtoryhmän jäsenistä 75 prosenttia (kuusi) oli miehiä ja 25 prosenttia (kaksi) naisia.

Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyöstä vastaa yhtiön toimitusjohtaja. Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyön johtamisesta, organisoinnista ja koordinoinnista sekä vastuullisuussääntelyn seurannasta, kestävyyttä koskevasta raportoinnista ja viestinnästä sekä näihin liittyvästä sidosryhmäyhteistyöstä toimitusjohtajalle vastaa ja raportoi Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtaja. Vastuullisuusjohtaja johtaa lisäksi Keskisuomalainen-konsernin asiantuntijoista koostuvaa vastuullisuuden ohjausryhmää. 1.3.2024 alkaen Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtajana on toiminut

KTM Ida Lindroos. Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä johtaa vastuullisuutta osana Keskisuomalainen-konsernin liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee keskeiset vastuullisuuden periaatteet ja kestävyyttä koskevan raportoinnin.

Joulukuussa 2024 Keskisuomalainen Oyj:n hallitus hyväksyi Keskisuomalainen-konsernin kaksoisolenaisuusanalyysissa, ESRS:n mukaisessa kaksinkertaisen olennaisuuden arvioinnissa, tunnistettuihin olennaisiin aiheisiin pohjautuvan vastuullisuusohjelman, joka astuu voimaan vuonna 2025. Vastuullisuusohjelmassa konsernin vastuullisuustyölle asetetaan toimenpiteet ja mitattavat tavoitteet lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle aikavälille. Tavoitteista ja mittareista raportoidaan Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2025 kestävyyselvityksessä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus ja toimitusjohtaja ovat tiedostaneet pörssiyhtiönä Keskisuomalainen Oyj:lle tarpeen kehittää kestävyysseikkojen valvontaan asianmukaista osaamista ja asiantuntemusta. Keskisuomalainen Oyj:lle on nimetty 1.3.2024 alkaen vastuullisuusjohtaja, jolla on tehtävän edellyttämä koulutuksellinen pätevyys sekä asiantuntemus. Yhtiön vastuullisuusjohtaja vastaa ja raportoi työstään toimitusjohtajalle. Vastuullisuusjohtaja toimii myös Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteerinä ja informoi hallitusta kestävyysseikoista, vastuullisuussäätelyn seurannasta sekä kestävyyttä koskevasta raportoinnista.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus ja toimitusjohtaja päättävät kestävyysseikkojen valvontaan asianmukaisen osaamisen ja asiantuntemuksen resursoinnista, kehittämisestä sekä hankinnasta tapauskohtaisesti ja tarpeen mukaan. Tarvittaessa ulkopuolista asiantuntemusta voidaan käyttää kestävyysaiheiden neuvonantoon. Yhtiön päävastuullisen kestävyysraportoinnin varmentajan valinnasta päättää yhtiökokous.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmä, vastuullisuusjohtaja sekä vastuullisuuden ohjausryhmään kuuluvat asiantuntijat ovat vuonna 2024 osallistuneet kestävyysraportointiyhteisön EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD), kirjanpitolain ja kestävyysraportointistandardin (ESRS) koulutukseen. Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtaja on suorittanut vuonna 2024 Keskuskauppamarin yritysjohtajan vastuullisuusvalmennuksen ja kuulunut Keskuskauppamarin yritysjohtajan kestävyysverkostoon. Yhtiön vastuullisuuden neuvonantajana on vuonna 2024 toiminut lisäksi ulkopuolinen vastuullisuuskonsultointia tarjoava palveluntarjoaja.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella ja toimitusjohtajalla on koulutuksen, työkokemuksen ja luottamustoimien kautta kokemusta Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolenaisuusanalyysissa tunnistettuihin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyen muun muassa hyvään hallintoon ja eettiseen liiketoimintaan, ympäristö- ja ilmastovaikutuksiin sekä työhyvinvointiin ja työterveyteen liittyvistä teemoista.

Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja vastaa vastuullisuustyön johtamisesta. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee muun muassa strategiaprosessin, olennaiset kestävyysaiheet, due diligence -prosessin vaiheita, budjetoinnin ja toimintasuunnitelmat sekä niiden seurannan ja lisäksi liiketoiminnalle olennaisten vaikutusten, mahdollisuuksien ja riskien arvioinnin vuosittain. Virallista huolellisuusvelvoiteprosessia, due diligence -prosessia, yhtiössä ei vielä ole otettu käyttöön sääntelyn edellyttämässä laajuudessa ja muodossa, mutta sen puute on tunnistettu ja kirjattu vuonna 2025 voimaan astuvaan vastuullisuusohjelmaan, ja se tullaan sen mukaisesti toteuttamaan. Huolellisuusvelvoiteprosessiin, due diligence -prosessiin, kuuluvia osioita on kuitenkin yhtiössä toteutettu. Vuonna 2024 Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on vahvistanut Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolenaisuusanalyysin, EU:n kestävyysraportointidirektiiviin (CSRD), kirjanpitolakiin ja kestävyysraportointistandardiin (ESRS) pohjautuvan kaksoisolenaisuusanalyysin perusteella laaditun yhtiön kestävyysraportoinnin datapistemäärityksen, Keskisuomalainen-konsernin eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen, hankintaohjeen, ohjeistuksen lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen, sisäpiiriohjeen sekä lähipiiripolitiikan ja vuonna 2025 voimaan astuvan vastuullisuusohjelman, joihin on sisällytetty liiketoiminnalle olennaisten vaikutusten, mahdollisuuksien ja riskien arviointia.

Keskisuomalainen Oyj:n sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että Keskisuomalainen-konsernin toiminta on tuloksellista, tehokasta, kestävää ja sääntöjenmukaista sekä se, että liiketoimintojen riskienhallinta on asianmukaista ja taloudellinen sekä kestävyyttä koskeva raportointi luotettava. Riskienhallinnan avulla tullaan johtamaan ja kehittämään liiketoimintaan liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagoitua sekä raportointia osana tuloksellista ja kestävää liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii tunnistamaan toimintansa olennaiset vaikutukset sekä hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet ja karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa. Tarvittaessa ulkopuolista asiantuntemusta voidaan käyttää kestävyysaiheiden neuvonantoon.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on käsitellyt ja vahvistanut raportointikauden aikana kaikki olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet. Vuonna 2024 hallitus on vahvistanut Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolenaisuusanalyysin, EU:n kestävyysraportointidirektiiviin (CSRD), kirjanpitolakiin ja kestävyysraportointistandardiin (ESRS) pohjautuvan kaksoisolenaisuusanalyysin perusteella laaditun kestävyysraportoinnin datapistemäärityksen, Keskisuomalainen-konsernin eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen, hankintaohjeen, ohjeistuksen lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen, sisäpiiriohjeen sekä lähipiiripolitiikan ja vuonna 2025 voimaan astuvan vastuullisuusohjelman, joihin on sisällytetty liiketoiminnalle olennaisten vaikutusten, mahdollisuuksien ja riskien arviointia sekä niiden käsittely kaikkien kaksoisolenaisuusanalyysissa tunnistettujen kestävyysaiheiden osalta soveltuvin osin osana niitä. Kaikki Keskisuomalainen-konsernin olennaiset kestävyysaiheet on lueteltu kohdassa Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa.

Kestävyyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle.

Yhtiön toimielinten palkitsemisperiaatteet ja päätöksentekoprosessit on määritelty Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksen 26.4.2024 hyväksymässä yhtiön toimielinten palkitsemispolitiikassa. Hallituksen palkitsemisvaliokunta valmistele yhtiön toimielinten palkitsemispolitiikan ja palkitsemisraportin sekä päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisesta. Palkitsemisvaliokunta määrittelee lisäksi Keskisuomalainen-konsernin tulospalkkiojärjestelmän perusteet vuosittain. Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous.

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta luontoisetuineen sekä muuttuvasta palkitsemisesta, joka sisältää vuosittaisen tulospalkkauksen sekä mahdollisen pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän.

Toimitusjohtajan muuttuvan lyhyen ajan palkitsemisen vuosittaisen tulospalkkion kriteerit ja tavoitteet asettaa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta. Tavoitteiden on tarkoitus kuvastaa yhtiön taloudellista ja operatiivista suoriutumista sekä kestävyys- ja vastuullisuustavoitteiden mukaista toimintaa kussakin markkinassa sekä yhtiön kykyä saavuttaa strategisia kasvutavoitteitaan.

Hallituksen palkitsemisvaliokunnan asettamat pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien ansaintakriteerit voidaan sitoa esimerkiksi pitkän aikavälin taloudellisiin tavoitteisiin ja strategiaan prioriteetteihin, suorituskykyyn verrattuna kilpailijoihin, yhtiön osakkeen kokonaistuottoon, omistaja-arvon luomiseen ja kestävyys- tai muihin vastaaviin mittareihin. Kestävyyteen liittyviä tavoitteita tai kestävyteen liittyvien tavoitteiden toteutumisesta riippuvaa toimitusjohtajan muuttuvan palkkion osuutta vuosittaisesta tulospalkkiosta tai pitkän aikavälin tulospalkkiosta ei Keskisuomalainen Oyj:ssä ole vuonna 2024 määritetty. Kestävyyteen liittyvät tavoitteet ja kestävyteen liittyvien tavoitteiden toteutumisesta riippuva toimitusjohtajan muuttuvan palkkion osuus vuosittaisesta tulospalkkiosta tai pitkän aikavälin tulospalkkiosta tullaan Keskisuomalainen Oyj:ssä määrittämään vuonna 2025.

Palkitsemispolitiikan ja sen mahdolliset muutokset valmistele Keskisuomalainen Oyj:ssä hallituksen palkitsemisvaliokunta. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja esittää palkitsemispolitiikan ja sen olennaiset muutokset yhtiökokoukselle tarvittaessa tai vähintään neljän vuoden välein. Yhtiökokous tekee neuvoo-antavan päätöksen siitä, kannattaako se esitettyä palkitsemispolitiikkaa.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta seuraa palkitsemispolitiikan toteutumista vuosittain ja tarvittaessa esittää hallitukselle toimenpide-ehdotukset palkitsemispolitiikan toteutumisen varmistamiseksi. Hallitus esittää vuosittain varsinaiselle yhtiökokoukselle palkitsemisraportin, jonka avulla osakkeenomistajat voivat arvioida palkitsemispolitiikan toteutumista Keskisuomalainen Oyj:ssä. Yhtiökokous tekee neuvoo-antavan päätöksen palkitsemisraportin hyväksymisestä.

Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista

Due diligence -prosessin keskeiset osatekijät	Kohdat kestävyys selvityksessä
a) Due diligence -prosessin sisällyttämistä hallintoon, strategiaan ja liiketoimintamalliin ei ole vielä toteutettu.	
b) Vuorovaikutus vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien kanssa kaikissa due diligence -prosessin keskeisissä vaiheissa	<ul style="list-style-type: none"> • Sidoryhmien edut ja näkemykset • Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista oman työvoiman ja työntekijöiden edustajien kanssa • Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjun työntekijöiden kanssa • Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa
c) Haitallisten vaikutusten tunnistaminen ja arviointi	<ul style="list-style-type: none"> • Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategiaan ja liiketoimintamallin kanssa • Kuvaus olennaisien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessista
d) Toimien toteuttaminen kyseisten haitallisten vaikutusten torjumiseksi	<ul style="list-style-type: none"> • Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit • Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi: S1, S2, S4
e) Kyseisten toimien tuloksellisuuden seuranta ja viestintää ei ole vielä toteutettu.	

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnin osalta

Keskisuomalainen Oyj:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa Keskisuomalainen-konsernin strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan avulla johdetaan ja kehitetään liiketoimintaan liittyvien olennaisien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagointia sekä raportointia osana tuloksellista ja kestävää liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii tunnistamaan toimintansa olennaiset vaikutukset sekä hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet ja karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa.

Keskisuomalainen-konsernissa ei ole erikseen nimettyä sisäistä tarkastajaa. Sisäisen tarkastuksen toiminto on järjestetty siten, että Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan johdolla sisäiset tarkastukset ja muu valvonta tehdään konsernin hallinnon toimesta tai ulkoisten asiantuntijoiden avustuksella.

Sisäistä valvontaa suoritetaan lisäksi kautta koko Keskisuomalainen-konsernin organisaation Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan koordinoimana. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja muu johdo vastaavat osaltaan liiketoimintayksiköissä sisäisen valvonnan toimeenpanosta. Sisäinen valvonta perustuu Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen vahvistamien Keskisuomalainen Oyj:n ja Keskisuoma-

lainen-konsernin toimintaa ohjaavien periaatteiden ja ohjeistusten mukaan lukien eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje, ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen, lähipiiripolitiikka, sisäpiiriohje ja hankintaohje noudattamisen seurantaan. Keski-suomalainen Oyj:llä ei ole käytössä erikseen nimettyä riskienarviointimallia.

Kestävyyssraportointiprosessiin liittyviä keskeisiä riskejä ei ole tunnistettu. Keski-suomalainen Oyj:n hallitus seuraa taloudellista ja kestävyyttä koskevaa raportointia kokouksissaan. Lisäksi kaikki yhtiön ulkoiset julkistettavat taloudelliset ja kestävyyttä koskevat raportit käsitellään hallituksessa ennen julkaisua. Keski-suomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja hyväksyy myös vastuullisuuden keskeiset periaatteet sekä kaksoisolennaisuusanalyysin, joihin sisältyy liiketoiminnalle olennaisten vaikutusten, mahdollisuuksien ja riskien arviointia. Taloudelliseen ja kestävyyttä koskevaan valvontaympäristöön liittyen toimitusjohtaja, talousjohtaja ja vastuullisuusjohtaja raportoivat hallitukselle ja hallitus keskustelee asiaan liittyen tarvittaessa myös tilintarkastajan sekä kestävyysraportoinnin varmentajan kanssa. Jos riskienhallinnassa tai sisäisessä valvonnassa ilmenee kestävyyttä koskevaan raportointiin liittyviä havaintoja, raportoidaan ne hallitukselle Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen kokouksessa.

Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju

Liiketoimintamalli ja strategia

Keski-suomalainen Oyj on suomalainen pörssi-yhtiö, jonka suurimmat osakkeenomistajat ovat yksityishenkilöitä (31.12.2024 osakkeenomistajista kotitalouksia oli 93,6 prosenttia). Keski-suomalainen-konsernin arvoketju on pääosin suomalainen ja konserni työllisti 31.12.2024 Suomessa 4 905 työsuhteista työntekijää.

Keski-suomalainen-konsernin ydinliiketoimintoja ovat uutismedia, digitaalinen ulkomainonta, mainos- ja kaupunkilehtien jakelu sekä asiantuntijapalvelut. Asiantuntijapalvelut kattavat tutkimus-, markkinointi- ja asiakasviestintäpalvelut. Uutismedia kattaa 5-7 päiväiset lehdet, paikallislehdet ja kaupunkilehdet sekä paino- ja radioliiketoiminnan. Uutismedia jakautuu digitaaliseen ja painettuun mediaan sekä tilattaviin ja mainosrahoitteisiin medioihin.

Keski-suomalainen-konsernin tärkeimmät asiakasryhmät ovat uutismedian, digitaalisen ulkomainonnan, mainos- ja kaupunkilehtien jakelun sekä asiantuntijapalveluiden kuluttaja- ja yritysasiakkaat, joille on tuotettu tuotteita ja palveluita.

Vuoden 2024 aikana Keski-suomalainen-konserni laajentui yritystoston myötä Pohjois-Karjalan markkina-alueelle, kun Keski-suomalainen Oyj osti PunaMusta Media -konsernin, nyk. Rebl Group, medialiiketoiminnan. Yritystoston jälkeen Keski-suomalainen-konserni kattaa siten myös Pohjois-Karjalan merkittävimmät uutismediat ja paikallisradion.

Keski-suomalainen-konserni toimi 31.12.2024 Keski-Suomessa, Uudellamaalla, Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa, Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Kanta-Hämeessä, Satakunnassa, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Pirkanmaalla, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Karjalassa, Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa sekä Tallinnassa, Virossa.

Keski-suomalainen-konserniin kuuluivat 31.12.2024 emoyhtiö Keski-suomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt Hämeen Media Oy, Keski-Suomen Media Oy, Savo-Karjalan Media Oy, Etelä-Suomen Media Oy, Kaakon Viestintä Oy, Esa Digital Oy, Väli-Suomen Media Oy, Lehtisepät Oy, Mediasepät Oy, Kamua Helsinki Oy, Tietoykkönen Oy, IROresearch Oy Tutkimustoimisto, Neonmedia Oy, Suomen Suoramainonta Oy sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213 ja Kiinteistö Oy Lehtikaari 1. Lisäksi Keski-suomalainen Oyj omistaa täysin Virossa toimivan Vaba Meedia Oü:n.

Keski-suomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt olivat 31.12.2024 Arena Partners Oy (45,20 %), Jyväskylän Messut Oy (26,47 %), Myyntimestarit Oy (31,63 %) ja Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keski-suomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 47,22 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %) sekä Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %).

Keski-suomalainen-konserni kustansi 31.12.2024 seitsemäätoista 5-7 päiväistä lehteä ja digitaalista uutismediaa, 39 paikallislehteä sekä 21 kaupunkilehteä. 5-7 päiväiset lehdet ovat Keski-suomalainen, Savon Sanomat, Karjalainen, Iisalmen Sanomat, Etelä-Suomen Sanomat, Hämeen Sanomat, Forssan Lehti, Itä-Häme, Etelä-Saimaa, Kouvolan Sanomat, Kymen Sanomat, Länsi-Savo, Itä-Savo, Aamuposti, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa ja Uusimaa. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa pääasiassa Savossa, Keski-Suomessa, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Karjalassa, Kanta-Hämeessä sekä Uudellamaalla. Lisäksi konsernilla on viisi paikallisradiota Radio Keski-suomalainen, Radio Tempo, Radio Voima, Savon Aallot ja Karjalainen Syke sekä ammattilehti- ja asiakasviestintäliiketoimintaa.

Vuonna 2024 päivitetyn strategian mukaisesti Keski-suomalainen-konserni keskittyy uutismediaan, digitaaliseen ulkomainontaan ja sitä lähellä oleville synergisille toimialoille. Strategian kärkeenä on paikallisen uutismedian digitaalinen transformaatio, jonka lisäksi konsernin lehdet palvelevat edelleen myös painetun median asiakkaita. Uutismedian maantieteellinen laajentuminen toteutetaan ensisijaisesti yritystoston kautta. Tavoitteena on kehittää valtakunnallinen paikallisen uutismedian verkosto. Uutismedian lisäksi kasvatetaan muuta liiketoimintaa, kuten digitaalista ulkomainontaa sekä parannetaan mainos- ja kaupunkilehtijakelun kannattavuutta. Strategisena tavoitteena on myös huolehtia koko konsernin kannattavuudesta ja kestävydestä sekä työntekijöiden osaamisesta ja hyvinvoinnista.

Keski-suomalainen-konsernin tarkoitus on välittää luotettavaa tietoa, tarjota näkökulmia ja jäsenellä ympäröivää maailmaa sekä edistää paikallisyhteisöiden elinvoimaa ja työllistymistä. Media-alaan vaikuttavat erilaiset trendit, kuten digitalisoituminen, median moninaisuus, globaali kilpailu sekä epävakaa toimintaympäristö. Keski-suomalainen Oyj:n visio on olla rohkeasti kasvava ja kannattava digitaalinen media-yhtiö.

Keski-suomalainen-konserni on tunnistanut vastuullisuuden merkityksen toimintansa jatkuvuudelle ja kilpailukyvyille. Vastuullisuusystyötä kehitetään määrätietoisesti. Vuonna 2024 Keski-suomalainen Oyj on toteuttanut kestävyysraportointidirektiivin (CSRD), kirjanpitolain mukaisen kaksoisolennaisuusanalyysin, jossa on tunnistettu olennaisimmat konsernin kestävyysaiheet. Vuonna 2024 on laadittu konsernin laajuinen vastuullisuusohjelma, jonka Keski-suomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt.

raportointivuoden lopussa ja joka astuu voimaan vuonna 2025. Myös vastuullisuusohjelman tavoitteet astuvat voimaan vuoden 2025 alusta alkaen. Keskisuomalainen-konsernin päätöksentekoa ohjaavat muun muassa konsernin yhteiset arvot, toimintaperiaatteet ja ohjeet, joita on laadittu ja päivitetty vuoden 2024 aikana.

Keskisuomalainen-konserni sitoutuu vuonna 2025 voimaan astuvassa vastuullisuusohjelmassa Pariisin ilmastopimuksen mukaisiin ja tieteeseen perustuviin päästötavoitteisiin, ilmastotiekartan ja siirtymäsuunnitelman laatimiseen sekä Scope 1-3 -päästövähennyksiin. Tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025. Paino- ja jakelutoiminnan osalta Keskisuomalainen-konserni on vuonna 2024 sitoutunut Suomen media-alan ja graafisen teollisuuden yhteiseen tavoitteeseen nollata oman toiminnan suorat päästöt vuoteen 2030 mennessä. Medialiiton jäsenenä Keskisuomalainen-konsernin tavoitteena on paino- ja jakelutoimintojensa osalta vähentää 30 prosenttia epäsuoria päästöjä vuoteen 2030 mennessä perusvuoteen verrattuna.

Keskisuomalainen-konsernissa on aloitettu kestävyyden integroiminen liiketoimintaan luomalla vastuullisuusohjelma vuoden 2024 aikana ja se astuu voimaan vuoden 2025 alusta. Kestävyys tullaan integroimaan konsernin strategiaan seuraavilla päivityskierroksilla. Konsernissa ei ole prosessia kriittisten haasteiden tunnistamiselle.

Keskisuomalainen-konsernin vuonna 2025 voimaan astuvaan vastuullisuusohjelmaan sisältyvät tavoitteet tulevat olemaan seuraavat vuodesta 2025 alkaen

Huolehdimme ympäristöstä

- Laajennamme ympäristöjohtamisen konsernitaseiksi
- Vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä omissa toiminnassa ja arvoketjussa (Scope 1-3) Pariisin sopimuksen 1,5 asteen tavoitteen mukaisesti
- Pidämme jätteen kierrätysasteen korkealla tasolla
- Huomioimme luonnon monimuotoisuuden raaka-aineiden hankinnassa

Olemme välittävä ja kehitysmahdollisuuksia tarjoava työnantaja

- Edistämme kaikille työntekijöille mahdollisuuksia kehittyä työssään
- Huolehdimme työhyvinvoinnista
- Kohtelemme työntekijöitämme tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti
- Edistämme monimuotoisempaa työyhteisöä
- Olemme haluttu ja innostava työnantaja

Toimimme eettisesti ja noudatamme hyvää hallintotapaa

- Toimimme eettisesti ja noudatamme hyvää hallintotapaa
  - Edistämme vastuullista ja avoimesti kuvattua hallintokulttuuria
  - Toimimme linjassa eettisten toimintaperiaatteidemme kanssa
  - Huolehdimme arvoketjun työntekijöiden työoloista ja ihmisoikeuksien toteutumisesta
  - Hankimme vastuullisesti
  - Kehitämme digitaalista saavutettavuutta
- Varmistamme tietoturvan ja tietosuojan
  - Huolehdimme tietoturvasta ja varaudumme riskeihin
  - Parannamme ja päivitämme tietosuojaa
- Noudatamme vastuullisia markkinointiperiaatteita
  - Mainostamme hyvän markkinointitavan mukaisesti
- Tuemme paikallisyhteisöjen elinvoimaa
  - Kerrytämme taloudellista hyvinvointia verotulojen muodossa suomalaiselle yhteiskunnalle ja työllistämme paikallisesti

Keskisuomalainen-konserni on tunnistanut seuraaviin merkittäviin tuotteisiin ja palveluihin ilmastotavoitteita, jotka tulevat astumaan voimaan vuoden 2025 alussa

- Digitaalisen ulkomainonnan energiatehokkuutta pyritään parantamaan seuraten Ulkomainosliiton vastuullisuustavoitteita
- Jakelutoiminnassa siirrytään oman kaluston osalta uusiutuvan dieselin käyttöön vuoden 2025 alussa ja jakelu- sekä muuta kuljetus- ja huoltokalustoa uudistetaan vähäpäästöisempiin ajoneuvoihin suunnitellun rotaation mukaisesti
- Sosiaaliset tavoitteet koskevat niin omaa henkilöstöä, arvoketjun työntekijöitä, lukijoita ja yritysasiakkaita kuin paikallisyhteisöjä
- Konsernin eettistä toimintaa ja hyvää hallintotapaa ohjataan eettisillä toimintaperiaatteilla sekä ohjeistuksella korruption ja lahjonnan ehkäisemiseksi

Arvoketju

Keskisuomalainen-konsernin arvoketju koostuu sen alkupäässä raaka-aineiden, materiaalien ja palveluiden hankinnasta, energiatuotannosta, teknologiasta ja järjestelmistä. Konsernin omilla toimintoilla ovat sen tuotteet ja palvelut, kuten uutismediat, lehdet, radiot, jakelutoiminta, viestintä- ja tutkimuspalvelut, paino- ja jakelutoiminta, digitaalinen ulkomainonta sekä asiantuntijapalvelut. Arvoketjun loppupäässä ovat konsernin kuluttaja- ja yritysasiakkaat, joille on tuotettu tuotteita ja palveluita. Lisäksi konsernin mediat ja palvelut vaikuttavat paikallisyhteisöihin, järjestöihin, toimia-alaan ja julkisorganisaatioihin. Keskisuomalainen-konserni yhdistää arvoketjussa sen eri toimijat ja vaiheet. Seuraavassa kaaviossa esitellään Keskisuomalainen-konsernin arvoketju ja siihen kohdistuvat vastuullisuusseikat.

Keskisuomalainen-konsernin toiminnan kulmakivenä ovat resurssit, joihin 31.12.2024 kuului 4 905 työntekijää, oma pääoma (47,17 milj. euroa) ja vieras pääoma (131,37 milj. euroa). Konsernin tuotannon perustana ovat myös teknologia, järjestelmät, kiinteistöt, luonnonvarat, energiantuotanto, logistiikka sekä muut hankinnat ja palvelut. Digitaalinen ja tekninen osaaminen tukevat näiden tuotantopanosten jatkuvaa kehittämistä, mikä mahdollistaa liiketoiminnan jatkuvuuden.

Keskisuomalainen-konserni tuottaa arvoa mediapalveluportfolionsa avulla, johon sisältyvät lehti- ja digimediat, digitaalinen ulkomainonta ja radiot sekä markkinointiviestintä-, tutkimus-, paino- ja jakelupalvelut. Näiden avulla asiakkaat, mukaan lukien yritykset ja kuluttajat, saavat muun muassa laadukasta ja luotettavaa tietoa, eri näkökulmia sekä viestintä- ja markkinointipalveluita. Jakelupalvelut varmistavat, että tuotokset tavoittavat kuluttajat ja loppukäyttäjät.

Sidosryhmille, kuten omistajille, henkilöstölle ja paikallisyhteisölle, syntyy hyötyjä liiketoiminnan tuotoista, verkertymästä, työmahdollisuuksista ja vastuullisuuspanostuksista. Keskisuomalainen-konserni osallistuu aktiivisesti toimialan järjestöjen ja verkostojen toimintaan.

Keskisuomalainen-konsernin arvoketju ja siihen kohdistuvat vastuullisuusseikat

Sidosryhmien edut ja näkemykset

Keskisuomalainen-konsernin keskeisiksi sidosryhmiksi on tunnistettu omistajat, oma henkilöstö, yritys- ja kuluttaja-asiakkaat, alihankintaketjun kumppanit, järjestöt ja toimialaverkostot sekä paikallisyhteisöt ja yhteiskunta.

Keskisuomalainen-konserni käy sidosryhmiensä kanssa vuoropuhelua, jotta heidän tarpeitaan ja odotuksiaan voitaisiin ymmärtää paremmin. Ensi kertaa vuonna 2023 toteutetussa ja 2024 valmistuneessa Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissa sidosryhmiä osallistettiin laajasti. Sidosryhmiä pyydettiin osana kaksoisolennaisuusanalyysia toteutetussa kyselyssä arvioimaan Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuustyötä ja aiheita, jotka olisivat konsernin vastuullisuustyössä olennaisia. Kyselyn toteutti Keskisuomalainen-konserniin kuuluva IROResearch Oy Tutkimustoimisto. Vastaaajia oli yhteensä 2 425. Vastaaajina oli muun muassa asiakkaita sekä konsernin medioiden lukijoita eri maakunnista, alihankintaketjun kumppaneita, omistajien edustajia sekä konsernin työntekijöitä. Kyselyn avulla pyrittiin saamaan sidosryhmien näkemyksiä esiin konsernin vastuullisuustyöhön liittyen.

Keskisuomalainen-konserni kehittää myös yhteistyötä toimialan kanssa useissa journalistisissa sekä markkinointialan yhdistyksissä ja liitoissa, niin paikallisissa kuin valtakunnallisissa ja kansainvälisissä. Konserni on aktiivinen jäsen muun muassa Medialiitossa, Uutismedian Liitossa, Suomen Markkinointiliitossa, Suomen Ulkomainosliitossa sekä Graafinen Teollisuus ry:ssä. Lisäksi konserni kuuluu Suomen Yrittäjiin ja on mukana useiden paikallisten kauppakamareiden toiminnassa.

Vuoropuhelua käydään myös henkilöstökyselyillä, viestintäkanavissa, asiakaspalvelussa ja tilaisuuksissa sekä puheluiden, sähköpostin ja tapaamisten välityksellä. Sidosryhmien näkemykset on otettu huomioon olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa ja määrittelyssä sekä Keskisuomalainen-konsernin vuonna 2025 voimaan astuvaa vastuullisuusohjelmaa laadittaessa.

Tärkeimmät sidosryhmiltä esiin tulleet päänäkökohdat ja odotukset Keskisuomalainen-konsernin toimintaan ovat

- Omistajat: Hyvän hallintotavan noudattaminen ja kestävä arvoa tuottava liiketoiminta
- Oma henkilöstö: Henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus
- Yritys- ja kuluttaja-asiakkaat: Journalismin riippumattomuus, tietoturva ja tietosuojasta huolehtiminen sekä henkilöstövastuullisuus
- Hankintakumppanit: Ympäristöstä, sosiaalisesta vastuusta ja hyvästä hallintotavasta huolehtiminen
- Järjestöt ja toimialaverkostot: Aktiivinen ja yhteistyöhakuinen toimija
- Paikallisyhteisöt ja yhteiskunta: Sananvapauden ja demokratian edistäminen

Sidosryhmäanalyysit toimivat pohjana olennaisten kestävyysaiheiden tunnistamiseen, analysointiin ja hallintaan. Kaksoisolennaisuusanalyysin tulokset sekä olennaiset aiheet on esitetty Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmälle sekä hallitukselle, ja Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on ne hyväksynyt. Prosessin edetessä Keskisuomalainen-konserni on luonut vuonna 2025 voimaan astuvan vastuullisuusohjelman,

eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen, hankintaohjeen sekä ohjeistuksen lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen, jotka Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on vahvistanut joulukuussa 2024. Näillä toimintaperiaatteilla ja ohjeistuksilla hallitaan sidosryhmien esiintuomia kestävyysaiheita ja pyritään vastaamaan heidän tarpeisiinsa konsernissa. Vuonna 2024 laadittu Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma astuu voimaan vuonna 2025.

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Keskisuomalainen-konsernin olennaisten vastuullisuusvaikutusten, -riskien ja -mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessi suoritettiin kaksoisolennaisuuden periaatteita noudattaen ensimmäistä kertaa vuonna 2023 ja se valmistui vuonna 2024. Prosessissa menetelminä käytettiin julkisiin ja sisäisiin materiaaleihin perustuvaa selvitystyötä, sidosryhmähaastatteluja, Keskisuomalainen-konsernin asiantuntijoiden ja johdon olennaisuusarviointia sekä työryhmätapaamisia. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus validoi kaksoisolennaisuusarvioinnin lopputulokset.

Tunnistettujen olennaisten kestävyysvaikutusten ja taloudellisten riskien ja mahdollisuuksien jälkeen Keskisuomalainen-konserni on laatinut vastuullisuusohjelman, johon on kirjattu toimenpiteet liittyen olennaisiin kestävyysaiheisiin. Vastuullisuusohjelmassa mainitut toimenpiteet ja tavoitteet viedään soveltuvin osin konsernin liiketoimintamalliin ja strategiaan seuraavilla päivityskierroksilla. Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen joulukuussa 2024 hyväksymä konsernin vastuullisuusohjelma astuu voimaan 1.1.2025. Konsernin toimintaa ohjaavat myös vuonna 2024 laaditut eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje, ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen ja hankintaohje. Keskisuomalainen Oyj huomioi tunnistetut kestävyysriskit liiketoiminnassaan sekä hyödyntää kestävyteen liittyviä mahdollisuuksia parantaakseen kilpailuetua ja luottamusta tärkeisiin sidosryhmiin. Tämä edistää konsernin pitkän aikavälin kestävyttä ja sopeutumiskykyä muuttuviin markkinaolosuhteisiin.

Keskisuomalainen-konsernin olennaiset vaikutukset ovat peräisin sen strategiasta ja liiketoimintamallista. Konserni on osallisena olennaisissa vaikutuksissa sekä oman toimintansa kautta että liikesuhteiden vuoksi. Liiketoiminnasta ja arvoketjusta voi lukea lisää kohdasta Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju.

Olennaisten taloudellisten riskien tai mahdollisuuksien ei odoteta vaikuttavan olennaisesti raportointikauden taloudelliseen asemaan, tulokseen tai kassavirtoihin lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä energian, raaka-aineiden hinnat ja asiakasvirtojen muutokset voivat vaikuttaa tilinpäätökseen. Keskisuomalainen Oyj ei ole tunnistanut merkittäviä kestävyysriskejä tai -mahdollisuuksia, jotka muuttaisivat tilinpäätöksissä ilmoitettuja omaisuuseriä tai velkojen kirjanpitoarvoja tilikauden aikana, jonka seurauksena niihin pitäisi tehdä olennainen oikaisu.

Keskisuomalainen-konsernissa ei ole tehty vielä resilienssianalyysia. Analyysi tullaan toteuttamaan tulevaisuudessa.

Seuraavassa taulukossa esitellään Keskisuomalainen-konsernin olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet, jotka tunnistettiin kaksoisolennaisuusanalyysin kautta.

ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Oleellinen aihe	Kestävyyssaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
ESRS E1: Ilmastonmuutos							
Ilmastonmuutoksen hillintä	ESRS E1 ei sisällä osa-osa-aiheita	Myönteinen vaikutus	Päästövähennyksien myönteiset vaikutukset	Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen omassa toiminnassa ja arvoketjussa edesauttaa ilmastonmuutoksen hillitsemistä. Päästöjen vähentämiseen liittyy sekä taloudellisia mahdollisuuksia (esim. alhaisempi energian hinta) että taloudellisia riskejä (esim. investoinnit uusiutuvaan energiaan tai uusiutuvaa energiaa hyödyntäviin ajoneuvoihin). Aktiivinen ja kunnianhimoinen ilmastotyö voi tuoda konsernille positiivista mainetta ja vahvistaa konsernin brändiä.	Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Ilmastonmuutoksen hillintä	ESRS E1 ei sisällä osa-osa-aiheita	Taloudellinen mahdollisuus	Brändin vahvistamisen luomat mahdollisuudet		Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Ilmastonmuutoksen hillintä	ESRS E1 ei sisällä osa-osa-aiheita	Kielteinen vaikutus	Hiilidioksidipäästöt		Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	ESRS E1 ei sisällä osa-osa-aiheita	Taloudellinen riski	Päästöjen vähentämisen kustannukset ja taloudelliset riskit		Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	
Energia	ESRS E1 ei sisällä osa-osa-aiheita	Taloudellinen riski	Energian saatavuuden ja hintavaihtelun riskit	Energiakriisien vaikutukset hintoihin ja tietyn energiamuodon saatavuuteen liittyvät riskit. Energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan tehtävien investointien säästöt ja kannattavuuden parantuminen pitkällä aikavälillä.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Energia	ESRS E1 ei sisällä osa-osa-aiheita	Taloudellinen mahdollisuus	Säästöt energiatehokkuudesta	Investoinnit energiatehokkuuteen voivat johtaa energiankulutuksen pienentymiseen ja sitä kautta säästöihin pidemmällä aikavälillä.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	
ESRS E4: Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit							
Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suorat vaikutustekijät	Maankäytön muutokset, makean veden ja merten käytön muutokset	Taloudellinen riski	Materiaalien saatavuuden ja kustannusten taloudelliset riskit	Paperin ja muiden materiaalien saamisen heikkeneminen luonnonvarojen ehtymisen johdosta, joka nostaa raaka-aineen hintaa.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	
Vaikutukset ekosysteemien laajuuteen ja tilaan	Maaympäristön tilan heikkeneminen	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset luontokadon hillitsemisestä	Kierrätyspaperia tai muita kierrätysmateriaaleja käyttämällä konserni voi vähentää haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle.	Alkupäässä, omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen
ESRS E5: Kiertotalous							
Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät resurssien ulosvirtaukset	ESRS E5 ei sisällä osa-osa-aiheita	Myönteinen vaikutus	Kriittisiä raaka-aineita sisältävien materiaalien korvaaminen runsaasti saatavilla olevilla, kierrätetyillä ja uusiutuvilla raaka-aineilla.	Kriittisiä raaka-aineita sisältävien materiaalien korvaaminen runsaasti saatavilla olevilla, kierrätetyillä ja uusiutuvilla raaka-aineilla.	Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Mahdollinen

ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Oleellinen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
ESRS S1: Oma työvoima							
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Taloudellinen mahdollisuus	Työnantajakuvaan liittyvät mahdollisuudet	Myönteinen työnantajamaie voi edesauttaa rekrytointia ja työvoiman pysyvyyttä, parantaen toiminnan vakautta ja täten taloudellista ennustettavuutta, pienentäen riskiä työvoimapulasta johtuvista tulonmenetyksistä. Erilaiset työhön liittyvät vaarat, tapaturmat ja työperäiset terveysongelmat, kuten työ- ja vapaa-ajan epäsuhdista johtuva uupumus ja stressi voivat vaikuttaa kielteisesti työvoimaan ja kustannuksiin. Työntekijöiden hyvinvoinnilla on puolestaan positiivinen vaikutus konsernin liiketoimintaan ja sen menestykseen.	Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset työntekijöiden terveydelle ja hyvinvoinnille		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset hyvästä työhyvinvoinnista		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Kielteinen vaikutus	Kielteiset vaikutukset työntekijöiden terveydelle		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Koulutus ja taitojen kehittäminen	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset työntekijöiden osaamiseen ja urakehitykseen		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Taloudellinen riski	Työturvallisuuden ja terveyteen liittyvien kielteisten vaikutusten aiheuttamat riskit		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Työolot	Työllisyysturva	Kielteinen vaikutus	Kielteiset vaikutukset työntekijöiden työllisyysturvalle		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Kielteinen vaikutus	Työntekijöihin kohdistuva tietoturvariski		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Moninaisuus	Myönteinen vaikutus	Monimuotoisuuden myönteiset vaikutukset	Monimuotoinen työyhteisö lisää myönteistä työnantajamielikuvaa ja houkuttelee eri taustaisia alan osaajia, joiden avulla voidaan kehittää konsernin toimintaa ja innovaatiota sekä tavoittaa uusia asiakkaita.	Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen
ESRS S2: Arvoketjun työntekijät							
Arvoketjun työolot	Työllisyysturva	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset arvoketjun työntekijöihin	Kohdistamalla hankintoja (palvelut ja materiaalit) luotettaviin ja vastuullisiin toimijoihin, voidaan edesauttaa arvoketjun työntekijöiden työoloja.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen
ESRS S3: Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt							
Yhteisöjen kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet	Sananvapaus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset moniäänisyyden mahdollistamisesta ja sananvapauden vaalimisesta	Konsernilla on merkittävä rooli moniäänisyyden ja sananvapauden vaalimisessa edesauttaen kansalaisten perusoikeuksia ja ihmisoikeuksien toteutumista	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Yhteisöjen kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet	Sananvapaus	Taloudellinen mahdollisuus	Sananvapauden vaalimisen mahdollisuudet		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Yhteisöjen taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet	-	Myönteinen vaikutus	Hyödyllisen ja oikean tiedon jakamisen myönteiset vaikutukset	Konserni huolehtii osaltaan luotettavan ja oikean tiedon jakamisesta.	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Yhteisöjen taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet	Turvallisuuteen liittyvät vaikutukset	Kielteinen vaikutus	Mahdollisen virheellisen tiedon jakamisen negatiiviset vaikutukset	Virheellisen tiedon jakaminen vaikuttaa kielteisesti niin yhteiskuntaan kuin konsernin toimintaan.	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Mahdollinen
Yhteisöjen taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet	Turvallisuuteen liittyvät vaikutukset	Kielteinen vaikutus	Hyvän journalistisen tavan rikkomisen negatiiviset vaikutukset		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Mahdollinen

ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Oleellinen aihe	Kestävyyssaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
ESRS S4: Kuluttajat ja loppukäyttäjät							
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/ tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	(Laadukkaiden) tietojen saatavuus	Myönteinen vaikutus	Luotettavan tiedon jakamisen myönteiset vaikutukset	Luotettavan ja hyödyllisen tiedon jakaminen yhteisössä auttaa ihmisiä toimimaan yhteiskunnassa, tunnistamaan oikeaa tietoa sekä muodostamaan mielipiteitä. Journalismi tarjoaa alustan sananvapaudelle ja erilaisten ihmisten näkökulmille sekä mielipiteille.	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/ tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	-	Myönteinen vaikutus	Mediakasvatuksen myönteiset vaikutukset	Saavutettavuudessa epäonnistuminen tarkoittaa konsernille sitä, ettei se tavoita yleisöä kattavasti joko johtuen kielellisistä esteistä (ei osata suomea) tai jakelumuodon saavutettavuusongelmista johtuen.	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/ tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	Sananvapaus	Taloudellinen mahdollisuus	Sananvapauden vaalimisen taloudelliset mahdollisuudet	Saavutettavuudessa onnistuminen tuo lisää asiakkaita ja mainehyötyä.	Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen riski	Riski epäonnistua saavutettavuudessa		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/ tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	(Laadukkaiden) tietojen saatavuus	Taloudellinen mahdollisuus	Saavutettavuuden mahdollisuudet		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Myönteinen vaikutus	Paikallisen tiedon levittämisen myönteiset vaikutukset	Laaja paikallismedioiden verkosto edesauttaa luotettavan ja olellaisen tiedon saantia paikkakunnilla ympäri Suomea. Uutiserämaiden syntyminen heikentää paikallisyhteisöjen tiedonsaantia ja virheellisen tiedon levittäminen heikentää ihmisten luottamusta.	Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen riski	Tilajien, lukijoiden ja mainostajien vähenemisen riski		Omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Myönteinen vaikutus	Paikallisyhteisöjen ja paikallisen elinkeinoelämän vaaliminen	Paikalliset mediat vahvistavat paikallisen elinkeinoelämän toimintaa ja ylläpitävät paikallisyhteisön aktiivisuutta.	Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen mahdollisuus	Pitkän lukijasuhteen rakentaminen ja uudet asiakkaat		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/ tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	(Laadukkaiden) tietojen saatavuus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset moniäänisistä sisällöistä		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Kielteinen vaikutus	Mahdollisten uutiserämaiden syntymisen kielteisen vaikutukset		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Keskipitkä-pitkä aikaväli	Mahdollinen
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen mahdollisuus	Innovaatioiden ja uusien palveluiden mahdollisuudet		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Vastuulliset markkinointikäytännöt	Myönteinen vaikutus	Luotettavaan tietoon perustuvat markkinointisisällöt		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio	Vastuulliset markkinointikäytännöt	Taloudellinen mahdollisuus	Vastuullisen markkinoinnin kautta tuleva taloudellinen liiketoimintahyöty		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/ tai loppukäyttäjien henkilökohtainen turvallisuus	Henkilönsuoja	Kielteinen vaikutus	Tietosuojaan tai yksityisyyteen kohdistuvat loukkaukset	Tietosuoja ja tietoturva aiheena (erityisesti negatiivisten vaikutusten ja taloudellisen riskin kannalta) ei ylittänyt kvantitatiivista olennaisten aiheiden raja-arvoa, mutta se päätettiin keskusteluissa konsernin johdon kanssa sisällyttää silti olennaisimpien aiheiden listalle.	Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen

ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Oleellinen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
ESRS G1: Liiketoiminnan harjoittaminen							
Yrityskulttuuri & korruptio ja lahjonta	-	Taloudellinen mahdollisuus	Hyvä ja avoimesti kuvattu hallinto	Hyvä ja avoimesti esille tuotu hallinto ylläpitää luottamusta konserniin. Vihreän rahoituksen/sijoitusten saatavuus paranee, rahan hinta, positiivinen vaikutus hyvien kumppanuuksien ja asiakkuuksien rakentamiseen.	Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	

Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista

Keskisuomalainen-konsernin olennaisten vastuullisuusvaikutusten, -riskien ja -mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessi suoritettiin kaksoisolennaisuuden periaatteita noudattaen ensimmäistä kertaa vuonna 2023 ja se valmistui vuonna 2024. Prosessissa menetelminä käytettiin julkisiin ja sisäisiin materiaaleihin perustuvaa selvitystyötä, sidosryhmäkyselyjä ja -haastatteluita, Keskisuomalainen-konsernin asiantuntijoiden ja johdon olennaisuusarviointia sekä työryhmätapaamisia. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus validoi kaksoisolennaisuusarvioinnin lopputulokset.

Kontekstin ymmärtäminen: tausta-analyysi ja sidosryhmien kuuleminen

ESRS 1 kolmannen luvun (Komission delegeoitu asetus (EU) 2023/2772) ja EFRAG:n IG 1 -soveltamisoppaan suositusten mukaisesti toteutettu Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysi pohjautui jo olemassa oleviin Keskisuomalainen-konsernin sisäisiin materiaaleihin ja ympäristöjärjestelmään, joiden avulla tarkasteltiin käytänteitä sosiaalisten ja ympäristövaikutusten tunnistamiseen, hallitsemiseen, korjaamiseen ja raportointiin.

Tausta-analyysi aloitettiin kartoittamalla Keskisuomalainen-konsernin toimet, liikesuhteet ja maantieteelliset alueet, jotta voitiin luoda käsitys siitä missä kohdin konsernin liiketoimintamallia ja arvoketjua kestävyysvaikutukset, riskit ja mahdollisuudet ilmenevät tai voivat ilmetä. Tausta-analyysissä perehdyttiin Keskisuomalainen-konsernin sisäisiin materiaaleihin; muun muassa strategia- ja vastuullisuusaineistoihin, vuosikertomukseen sekä sisäisiin ympäristövaikutus- ja riskiarviointeihin. Lisäksi tarkasteltiin kestävyysnäkökulmasta muun muassa Keskisuomalainen-konsernia koskettavaa EU-lainsäädäntöä, vakiintuneita sektorikohtaisia kestävyysstandardeja ja -viitekehyksiä, media-alan tutkimuksia sekä verrokkeja. Konsernin merkittävimmät kestävyysaiheet liittyivät tausta-analyysin perusteella ilmastonmuutokseen, omiin työntekijöihin, kuluttajiin ja loppukäyttäjiiin sekä riippumattomaan journalismiin. Lisää aiheita tunnistettiin myöhemmin prosessissa.

Myös Keskisuomalainen-konsernin eri sidosryhmien näkemyksiä selvitettiin osana prosessia toteuttamalla kyselyjä ja haastatteluja avainsidosryhmille. Sidosryhmien näkemyksissä painoutuivat esimerkiksi painotoiminnan päästöt ja metsänkäytön vaikutukset, media-alan murros ja siihen liittyvät työpaikkojen epävarmuus sekä luotettavan ja riippumattoman tiedon välitys sidosryhmille.

Tunnistettujen vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien arviointi

Tunnistetut kestävyysvaikutukset arvioitiin vakavuuden (ennen lieventäviä toimenpiteitä) ja todennäköisyyden perusteella. Sekä myönteiset että kielteiset vaikutukset arvioitiin 1-5 arviointiasteikolla. Vakavuutta pisteyttäessä huomioitiin vakavuuden mittakaava, laaja-alaisuus ja kielteisten vaikutusten osalta vaikutusten korjaamaton luonne. Pisteytyksen avulla yksittäiset vaikutukset asettuivat tärkeysjärjestykseen. Vaikutusten olennaisuus määrittyi kokonaispisteytyksen (vakavuus x todennäköisyys) perusteella, kun pistemäärä ylitti kaikkien vaikutusten keskiarvon.

Vastaavasti jokainen tunnistettu riski ja mahdollisuus pisteytettiin todennäköisyyden ja taloudellisten vaikutusten mahdollisen suuruuden perusteella, kumpikin viisiportaisella arviointiskaalalla (1-5), samalla metodologialla kuin vaikutusten arvioinnissa. Kestävyysriskien arvioinnissa oli mukana Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen ja johtoryhmän jäseniä, jotka vastaavat Keskisuomalainen-konsernin riskienhallinnasta. Kullekin riskille ja mahdollisuudelle määrytyi olennaisuuspistearvo arvioidun taloudellisten vaikutusten ja todennäköisyyden tulona, joiden perusteella pystyttiin asettamaan yksittäiset riskit ja mahdollisuudet tärkeysjärjestykseen. Suurin osa vaikutusten välisestä riippuvuudesta taloudellisiin riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyivät hiilidioksidipäästöihin. Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen omassa toiminnassa ja arvoketjussa edesauttaa ilmastonmuutoksen hillitsemistä. Päästöjen vähentämiseen liittyy sekä taloudellisia mahdollisuuksia (esimerkiksi alhaisempi energian hinta) että taloudellisia riskejä (esimerkiksi investoinnit uusiutuvaan energiaan tai uusiutuva energia hyödyntäviin ajoneuvoihin). Aktiivinen ja kunnianhimoinen ilmastotyö voi tuoda Keskisuomalainen-konsernille positiivista mainetta ja vahvistaa konsernin brändiä.

Kaikki olennaiset aiheet ovat Keskisuomalainen Oyj:n johdon ja hallituksen arvioimia ja hallituksen vahvistamia. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus vastaa Keskisuomalainen-konsernin riskienhallinnasta ja liiketoimintojen sisäisestä valvonnasta. Operatiivisella tasolla toimiva johto emo- ja tytäryhtiöissä huolehtii riittävän kattavan ja ajantasaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Koska Keskisuomalainen Oyj:n vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisprosessi tehtiin ensimmäistä kertaa vuonna 2023 ja se valmistui vuonna 2024, kaksoisolennaisuusanalyysin tässä vaiheessa näiden tunnistamis-, arviointi- ja hallintaprosessi ei ollut vielä integroituna Keskisuomalainen-konsernin yleiseen riskienhallintaprosessiin. Vuonna 2024 olennaisia kestävyysaiheita, sekä niiden tunnistamista, arviointia ja hallintaa, on soveltuvin osin huomioitu käytössä olevien riskienhallinta- ja johtamisprosessien yhteydessä ja siten integroitu yleisiin riskienhallinta- ja johtamisprosesseihin.

Vastuullisuutta johdetaan Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen, toimitusjohtajan, johtoryhmän ja vastuullisuusjohtajan toimesta sekä jalkautetaan vastuullisuuden ohjausryhmän avustuksella ja vastuullisuus on integroitu osallisten työtehtäviin sekä noudattaa konsernin päätöksentekoprosessia.

Prosessin tavoitteena oli yleisellä tasolla kartoittaa Keskisuomalainen-konsernin omien toimintojen ja arvoketjun keskeiset osatekijät sekä niihin liittyvät kestävyysaiheet, hyödyntämällä kohtuullisin keinoin saatavilla olevaa tietoa. Tapauksissa, joissa tietoa esiintymistodennäköisyydestä oli vaikea hankkia tai arvioida – erityisesti arvoketjun myöhemmissä vaiheissa tai pitkällä aikavälillä – ne määriteltiin mahdollisiksi vaikutuksiksi ja arvioitiin sen mukaisesti.

Kaksoisolennaisuusanalyysi tullaan tarkastamaan vuosittain ja arvioimaan tarvetta uudelleen arviointiin.

Ilmastonmuutosta koskeva tunnistamis- ja arviointiprosessi

Keskisuomalainen-konsernin ilmastoon liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessissa sovellettiin samoja menetelmiä kuin muiltakin osin yllä kuvatussa Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissa. Ilmasto koskevien vaikutusten arvioinnissa (mukaan lukien kasvihuonekaasupäästöt sekä näiden tosialliset ja mahdolliset lähteet) hyödynnettiin sisäisiä ympäristövaikutusarvioita ja näihin liittyvää informaatiota, kuten päästölasennan ja energiankulutuksen määrällisiä ja laadullisia tietoja. Näiden osalta konserni on selvittänyt ja auditoinut oleelliset kasvihuonepäästölähteensä paino- ja jakelutoiminnassa sekä arvioinut muiden konsernin liiketoimintojen osalta sisäisesti oleelliset päästölähteet vuosittain. Konsernilla ei ole muita oleellisia kasvihuonepäästöjä, kuten esimerkiksi mustasta hiilestä aiheutuvia tai alailmakehän otsooniin vaikuttavia päästöjä. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnettiin myös sektorikohtaisia standardeja ja viitekehyksiä sekä sidosryhmien kanssa toteutettuja haastatteluja ja kyselyjä.

Myös fyysisten riskien ja siirtymäriskien arvioinnissa hyödynnettiin edellä listattuja materiaaleja. Keskisuomalainen-konserni ei ole kuitenkaan vielä huomionnut (suurten päästöjen) ilmastokenaarioita eikä yleisesti toteuttanut systemaattista resilienssianalyysia ilmasto koskevien fyysisten ja siirtymäriskien osalta. Tämän vuoksi Keskisuomalainen-konserni ei pysty myöskään vielä ilmoittamaan tarkasti konsernin liiketoimintojen ja varojen altistumista ja herkkyyttä ilmastoon liittyville vaaroille ja siirtymätapahtumille ilmastokenaarioiden puitteissa eri aikaväleillä. Myöskään siirtymätapahtumista seuraavia mahdollisuuksia ei pystytäkään vielä arvioimaan. Keskisuomalainen-konsernin resilienssianalyysi ja tähän liittyvä ilmastokenaarioiden arviointi tullaan tekemään vuoden 2025 aikana liittyen konsernin ilmastotavoitteiden uudelleenasetantaan.

Biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä koskeva tunnistamis- ja arviointiprosessi

Keskisuomalainen-konserni on tarkastellut todellisia ja mahdollisia biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin kohdistuvia vaikutuksia sekä riippuvuuksia biologisesta monimuotoisuudesta ja ekosysteemeistä sekä niiden palveluista omien toimipaikkojensa sijainneissa eri arvoketjun vaiheissa arvioimalla toimintansa ympäristöriskien ilmaantuvuutta liiketoiminnon osittain. Konsernin tarkastelussa ei ole huomioitu biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien siirtymä- tai järjestelmäriskejä tai mahdollisuuksia. Lisäksi konserni on ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän puitteissa tunnistanut riippuvuuksia omien toimipaikkojensa sijainneissa. Ekosysteemipalvelujen häiriintymisen esiintymistä ei ole tässä yhteydessä tutkittu.

Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissa ei ole tunnistettu biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä olennaisia kielteisiä vaikutuksia, minkä vuoksi biologista monimuotoisuutta koskeville lieventäville toimenpiteille ei ole todettu tarvetta. Keskisuomalainen-konsernilla ei myöskään ole toimipaikkoja, jotka sijaitsevat biologisen monimuotoisuuden kannalta herkällä alueella tai niiden läheisyydessä, eikä sen toiminta vaikuta kielteisesti luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentymiseen.

Resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskeva tunnistamis- ja arviointiprosessi

Keskisuomalainen-konserni on Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysin ja yllä kohdassa Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista kuvattujen menetelmien avulla seulonut omaisuuttaan ja toimintaansa tunnistaakseen tosiasialliset ja mahdolliset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet omassa toiminnassaan sekä arvoketjunsä alku- ja loppupäässä. Konsernille olennaiseksi vaikutukseksi on tunnistettu kierrätettävien ja runsaasti saatavilla olevien materiaalien hyödyntäminen resurssien ulosvirtauksissa. Tunnistetun vaikutuksen yhteys asetettuihin tavoitteisiin sekä jätteen kiertoasteeseen ja resurssien sisäänvirtauksiin määritellään tarkemmin osana vuonna 2025 voimaan astuvaa konsernin ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa.

Resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskeva vaikutuksen kohteena olevien yhteisöjen kuuleminen

Resurssin käyttöä ja kiertotaloutta koskevien vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen kuulemisessa käytettiin samoja menetelmiä kuin muiltakin osin Keski-suomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä toteutetussa sidosryhmien kuulemisessa. Sidoryhmiä pyydettiin osana Keski-suomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysia vuonna 2023 toteutetussa kyselyssä arvioimaan Keski-suomalainen-konsernin vastuullisuustyötä ja aiheita, jotka olisivat konsernin vastuullisuustyössä olennaisia. Sidoryhmien näkemykset on otettu huomioon Keski-suomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa ja määrittelyssä sekä konsernin vuonna 2025 voimaan astuvaa vastuullisuusohjelmaa laadittaessa. Sidoryhmäanalyysit toimivat pohjana olennaisten kestävyysaiheiden tunnistamiseen, analysointiin ja hallintaan.

Muita ympäristöaiheita koskeva tunnistamis- ja arviointiprosessi

Keski-suomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä arvioitiin myös E2 Pilaantumiseen ja E3 Vesivarat ja merten luonnonvaroihin liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia. Näiden arviointipisteitys jäi kuitenkin matalaksi, joten ne katsottiin Keski-suomalainen-konsernille epäolennaisiksi aiheiksi. Ympäristöhaitat, jotka voisivat juontua painolaitosten kemikaaleista, on katsottu niin vähäisiksi, ettei kyseinen aihe noussut olennaiseksi. Kuten myös vedenkulutuksen katsottiin olevan painolaitoksissa varsin pientä. Keski-suomalainen-konserni ei omista tehtaita.

Yrityksen kestävyys selvityksissä huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset

Tiedonantovaatimus	Tietopiste	Kestävyys selvitys	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus pilariin 3	Viittaus vertailuarvo-asetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin	Olellainen/ epäolellainen	Sivunumero
ESRS 2 GOV-1	21 kohdan d alakohta	Hallituksen sukupuolijakauma	Litteen I taulukon 1 indikaattori 13		Komission delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II		Olellainen	s. 40
ESRS 2 GOV-1	21 kohdan e alakohta	Riippumattomien hallituksen jäsenten prosenttiosuus			Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II		Olellainen	s. 40
ESRS 2 GOV-4	30 kohta	Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista	Litteen I taulukon 3 indikaattori 10				Olellainen	s. 42
ESRS 2 SBM-1	40 kohdan d alakohdan i alakohta	Osallistuminen fossiilisiin polttoaineisiin liittyvään toimintaan	Litteen I taulukon 1 indikaattori 4	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/245328 taulukko 1: Ympäristöön liittyvää riskiä koskevat laadulliset tiedot ja taulukko 2: Yhteiskuntaan liittyvää riskiä koskevat laadulliset tiedot	Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II		Epäolellainen	
ESRS 2 SBM-1	40 kohdan d alakohdan ii alakohta	Osallistuminen kemikaalien tuotantoon liittyvään toimintaan	Litteen I taulukon 2 indikaattori 9		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II		Epäolellainen	
ESRS 2 SBM-1	40 kohdan d alakohdan iii alakohta	Osallistuminen kiistanalaisiin aseisiin liittyvään toimintaan	Litteen I taulukon 1 indikaattori 14		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta, delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II		Epäolellainen	
ESRS 2 SBM-1	40 kohdan d alakohdan iv alakohta	Osallistuminen tupakan viljelyyn ja tuotantoon liittyvään toimintaan			Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta, delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II		Epäolellainen	

ESRS E1-1	14 kohta	Siirtymäsuunnitelma ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä				Asetuksen (EU) 2021/1119 2 artiklan 1 kohta	Oleellinen	s. 68
ESRS E1-1	16 kohdan g alakohta	Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ulkopuolelle suljetut yritykset		Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 1: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät - Ilmastomuutokseen liittyvä siirtymäriski: Vastuiden luottoluokka toimialan, päästöjen ja jäljellä olevan maturiteetin mukaan	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohdan d-g alakohta ja 12 artiklan 2 kohta		Epäoleellinen	
ESRS E1-4	34 kohta	Kasviuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 4	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 3: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät - Ilmastomuutokseen liittyvä siirtymäriski: Mukauttamismittarit	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 6 artikla		Oleellinen	s. 71
ESRS E1-5	38 kohta	Fossiilista lähteistä peräisin olevan energian kulutus eriteltynä lähteiden mukaan (vain ilmastovaikutuksiltaan merkittävät alat)	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 5 ja taulukon 2 indikaattori 5				Oleellinen	s. 72
ESRS E1-5	37 kohta	Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 5				Oleellinen	s. 72
ESRS E1-5	40-43 kohta	Energiaintensiiteetti, joka liittyy toimintaan ilmastovaikutuksiltaan merkittävillä aloilla	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 6				Oleellinen	s. 72
ESRS E1-6	44 kohta	Kasviuonekaasujen Scope 1 -, Scope 2 - ja Scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt	Liitteen I taulukon 1 indikaattorit 1 ja 2	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 1: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät - Ilmastomuutokseen liittyvä siirtymäriski: Vastuiden luottoluokka toimialan, päästöjen ja jäljellä olevan maturiteetin mukaan	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 5 artiklan 1 kohta, 6 artikla ja 8 artiklan 1 kohta		Oleellinen	s. 73
ESRS E1-6	53-55 kohta	Kasviuonekaasujen bruttopäästöjen intensiteetti	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 3	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 3: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät - Ilmastomuutokseen liittyvä siirtymäriski: Mukauttamismittarit	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 8 artiklan 1 kohta		Oleellinen	s. 74
ESRS E1-7	56 kohta	Kasviuonekaasujen poistot ja päästöhyvitykset				Asetuksen (EU) 2021/1119 2 artiklan 1 kohta	Epäoleellinen	
ESRS E1-9	66 kohta	Vertailuarvosalkun alttius ilmastoon liittyville fyysisille riskeille			Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II		Epäoleellinen	

ESRS E1-9	66 kohdan a alakohta	Rahallisten määrien erittely akuutin ja kroonisen fyysisen riskin mukaan		Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2453, 46 ja 47 kohta; Lomake 5: Kaupankäynti varaston ulkopuoliset erät - Ilmastomuutokseen liittyvä fyysinen riski: Vastuut, joihin kohdistuu fyysinen riski			Epäolennainen	
ESRS E1-9	66 kohdan c alakohta	Sellaisten merkittävien omaisuuserien sijaintipaikka, joihin kohdistuu olennainen fyysinen riski					Epäolennainen	
ESRS E1-9	67 kohdan c alakohta	Yrityksen kiinteistöomaisuuden kirjanpitoarvo eriteltynä energiatehokkuusluokittain		Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2453, 34 kohta; Lomake 2: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät - Ilmastomuutokseen liittyvä siirtymäriski: Kiinteistövakuudelliset lainat - Vakuuden energiatehokkuus			Epäolennainen	
ESRS E1-9	69 kohta	Ilmatoon liittyvien mahdollisuuksien huomioiminen salkussa			Delegoitu asetus (EU) 2020/1818, liite II		Epäolennainen	
ESRS E2-4	28 kohta	Kunakin sellaisen ilmaan, veteen ja maaperään päätyvän epäpuhtauden määrä, joka mainitaan E-PRTR-asetuksen (epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskeva eurooppalainen rekisteri) liitteen II luettelossa	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 8, taulukon 2 indikaattorit 1, 2 ja 3				Epäolennainen	
ESRS E3-1	9 kohta	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 7				Epäolennainen	
ESRS E3-1	13 kohta	Kohdennetut toimintaperiaatteet	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 8				Epäolennainen	
ESRS E3-1	14 kohta	Merien ja valtamerten kestävyys	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 12				Epäolennainen	
ESRS E3-4	28 kohdan c alakohta	Kierrätetyn ja uudelleenikäytetyn veden kokonaismäärä	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 6.2				Epäolennainen	
ESRS E3-4	29 kohta	Kokonaisvedenkulutus kuutiometreinä oman toiminnan liikevoittoa kohti laskettuna	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 6.1				Epäolennainen	
ESRS 2 - IRO-1 - E4	16 kohdan a alakohdan i alakohta		Liitteen I taulukon 1 indikaattori 7				Epäolennainen	
ESRS 2 - IRO-1 - E4	16 kohdan b alakohta		Liitteen I taulukon 2 indikaattori 10				Epäolennainen	
ESRS 2 - IRO-1 - E4	16 kohdan c alakohta		Liitteen I taulukon 2 indikaattori 14				Epäolennainen	
ESRS E4-2	24 kohdan b alakohta	Kestävät maata tai maataloutta koskevat käytännöt tai toimintaperiaatteet	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 11				Epäolennainen	
ESRS E4-2	24 kohdan c alakohta	Kestävät meriin liittyvät käytännöt tai toimintaperiaatteet	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 12				Epäolennainen	
ESRS E4-2	24 kohdan d alakohta	Metsäkatoon puuttumista koskevat toimintaperiaatteet	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 15				Oleellinen	s. 78

ESRS E5-5	37 kohdan d alakohta	Kierrättämätön jäte	Liitteen I taulukon 2 indikaattori 13			Epäolennainen	
ESRS E5-5	39 kohta	Vaarallinen jäte ja radioaktiivinen jäte	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 9			Epäolennainen	
ESRS 2 – SBM-3 – S1	14 kohdan f alakohta	Pakkotyötapausten riski	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 13			Epäolennainen	
ESRS 2 – SBM-3 – S1	14 kohdan g alakohta	Lapsityövoimatapausten riski	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 12			Epäolennainen	
ESRS S1-1	20 kohta	Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11			Olenainen	s. 86
ESRS S1-1	21 kohta	Kansainvälisen työjärjestön kahdeksan perusyleissopimuksen käsittelemiä aiheita koskevat due diligence -käytännöt			Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	Olenainen	s. 86
ESRS S1-1	22 kohta	Ihmiskaupan ehkäisemistä koskevat prosessit ja toimenpiteet	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 11			Olenainen	s. 86
ESRS S1-1	23 kohta	Työtaturmien ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet tai hallintajärjestelmä	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 1			Olenainen	s. 87
ESRS S1-3	32 kohdan c alakohta	Epäkohtien tai valitusten käsittelyjärjestelmät	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 5			Olenainen	s. 88
ESRS S1-14	88 kohdan b ja c alakohta	Kuolemantapausten lukumäärä ja työtaturmien lukumäärä ja osuus	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 2		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	Olenainen	s. 90
ESRS S1-14	88 kohdan e alakohta	Loukkaantumisten, onnettomuuksien, kuolemantapausten tai sairauksien vuoksi menetettyjen päivien määrä	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 3			Olenainen	s. 90
ESRS S1-16	97 kohdan a alakohta	Sukupuolten välinen tasoittamaton palkkaero	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 12		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	Epäolennainen	
ESRS S1-16	97 kohdan b alakohta	Toimitusjohtajan suhteettoman suuri palkka	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 8			Epäolennainen	
ESRS S1-17	103 kohdan a alakohta	Syrjintätapaukset	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 7			Olenainen	s. 90
ESRS S1-17	104 kohdan a alakohta	Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n periaatteiden noudattamatta jättäminen	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 10 ja taulukon 3 indikaattori 14		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta	Olenainen	s. 90
ESRS 2 – SBM-3 – S2	11 kohdan b alakohta	Huomattava lapsityövoiman tai pakkotyön käytön riski arvoketjussa	Liitteen I taulukon 3 indikaattorit 12 ja 13			Epäolennainen	
ESRS S2-1	17 kohta	Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11			Olenainen	s. 92
ESRS S2-1	18 kohta	Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet	Liitteen I taulukon 3 indikaattorit 11 ja 4			Olenainen	s. 92

ESRS S2-1	19 kohta	Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 10		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta		Olellainen	s. 92
ESRS S2-1	19 kohta	Kansainvälisen työjärjestön kahdeksan perusyleissopimuksen käsittelemiä aiheita koskevat due diligence -käytännöt			Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II		Olellainen	s. 92
ESRS S2-4	36 kohta	Arvoketjun alku- ja loppupäähän liittyvät ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 14				Olellainen	s. 92
ESRS S3-1	16 kohta	Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11				Epäolellainen	
ESRS S3-1	17 kohta	Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden, ILO:n periaatteiden tai OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 10		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta		Epäolellainen	
ESRS S3-4	36 kohta	Ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 14				Olellainen	s. 96
ESRS S4-1	16 kohta	Kuluttajiin ja loppukäyttäjiiin liittyvät toimintaperiaatteet	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11				Olellainen	s. 100
ESRS S4-1	17 kohta	Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 10		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta		Olellainen	s. 100
ESRS S4-4	35 kohta	Ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 14				Olellainen	s. 102
ESRS G1-1	10 kohdan b alakohta	Korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 15				Olellainen	s. 106
ESRS G1-1	10 kohdan d alakohta	Väärinkäytösten paljastajien suojele	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 6				Olellainen	s. 107
ESRS G1-4	24 kohdan a alakohta	Korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien lakien rikkomisesta määrättyt sakot	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 17		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II		Olellainen	s. 108
ESRS G1-4	24 kohdan b alakohta	Korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevat normit	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 16				Olellainen	s. 108

Yleiset tiedot			
ESRS 2			
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
BP-1	Kestävyys selvitysten yleiset laatimisperusteet	40	
BP-2	Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot	40	
GOV-1	Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	40	
GOV-2	Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat	41	
GOV-3	Kestävyys liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	42	
GOV-4	Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence -prosessista	42	
GOV-5	Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnin osalta	42	
SBM-1	Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju	43	
SBM-2	Sidosryhmien edut ja näkemykset	46	
SBM-3	Olenaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	46	
IRO-1	Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	50	
IRO-2	Yrityksen kestävyys selvityksissä huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset	52	

Ympäristötiedot			
ESRS E1			
Ilmastonmuutos			
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
ESRS 2, GOV-3	Kestävyys liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	68	
E1-1	Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma	68	
ESRS 2, SBM-3	Olenaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	69	
ESRS 2, IRO-1	Kuvaus ilmastoon liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	51, 69	
E1-2	Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet	69	
E1-3	Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit	70	
E1-4	Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet	71	
E1-5	Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä	72	
E1-6	Kasvihuonekaasujen Scope 1 -, Scope 2 - ja Scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt	73	

Ympäristötiedot			
ESRS E4			
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit			
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
E4-1	Siirtymäsuunnitelma sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien huomioiminen strategiassa ja liiketoimintamallissa	77	
ESRS 2, SBM-3	Olenaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	77	
ESRS 2, IRO-1	Kuvaus biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	51	
E4-2	Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimintaperiaatteet	77	
E4-3	Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit	79	
E4-4	Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet	79	

Ympäristötiedot			
ESRS E5	Resurssien käyttö ja kiertotalous		
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
ESRS 2, IRO-1	Kuvaus resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	51, 81	
E5-1	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimintaperiaatteet	81	
E5-2	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimet ja resurssit	82	
E5-3	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät tavoitteet	83	
E5-5	Resurssien ulosvirtaukset	83	

Sosiaaliset tiedot			
ESRS S1	Oma työvoima		
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
ESRS 2, SBM-3	Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	85	
S1-1	Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet	86	
S1-2	Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista omien työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa	87	
S1-3	Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat omille työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	88	
S1-4	Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien vähentämiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien vaikuttavuus	88	
S1-5	Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	89	
S1-6	Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	89	
S1-9	Monimuotoisuuden mittarit	90	
S1-14	Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit	90	
S1-17	Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset	90	

Sosiaaliset tiedot			
ESRS S2	Arvoketjun työntekijät		
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
ESRS 2, SBM-3	Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	92	
S2-1	Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet	92	
S2-2	Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjun työntekijöiden kanssa	93	
S2-3	Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat arvoketjun työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	93	
S2-4	Arvoketjun työntekijöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	93	
S2-5	Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	93	

Sosiaaliset tiedot			
ESRS S3	Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt		
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
ESRS 2, SBM-3	Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	95	
S3-3	Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat vaikutusten kohteena oleville yhteisöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	96	

Sosiaaliset tiedot			
ESRS S4	Kuluttajat ja loppukäyttäjät		
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
ESRS 2, SBM-3	Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	98	
S4-1	Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet	100	
S4-2	Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa	101	
S4-3	Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	101	
S4-4	Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	102	
S4-5	Olellisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	103	

Hallintotapatiedot			
ESRS G1	Liiketoiminnan harjoittaminen		
Tiedonantovaatimus		Sivunumero	Lisätietoja
ESRS 2, GOV-1	Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	105	
G1-1	Yrityskulttuuri ja liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri	106	
G1-3	Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen	107	
G1-4	Vahvistetut korruptio- tai lahjontatapaukset	108	

Olellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessia sekä kynnysarvojen käyttöä on kuvailtu kohdassa Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista.

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Ympäristötiedot EU-taksonomia

EU-taksonomia

EU-taksonomatiedot

EU-taksonomia on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/852 (taksonomia-asetus) määritelty kestävän taloudellisen toiminnan luokitusjärjestelmä, jonka tavoitteena on lisätä kestävää sijoittamista ja ohjata pääomavirtoja kestäviksi katsottuihin teknologioihin ja liiketoimintoihin. Taksonomia-asetus sisältää listan ns. taksonomiakelpoisista taloudellisista toiminnoista kriteereineen, joiden täytyessä voidaan lainsäädännön silmissä osoittaa toiminnan merkittävästi edistävän yhtä EU:n talousalueen kuudesta kestävyystavoitteesta:

Ilmastonmuutoksen hillintä

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele

Siirtyminen kiertotalouteen

Ympäristön saastumisen ehkäiseminen ja vähentäminen

Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojele

Jos toiminta osoittaa merkittävästi edistävänsä yhtä kestävyystavoitetta samalla kun se ei merkittävästi haittaa muiden tavoitteiden saavuttamista, ja on ottanut käyttöön ns. vähimmäistason suojatoimet sosiaalisten rikkomusten välttämiseksi omassa sekä merkittävien liikekumppanuuksien toiminnassa, voidaan toiminnan sanoa olevan taksonomian mukaista ja täten EU:n kriteerien mukaisesti kestävä.

EU-taksonomia luokittelee nyky muodossaan sellaiset taloudelliset toiminnot, joiden nähdään olevan erityisessä avainasemassa EU:n pyrkimyksissä siirtyä kestävämpään talouteen. Siksi järjestelmä tunnistaa ensisijaisesti energia-, liikenne-, jätehuollon ja rakennusalan toimintoja. Keskisuomalainen-konsernin mediaan, painatukseen sekä viestintään liittyvät pääliiketoiminta-alueet eivät lukeudu EU:n priorisoimien toimintojen joukkoon, ja ovat siksi toistaiseksi taksonomatarkastelun ulkopuolella. Keskisuomalainen-konsernin taksonomiakelpoisuus painottuukin kiinteistöliiketoimintaan.

Taksonomia-arviointi

Taksonomiakelpoisuus ja taksonomian mukaisuus todettiin vertailemalla Keskisuomalainen-konsernin tilikauden toimintoja taksonomiassa listattujen toimintojen kuvauksiin ja näiden teknisiin kriteereihin. Koska suurin osa Keskisuomalainen-konsernin mediapalveluista ja -tuotteista sekä markkinointiin ja viestintään liittyvistä palveluista on toistaiseksi taksonomian ulkopuolella, rajoittuu taksonomia-arviointi seuraaviin taksonomiakelpoisiin liiketoimintoihin:

CCM 7.7. Rakennusten hankinta ja omistaminen

Keskisuomalainen-konsernin omistamat kiinteistöt eri puolella Suomea tuottavat vuokratuloa. Rakennukset eivät nykyisellään täytä ilmastonmuutokseen liittyvien tavoitteiden teknisiä kriteereitä (mm. luokan A energiatehokkuustodistuksen vaatimusta) eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.

CCA 8.3. Radio- ja televisiotoiminta

Keskisuomalainen-konsernin radiotoiminta. Vaikka radiotoimintaan kohdistuvat fyysiset ilmatoriskit ovat merkitykseltään vähäisiä, Keskisuomalainen-konserni ei ole selvittänyt radiolähetystensä osuutta, joiden voidaan tulkita lisäävän yleistä tietoisuutta ilmastonmuutokseen sopeutumisesta, joka olisi edellytys (EU) 2020/852 11 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulle taksonomian mukaiselle mahdollistavalle toiminnalle.

CCM 7.3. Energiatehokkuuslaitteiden asennus, huolto ja korjaus

Keskisuomalainen-konsernin kiinteistöissä on 2024 vaihdettu jäähditys- ja lisälämmitysjärjestelmiä energiatehokkaampiin. Uuden laitteiston komponenteista ja järjestelmistä ei ole toistaiseksi tiedossa täyttävätkö ne direktiivin 2010/31/EU tarkat vaatimukset eivätkä siten ole laskettavissa taksonomian mukaisiksi.

CCM 6.6. Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut

Keskisuomalainen-konsernin toimintamenoja (OpEx) kohdistuu konsernin jakelutoimintoa suorittavaan autokantaan, jonka ajoneuvoista 63 % ovat Euro VI -standardin mukaisia. Näiden joukossa ei kuitenkaan ole toistaiseksi ajoneuvoja, jotka eivät tuota lainkaan hiilidioksidipäästöjä (pakokaasuja) eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.

Ympäristöön liittyviin kestävyystavoitteisiin keskittyvään taksonomia-asetukseen sisältyy myös sosiaalisen vastuun varmistamisen komponentti: vähimmäistason suoja-toimet (minimum safeguards). Sosiaalisen kestävyuden vähimmäistason suoja-toimilla taksonomia-asetus tarkoittaa yrityksen menettelyjä sen varmistamiseksi, että toiminnassa noudatetaan 1) OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille sekä 2) yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa YK:n ohjaavissa periaatteissa mainittuja vastuullista liiketoimintaa koskevia linjauksia. Käytännössä tämä nykytulkinnan mukaisesti edellyttää yritykseltä ihmisoikeuksien ja hyvien työolosuhteiden toteutumiseen, korruption ja lahjonnan torjumiseen, reilun kilpailun varmistamiseen sekä veronsäännösten noudattamiseen tähtääviä riskienhallintaprosesseja.

Taksonomian mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta – vuotta 2024 koskevat tiedot

Tilikausi 2024	Vuosi			Merkittävän edistämisen kriteeri						"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)										
	Taloudelliset toiminnot (1)	Koodi (2)	Liikevaihto (3)	Osuus liikevaihdosta, vuosi 2024 (4)	Ilmastomuutoksen hillintä (5)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantumisen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastomuutoksen hillintä (11)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantumisen (14)	Kiertotalous (15)					
Teksti		TEUR	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T
A TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (taksonomian mukaiset) toiminnot																				
Ympäristön kannalta kestävästä (taksonomian mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)		-	0,0 %															0,0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot																		-		
Josta siirtymätoiminnot																		-		
A.2 Taksonomiakelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin taksonomian mukaiset) toiminnot																				
				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL											
Radio- ja televisiotoiminta	CCA 8.3	1 115,6	0,6 %	E/KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL									0,5 %		
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	1 750,8	0,9 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL									0,7 %		
Taksonomiakelpoisista muttei ympäristön kannalta kestävästä (muista kuin taksonomian mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)		2 866,3	1,4 %	0,9 %	0,6 %													1,2 %		
A Taksonomiakelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (A.1+A.2)		2 866,3	1,4 %	0,9 %	0,6 %													1,2 %		
B EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																				
Ei-taksonomiakelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto		199 790,2	98,6 %															98,8 %		
YHTEENSÄ		202 656,6	100,0 %															100,0 %		

KEL - Luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta
E/KEL - Ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta

Taksonomian mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista - vuoden 2024 tiedot

Tilikausi 2024	Vuosi			Merkittävän edistämisen kriteeri						"Ei merkittävästi haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)									
	Koodi (2)	Pääomamenot (3)	Osuus pääomamenoista, vuosi 2024 (4)	Ilmastonmuutoksen hillintä (5)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantuminen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastonmuutoksen hillintä (11)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantuminen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)				
Teksti	TEUR	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T
A TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (taksonomian mukaiset) toiminnot																			
Ympäristön kannalta kestävien (taksonomian mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1)	-	0,0 %															0,0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot																	-		
Josta siirtymätoiminnot																	-		
A.2 Taksonomiakelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin taksonomian mukaiset) toiminnot																			
				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL										
Radio- ja televisio-toiminta	CCA 8.3	114,8	0,4 %	E/KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0,0 %		
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	1 126,6	3,9 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								5,8 %		
Energiatohokkuuslaitteiden asennus, huolto ja korjaus	CCM 7.3	5,0	0,0 %	KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0,2 %		
Taksonomiakelpoisten muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin taksonomian mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)		1 246,4	4,3 %	3,9 %	0,4 %												6,0 %		
A Taksonomiakelpoisten toimintojen pääomamenot (A.1+A.2)		1 246,4	4,3 %	3,9 %	0,4 %												6,0 %		
B EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																			
Ei-taksonomiakelpoisten toimintojen pääomamenot		27 819,3	95,7 %														94,0 %		
YHTEENSÄ		29 065,7	100,0 %														100,0 %		

KEL - Luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta
E/KEL - Ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta

Taksonomian mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvä osuus toimintamenoista – vuoden 2024 tiedot

Tilikausi 2024	Vuosi			Merkittävän edistämisen kriteeri						"Ei merkittävästi haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)						Vähimmäistason suojatoimet (17)	Taksonomian mukaisten tai taksonomiakelpoisten osuus toimintamenoista, vuosi 2023 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
	Koodi (2)	Toimintamenot (3)	Osuus toimintamenoista, vuosi 2024 (4)	Ilmastomuutoksen hillintä (5)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantumisen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastomuutoksen hillintä (11)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantumisen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)				
Teksti	TEUR	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T
A TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (taksonomian mukaiset) toiminnot																			
Ympäristön kannalta kestävien (taksonomian mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.1)		-	0,0 %														0,0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot																	-		
Josta siirtymätoiminnot																	-		
A.2 Taksonomiakelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin taksonomian mukaiset) toiminnot																			
				KEL; E/ KEL	KEL; E/ KEL	KEL; E/ KEL	KEL; E/ KEL	KEL; E/ KEL	KEL; E/ KEL										
Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut	CCM 6.6	658,0	10,9 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								8,3 %		
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	570,2	9,4 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								9,0 %		
Taksonomiakelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin taksonomian mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.2)		1 228,1	20,3 %	20,3 %													17,3 %		
A Taksonomiakelpoisten toimintojen toimintamenot (A.1+A.2)		1 228,1	20,3 %	20,3 %													17,3 %		
B EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																			
Ei-taksonomiakelpoisten toimintojen toimintamenot		4 826,4	79,7 %														82,7 %		
YHTEENSÄ		6 054,6	100,0 %														100,0 %		

KEL - Luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta
E/KEL - Ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta

Laskentaperiaate ja lisätietoja tulosindikaattoreista

Tässä osiossa kuvataan periaatteet, joiden mukaan delegoidussa säädöksessä (EU) 2021/2178 vaadittujen tulosindikaattorisuhdelukujen osoittajat ja nimittäjät laskettiin. Keskisuomalainen-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti (lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedosta 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet). Delegoitu säädös vaatii yhtiötä kertomaan miten ne ovat vältäneet kaksinkertaisen huomioon ottamisen kohdentaessaan liikevaihdon, pääomamenojen (CapEx) ja tiettyjen toimintamenojen (OpEx) osuuksia taksonomiakelpoiseksi todettuihin taloudellisiin toimintoihin, eli vaadittujen indikaattorisuhdelukujen osoittajaksi: taksonomiakelpoisiksi todetut toiminnot vastaavat Keskisuomalainen-konsernin kirjanpidossa erikseen seurattavia liiketoiminta-alueiden kustannuspaikkoja, mikä mahdollisti talouslukujen tarkan kohdistamisen.

Liikevaihto

Taksonomiakelpoiseksi arvioitu liikevaihto-osuus (tulosindikaattorisuhdeluvun osoittaja) koostuu asiakkasopimusten mukaisesta tuloutuksesta ja omistettujen kiinteistöjen vuokratuloista. Nimittäjä käsittelee konsernitilinpäätöksen tuloslaskelmassa tunnistetun tilikauden liikevaihdon kokonaisuudessaan.

Pääomamenot (CapEx)

CapEx-pääomamenojen indikaattoriin on sisällytetty lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ennen poistoja, arvonalentumisia tai käyvän arvon muutoksia tilikauden aikana (lisätietoja konsernitilinpäätöksen liitetiedoista 14. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo, 17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sekä 18. Käyttöomaisuuserät). Keskisuomalainen-konsernin pääliiketoiminnan ollessa toistaiseksi taksonomialuokittelujärjestelmän ulkopuolella, ei ole laadittu taksonomiaraportoinnin muotoa koskevaa delegoidun säädöksen tarkoittamaa muodollista CapEx-suunnitelmaa.

Toimintamenot (OpEx)

Taksonomiakelpoiset delegoidun säädöksen tarkoittamat toimintamenot (OpEx) liittyvät konsernin taksonomiakelpoisiin omaisuuseriin ja taksonomiakelpoisiksi arvioituihin hankittuihin ulkoisiin palveluihin, ja sisältävät kaikki suorat pääomittamattomat kustannukset, jotka on ollut mahdollista eritellä. Pääasiassa toimintamenot koostuvat kiinteistöjen korjauksista, huoltosopimusmenoista, remonttikuluista ja näihin kytkeytyvistä konsultointipalveluista, autokannan leasing-sopimusmenoista sekä tuotantokoneiden ylläpitoon ja huoltoon liittyvistä pääomittamattomista kuluista.

Keskisuomalainen-konsernilla ei ollut suoria kytköksiä delegoidun asetuksen (EU) 2022/1214 tarkoittamaan ydinenergiaan tai fossiiliseen kaasuun perustuvaan energiantuotantoon.

Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot		
Rivi	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
2	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähköä tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
3	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot		
4	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
5	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
6	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Ympäristötiedot

Ilmastonmuutos

ESRS E1 Ilmastonmuutos

Kestävyyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin

Ilmatoon liittyviä näkökohtia ei ole huomioitu Keski-suomalainen-konsernin hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenten ansioissa vuonna 2024.

Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma

Keskisuomalainen-konserni valmistelee ja pyrkii hyväksymään ilmastonmuutoksen hillintää koskevan siirtymäsuunnitelman vuoden 2025 aikana. Siirtymäsuunnitelmassa määriteltävät ilmastonmuutosta koskevat tavoitteet ja toimet tavoitteisiin pääsemiseksi tulevat olemaan tieteeseen perustuvia SBTi:n (Science Based Targets initiative) mukaisesti ja linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan kanssa.

Ilmastonmuutokseen liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olennainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keski-suomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Ilmastonmuutoksen hillintä	-	Myönteinen vaikutus	Päästövähennyksien myönteiset vaikutukset	Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen omassa toiminnassa ja arvoketjussa edesauttaa ilmastonmuutoksen hillitsemistä. Päästöjen vähentämiseen liittyy sekä taloudellisia mahdollisuuksia (esim. alhaisempi energian hinta) että taloudellisia riskejä (esim. investoinnit uusiutuvaan energiaan tai uusiutuvaa energiaa hyödyntäviin ajoneuvoihin). Aktiivinen ja kunnianhimoinen ilmastotyö voi tuoda konsernille positiivista mainetta ja vahvistaa konsernin brändiä.	Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Ilmastonmuutoksen hillintä	-	Taloudellinen mahdollisuus	Brändin vahvistumisen luomat mahdollisuudet		Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Ilmastonmuutoksen hillintä	-	Kielteinen vaikutus	Hiilidioksidipäästöt		Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	-	Taloudellinen riski	Päästöjen vähentämisen kustannukset ja taloudelliset riskit		Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	
Energia	-	Taloudellinen riski	Energian saatavuuden ja hintavaihtelun riskit	Energiakriisien vaikutukset hintoihin ja tietyn energiamuodon saatavuuteen liittyvät riskit.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Energia	-	Taloudellinen mahdollisuus	Säästöt energiatehokkuudesta	Energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan tehtävien investointien säästöt ja kannattavuuden parantuminen pitkällä aikavälillä.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	

Olenaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Liiketoimintamallin ja strategian ilmastokestävyys

Kaikki Keski-suomalainen Oyj:n toteuttamassa kaksoisolenaisuuden arvioinnissa tunnistetut olenaiset riskit ovat siirtymäriskejä. Keski-suomalainen-konsernin tarkempi ilmastokestävyys arviointi, näihin liittyvä skenaarioanalyysi sekä resilienssianalyysi valmistellaan vuoden 2025 aikana.

Kuvaus ilmastoon liittyvien olenneiden vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista

Kuvauksesta ilmastoon liittyvien olenneiden vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista voit lukea lisää osiosta ESRS 2 Yleiset tiedot kohdasta Kuvaus olenneiden vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista.

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet

Keski-suomalainen-konsernin ympäristöpolitiikka

Keski-suomalainen-konsernin ympäristötoiminnoissa kestävän kehityksen perustana on sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä, ympäristölainsäädäntö, viranomaisten vaatimukset sekä asiakkaiden ja sidosryhmien toiveet ja odotukset. Vuonna 2024 konsernissa on ollut voimassa sertifioituun ISO 14001 -ympäristöjärjestelmään pohjautuva ympäristöpolitiikka. Ympäristöpolitiikan soveltamisalaa ovat konsernin painot, tutkimusyhtiöt, ulkomainosyhtiöt ja kiinteistöliiketoiminta sekä emoyhtiö Keski-suomalainen Oyj. Soveltamisalaa kuuluvat Keski-suomalainen-konsernin yhtiöt ovat Keski-suomalainen Oyj, Esa Digital Oy, IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Lehtisepät Oy, Tietoykkönen Oy, Neonmedia Oy sekä Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213. Muut konsernin yhtiöt ovat ympäristöjärjestelmän soveltamisalan ulkopuolella.

Ympäristöpolitiikan toteutumisen seuranta

Ympäristöpolitiikan toteutumista seurataan sisäisillä auditoinneilla ja johdon katselmuksilla. Sisäisen auditoinnin tarkoituksena on tunnistaa mahdolliset toiminnan ja ympäristöjärjestelmän kehittämistarpeet. Lisäksi auditoinneissa varmistetaan, että ympäristöpolitiikka ja toiminta vastaa ISO 14001 -standardin vaatimuksia. Ympäristöjärjestelmän katselmus toteutetaan säännöllisesti Keski-suomalainen-konsernin johdon toimesta, jotta varmistetaan järjestelmän jatkuva soveltuvuus, asianmukaisuus ja tehokkuus. Painotoiminnassa Lehtisepät Oy toteuttaa myös oman johdon katselmuksen, jonka tavoite on varmistaa riittävä tavoitteiden toteutus ja seuranta painotuotannossa. Katselmuksiin sisältyy ympäristöjärjestelmän, -politiikan, -päämäärien ja tavoitteiden parannusmahdollisuuksien ja muutostarpeiden arviointi. Johdon katselmuksessa seurataan myös sidosryhmien etujen, tarpeiden ja odotusten huomioinnin toteutumista – mahdollisia toimenpiteitä vaativia sidosryhmiin liittyviä poikkeamia ovat esimerkiksi lukijoiden, tilaaja- ja ilmoittaja-asiakkaiden, naapuruston tai muiden sidosryhmien ympäristökomentointi ja valitukset.

Vastualueet

Keski-suomalainen-konsernin ympäristöperiaatteet on käsitelty Keski-suomalainen Oyj:n johdossa ja konsernin ympäristöpolitiikka on Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtajan hyväksymä. Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtaja vastaa Keski-suomalainen-konsernin ympäristöperiaatteiden määrittämisestä ja valvonnasta. Konsernin yksiköiden vetäjät vastaavat toimintaperiaatteen ympäristötoimenpiteiden määrittämisestä, toteutumisesta ja valvonnasta.

Keskeisten sidosryhmien kuuleminen

Osana Keski-suomalainen-konsernin ympäristötyötä Keski-suomalainen Oyj:n johtoryhmä tarkastelee toimintaympäristöä ja sen muutoksia konsernin strategiatyön osana. Strategiassa tunnistetaan toimintaympäristön haasteet ja muutokset sekä määritellään tavoitteet toiminnan kehittämiseksi. Strategia ohjaa yksiköiden liiketoiminnan kehittämistä. Osana prosessia, konserni tarkkailee sidosryhmien tarpeita ja odotuksia sekä näitä koskevia velvoitteita. Kyseisiä tekijöitä on huomioitu ympäristöpolitiikkaa laadittaessa.

Toimintaperiaatteesta tiedottaminen sidosryhmille

Keski-suomalainen-konserni viestii ympäristöpolitiikasta Keski-suomalainen Oyj:n verkkosivujen ja konsernin intran kautta sekä toteuttaa tarvittaessa koulutuksia aiheesta henkilöstölle ja asiaankuuluville sidosryhmille.

Muut ilmastonmuutosta koskevat toimintaperiaatteet

Keskisuomalainen-konsernin ympäristöpolitiikan lisäksi ympäristöseikat, mukaan lukien ilmasto-seikat, huomioidaan Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen joulukuussa 2024 vahvistamissa konsernin hankintaohjeessa, eettisissä toimintaperiaatteissa sekä tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa. Konsernin tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa on asetettu seuraavat ilmastonmuutosta koskevat vaatimukset

- Tavarantoimittaja tai palveluntarjoaja vastaa ilmasto- ja ympäristövaikutusten ja -riskien raportoinnista Keskisuomalainen-konsernille sekä toimittaa riittävät tiedot päästöraportoinnista ja hiilijalanjäljen laskemisesta kestävyysraportointidirektiivin (CSRD), kirjanpitolain ja paikallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti
- Tavarantoimittajan tai palveluntarjoajan tulee toiminnassaan pyrkiä energiankulutuksen vähentämiseen
- Tavarantoimittaja tai palveluntarjoaja sitoutuu harjoittamaan liiketoimintaansa Pariisin ilmastositoumuksen tavoitteiden mukaisesti.

Ilmastonmuutosta koskevaan toimintaperiaatteeseen liittyvät vastuullisuusseikat

Keskisuomalainen-konsernin vuotta 2024 koskeva ympäristöpolitiikka käsittelee seuraavia vastuullisuusseikkoja: hiilidioksidipäästöt, materiaalien ja energian käyttö sekä kulutus, kemikaalit sekä jätteet. Konsernissa vuonna 2025 voimaan astuva ympäristö- ja ilmastopolitiikka tulee koskemaan energiatehokkuutta sekä uusiutuvan energian käyttöönottoa ja näiden kautta ilmastonmuutoksen hillintää. Vuonna 2025 voimaan astuva ympäristö- ja ilmastopolitiikka tulee koskemaan myös Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissa tunnistettuja ilmastonmuutosta koskevia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia. Ilmastonmuutosta koskevat tunnistetut olennaiset aihealueet ovat päästövähennyksien myönteiset vaikutukset, brändin vahvistumisen luomat mahdollisuudet, hiilidioksidipäästöt (kielteinen vaikutus), päästöjen vähentämisen kustannukset ja taloudelliset riskit, energian saatavuuden ja hintavaihtelun riskit, sekä säästöt energiatehokkuudesta (taloudellinen mahdollisuus).

Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit

Nykyiset ja suunnitellut toimet

Vuonna 2024 ilmastonmuutosta koskevat pääasialliset toimet Keskisuomalainen-konsernissa ovat olleet: päästöttömän sähkön osuuden nostaminen, päästölaskennan laajentaminen kattamaan koko konserni sekä energiatehokkuuden parantaminen. Konsernissa on siirrytty vuodesta 2022 alkaen uusiutuvan sähkön käyttöön kaikissa omissa kiinteistöissä sekä soveltuvin osin myös vuokratuissa kiinteistöissä. Konsernin yhdeksässä omassa kiinteistössä otetaan käyttöön uusiutuva kaukolämpö vuoden 2025 alusta. Jakelutoiminnassa siirrytään oman kaluston osalta uusiutuvan dieselin käyttöön vuoden 2025 alusta.

Osana vuonna 2025 voimaan astuvaa Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelmaa sekä vuonna 2025 laadittavaa ympäristö- ja ilmastopolitiikkaa ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimenpiteet ja resurssit tulevat tarkentumaan ja koskemaan Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissa tunnistettuja aihealueita. Konsernin vuonna 2025 voimaan astuvaan vastuullisuusohjelmaan sisältyvien toimien aiheiksi on tunnistettu

- Konsernitason ympäristö- ja ilmastopolitiikan laatiminen ja soveltaminen
- Huolellisuusvelvoitteen mukainen toiminta
- Konsernitason ilmastotiekartan ja siirtymäsuunnitelman laatiminen ja soveltaminen
- Jakelu- ja muun kuljetus- ja huoltokaluston uudistaminen vähäpäästöisempiin ajoneuvoihin suunnitellun rotaation mukaisesti
- Kompensaation osuuden pienentäminen (jakelu ja painotuotteet)
- Päästövapaa kaukolämpö käyttöön suurimassa osassa (yli 50 %) isoissa kiinteistöissä
- Energiansäästöön ja -tehokkuuteen liittyvä koulutus osana vastuullisuuskoulutusta henkilöstölle
- Ulkomainoslaitteiden energiatehokkuuden parantaminen seuraten Ulkomainosliiton vastuullisuustavoitteita
- Digitaalisen hiilijalanjäljen laskeminen konsernitason tasolla
- Alkuperämerkitty vihreä sähkö suosituksena uusiin vuokrasopimuksiin (sopimusehdot)
- Jätteen korkea kierrätysaste
- Alkuperätodennetun paperin osuuden pitäminen 100 %

Lisäksi Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelmassa ilmastonmuutosta koskevat tavoitteet asetetaan Pariisin ilmastositoumuksen kanssa yhteneviksi sekä tieteeseen perustuviksi.

Kyky toteuttaa toimet riippuen resurssien saatavuudesta ja kohdentamisesta

Keskisuomalainen-konsernin resurssien ja raaka-aineiden saatavuuteen liittyy kustannusriskejä, jotka voivat vaikuttaa konsernin kykyyn toteuttaa päästöjen säästötoimia lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

Toimien toteuttamiseen kohdennetut taloudelliset resurssit

Keskisuomalainen-konserni ei tällä hetkellä pysty raportoimaan toimenpiteiden toteutukseen kohdistettavia pääoma- ja toimintamenoja. Taloudellisiin resursseihin liittyvät tiedot tulevat saataville vuoden 2025 aikana.

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet

Vuonna 2024 Keskisuomalainen-konserni ei ole seurannut toimintaperiaatteiden ja toimien edistymistä suhteessa tunnistettuihin olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin, sillä raportointivuotta koskeva ympäristöpolitiikka ei käsittele vielä suoraan kyseisiä aihealueita. Konsernin kattava vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana ja astuu voimaan vuonna 2025, jolloin aikasidonnaiset ja tulossuuntautuneet tavoitteet asetetaan vuodesta 2025 alkaen. Kyseiseen vastuullisuusohjelmaan sisältyvien olennaisia aihealueita koskevien tavoitteiden aiheiksi on tunnistettu ympäristöjohtamisen kehittäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen (Scope 1, 2 ja 3) vähentäminen. Vastuullisuusohjelmassa tarkennetaan myös tavoitteita koskevat toimenpiteet sekä mittarit tavoitteiden seurantaan. Vuoden 2025 aikana konserni tulee määrittelemään myös ilmastonmuutosta koskevan siirtymäsuunnitelman sekä tiekartan kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Ilmastotavoitteet tullaan asettamaan konserni- ja liiketoimintakohtaisesti ja niille tullaan määrittelemään omat perusarvot ja -vuodet. Päästövähennystavoitteet tullaan asettamaan tieteeseen perustuen SBTi-viitekehyksen mukaisesti ja linjassa Pariisin ilmastopimuksen 1,5 asteen lämpenemisen rajoitustavoitteen kanssa. Konserni pyrkii saamaan SBTi:n hyväksynnän tavoitteilleen vuoden 2026 loppuun mennessä.

Vuotta 2024 koskien Keskisuomalainen-konsernin paino- ja jakelutoiminnan osalta on jo kuitenkin määritelty pyrkimys saavuttaa Mediaaliiton media-alalle ja graafisen teollisuuden yrityksille asettamat alan hiilineutraaliutta koskevat päästövähennystavoitteet vuoteen 2030 mennessä. Myös kyseinen pyrkimys tullaan muotoilemaan tulossuuntautuneeksi ja aikasidonnaiseksi tavoitteeksi vuoden 2025 aikana, osana siirtymäsuunnitelman ja päästövähennysten tiekartan määrittelyä.

Hiilestä irtautumisen keinot

Tärkeimmät hiilestä irtautumisen keinot Keskisuomalainen-konsernissa ovat uusiutuvan sähkön ja kaukolämmön hankinta sekä biopolttoaineisiin siirtyminen ja kaluston jatkuva uudistaminen vähäpäästöisempään suuntaan. Tarkemmat hiilestä irtautumisen keinot on määritelty konsernin paino- ja jakelutoiminnoissa, joista syntyy konsernin suurimmat päästöt. Hiilestä irtautumisen keinot sekä näiden määrälliset panokset tullaan tarkentamaan vuonna 2025 valmistuvassa siirtymäsuunnitelmassa ja tiekartassa kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Konserni on ympäristöjärjestelmänsä yhteydessä pyrkinyt analysoimaan erilaisten ilmastonmuutokseen liittyvien skenaarioiden mahdollisuudet ja niiden vaikutukset hiilestä irtautumisen keinoihin esimerkiksi ympäristön, teknologian ja markkinoiden muuttuessa. Näitä taustatietoja on käytetty arvioitaessa millaisiin päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin tulee ryhtyä, jotta asetetut vähennystavoitteet voidaan saavuttaa. Tarkempi ilmastonmuutosta koskeva skenaarioanalyysi tullaan toteuttamaan vuoden 2025 aikana.

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä	2024
1) Hiilestä ja hiilituotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0
2) Raakaöljystä ja öljytuotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	2674,65
3) Maakaasusta peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0
4) Muista fossiilisista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0
5) Ostetun tai hankitun fossiilisista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdityksen kulutus (MWh)	8029,83
6) Fossiilisen energian kokonaiskulutus (MWh) (laskettuna rivien 1–5 summana)	10704,49
Fossiilisten energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	27,31 %
7) Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kulutus (MWh)	327,07
Ydinvoimaan perustuvien lähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	0,83 %
8) Uusiutuvista lähteistä, mukaan lukien biomassa (sekä biologista alkuperää oleva teollisuus- ja yhdyskuntajäte, biokaasu, uusiutuva vety jne.), peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	25,31
9) Ostetun tai hankitun uusiutuvista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdityksen kulutus (MWh)	28145,11
10) Itse tuotetun, muusta kuin polttoaineesta peräisin olevan uusiutuvan energian kulutus (MWh)	0
11) Uusiutuvan energian kokonaiskulutus (MWh) (laskettuna rivien 8–10 summana)	28170,42
Uusiutuvien energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	71,86 %
Energian kokonaiskulutus (MWh) (laskettuna kohtien 6, 7 ja 11 summana)	39201,98

Energiaintensiteetti suhteessa liikevaihtoon	2024
Ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnan kokonaisenergiankulutus suhteessa ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnasta peräisin olevaan liikevaihtoon (MWh/MEUR)	193,44

	2024
Energiaintensiteetin laskennassa käytetty ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnasta peräisin oleva liikevaihto MEUR	202,66
Liikevaihto (muut) MEUR	0
Liikevaihto yhteensä (tilinpäätös) MEUR	202,66

Energiankulutuksen laskentaperiaatteet

Uusiutuvien energialähteiden kulutuksen laskennassa on osittain hyödynnetty Energiategollisuuden ja Energiaviraston arvioita uusiutuvan energian osuudesta. Näitä arvioita on käytetty silloin, kun suoria tietoja ei ole saatavilla. Ydinvoimaan pohjautuvan energiankulutuksen osuus perustuu kokonaisuudessaan arvioon. Lisäksi kaukolämpöön sisältyvä hukkalämpö on jaoteltu uusiutuvaan ja uusiutumattomaan energiaan kaukolämmön energialähdejakauman mukaisesti .

Energiaintensiteetin määrittämiseen käytetyt ilmastovaikutuksiltaan merkittävät alat

NACE-kategoria C18, Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen.

Kasvihuonekaasujen Scope 1-, Scope 2- ja Scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt

	Takautuva				Välitavoitteet ja tavoitevuodet			
	Perusvuosi	2023	2024	Muutos	2025	2030	(2050)	Vuotuinen %-tavoite / perusvuosi
Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt								
Kasvihuonekaasujen Scope 1 -bruttopäästöt (tCO2-ekv.)	N/A	N/A	691		Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu	Ei vuositavoitetta
Säänneltyjen päästökauppajärjestelmien piiriin kuuluvien Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöjen prosenttiosuus (%)	N/A	N/A	N/A		Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu	
Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt								
Kasvihuonekaasujen sijaintiperusteiset Scope 2 -bruttopäästöt (tCO2-ekv.)	N/A	N/A	1 959		Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu	
Kasvihuonekaasujen markkinaperusteiset Scope 2 -bruttopäästöt (tCO2-ekv.)	N/A	N/A	1 433		Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu	
Merkittävät Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt								
Kasvihuonekaasujen epäsuorat (Scope 3) -kokonaisbruttopäästöt (tCO2-ekv.)	N/A	N/A	52 123		Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu	
1 Ostetut tavarat ja palvelut			11 154					
[Valinnainen alakategoria: Pilvipalvelut ja datakeskuspalvelut			30 000					
2 Tuotantohyödykkeet			95					
3 Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnot (jotka eivät sisälly Scope 1 - tai Scope 2 -päästöihin)			1 962					
4 Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu			5 722					
5 Toiminnassa muodostuva jäte			79					
6 Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen			1 610					
7 Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne			1 396					
8 Tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät			N/A					
9 Kuljetukset tuotantoketjun loppupäässä			N/A					
10 Myytyjen tuotteiden jalostus			N/A					
11 Myytyjen tuotteiden käyttö			70					
12 Myytyjen tuotteiden käsittely käyttöään lopussa			45					
13 Tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät			N/A					
14 Franchising			N/A					
15 Investoinnit			N/A					
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt								
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (sijaintiperusteiset) (tCO2-ekv.)	N/A	N/A	54 782		Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (markkinaperusteiset) (tCO2-ekv.)	N/A	N/A	54 256		Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu	Ei asetettu

Kasvihuonekaasuintensiteetti suhteessa liikevaihtoon	2024
Kasvihuonekaasujen (sijaintiperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ -ekv./milj. euroa)	270
Kasvihuonekaasujen (markkinaperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ -ekv./milj. euroa)	268

	2024
Kasvihuonekaasuintensiteetin laskemiseen käytetty liikevaihto MEUR	202,66
Liikevaihto (muut) MEUR	0,00
Liikevaihto yhteensä (tilinpäätöksissä) MEUR	202,66

Kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa ja mittaamisessa käytetyt menetelmät

Keskisuomalainen-konserni käyttää päästöjen laskennassa GHG-Protocol Corporate -standardin (GHGP) mukaista Normative-laskentatyökalua ja ajanmukaisia päästöluokakohtaisia kertoimia. Myös laskentaan sisällytetyt kasvihuonekaasut ja näiden 100 vuoden lämmitysvaikutusten arvot (GWP) noudattavat UNFCCC:n mukaisia GHG-standardin vaatimuksia. Scope 3 -laskennan perustana on käytetty 15:sta GHGP:n mukaista päästöluokkaa. Scope 3:n osalta suurimmat alihankkijat osittain toimittavat omat päästönsä perustuen konsernin toimintojen ja kulutuksen aiheuttamiin päästöihin. Alihankkijoiden ilmoittamat päästöt arvioidaan ja tarvittaessa käytetään kulutusarvoihin perustuvia arvoja konsernin omassa laskentajärjestelmässä, mikäli voidaan perustellusti olettaa näin saatavan tarkemman tuloksen päästöistä. Kokonaisuutena laskenta toteutetaan pääosin vuositason tietoon perustuen. Tarkempaa, esimerkiksi kuukausitason tietoa käytetään, kun se on mahdollista. Konsernissa toteutetaan yleisesti tuotelinjakohtaista laskentaa, jonka lisäksi tuotekohtaista laskenta tehdään Lehtisepät Oy:n osalta. Scope 3 -päästöjen prosenttiosuus, joka on laskettu käyttäen toimittajilta tai muilta arvoketjuun kuuluvilta kumppaneilta saatuja ensisijaisia tietoja vuoden 2024 osalta on 68,9 prosenttia. Päästölaskennan menetelmissä on yleisesti huomioitu seuraavat seikat

- Relevanssi, yhtiökohtaisesti on tunnistettu ne päästölähteet, joilla on olennainen vaikutus ympäristöön ja sidosryhmiin
- Tietojen täydellisyys, tietojen raportoinnissa huomioidaan päästölähteen suorat ja epäsuorat päästöt
- Raportoitujen tietojen johdonmukaisuus, selkeä ja vakiintunut tiedonkeruu ja laskennan menetelmä tai järjestelmä
- Läpinäkyvyys, mukaan lukien raportoinnin avoimuus ja selkeys
- Tarkkuus, tiedot kerätään huolellisesti analysoiden niiden tarkkuus virheiden ja vääristymien minimoimiseksi

Konsernin yhteinen päästölaskenta

Keskisuomalainen-konsernin yhteisestä datankeruusta saatavat päästöt koostetaan polttoaineiden (Scope 1) osalta leasing-palveluntarjoajalta sekä polttoaineen toimittajilta. Scope 2 -tiedot koostuvat konsernin omien kiinteistöjen energiankulutuksesta, jonka osalta päästöt lasketaan sijainti- ja markkinaperusteisesti. Scope 3 -päästöt syntyvät konsernitasolla jätteistä ja kierrätyksestä, työmatkustuksesta, työmatkaliikenteestä sekä digipalveluista (ostetut tavarat ja palvelut -kategoria, Scope 3). Työmatkaliikenteen päästöt lasketaan ulkoisen tahon toteuttamaan tutkimukseen pohjautuen. Työmatkustuksen päästöihin sisältyy tiedot lentojen, hotellien sekä työntekijöiden oman auton käytön osalta.

Digipalveluiden päästöihin sisältyvät pilvipalvelut ja laitekohtaiset päästöt. Pilvipalveluihin liittyvät päästötiedot saadaan palveluntarjoajalta. Tämän osalta vuoden 2024 laskenta on toteutettu kymmenen kuukauden dataan pohjautuen, jonka kuukausitason keskiarvon perusteella on laskettu koko vuoden päästöt. Laitekohtaisiin päästöihin sisällytetään elinkaari- ja sisäisten laitteiden osalta sekä käytön aikaiset päästöt ulkoisten ja loppukäyttäjien laitteiden osalta.

Yrityskohtainen päästölaskenta: kustannustoiminta

Kustannustoiminnan päästöjen laskennassa huomioidaan Scope 2:n osalta omien kiinteistöjen sähkönkulutus ja kaukolämpö. Hankittujen tavaroiden ja palveluiden päästöt (Scope 3) lasketaan yrityskohtaisesti niiltä osin, joita ei huomioida Keskisuomalainen-konsernin yhteisessä laskennassa. Tietojen lähteenä toimii pääasiassa toimittajakohtaiset päästötiedot, toissijaisesti käytetään euromääräistä laskentaperiaatetta ja näille olennaisia päästökertoimia. Muista kuluista aiheutuvien päästöjen laskennassa (Scope 3) käytetään toimittaja- tai toimialakohtaisia euromääräistä laskentaperiaatetta ja tälle olennaista päästökertointa. Lisäksi kustannustoiminnan osalta lasketaan radiokanavien päästöt (Scope 3), jossa vuoden 2024 osalta voidaan raportoida ainoastaan oman toiminnan päästöt. Esimerkiksi käytetyn lähetyksen ja loppukäyttäjien päästöjä ei ole voitu huomioida, kyvyttömyys näiden raportointiin selvitetään vuoden 2025 aikana.

Yrityskohtainen päästölaskenta: painotoiminta

Painotoiminnan osalta jätteisiin ja kierrätykseen liittyvät päästöt (Scope 3) sisältyvät RS-ympäristöhuollon käsittelemät painovärit ja pakkausmateriaalit, kuten pakkauslavat ja muovit. Lisäksi kierretettäviin jätteisiin lukeutuvat painolevyt, lisäaineet ja pesuaineet. Päästöt lasketaan ensisijaisesti toimittajan toimintakohtaisten tietojen perusteella ja toissijaisesti kulutukseen perustuvaan euromääräisen laskentaperiaatteen mukaisesti. Painopaperin hankinnasta ja logistiikasta syntyvien päästöjen laskenta kattaa painopaperin sekä sen kuljetuksen tehtaalta painolle. Muiden kuin tavaroiden ja palveluiden hankinnoista aiheutuvien päästöjen osalta (Scope 3) hyödynnetään kuluanalyysiä, jolloin käytetään joko toimittaja- tai toimialakohtaisia euromääräisiä laskelmia.

Yrityskohtainen päästölaskenta: jakelutoiminta

Jakelutoiminnassa oman kuljetuskaluston päästöistä (Scope 1) toteutetaan yrityskohtaista seuranta. Päästötiedot alihankintajakelun, jakajien ja logistiikan osalta (Scope 3) saadaan yhteistyökumppanien ja palveluntarjoajien toimittamista raporteista. Hankittujen tavaroiden ja palveluiden päästöt (Scope 3) lasketaan erikseen niiltä osin, kuin ne eivät sisälly Keski-suomalainen-konsernin yhteisiin laskelmiin. Päästöt määritellään ensisijaisesti toimittajan toimintakohtaisten tietojen perusteella ja toissijaisesti euromääräiseen laskentaperiaatteeseen perustuen. Muiden kuin tavaroiden ja palveluiden hankinnoista aiheutuvien päästöjen osalta (Scope 3) hyödynnetään kuluanalyysiä, jolloin käytetään joko toimittaja- tai toimialakohtaisia euromääräisiä laskelmia.

Yrityskohtainen päästölaskenta: markkinointiviestintä ja tutkimustoiminta

Sekä markkinointiviestintään että tutkimustoiminnan osalta hankittujen tavaroiden ja palveluiden (Scope 3) päästöt lasketaan siltä osin, kuin ne eivät ole mukana Keski-suomalainen-konsernin yhteisissä laskelmissa. Päästöt määritellään ensisijaisesti toimittajan toimintakohtaisten tietojen perusteella ja toissijaisesti euromääräiseen laskentaperiaatteeseen perustuen. Muiden kuin tavaroiden ja palveluiden hankinnasta aiheutuvien päästöjen (Scope 3) laskennassa hyödynnetään joko toimittaja- tai toimialakohtaisia euromääräisiä laskelmia.

Yrityskohtainen päästölaskenta: digitaalinen ulkomainonta

Digitaalisen ulkomainonnan osalta energiaan liittyvät päästöt (Scope 2) kattavat sähkön ja kaukolämmön kulutuksen omissa kiinteistöissä. Sähkökulutuksen päästölaskenta perustuu yhtiöiden omaan seurantaan näyttöpintojen energiankulutuksesta. Hankituista tavaroista ja palveluista syntyvät päästöt (Scope 3) lasketaan pääasiallisesti toimittajakohtaisella laskentaperiaatteella ja toissijaisesti euromääräiseen kuluun perustuen. Kyseiseen kategoriaan sisällytetystä mainosnäyttöjen hankinnasta elinkaaripäästöjä ei ole saatavilla vuoden 2024 osalta, vuoden 2025 osalta elinkaaripäästöistä tullaan toteuttamaan tarkempi selvitys näyttötyyppikohtaisesti. Digitaalisen ulkomainonnan hankinnoista syntyvät päästöt lasketaan yrityskohtaisesti niiden hankintojen osalta, joita ei ole huomioitu Keski-suomalainen-konsernin yhteisissä laskelmissa. Huolto- ja asennustoiminnan päästöt (Scope 3) lasketaan euromääräisellä laskentaperiaatteella.

Muut kuin hankittujen tavaroiden ja palveluiden päästöt lasketaan kuluperusteisesti, jolloin käytetään joko toimittaja- tai toimialakohtaista euromääräistä laskentaperiaatetta ja päästökerrointa.

Inventaarion ulkopuolelle jätetyt Scope 3 -päästökategoriat

Keski-suomalainen-konsernin päästölaskennan ulkopuolelle jätetyt GHG-protokollan mukaiset Scope 3 -kategoriat ovat: tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät (kategoria 8), kuljetukset tuotantoketjun loppupäässä (kategoria 9), myytyjen tuotteiden jalostus (kategoria 10), tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät (kategoria 13), franchising (kategoria 14) ja investoinnit (kategoria 15). Kyseisiä kategorioita ei ole sisällytetty laskentaan, sillä niihin liittyvät aktiviteetit eivät ole olennaisia konsernin toiminnassa tai sen arvoketjulla, eikä niistä siten synny päästöjä.

Merkittävät muutokset yrityksen ja arvoketjun määritelmässä

Merkittävimmät muutokset Keski-suomalainen-konsernin ja arvoketjun määritelmässä vuonna 2024 ovat medialiiketoiminnan osto PunaMusta Media -konsernilta, nyk. Rebl Group, maaliskuussa 2024, toteutunut huhtikuussa 2024 sekä arkkipainoliiketoiminnan myynti PunaMusta Media -konsernille, nyk. Rebl Group, tammikuussa 2024. Arkkipainoliiketoiminnan päästöjen osuus Keski-suomalainen-konsernin painotoiminnan päästöistä on noin 5 % painotoiminnan perusvuonna 2021 ja vaikuttaa päästöjä laskevasti vuoden 2024 huhtikuun alusta lukien. PunaMusta Media -konsernin, nyk. Rebl Group, medialiiketoiminnan oston (4/2024 toteutunut) vaikutus on konsernin medialiiketoiminnan päästöihin suhteutettuna pieni, eikä sitä erikseen ole tarpeen huomioida päästöjä nostavana elementtinä.

Konsernin oma energiantuotanto ja biogeeniset hiilidioksidipäästöt

Biogeenisiä päästöjä ei ole huomioitu laskennassa, sillä näitä ei ole tunnistettu olennaiseksi Keski-suomalainen-konsernin toiminnassa. Konsernilla ei ole omaa (biogeenistä) energian tuotantoa ja sähköenergia on uusiutuvaa. Konsernin eri toiminnoissa tai tämän arvoketjulla ei ole käytetty biomassaa tai biologista hajoamista energian tuottamiseksi.

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyys selvitys

Ympäristötiedot

Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

ESRS E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

Siirtymäsuunnitelma sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien huomioiminen strategiassa ja liiketoimintamallissa

Keskisuomalainen-konserni toteuttaa resilienssianalyysin liiketoimintamallinsa ja strategiansa kestävydestä biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviin fyysisiin siirtymä- ja järjestelmäriskeihin vuoden 2025 aikana.

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olennainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suorat vaikutustekijät	Maankäytön muutokset, makean veden ja merten käytön muutokset	Taloudellinen riski	Materiaalien saatavuuden ja kustannusten taloudelliset riskit	Paperin ja muiden materiaalien saamisen heikkeneminen luonnonvarojen ehtymisen johdosta, joka nostaa raaka-aineen hintaa.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	
Vaikutukset ekosysteemien laajuuteen ja tilaan	Maaympäristön tilan heikkeneminen	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset luontokadon hillitsemisestä	Kierrätyspaperia tai muita kierrätysmateriaaleja käyttämällä konserni voi vähentää haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle.	Alkupäässä, omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Biologisen monimuotoisuuden kannalta herkät alueet

Keskisuomalainen-konserni ei toimi biologisen monimuotoisuuden kannalta herkällä alueella, eikä konsernissa ole todettu olennaisia kielteisiä vaikutuksia, jotka liittyvät maaympäristön tilan heikkenemiseen, aavikoitumiseen tai maaperän sulkemiseen. Konsernilla ei myöskään ole toimintaa, jonka voitaisiin arvioida aiheuttavan haittaa uhanalaisille lajeille.

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimintaperiaatteet

Keskisuomalainen-konsernin ympäristöpolitiikka

Keskisuomalainen-konsernin ympäristötoiminnoissa kestävän kehityksen perustana on sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä, ympäristölainsäädäntö, viranomaisten vaatimukset sekä asiakkaiden ja sidosryhmien toiveet ja odotukset. Vuonna 2024 konsernissa on ollut voimassa sertifioituun ISO 14001 -ympäristöjärjestelmään pohjautuva ympäristöpolitiikka. Ympäristöpolitiikan soveltamisalaa ovat konsernin painot, tutkimusyhtiöt, ulkomainosyhtiöt ja kiinteistöliiketoiminta sekä emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj. Soveltamisalaa kuuluvat Keskisuomalainen-konsernin yhtiöt ovat Keskisuomalainen Oyj, Esa Digital Oy, IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Lehtisepät Oy, Tietoykkönen Oy, Neonmedia Oy sekä Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213. Muut konsernin yhtiöt ovat ympäristöjärjestelmän soveltamisalan ulkopuolella.

Toimintaperiaatteeseen liittyvät vastuullisuusseikat

Keskisuomalainen-konsernin vuotta 2024 koskeva ympäristöpolitiikka ei vielä käsittele Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissa tunnistettuja biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä koskevia olennaisia aihealueita suoraan, mutta huomioi aiheeseen liittyviä ympäristöseikkoja yleisellä tasolla materiaalien kulutuksen vähentämisen kautta. Konsernin vuonna 2025 voimaan astuva ympäristö- ja ilmastopolitiikka tulee käsittelemään kaksoisolennaisuusanalyysissa tunnistettuja biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä koskevia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia tulosuuntautuneiden, aikasidonnaisten tavoitteiden sekä mittareiden ja toimenpiteiden kautta. Kyseiset olennaiset aihealueet ovat materiaalien saatavuuden ja kustannusten taloudelliset riskit sekä myönteiset vaikutukset luontokadon hillitsemisestä.

Ympäristöpolitiikan toteutumisen seuranta

Ympäristöpolitiikan toteutumista seurataan sisäisillä auditoinneilla ja johdon katselmuksilla. Sisäisen auditoinnin tarkoituksena on tunnistaa mahdolliset toiminnan ja ympäristöjärjestelmän kehittämistarpeet. Lisäksi auditoinneissa varmistetaan, että ympäristöpolitiikka ja toiminta vastaa ISO 14001-standardin vaatimuksia. Ympäristöjärjestelmän katselmus toteutetaan säännöllisesti Keskisuomalainen-konsernin johdon toimesta, jotta varmistetaan järjestelmän jatkuva soveltuvuus, asianmukaisuus ja tehokkuus. Painotoiminnassa Lehtisepät Oy toteuttaa myös oman johdon katselmuksen, jonka tavoite on varmistaa riittävä tavoitteiden toteutus ja seuranta painotuotannossa. Katselmuksiin sisältyy ympäristöjärjestelmän, -politiikan, -päämäärien ja tavoitteiden parannusmahdollisuuksien sekä muutostarpeiden arviointi. Johdon katselmuksessa seurataan myös sidosryhmien etujen, tarpeiden ja odotusten huomioinnin toteutumista – mahdollisia toimenpiteitä vaativia sidosryhmiin liittyviä poikkeamia ovat esimerkiksi lukijoiden, tilaaja- ja ilmoittaja-asiakkaiden, naapuruston tai muiden sidosryhmien ympäristökommentointi ja valitukset.

Vastuualueet

Keskisuomalainen-konsernin ympäristöperiaatteet on käsitelty Keskisuomalainen Oyj:n johdossa ja konsernin ympäristöpolitiikka on Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan hyväksymä. Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja vastaa Keskisuomalainen-konsernin ympäristöperiaatteiden määrittämisestä ja valvonnasta. Konsernin yksiköiden vetäjät vastaavat toimintaperiaatteen ympäristötoimenpiteiden määrittämisestä, toteutumisesta ja valvonnasta.

Keskeisten sidosryhmien kuuleminen

Osana Keskisuomalainen-konsernin ympäristötyötä, Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä tarkastelee toimintaympäristöä ja sen muutoksia konsernin strategiatyön osana. Strategiaassa tunnistetaan toimintaympäristön haasteet ja muutokset sekä määritellään tavoitteet toiminnan kehittämiseksi. Strategia ohjaa yksiköiden liiketoiminnan kehittämistä. Osana prosessia, konserni tarkkailee sidosryhmien tarpeita ja odotuksia sekä näitä koskevia velvoitteita. Kyseisiä tekijöitä on huomioitu ympäristöpolitiikkaa laadittaessa.

Toimintaperiaatteesta tiedottaminen sidosryhmille

Keskisuomalainen-konserni viestii ympäristöpolitiikasta Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivujen ja konsernin intran kautta sekä kouluttaa henkilöstöään ja asiaankuuluvia sidosryhmiä aiheeseen liittyen.

Muut toimintaperiaatteet

Ympäristöseikkoja käsitellään ympäristöpolitiikan lisäksi yleisellä tasolla myös Keskisuomalainen-konsernin joulukuussa 2024 vahvistetuissa konsernin hankintaohjeessa, eettisissä toimintaperiaatteissa sekä tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa. Näihin toimintaperiaatteisiin ei ole kuitenkaan suoraan sisällytetty biologista monimuotoisuutta tai ekosysteemejä koskevia tekijöitä.

Toimintaperiaatteita koskevat tarkennukset

Keskisuomalainen-konserni ei ole tunnistanut biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä olennaisia kielteisiä vaikutuksia, jonka vuoksi käytössä ei myöskään ole biologisen monimuotoisuuden kannalta herkkiä alueita koskevia, biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua käsitteleviä toimintaperiaatteita. Olennaisia aihealueita ei ole tunnistettu myöskään kestävää maata tai maataloutta, kestäviä meriä tai metsäkatoon puuttumista koskien, jonka vuoksi kyseisiä aihealueita koskien ei ole asetettu toimintaperiaatteita.

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit

Nykyiset ja suunnitellut toimet

Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana, astuu voimaan vuonna 2025 ja tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025, jolloin biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä koskevat toimenpiteet asetetaan vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille.

Vuonna 2025 voimaan astuvan Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelmaan sisältyvien toimien aiheeksi on tunnistettu alkuperätodennetun paperin osuuden pitäminen 100 prosentissa. Konsernin vastuullisuusohjelmassa määritellään aihekohtaiset tavoitteet, toimenpiteet sekä mittarit tavoitteiden seurantaan sekä tavoitteisiin kytkeytyvät Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä tunnistetut aihealueet.

Biologista monimuotoisuutta koskevat hyvitykset

Keskisuomalainen-konserni ei ole käyttänyt biologista moninaisuutta koskevia hyvityksiä.

Paikallisten ja alkuperäiskansojen tietämys ja luontopohjaiset ratkaisut

Keskisuomalainen-konserni ei ole yhdistänyt paikallista ja alkuperäiskansojen tietämystä ja luontopohjaisia ratkaisuja biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviin toimintoihinsa.

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet

Keskisuomalainen Oyj ei ole asettanut tulossuuntautuneita ja aikasidonnaisia tavoitteita vuodelle 2024. Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana, astuu voimaan vuonna 2025 ja tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025. Tulevan vastuullisuusohjelmaan sisältyvien tavoitteiden aiheeksi on tunnistettu luonnon monimuotoisuuden huomioiminen raaka-aineiden hankinnassa. Ohjelmassa määritellään aihekohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit tavoitteiden seurantaan sekä tavoitteisiin kytkeytyvät Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä tunnistetut aihealueet. Vuoden 2024 osalta konsernin ympäristöpolitiikassa on huomioitu biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä koskevan ympäristönäkökohta materiaalien ja energian käyttö ja kulutus, mutta tämän osalta ei ole raportointivuonna toteutettu tehokkuuden seurantaan liittyviä toimenpiteitä.

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Ympäristötiedot

Resurssien käyttö ja kiertotalous

ESRS E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olennainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät resurssien ulosvirtaukset	-	Myönteinen vaikutus	Kriittisiä raaka-aineita sisältävien materiaalien korvaaminen runsaasti saatavilla olevilla, kierrätetyillä ja uusiutuvilla raaka-aineilla.	Kriittisiä raaka-aineita sisältävien materiaalien korvaaminen runsaasti saatavilla olevilla, kierrätetyillä ja uusiutuvilla raaka-aineilla.	Alkupäässä, omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Mahdollinen

Kuvaus resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista

Kuvauksesta resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista voit lukea lisää osiosta ESRS 2 Yleiset tiedot kohdasta Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista.

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimintaperiaatteet

Keskisuomalainen-konsernin ympäristöpolitiikka

Keskisuomalainen-konsernin ympäristötoiminnoissa kestävän kehityksen perustana on sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä, ympäristölainsäädäntö, viranomaisten vaatimukset sekä asiakkaiden ja sidosryhmien toiveet ja odotukset. Vuonna 2024 konsernissa on ollut voimassa sertifioituun ISO 14001 -ympäristöjärjestelmään pohjautuva ympäristöpolitiikka. Ympäristöpolitiikan soveltamisalaa ovat konsernin painot, tutkimusyhtiöt, ulkomainosyhtiöt ja kiinteistöliiketoiminta sekä emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj. Soveltamisalaa kuuluvat Keskisuomalainen-konsernin yhtiöt ovat Keskisuomalainen Oyj, Esa Digital Oy, IROresearch Oy Tutkimustoimisto, Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Lehtisepät Oy, Tietoykkönen Oy, Neonmedia Oy sekä Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213. Muut konsernin yhtiöt ovat ympäristöjärjestelmän soveltamisalan ulkopuolella.

Toimintaperiaatteeseen liittyvät vastuullisuuseikat

Keskisuomalainen-konsernin vuotta 2024 koskeva ympäristöpolitiikka käsittelee seuraavia vastuullisuuseikkoja: hiilidioksidipäästöt, materiaalien ja energian käyttö ja kulutus, kemikaalit sekä jätteet. Konsernissa vuonna 2025 voimaan astuva ympäristö- ja ilmastopolitiikka tulee koskemaan myös Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä tunnistettuja resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskevia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia. Resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskeva tunnistettu olennainen aihealue on kriittisiä raaka-aineita sisältävien materiaalien korvaaminen runsaasti saatavilla olevilla, kierrätetyillä ja uusiutuvilla raaka-aineilla (myönteinen vaikutus).

Ympäristöpolitiikan toteutumisen seuranta

Ympäristöpolitiikan toteutumista seurataan sisäisillä auditoinneilla ja johdon katselmuksilla. Sisäisen auditoinnin tarkoituksena on tunnistaa mahdolliset toiminnan ja ympäristöjärjestelmän kehittämistarpeet. Lisäksi auditoinneissa varmistetaan, että ympäristöpolitiikka ja toiminta vastaa ISO 14001 -standardin vaatimuksia. Ympäristöjärjestelmän katselmus toteutetaan säännöllisesti Keskisuomalainen-konsernin johdon toimesta, jotta varmistetaan järjestelmän jatkuva soveltuvuus, asianmukaisuus ja tehokkuus. Painotoiminnassa Lehtisepät Oy toteuttaa myös oman johdon katselmuksen, jonka tavoite on varmistaa riittävä tavoitteiden toteutus ja seuranta painotuotannossa. Katselmuksiin sisältyy ympäristöjärjestelmän, -politiikan, -päämäärien ja tavoitteiden parannusmahdollisuuksien ja muutostarpeiden arviointi. Johdon katselmuksessa seurataan myös sidosryhmien etujen, tarpeiden ja odotusten huomioon otamista – mahdollisia toimenpiteitä vaativia sidosryhmiin liittyviä poikkeamia ovat esimerkiksi lukijoiden, tilaaja- ja ilmoittaja-asiakkaiden, naapuruston tai muiden sidosryhmien ympäristökommentointi ja valitukset.

Vastualueet

Keskisuomalainen-konsernin ympäristöperiaatteet on käsitelty Keskisuomalainen Oyj:n johdossa ja konsernin ympäristöpolitiikka on Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan hyväksymä. Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja vastaa Keskisuomalainen-konsernin ympäristöperiaatteiden määrittämisestä ja valvonnasta. Konsernin yksiköiden vetäjät vastaavat toimintaperiaatteen ympäristötoimenpiteiden määrittämisestä, toteutumisesta ja valvonnasta.

Keskeisten sidosryhmien kuuleminen

Osana Keskisuomalainen-konsernin ympäristötyötä, Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä tarkastelee toimintaympäristöä ja sen muutoksia konsernin strategiatyön osana. Strategiassa tunnistetaan toimintaympäristön haasteet ja muutokset sekä määritellään tavoitteet toiminnan kehittämiseksi. Strategia ohjaa yksiköiden liiketoiminnan kehittämistä. Osana prosessia konserni tarkkailee sidosryhmien tarpeita ja odotuksia sekä näitä koskevia velvoitteita. Kyseisiä tekijöitä on huomioitu ympäristöpolitiikkaa laadittaessa.

Toimintaperiaatteesta tiedottaminen sidosryhmille

Keskisuomalainen-konserni viestii ympäristöpolitiikasta Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivujen ja konsernin intran kautta sekä toteuttaa tarvittaessa koulutuksia aiheesta henkilöstölle ja asiaankuuluville sidosryhmille.

Muut resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskevat toimintaperiaatteet

Keskisuomalainen-konsernin ympäristöpolitiikan lisäksi resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskevat seikat huomioidaan myös joulukuussa 2024 vahvistetuissa konsernin hankintaohjeessa, eettisissä toimintaperiaatteissa sekä tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa on asetettu seuraavat resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskevat vaatimukset

- Tavarantoimittaja tai palveluntarjoaja vastaa tuottajavastuun mukaisesti tuotteiden kierrätyksestä, vaarallisten jätteiden oikeaoppisesta käsittelystä ja jätehuollosta tuotteen elinkaaren lopussa
- Tavarantoimittaja tai palveluntarjoaja vastaa ympäristölakien ja -säädösten noudattamisesta kaikessa toiminnassaan
- Tavarantoimittajan tai palveluntarjoajan tulee toiminnassaan pyrkiä kiertotalouden edistämiseen

Primaariresurssien käyttö ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä hankinta

Keskisuomalainen-konsernin painotoiminnassa ei ole mahdollista kokonaan tai osittain siirtyä kiertäytyspaperin käyttöön sen saatavuuteen ja hinnoitteluun liittyvien seikkojen vuoksi. Tästä syystä konsernin ympäristöpolitiikka ei suoraan tällä hetkellä käsittele primaariresurssien käytöstä pois siirtymistä.

Keskisuomalainen-konsernin ympäristöpolitiikka sisältää materiaalien käytön ympäristövaikutusten arvioinnin, johon myös uusiutuvien luonnonvarojen kestävä hankinta lukeutuu. Konsernin vuonna 2025 voimaan astuva vastuullisuusohjelma tulee käsittelemään tarkemmalla tasolla myös uusiutuvien luonnonvarojen käyttöä.

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimet ja resurssit

Nykyiset ja suunnitellut toimet

Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana, astuu voimaan vuonna 2025 ja tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025, jolloin resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskevat toimenpiteet asetetaan vuodelle 2025 ja seuraaville vuosille. Vuonna 2024 konserni on kuitenkin edelleen jatkanut jätehuollon keskittämistä, tavoitteenaan ylläpitää korkeaa 97 prosentin kierrätysastetta. Keskittämistä toteutetaan laajentamalla konsernisopimuksen kattavuutta asteittain toimistoyksiköihin, mikä edistää kierrätysasteen kasvua ja tukee jätehuollon tehostamista koko konsernissa. Vuonna 2024 konsernin kierrätysaste oli 95 prosenttia. Jätteen kierrätysasteen pitäminen korkealla tasolla on määritetty toimien aiheeksi myös vuonna 2025 voimaan astuvassa konsernin vastuullisuusohjelmassa.

Tarkeimmat aihekohtaiset toimenpiteet ja resurssit sekä näihin kytkeytyvät Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyyseissa tunnistetut aihealueet määritellään vuonna 2024 laaditussa ja vuonna 2025 voimaan astuvassa Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelmassa.

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät tavoitteet

Keskisuomalainen Oyj ei ole asettanut tulossuuntautuneita ja aikasidonnaisia tavoitteita vuodelle 2024. Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana, astuu voimaan vuonna 2025 ja tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025. Konserni kuitenkin arvioi ja seuraa jätehuollon keskittämistä, jonka osalta tavoitteena on ylläpitää korkeaa, vähintään 97 prosentin kierrätysastetta. Konserni asettaa vuosittain tavoitteen jätteiden kierrätysasteelle.

Resurssien käytön ja kiertotalouden osalta jätteen kierrätysasteen pitäminen korkealla tasolla on tunnistettu vuonna 2025 voimaan astuvan Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelman tavoitteeksi.

Tarkemmat aihekohtaiset tavoitteet sekä näihin kytkeytyvät toimenpiteet ja mittarit sekä Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä tunnistetut olennaiset aihealueet määritellään vuonna 2025 voimaan astuvassa Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelmassa.

Resurssien ulosvirtaukset

Tuotantoprosessissa syntyvät keskeiset tuotteet ja materiaalit

Keskisuomalainen-konserni kustantaa noin sataa eri tilattavaa sanomalehteä ja kaupunkilehteä. Lisäksi konsernin sanomalehtipainot painavat muun muassa mainosesitteitä. Kaikki painetut tuotteet ovat 100 prosenttisesti kierrätettäviä. Ely-keskuksen keräyspaperitilaston mukaan kierrätysaste Suomessa oli vuoden 2022 tilaston mukaan 95 %.

Kierrätettävien ainesten osuudet

- Tuotteissa: 100 %
- Pakkauksissa: 100 %

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Sosiaaliset tiedot

Oma työvoima

ESRS S1 Oma työvoima

Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Omaan työvoimaan liittyvät olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olellainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Taloudellinen mahdollisuus	Työnantajakuvaan liittyvät mahdollisuudet	Myönteinen työnantajamaie voi edesauttaa rekrytointia ja työvoiman pysyvyyttä, parantaen toiminnan vakautta ja täten taloudellista ennustettavuutta, pienentäen riskiä työvoimapulasta johtuvista tulonmenetyksistä. Erilaiset työhön liittyvät vaarat, tapaturmat ja työperäiset terveysongelmat, kuten työ- ja vapaa-ajan epäsuhdista johtuva uupumus ja stressi voivat vaikuttaa kielteisesti työvoimaan ja kustannuksiin. Työntekijöiden hyvinvoinnilla on puolestaan positiivinen vaikutus konsernin liiketoimintaan ja sen menestykseen.	Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset työntekijöiden terveydelle ja hyvinvoinnille		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset hyvästä työhyvinvoinnista		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Kielteinen vaikutus	Kielteiset vaikutukset työntekijöiden terveydelle		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Koulutus ja taitojen kehittäminen	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset työntekijöiden osaamiseen ja urakehitykseen		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Taloudellinen riski	Työturvallisuuteen ja terveyteen liittyvien kielteisten vaikutusten aiheuttamat riskit		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Työolot	Työllisyysturva	Kielteinen vaikutus	Kielteiset vaikutukset työntekijöiden työllisyysturvalle		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Työolot	Terveys ja turvallisuus	Kielteinen vaikutus	Työntekijöihin kohdistuva tietoturvariski		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Moninaisuus	Myönteinen vaikutus	Monimuotoisuuden myönteiset vaikutukset		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen

Keskisuomalainen-konsernin olennaiset vaikutukset kohdistuvat pääasiassa oman työvoiman työsuhteisiin työntekijöihin sekä omaan työvoimaan kuuluviin muihin kuin työsuhteisiin työntekijöihin. Oman työvoiman työsuhteisiin työntekijöihin kuuluvat kaikki Suomen lainsäädännön mukaan työsuhteessa olevat työntekijät. Lisäksi työsuhteisia työntekijöitä ovat tarvittaessa töihin kutsuttavat puitesopimuksessa määrätyn ehdoin töitä tekevät työntekijät. Omaan työvoimaan kuuluvia muita kuin työsuhteisia työntekijöitä ovat toimituksen avustajat, jakajat, harjoittelijat, vuokratyöntekijät ja palvelusopimuksella toimivat yrittäjät sekä konserniin kuuluvan Lehtisepät Oy:n Kouvolan sanoma-lehtipainossa alihankkijan työntekijät.

Olennaiset negatiiviset vaikutukset kohdistuvat sekä oman työvoiman työsuhteisiin työntekijöihin että omaan työvoimaan kuuluviin muihin kuin työsuhteisiin työntekijöihin. Nämä vaikutukset liittyvät media-alan murrokseen, joka haastaa työntekijöiden jaksamista erityisesti muutosten ja uuden oppimisen kuormittavuuden vuoksi. Tämä jaksamiseen kohdistuva kuormittavuus on laajalle levinnyt ilmiö, sillä se koskee monia työntekijöitä eri tehtävissä ja organisaatioissa toimialan muutosten seurauksena. Painoalalla töiden väheneminen puolestaan luo epävarmuutta, joka kuormittaa työntekijöitä ja heikentää heidän hyvinvointiaan. Tämä epävarmuus on systeeminen vaikutus, sillä se kytketty suoraan toimialan rakenteellisiin muutoksiin ja toimintaympäristön pysyviin muutoksiin, kuten painotuotteiden kysynnän laskuun ja työntekijöiden työllisyyden heikkenemiseen. Systeemisiä vaikutuksia ovat myös työntekijöihin kohdistuva tietoturvariski.

Keskisuomalainen-konsernin omaan työvoimaan kohdistuvat kielteiset vaikutukset ovat sidoksissa tiettyihin työntekijäryhmiin. Mielen hyvinvoinnin haasteista johtuvat terveysriskit kohdistuvat erityisesti toimituksen, mediaymyynnin ja asiantuntijatehtävien työntekijöihin, joissa henkinen kuormitus on korostunutta. Vastaavasti työtapaturmista aiheutuvat riskit koskettavat pääosin jakelun ja painojen työtehtävissä työskenteleviä, joiden työympäristö ja tehtävät sisältävät fyysisiä riskejä. Konserni tunnistaa negatiivisille vaikutuksille altistuvat työntekijäryhmät työterveyshuollon raporteista, työtapaturmaraporteista ja työturvallisuushavainnoista.

Olennaiset myönteiset vaikutukset työhyvinvointiin ja terveyteen sekä osaamiseen ja urakehitykseen kohdistuvat Keskisuomalainen-konsernin työsuhteisiin työntekijöihin. Varhaisen välittämisen -malli ja aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa tukevat työntekijöiden työkykyä. Vuoden 2024 lopussa varhaisen välittämisen -malli päivitettiin työkyvyn tuen -malliksi. Monimuotoinen työyhteisö lisää myönteistä työnantajamielikuvaa ja houkuttelee eri taustaisia alan osaajia, mikä lisää erilaisia näkökulmia konsernin sisällä ja parantaa asiakkaiden ja lukijoiden kokemusta. Media-alan jatkuva muutos edellyttää työntekijöiden osaamisen kehittämistä, kuten uusien työmenetelmien omaksumista tai järjestelmien käyttöönottoa. Konsernissa on tarjolla valmennuksia verkko-oppimisympäristö Media-akatemiassa muun muassa toimituksille ja mediaymyynnille. Vuonna 2024 on kehitetty esihenkilöiden ja jakajien perehdytyksiä. Konsernissa suhtaudutaan positiivisesti työaikajous-
toon opiskeluiden vuoksi, kuten opintovapaaseen tai osa-aikaiseen työskentelyyn.

Keskisuomalainen Oy:n kaksoisolennaisuusanalyysissä on tunnistettu työntekijöiden työturvallisuuteen ja -terveyteen liittyvien kielteisten vaikutusten aiheuttamia taloudellisia riskejä. Erilaiset työhön liittyvät vaarat, työtapaturmat ja työperäiset terveysongelmat, kuten kuormituksesta aiheu-

tuvat mielenterveysongelmat voivat vaikuttaa työntekijöiden kielteisten vaikutusten lisäksi myös työnantajan kustannuksiin.

Keskisuomalainen-konserni ei ole vielä laatinut siirtymäsuunnitelmaa ja sen mahdolliset vaikutukset omaan työvoimaan tullaan arvioimaan laadittaessa suunnitelma. Siirtymäsuunnitelma tullaan laatimaan seuraavien vuosien aikana.

Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet

Politiikat sekä muut ohjaavat toimintaohjeet ohjaavat Keskisuomalainen-konsernissa työtä ja päätöksentekoa. Konsernin tärkein omaan työvoimaan liittyvä politiikka on konsernin eettiset toimintaperiaatteet.

Keskisuomalaisen Oy:n hallituksen joulukuussa 2024 vahvistamat eettiset toimintaperiaatteet kuvaavat Keskisuomalainen-konsernin sitoutumista eettiseen liiketoimintaan ja hyvään hallintoon, ympäristövastuuseen ja sosiaaliseen vastuuseen. Konserni on sitoutunut huolehtimaan työntekijöiden työhyvinvoinnista ja oikeuksista sekä edistämään tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja avointa yrityskulttuuria. Näiden aiheiden kautta toimintaperiaatteet linkittyvät jokaiseen olennaiseen aiheeseen. Eettisten toimintaperiaatteiden toteuttamisesta konsernissa ylimpänä tahona on vastuussa Keskisuomalainen Oy:n hallitus. Toimintaperiaatteita tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti varmistuen, että ne ovat ajan tasalla sekä vastaavat kehittyviä lakeja ja säädöksiä. Eettiset toimintaperiaatteet kattavat koko konsernin mukaan lukien työntekijät, toimitusjohtajat, johtoryhmän jäsenet ja hallituksen jäsenet työ- tai toimisuhteesta riippumatta. Eettiset toimintaperiaatteet ovat kaikkien työsuhteisten työntekijöiden saatavilla konsernin intrassa. Henkilöstöhallinto on ollut mukana eettisten toimintaperiaatteiden laadinnassa.

Keskisuomalainen-konsernin eettisissä toimintaperiaateissa sitoudutaan kunnioittamaan YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta, YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia ohjaavia periaatteita sekä kansainvälisen työjärjestö ILO:n julistusta työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista. Osana sitoutumistaan ILO:n perusperiaatteisiin konserni varmistaa, että sen toiminnassa torjutaan lapsityövoiman käyttö ja pakkotyö kaikissa muodoissaan. Lisäksi suomalaisen työelämän lainsäädännön ja työehtosopimuksien noudattaminen varmistaa, että konserni kunnioittaa omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden ihmisoikeuksia ja työelämäoikeuksia.

Keskisuomalainen-konsernin eettisissä toimintaperiaateissa ei hyväksytä minkäänlaista syrjintää ikään, sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, kansallisuuteen tai etniseen alkuperään, uskontoon, vakuumukseen, perhesuhteisiin, seksuaaliseen suuntautumiseen tai mahdolliseen työrajoitteeseen liittyen. Konsernissa on myös nollatoleranssi seksuaaliselle ahdistelulle tai muulle häirinnälle, kiusaamiselle sekä fyysiselle tai henkiselle väkivallalle eikä loukkaavaa käytöstä hyväksytä.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluvissa yhtiöissä toteutetaan yhteistoimintalain mukaista vuoropuhelua työsuhteisen oman työvoiman kanssa kvartaaleittain pidettävissä YTTs-kokouksissa. Henkilöstöä edustavat kokouksissa luottamushenkilöt ja työsuojeluvaltuutetut tai valitut henkilöstön edustajat. Mikäli ihmisoikeusvaikutuksia ilmenee, korjaavia toimenpiteitä toteutetaan työyhteisöta-

solla. Varhaisen tuen -malli mahdollistaa korjaavien toimenpiteiden pohtimisen yksilötasolla yhdessä työntekijän ja esihenkilön kanssa. Työntekijöiden työllistymistä tuetaan muutosturvalla niissä tilanteissa, joissa on työttömyys uhkaa.

Keskisuomalainen-konsernilla on käytössä muita ohjaavia toimintaohjeita olennaisten vaikutusten hallintaan

- Toimintaohjeet työtapaturmiin, jotka ohjaavat työtapaturmien ilmoittamisesta
- Toimintaohjeet häirinnän ja epäasiallisen kohtelun tilanteisiin liittyen
- Yhtiökohtaiset lakisääteiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, joista uusimmat kaksivuotissuunnitelmat ovat päivitetty vuonna 2023

Keskisuomalainen-konserni ei ole luonut erityisiä sitoumuksia koskien inklusiota tai positiivista toimintaa erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden hyväksi. Konsernin esihenkilöt ovat ohjeistettu häirintään ja epäasialliseen kohteluun puuttumiseen. Konsernin henkilöstötutkimuksessa kysytään vuosittain työntekijöiden kokemusta häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta. Kyselyn tulokset käsitellään esihenkilön toimesta tiimikohtaisesti sekä yhtiö-, toiminto- ja konsernitasoisesti. Kyselyssä on mahdollisuus jättää yhteydenottopyyntö henkilöstöhallinnolle, jonka vastuulla on edistää asian käsittelyä ilmoittajan niin halutessa.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista oman työvoiman ja työntekijöiden edustajien kanssa

Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysin yhteydessä on toteutettu laaja sidosryhmäkysely, jossa kysyttiin Keskisuomalainen-konsernin tärkeimmistä vastuullisuusteemoista. Henkilöstöstä kyselyyn vastasi lähes 500 henkilöä. Kyselyssä pystyi tuomaan omia näkökohtia esiin avoimien kysymysten kautta. Kyselyn lisäksi haastateltiin konsernin henkilöstöhallinnon asiantuntijoita. Kyseilyt ja haastattelut toimivat pohjana olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen. Konserniin kuuluvissa yhtiöissä toteutetaan lisäksi yhteistoimintalain mukaista vuoropuhelua YTTS-kokouksissa kvartaaleittain. Konserniin kuuluvissa yhtiöissä käydään muutosneuvottelut yhteistoimintalain mukaisissa tilanteissa. Usean konserniin kuuluvan yhtiön johtoryhmässä on henkilöstön edustaja mukana, millä pyritään varmistamaan, että henkilöstön näkökulmat tulevat esiin ja huomioituiksi, jota yhteistoimintalaki myös velvoittaa.

Omia työsuhteisia työntekijöitä edustavat Keskisuomalainen-konsernin lakisääteisessä vuoropuhelussa työntekijöiden valitsevat luottamushenkilöt. Jos henkilöstöryhmälle ei ole valittu luottamushenkilöä, voi henkilöstö valita keskuudestaan edustajan. Jos edustajia ei ole valittu, yhteydenpitoa pidetään koko henkilöstön kanssa. Usean konserniin kuuluvan yhtiön johtoryhmässä on henkilöstön edustaja mukana. Yhtiöiden johtoryhmät kokoontuvat pääsääntöisesti kuukausittain. Joidenkin yhtiöiden kokouksiin osallistuu aina henkilöstön edustaja ja joissain yhtiöissä edustaja osallistuu kvartaaleittain. Tiimipalaverit käydään koko tiimin kanssa ja kahdenväliset keskustelut työntekijän kanssa. Säännöllisen tiimipalaverien ja kahdenvälisten keskustelujen sykli sovitaan tiimikohtaisesti.

Yhteistoimintalain mukaisen vuoropuhelun toteutumisesta Keskisuomalainen-konsernissa vastaa yhtiön johtaja (liiketoiminnasta vastaava johtaja tai toimitusjohtaja), jolla on vastuu myös muutosneuvotteluiden käymisestä. Esihenkilö vastaa tiimipalavereista ja kahdenvälisistä keskusteluista.

Keskisuomalainen-konsernissa toteutetaan henkilöstötutkimus kerran vuodessa työsuhteisille työntekijöille. Henkilöstötutkimuksessa kysytään työntekijöiden kokemuksia muun muassa viestinnästä ja vaikutusmahdollisuuksista omaan työhönsä. Jakajille toteutetaan työtyytyväisyyskysely vuosittain. Yhteydenpidon vaikuttavuutta tarkastellaan henkilöstötutkimuksen vastausprosentin kautta. Tulokset käsitellään niin konserni- kuin yhtiökohtaisesti ja tulosten pohjalta laaditaan kehittämissuunnitelma.

Henkilöstötutkimus ja jakajien työtyytyväisyyskysely toteutetaan anonymisti ja tulokset raportoidaan vain, jos vastaajia on riittävästi anonymiteetin varmistamiseksi. Keskisuomalainen-konsernissa on käytössä kaikille sidosryhmille avoin ilmoituskanava, jossa oma työvoima voi tuoda esiin huolenaiheita epäeettiseen toimintaan tai väärinkäyttöihin liittyen. Ilmoituskanava on kaikkien sidosryhmien saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää kohdassa S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat yrityksen omalle työvoimalle huolenaiheiden esiin tuomiseksi

Keskisuomalainen-konserni käsittelee henkilöstön huolenaiheet ensisijaisesti kahdenvälisten keskustelujen avulla ja YTTS-kokouksissa varmistaen asianmukaiset toimet mahdollisten epäkohtien korjaamiseksi. Lisäksi konsernissa on käytössä kaikille sidosryhmille avoin ilmoituskanava, jossa henkilöstö voi tuoda esiin huolenaiheita epäeettiseen toimintaan tai väärinkäyttöksiin liittyen. Ilmoituskanava on kaikkien sidosryhmien, myös henkilöstön, saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla. Konsernin ilmoituskanavassa henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittaa huolenaiheista nimettömästi. Ilmoituskanava on saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla ja on Keskuskauppakamarin ylläpitämä, mutta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvia yhtiöitä koskevat ilmoitukset käsitellään Keskisuomalainen Oyj:ssä. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää kohdassa S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt. Ilmoituskanavan ohella konsernissa toteutetaan säännöllisiä henkilöstötutkimuksia, joissa työntekijät voivat tuoda esille huolenaiheitaan tai tarpeitaan. Konsernin henkilöstötutkimuksen toteuttaa Tietoykkönen Oy. Lisäksi jakajille toteutetaan oma työtyytyväisyystutkimus, joka on Suomen Suoramainonta Oy:n itse toteuttama.

Keskisuomalainen-konsernin ilmoituskanavasta on viestitty käyttöönotettaessa konsernin intrasaa. Ilmoituskanava on kaikille sidosryhmille avoin ja on kaikkien sidosryhmien, myös henkilöstön, saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla. Henkilöstötutkimukset konsernissa viestitään sähköpostilla koko omalle työsuhteiselle työvoimalle. Kahdenvälisen keskustelujen käytäntö ja varhaisen tuen -malli ovat konsernin henkilöstöhallinnon luomia. Kahdenvälisistä keskusteluista ohjeistetaan konsernin intrassa, ja kaikki esihenkilöt valmennetaan keskustelujen käymiseen. Varhaisen tuen -malli on käsitelty YTTS-kokouksissa ja viestitään henkilöstölle konsernin intrassa. Esihenkilöitä on valmennettu mallin mukaiseen toimintaan.

Keskisuomalainen-konserni seuraa työntekijöiden tietoisuutta huolenaiheiden esiin tuomisen rakenteisiin liittyen osana henkilöstötutkimusta, jonka vastausprosenttia seurataan. Konserni on eettisissä toimintaperiaatteissa sitoutunut suojamaan ilmoittajia vastatoimilta.

Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien vaikuttavuus

Keskisuomalainen-konserni on toteuttanut ja suunnittelee eri toimenpiteitä oman työvoimensa kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi ja korjaavien toimien mahdollistamiseksi. Konsernin varhaisen tuen -malli, jolla pyritään tukemaan työntekijöiden työkykyä, on päivitetty työkyvyn tuen -malliksi vuoden 2024 loppupuolella, ja se käsiteltiin YTTS-kokouksissa joulukuussa 2024. Esihenkilöt valmennetaan työkyvyn tuen -malliin alkuvuonna 2025, jotta esihenkilöillä on valmiudet käydä kahdenvälisiä keskusteluja työntekijöiden kanssa sekä nostaa esille työkykyyn liittyviä teemoja ja etsiä näihin ratkaisuja yhdessä työntekijän ja tiimin kanssa. Myös jatkuva yhteistyö työterveyshuollon ja työeläkevakuutusyhtiöiden kanssa edistää aktiivisesti työntekijöiden työhyvinvointia. Nämä toimet auttavat etenkin kielteisten terveysvaikutusten ehkäisemisessä ja lieventämisessä. Toimenpiteet koskevat koko konsernia ja kaikkia työsuhteisia työntekijöitä.

Tietoturva- ja tietosuojakurssit on sisällytetty työntekijöiden käytössä olevaan Keskisuomalainen-konsernin verkko-oppimisympäristö Media-akatemiaan ja konserni muistuttaa työntekijöitä säännöllisesti niiden suorittamisesta, viimeksi intra-uitisella marraskuussa 2024. Tietoturva- ja tietosuojakurssien avulla ehkäistään työntekijöihin kohdistuvia tietoturvariskejä.

Keskisuomalainen-konserni toteuttaa myös korjaavia toimia, jotka liittyvät todellisiin olennaisiin vaikutuksiin. Muutosneuvottelutilanteissa työntekijöille tarjotaan työterveyshuollon tuki, mukaan lukien keskustelumahdollisuudet työterveyshoitajan tai työterveyspsykologin kanssa. Työyhteisöille on järjestetty työpsykologin vetämiä muutostukitilaisuuksia, ja irtisanotuille työntekijöille tarjotaan työterveyshuollon tuki, lakisäätömuutosturva, muutosturvavalmennus sekä TE-toimiston ja työttömyyskassan infotilaisuudet. Työnantaja tarkastelee jokaisessa tapauksessa uudelleensijoituksen ja takaisinottovelvollisuuden mahdollisuuksia.

Muita toimia, joilla Keskisuomalainen-konserni pyrkii edistämään myönteisiä vaikutuksia omaan työvoimaan, ovat verkko-oppimisympäristö Media-akatemian kehittäminen ja laajentaminen osaamisen tukemiseksi tulevaisuudessa. Media-akatemia sisältää muun muassa toimituksen Digiakatemian, mediamyynnin koulutuspolut sekä konsernin yleis- ja esihenkilöperehdytyksen ja esihenkilövalmennukset. Lisäksi työnantajamielikuvaa on kehitetty systemaattisesti vuodesta 2023 rakentamalla konsernille työnantajamielikuvan konsepti ja määrittämällä työnantajalupaus sekä ydinviestit. Lisäksi rekrytointiprosessia ja rekrytointiviestintää on kehitetty.

Keskisuomalainen-konsernissa seurataan toimien ja aloitteiden vaikuttavuutta säännöllisesti eri menetelmillä. Työhyvinvoinnin kehittymistä mitataan vuosittain toteutettavalla henkilöstötutkimuksella, joka antaa kokonaiskuvan henkilöstön kokemuksista ja tarpeista. Lisäksi työterveyshuollon ja työeläkevakuutusyhtiöiden raportteja hyödynnetään työntekijöiden työkyvyn seurantaan.

Keskisuomalainen-konserni yksilöi tarvittavat ja asianmukaiset toimet oman työvoimensa tosiasiallisiin tai mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin hyödyntämällä säännöllisiä prosesseja. Merkittävä kei-

no toimenpiteiden tunnistamiseen on vuosittain toteutettava konsernin laajuinen henkilöstötutkimus, joka nostaa esiin kehityskohteita tiimi-, toiminto-, yhtiö- ja konsernitason tasolla. Lisäksi työterveyshuollon raportteja tarkastellaan säännöllisesti YTTK-kokouksissa neljä kertaa vuodessa ja työterveyshuollon ohjausryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa arvioimaan työkykytilannetta konserni-, yhtiö- ja toimintotasolla. Näissä kokouksissa päätetään tarvittavista työkyvyn tuen toimenpiteistä. Lisäksi työeläkevaakuutusyhtiöiden, työterveyshuollon ja henkilöstöhallinnon edustajat kokoontuvat kahdesti vuodessa muodostamaan kattavaa työkyvyn tilannekuvaa ja suuntaamaan kehitystoimenpiteitä. Kunkin konserniin kuuluvan yhtiön kanssa järjestetään kahdesti vuodessa työterveyshuollon vuositapaaminen, jossa tarkastellaan yhtiökohtaisesti työkykytilannetta ja kohdennetaan tarvittavat toimenpiteet.

Kaikki yllä mainitut toimenpiteet koskevat koko Keski-suomalainen-konsernia ja kaikkia työsuhteisia työntekijöitä. Lisäksi toimilla tuetaan konsernin eettisten toimintaperiaatteiden päämääriä, jotka ovat työntekijöiden työhyvinvoinnista ja oikeuksista huolehtiminen sekä tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja avoimen yrityskulttuurin edistäminen.

Keski-suomalainen-konserni hyödyntää työkyvyn tuen -mallia, työterveyshuollon ja työeläkevaakuutusyhtiöiden raportteja varmistaakseen, että sen käytännöt eivät aiheuta tai myötävaikuta sen omaan työvoimaan kohdistuviin olennaisiin kielteisiin vaikutuksiin. Näillä toimenpiteillä myös lievennetään työnantajan kohdistuvia mahdollisia taloudellisia riskejä. Toimien toteutumista seurataan työterveyshuollon kanssa yhdessä sovituilla mittareilla. Lisäksi konsernilla on toimintaohjeet häirinnän ja epäasiallisen kohtelun tilanteisiin, joita sovelletaan työntekijöiden työhyvinvoinnin turvaamiseksi.

Olenneiden vaikutusten hallintaan on Keski-suomalainen-konsernissa kohdennettu pääasiassa henkilöresursseja. Lisäksi yksittäisiin hankkeisiin ja työterveyshuollon tukemiseen kohdennetaan taloudellisia resursseja, jotka eivät kuitenkaan vaadi merkittäviä toiminta- tai pääomamenoja. Olenneiden vaikutusten hallintaa ja tunnistamista kuvataan kohdassa ESRS 2 Yleiset tiedot.

Keski-suomalainen-konserni ei ole laatinut vielä siirtymäsuunnitelmaa. Siirtymäsuunnitelma on kuitenkin tunnistettu kehityskohteeksi ja tarvittavat lieventävät toimenpiteet tullaan arvioimaan työntekijöihin mahdollisesti kohdistuvista siirtymätoimien aiheuttamista kielteisistä vaikutuksista.

Tavoitteet, jotka liittyvät olenneiden kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olenneiden riskien ja mahdollisuuksien hallintaan

Keski-suomalainen Oyj ei ole asettanut tulossuuntautuneita ja aikasidonnaisia tavoitteita vuodelle 2024. Keski-suomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana, astuu voimaan vuonna 2025 ja tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025. Vastuullisuusohjelman tulevien tavoitteiden aiheeksi on tunnistettu työhyvinvointi, osaaminen, tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja monimuotoisuus sekä työnantajamielikuvan kehittäminen.

Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet

Sukupuoli	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
Miehet	2794
Naiset	2111
Työsuhteiset työntekijät, yhteensä	4905

Maa	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
Suomi	4905

Raportointikausi	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömääränä)	2111	2794	0	0	4905
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömääränä)	692	652	0	0	1344
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömääränä)	37	59	0	0	96
Vaihtelevalla työajalla työskentelevien työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömääränä)	0	0	0	0	0
Tietoa työsuhteen kestosta ei kerätty (henkilömääränä)	1382	2083	0	0	3465
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömääränä)	592	530	0	0	1122
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömääränä)	1519	2264	0	0	3783

*Työsuhteisten itsensä ilmoittama sukupuoli

	2024
Työntekijöiden vaihtuvuus, %	35,07 %
Yrityksestä lähteneet työntekijät, kokonaismäärä	505

Työsuhteiden tiedoissa on puutteita jakajien sekä vaihtelevalla työajalla työskentelevien osalta. Tietoa työsuhteen laadusta (vakituinen/määräaikainen) ei ole jakajien osalta kerätty vuonna 2024. Vaihtelevalla työajalla työskentelevien työsuhteiden määrä on yhteensä 150, joista naisia 88 ja miehiä 62. Vaihtelevalla työajalla työskentelevät työsuhteiset työntekijät eivät ole mukana työsuhteisten työntekijöiden määrässä, koska tietoa työsuhteen voimassaolosta 31.12.2024 ei ole kerätty. Jakajien päätyneistä työsuhteista ei ole tietoa kerätty vuonna 2024 ja ne eivät sisälly työntekijöiden vaihtuvuuteen eivätkä lähteneiden työntekijöiden määrään.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluvien yhtiöiden henkilöstöluvut koostetaan pääosin suoraan raportointijärjestelmä Qlik Sensestä. Qlik Sense lukee tietoja palkka- ja HR-järjestelmä Mepcosta. Mepcon tietoja ylläpitävät pääosin esihenkilöt. Uudet työsuhteet ja työsuhteiden muutokset hyväksytetään lähiesihenkilön esihenkilöillä ja myös palkka-asiantuntija tarkistaa lomakkeen ennen tietojen tallentamista. Konserniin kuuluvan suorajakelun henkilötiedot tulevat jakelun järjestelmästä CD Profitista liittymällä, CD Profitissa tietoja ylläpitävät jakelun esihenkilöt. Työsuhteisiin työntekijöihin luetaan mukaan henkilöt, joiden kanssa konserniin kuuluvalla yhtiöllä on työsopimus. Luvut ilmoitetaan 31.12.2024 henkilömääränä. Kestävyysselvityksen henkilömäärät poikkeavat konsernintilinpäätöksen liitetiedon 8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut henkilömäärästä, joka on raportoitu kokoaika-vastaavana keskimääräisenä lukuna. Vuoden 2024 henkilömäärä on vaihdellut muutosneuvotteluiden irtisanomisista ja kesätyöntekijöiden, erityisesti toimituksissa, kausiluonteisuudesta johtuen.

Monimuotoisuuden mittarit

Sukupuolijakauma ylimmässä johdossa	
Sukupuoli	2024
Miehet ylimmässä johdossa	10
Miehet ylimmässä johdossa, %	71,40 %
Naiset ylimmässä johdossa	4
Naiset ylimmässä johdossa, %	28,60 %

Ikäjakauma	
Työntekijöiden ikäjakauma (ilmoitettava henkilömääränä tai prosenttiosuutena)	2024
Alle 30 vuotiaat	1991
30-50 vuotiaat	1534
Yli 50 vuotiaat	1380

Ylimmän johdon määritelmä käsittää Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenet.

Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit

Terveys- ja turvallisuusmittarit	2024
Yrityksen työterveyden ja työturvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin kuuluvan oman työvoiman osuus, %	100 %
Työperäisistä vammoista ja työperäisistä terveysongelmista johtuvat kuolemantapaukset, lukumäärä	0
Työperäisistä vammoista ja työperäisistä terveysongelmista johtuvat kuolemantapaukset koskien yrityksen toimipaikoissa työskenteleviä muita työntekijöitä, lukumäärä	0
Kirjattavien työtapaturmien lukumäärä	51

Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset

Syrjintätapaukset	2024
Syrjintätapaukset, kokonaismäärä*	35
Valitukset, jotka on tehty yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden käytössä olevien kanavien kautta, lukumäärä	0
Valitukset, jotka on tehty OECD:n monikansallisille yrityksille tarkoitetuille kansallisille yhteyspisteille, lukumäärä	0
Ilmoitettujen syrjintätapausten ja valitusten perusteella maksetut sakot, seuraamukset ja vahingonkorvaukset, kokonaismäärä	0

* Perustuu henkilöstötutkimukseen, jossa vastaajilta kysyttiin onko hän kokenut häirintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen 12 kk aikana. Vastaukset olivat anonyymejä, jolloin tapauksia ei ole pystytty käsittelemään.

Ihmisoikeustapaukset	2024
Yrityksen työvoimaan liittyvät vakavat ihmisoikeustapaukset, lukumäärä	0
Valitukset, jotka on tehty OECD:n monikansallisille yrityksille tarkoitetuille kansallisille yhteyspisteille, lukumäärä	0
Ilmoitettujen ihmisoikeustapausten ja valitusten perusteella maksetut sakot, seuraamukset ja vahingonkorvaukset, kokonaismäärä	0

Keskisuomalainen-konsernin on pitänyt syrjintätapausten ja valitusten perusteella maksaa sakkoja, seuraamuksia ja vahingonkorvauksia 0 euroa vuonna 2024.

Keskisuomalainen-konsernin omaan työvoimaan ei myöskään ole tullut ilmi vakavia ihmisoikeustapauksia vuonna 2024 (104a). Konsernin maksamat sakot, seuraamukset ja vahingonkorvaukset ihmisoikeustapauksiin liittyen ovat 0 euroa vuonna 2024.

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Sosiaaliset tiedot

Arvoketjun työntekijät

ESRS S2 Arvoketjun työntekijät

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Arvoketjun työntekijöihin liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olennainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Arvoketjun työolot	Työllisyysturva	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset arvoketjun työntekijöihin	Kohdistamalla hankintoja (palvelut ja materiaalit) luotettaviin ja vastuullisiin toimijoihin, voidaan edesauttaa arvoketjun työntekijöiden työoloja.	Alkupäässä ja omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	Mahdollinen

Keskisuomalainen Oyj on tunnistanut Keskisuomalainen-konsernin arvoketjun työntekijöikseen arvoketjun alkupäässä toiminimiyrittäjiä, jotka voivat toimia esimerkiksi uutismedian sisällöntuotannon ja paikallisradiotoiminnan parissa sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden toimittajien työsuhteessa olevia työntekijöitä. Lisäksi arvoketjun alkupäässä on työntekijöitä, jotka työskentelevät kiinteistöhuollossa ja siivouspalveluissa. Arvoketjun loppupäässä työntekijät toimivat jakelutoiminnan piirissä. Jakelutoiminnassa osa työntekijöistä on ulkomaalaistaustaisia, joiden voidaan katsoa olevan haavoittuvassa asemassa, johtuen mahdollisesti puutteellisesta tietämyksestä omista työelämäoikeuksistaan. Kestävyys selvityksessä on kuvattu kaikki Keskisuomalainen-konsernin tunnistetut arvoketjun työntekijät, joihin Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysin mukaisia olennaisia vaikutuksia todennäköisesti kohdistuu.

Keskisuomalainen-konserni ei ole toteuttanut vielä ihmisoikeusvaikutusten arviointia, joten arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten tunnistaminen perustuu Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysiin. Konserni pyrkii vaikuttamaan arvoketjun työntekijöiden työoloihin toimittajien sopimusten kautta. Keskisuomalainen Oyj on vuoden 2024 aikana päivittänyt konsernin hankintaohjeita sekä vahvistanut tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen, jonka avulla tavarantoimittajia ja palveluntarjoajia sitoutetaan ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja työolojen edistämiseen. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje sitouttaa noudattamaan kansallisen työläinsäädännön vaatimuksia sekä huolehtimaan työntekijöiden perehdytyksestä ja työtehtävien edellyttämästä koulutuksesta, pyrkien näin tuottamaan positiivisia vaikutuksia myös arvoketjun haavoittuvassa olevien työntekijöiden työoloihin.

Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet

Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje ohjaa arvoketjun työntekijöihin liittyvää vastuullisuustyötä. Joulukuussa 2024 Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen hyväksymä Keskisuomalainen-konsernin tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje velvoittaa tavarantoimittajia ja palveluntarjoajia toimimaan eettisesti, kunnioittamaan ihmisoikeuksia, toimimaan ympäristöystävällisesti, noudattamaan tietosuojakäytänteitä sekä markkinointisääntöjä. Toimintatapaohjeen toteuttamisesta konsernissa ylimpänä tahona on vastuussa Keskisuomalainen Oyj:n hallitus. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje pyritään saada kattamaan konsernin merkittävimmät toimittajasopimuskumppanit, joiden sitouttaminen toimintatapaohjeeseen käynnistyy vuoden 2025 alusta. Toimintatapaohje on julkaistu vuonna 2025 Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla sekä konsernin intrassa.

Merkittävimpiin sopimuksiin liitettävä Keskisuomalainen-konsernin tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje sitouttaa tavarantoimittajia ja palveluntarjoajia noudattamaan lakeja ja säädöksiä sekä kunnioittamaan toiminnassaan perus- ja ihmisoikeuksia YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n työelämän peruseriaatteiden ja -oikeuksien mukaisesti ja noudattamaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia ohjaavia periaatteita varmistaen, ettei se ole osallisena ihmisoikeusluokkauksissa. Konserni vaatii tavarantoimittajiltaan ja palveluntarjoajiltaan myös syrjimättömyyttä sekä niiden tulee tarjota terveellinen ja turvallinen työympäristö työntekijöilleen. Konsernin tietoisuuteen ei ole tullut arvoketjun työntekijöihin liittyviä ihmisoikeusloukkaustapauksia. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa ei erikseen mainita ihmisten salakuljetusta, pakkotyötä tai lapsityövoimaa, mutta esimerkiksi ILO:n työelämän peruseriaatteiden noudattaminen tarkoittaa kaikenlaista pakkotyön kieltoa, lapsityön kieltoa ja syrjinnän kieltoa.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjun työntekijöiden kanssa

Tällä hetkellä Keskisuomalainen-konserniin kuuluvat yhtiöt käyvät yhteydenpitoa tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien yhteyshenkilöiden kanssa suoraan puhelimitse, sähköpostitse, tapaamisten ja/tai etätapaamisten muodossa. Yhteydenpito on säännöllistä ja siitä vastaa kukin tilauksesta vastuussa oleva yhteyshenkilö. Toistaiseksi ei ole järjestetty suoraa kuulemistä tai dialogia arvoketjun työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa. Toimittaja-auditointiprosessista viestitään tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa, jonka käyttöönottoa tällä hetkellä kehitetään.

Kanavat arvoketjun työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi

Keskisuomalainen-konsernissa on mahdollista tuoda esiin huolenaiheita suoraan konserniin kuuluville yhtiöille ilmoituskanavan kautta. Konsernissa on käytössä kaikille sidosryhmille avoin ilmoituskanava, jossa voi tuoda esiin huolenaiheita epäeettiseen toimintaan tai väärinkäyttöihin liittyen. Konsernilla ei ole aktiivisia prosesseja, joilla se tukisi tai edellyttäisi kanavan käyttöä arvoketjun työntekijöiden työpaikalla.

Ilmoituskanava on saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla ja on Keskuskauppakamarin ylläpitämä, mutta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvia yhtiöitä koskevat ilmoitukset käsitellään Keskisuomalainen Oyj:ssä. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää osiosta S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt.

Arvoketjun työntekijöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus

Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissa ei ole tunnistettu taloudellisia riskejä tai mahdollisuuksia arvoketjun työntekijöihin liittyen. Keskisuomalainen-konsernissa ei ole tehty vielä ihmisoikeusvaikutusten arviointia, joka on kuitenkin tunnistettu kehityskohteeksi. Kohdistamalla hankintoja (palvelut ja materiaalit) luotettaviin ja vastuullisiin toimijoihin, voidaan edesauttaa arvoketjun työntekijöiden työoloja. Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvia vaikutuksia pyritään hallitsemaan sopimusteitse. Keskisuomalainen Oyj on vuoden 2024 aikana päivittänyt konsernin hankintaohjetta sekä vahvistanut tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen. Hankintaohje koskee koko konsernia ja tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje tulee koskemaan konsernin merkittävimpiä tavarantoimittajia ja palveluntarjoajia. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje pyritään liittämään merkittävimpiin toimittajasopimuksiin vuoden 2025 aikana. Toistaiseksi ei ole käytössä seuranta sopimuksen vaikuttavuudesta arvoketjun työntekijöihin.

Keskisuomalainen-konsernin johto vastaa konsernin hankintaohjeen mukaisesti hankinnoista ja toimittajasopimusten uusimisesta sekä tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeeseen sitouttamisesta merkittävimpien tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien kanssa. Hankintaohjeen mukaisesti konsernin keskitettyjä hankintoja toteuttavat henkilöt ovat vastuussa niiltä osin. Konsernin emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj tukee tarvittaessa erityisesti vastuullisuuden, talouden ja juridiikan osaamisalueilla.

Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet

Keskisuomalainen Oyj ei ole asettanut tulossuuntautuneita ja aikasidonnaisia tavoitteita Keskisuomalainen-konsernin arvoketjun työntekijöihin liittyvään vastuullisuustyöhön vuodelle 2024. Konsernin vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana, astuu voimaan vuonna 2025 ja tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025. Vastuullisuusohjelman tulevien tavoitteiden aiheeksi on tunnistettu arvoketjun työntekijöiden työolot ja ihmisoikeudet sekä vastuullinen hankintatoimi.

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Sosiaaliset tiedot
Vaikutuksen kohteena
olevat yhteisöt

ESRS S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt

Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Vaikutuksen kohteena oleviin yhteisöihin liittyvät olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olellainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Yhteisöjen kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet	Sananvapaus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset moniäänisyyden mahdollistamisesta ja sananvapauden vaalimisesta	Konsernilla on merkittävä rooli moniäänisyyden ja sananvapauden vaalimisessa edesauttaen kansalaisten perusoikeuksia ja ihmisoikeuksien toteutumista.	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Yhteisöjen kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet	Sananvapaus	Taloudellinen mahdollisuus	Sananvapauden vaalimisen mahdollisuudet		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Yhteisöjen taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet	-	Myönteinen vaikutus	Hyödyllisen ja oikean tiedon jakamisen myönteiset vaikutukset	Konserni huolehtii osaltaan luotettavan ja oikean tiedon jakamisesta. Virheellisen tiedon jakaminen vaikuttaa kielteisesti niin yhteiskuntaan kuin konsernin toimintaan	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Yhteisöjen taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet	Turvallisuuteen liittyvät vaikutukset	Kielteinen vaikutus	Mahdollisen virheellisen tiedon jakamisen negatiiviset vaikutukset		Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Mahdollinen
Yhteisöjen taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet	Turvallisuuteen liittyvät vaikutukset	Kielteinen vaikutus	Hyvän journalistisen tavan rikkomisen negatiiviset vaikutukset		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Mahdollinen

Keskisuomalainen Oyj on tunnistanut olellaisia vaikutuksia ja mahdollisuuksia kohteena oleviin yhteisöihin kaksoisolennaisuusanalyysissa, josta voit lukea lisää osiosta ESRS 2 Yleiset tiedot kohdasta Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa. Keskisuomalainen-konsernin vaikutuksen kohteena oleviin yhteisöihin kuuluvat kaikki ilmaisjakelun ja digitaalisen mainonnan vaikutuksen piirissä olevat henkilöt. Vaikutuksen kohteena olevat paikalliset yhteisöt on tunnistettu arvoketjun loppupäähän. Henkilöryhmiä, jotka olisivat erityisen alttiita kielteisille vaikutuksille ei ole tunnistettu. Kuvauksesta on rajattu pois tilaajat ja yritysasiakkaat, jotka käsitellään osiossa S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät.

Keskisuomalainen-konsernin yhteisöihin kohdistuvat vastuullisuusvaikutukset ja mahdollisuudet liittyvät journalismiin. Konsernissa vaalitaan journalismin riippumattomuutta, noudatetaan Journalistin ohjeita ja hyvää markkinointitapaa. Median riippumattomuuden kannalta keskeistä on, että journalistisia sisältöjä koskevat päätökset tehdään aina journalistisin perustein, eikä päätösvaltaa luovuteta missään oloissa toimituksen ulkopuolelle tai ohjata konsernin hallintorakenteista käsin. Tämän vuoksi Keskisuomalainen-konsernissa ei ole politiikkoja, toimenpiteitä, tavoitteita tai mittareita eikä prosesseja yhteydenpitoon yhteisöjen kanssa journalismiin liittyen.

Mahdollisen virheellisen tiedon jakamisen negatiiviset vaikutukset olisivat toteutuessaan laajamittaisia. Myönteiset vaikutukset kohdistuvat tunnistettuun vaikutuksen kohteena olevaan yhteisöön. Keskisuomalainen-konsernilla on merkittävä rooli moniäänisyyden ja sananvapauden vaalimisessa. Sananvapauden vaaliminen lisää yhteisöjen luottamusta konserniin ja voi täten tuoda lisää lukijoita.

Mahdollisen virheellisen tiedon jakamisen negatiiviset vaikutukset olisivat toteutuessaan laajamittaisia. Myönteiset vaikutukset kohdistuvat tunnistettuun vaikutuksen kohteena olevaan yhteisöön. Keskisuomalainen-konsernilla on merkittävä rooli moniäänisyyden ja sananvapauden vaalimisessa. Sananvapauden vaaliminen lisää yhteisöjen luottamusta konserniin ja voi täten tuoda lisää lukijoita.

Kanavat vaikutusten kohteena oleville yhteisöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi

Keskisuomalainen-konsernissa on mahdollista tuoda esiin huolenaiheita suoraan konserniin kuuluville yhtiöille useampaa kautta. Konsernissa on käytössä kaikille sidosryhmille avoin ilmoituskanava, jossa voi tuoda esiin huolenaiheita epäeettiseen toimintaan tai väärinkäytöksiin liittyen. Lisäksi konsernin uutismedioiden toimitusten yhteystiedot ovat verkossa kaikkien saatavilla. Asiakaspalautekanavista kerrotaan tarkemmin osiossa S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät. Keskisuomalainen Oyj pyrkii varmistamaan, että konsernin kanavat ovat sidosryhmien saatavilla, mutta ei arvioi tällä hetkellä kanavien tehokkuutta tai tietoisuutta muuten kuin yhteydenottojen määrällä.

Ilmoituskanava on saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla ja on Keskuskauppakamarin ylläpitämä, mutta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvia yhtiöitä koskevat ilmoitukset käsitellään Keskisuomalainen Oyj:ssä. Ilmoituksen voi tehdä nimettömästi. Kaikki ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ilmoittajien suojelua koskevan lain vaatimusten mukaisesti ilmoituskanavajärjestelmässä erikseen valtuutettujen henkilöiden toimesta. Vastaanottokuittaus pyritään antamaan ilmoituksesta seitsemän päivän sisällä sekä vastaamaan kolmen kuukauden kuluessa, mihin toimenpiteisiin ilmoituksen perusteella ryhdytään. Ilmoitus väärinkäytöksestä on tietyissä tilanteissa mahdollista tehdä oikeuskanslerinviraston keskitettyyn ulkoiseen ilmoituskanavaan. Kaikki ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ja ilmoituksen tehneitä suojataan vastatoimilta. Keskisuomalainen-konsernin tietoon ei ole vuonna 2024 tullut vakavia ihmisoikeusongelmia tai ihmisoikeusloukkauksia liittyen vaikutuksen kohteena oleviin yhteisöihin.

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Sosiaaliset tiedot

Kuluttajat ja loppukäyttäjät

ESRS S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olellainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset	(Laadukkaiden) tietojen saatavuus	Myönteinen vaikutus	Luotettavan tiedon jakamisen myönteiset vaikutukset	Luotettavan ja hyödyllisen tiedon jakaminen yhteisöissä auttaa henkilöitä toimimaan yhteiskunnassa, tunnistamaan oikeaa tietoa sekä muodostamaan mielipiteitä. Journalismi tarjoaa alustan sananvapaudelle ja erilaisten henkilöiden näkökulmille sekä mielipiteille. Saavutettavuudessa epäonnistuminen tarkoittaa konsernille sitä, ettei se tavoita yleisöä kattavasti joko johtuen kielellisistä esteistä (ei osata suomea) tai jakelumuodon saavutettavuusongelmista johtuen. Saavutettavuudessa onnistuminen tuo lisää asiakkaita ja mainehyötyä.	Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset	-	Myönteinen vaikutus	Mediakasvatuksen myönteiset vaikutukset		Loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset	Sananvapaus	Taloudellinen mahdollisuus	Sananvapauden vaalimisen taloudelliset mahdollisuudet		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen riski	Riski epäonnistua saavutettavuudessa		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset	(Laadukkaiden) tietojen saatavuus	Taloudellinen mahdollisuus	Saavutettavuuden mahdollisuudet		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Myönteinen vaikutus	Paikallisen tiedon levittämisen myönteiset vaikutukset	Laaja paikallismedioiden verkosto edesauttaa luotettavan ja olellaisen tiedon saantia paikkakunnilla ympäri Suomea. Uutiserämaiden syntyminen heikentää paikallisyhteisöjen tiedonsaantia ja virheellisen tiedon levittäminen heikentää ihmisten luottamusta.	Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen riski	Tilaaajien, lukijoiden ja mainostajien vähenemisen riski	Paikalliset mediat vahvistavat paikallisen elinkeinoelämän toimintaa ja ylläpitävät paikallisyhteisön aktiivisuutta.	Omassa toiminnassa	Keskipitkä-pitkä aikaväli	
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Myönteinen vaikutus	Paikallisyhteisöjen ja paikallisen elinkeinoelämän vaaliminen		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen mahdollisuus	Pitkän lukijasuhteen rakentaminen ja uudet asiakkaat		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset	(Laadukkaiden) tietojen saatavuus	Myönteinen vaikutus	Myönteiset vaikutukset moniäänisistä sisällöistä		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Kielteinen vaikutus	Mahdollisten uutiserämaiden syntymisen kielteisen vaikutukset		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Keskipitkä-pitkä aikaväli	Mahdollinen
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palvelujen saanti	Taloudellinen mahdollisuus	Innovaatioiden ja uusien palveluiden mahdollisuudet		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Vastuulliset markkinointikäytännöt	Myönteinen vaikutus	Luotettavaan tietoon perustuvat markkinointisällöt		Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Vastuulliset markkinointikäytännöt	Taloudellinen mahdollisuus	Vastuullisen markkinoinnin kautta tuleva taloudellinen liiketoimintahyöty		Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien henkilökohtainen turvallisuus	Henkilönsuoja	Kielteinen vaikutus	Tietosuojaan tai yksityisyyteen kohdistuvat loukkaukset	Tietosuoja ja tietoturva aiheena (erityisesti negatiivisten vaikutusten ja taloudellisen riskin kannalta) ei ylittänyt kvantitatiivista olellaisen aiheiden raja-arvoa, mutta se päätettiin keskustelussa Keskisuomalainen-konsernin johdon kanssa sisällyttää silti olellaisimpien aiheiden listalle.	Omassa toiminnassa ja loppupäässä	Kaikki aikavälit	Tosiasiallinen

Keskisuomalainen Oyj on tunnistanut, että Keskisuomalainen-konsernin kuluttajat ja loppukäyttäjät koostuvat yksityishenkilöistä, jotka tilaavat digitaalisia tai paperisia uutismedioita sekä yritysasiakkaista, jotka käyttävät konsernin mainontapalveluita liiketoimintansa markkinointiin. Digitaaliset uutismediat ovat saatavilla kaikille eli potentiaalisesti koko Suomen väestö voisi hyödyntää niitä. Paperisia sanomalehtiä jaetaan jakeluyhtiöiden toimittamana tilaajille. Konsernin mediat mahdollistavat henkilöille tiedonsaannin ja yhteiskunnallisten asioiden seuraamisen. Tässä tiedonantovaatimuksessa, joka koskee vain arvoketjun loppupäätä, annetaan tarkempi kuvaus siitä, miten eri kuluttajaryhmät voivat olla konsernin vaikutusten kohteena, kuten yksityisyyden, henkilötietosuojan ja sananvapauden osalta. Vaikutusten hallinnasta voi lukea lisää kohdasta Kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus.

Keskisuomalainen-konsernin kuluttajiin ja loppukäyttajiin kuuluu laajasti kaikenlaisia henkilöitä, jotka tarvitsevat eri tasoista tietoa, myös helposti ymmärrettävää ja selkeää sisältöä. Keskisuomalainen Oyj on tunnistanut, että osa konsernin uutismedioiden käyttäjistä, kuten teknologiaan totuttomat henkilöt, sekä terveydentilaltaan ja iältään moninaiset henkilöt, saattavat kohdata haasteita digitaalisten uutistuotteiden käytössä. Konserni ei kohdenna markkinointia alaikäisiin eikä edunvalvonnan piirissä oleviin, silloin kun markkinointia tehdään omaan asiakaskantaan, jonka markkinointiluvut ovat konsernilla tiedossa.

Digitaalisten uutistuotteiden osalta tietosuojan ja yksityisyyden kohdistuu mahdollisia kielteisiä vaikutuksia erityisesti käyttäjätietojen keräämisen ja analysoinnin yhteydessä. Vaikka Keskisuomalainen-konsernin toiminta täyttää lainsäädännön vaatimukset, on kuitenkin mahdollista, että tietoturvaloukkaukset tai muut tietosuojaa koskevat poikkeamat toteutuessaan voisivat vaikuttaa laajamittaisesti kuluttajiin. Yksittäisiin tilanteisiin voi kuulua esimerkiksi palveluhäiriöt, jotka estävät tilaajien pääsyn digisisältöihin tai paperilehden jakelun. Konserni pyrkii estämään tällaiset tilanteet.

Mikäli maksullisten digitaalisten ja paperisten uutistuotteiden kysyntä vähenee merkittävästi, saattaa alueilla, joilla toiminnan kustannuksiin nähden riittävä kysyntä puuttuu, uutisointi paikallisista ja yleisistä tapahtumista heikentyä ja täten syntyä alueellisia kielteisiä vaikutuksia.

Uutismediat mahdollistavat kansalaisten tiedonsaantia ja yhteiskunnallista osallistumista tarjoamalla monipuolista, luotettavaa, paikallista ja ajankohtaista sisältöä. Kansalaisten luotettava tiedonsaanti parantaa välillisesti demokratian ja yhteiskunnan toimintaa. Luotettavan ja hyödyllisen tiedon jakaminen yhteisöissä auttaa ihmisiä toimimaan yhteiskunnassa, tunnistamaan oikeaa tietoa sekä muodostamaan mielipiteitä. Paikallisten uutismedioiden tarjoama uutis- ja tapahtumatieto sekä mahdollisuus mainontaan vahvistaa välillisesti paikallisyhteisöjen aktiivisuutta sekä elinkeinoelämän toimintaa ja kehitystä.

Keskisuomalainen-konserni tarjoaa mahdollisuuden käyttää uutis- ja mediatuotteita mediakasvatuksessa. Osa oppilaitoksista käyttää esimerkiksi vuosittaisen uutisten viikon aikana konsernin uutismediatuotteita opetustarkoituksiin, tavoitteena edistää kriittistä ajattelua, ikkunana ympäröivään yhteiskuntaan ja edistää mediakasvatusta.

Keskisuomalainen Oyj:n kaksoisolennaisuusanalyysissä ei ole tunnistettu riskejä ja mahdollisuuksia, jotka nousisivat vaikutuksista tai aiheuttaisivat riippuvuuksia Keskisuomalainen-konsernin liiketoiminnalle.

Keskisuomalainen Oyj on tunnistanut Keskisuomalainen-konsernin toiminnassa kuluttajia ja loppukäyttäjiä, joilla on erityispiirteitä tai jotka käyttävät tiettyjä tuotteita tai palveluita ja voivat siten olla suuremmissa riskeissä kielteisille vaikutuksille. Tämä tunnistaminen perustuu olennaisuusarviointiin. Erityisesti seuraavat käyttäjäryhmät ja heidän kohtamansa riskit on tunnistettu

- Digitaalisten tuotteiden käyttäjät:
Digitaalisten uutismedioiden kuluttajia on suojattava yksityisyydensuojan ja tietoturvaloukkauksien riskeiltä, etenkin tilanteissa, joissa käyttäjistä asiakassuhteessa tallennettuja tietoja analysoidaan palveluiden kehittämiseksi tai niitä käytetään mainonnan kohdentamiseksi. Keskisuomalainen-konserni noudattaa tietosuojalainsäädäntöä, sitoutuu toimialalla käytettyjen itsesääntelymekanismien käyttöön (esimerkiksi IAB:n Transparency and Consent Framework), valvoo ja seuraa tietosuojakäytäntöjä sekä antaa kuluttajille vaikutusmahdollisuudet omien tietojen sisältöön ja käsittelyyn.
- Teknologisesti haavoittuvat käyttäjät:
Teknologiaan vähemmän tottuneet käyttäjät sekä terveydentilaltaan ja iältään moninaiset henkilöt voivat kohdata vaikeuksia digitaalisten palveluiden käytössä. Tämä voi vaikuttaa siten, että luotettavan uutisvälitteiden saatavuus heikkenee heidän osaltaan. Konserni panostaa saavutettavuuden parantamiseen tarjoamalla selkeitä käyttöohjeita, mahdollisimman helppokäyttöisiä käyttöliittymiä ja asiakaspalvelua.
- Lapset ja nuoret:
Alaikäiset voivat olla alttiita kielteisille vaikutuksille, kuten mainonnan kohdentamiselle. Konserni noudattaa hyvää markkinointitapaa markkinoinnissa, jota se tuottaa omista palveluistaan ja huolehtii, että markkinointisisällöt ovat eettisesti hyväksyttävissä ja lasten oikeuksia kunnioittavissa. Markkinointia ei kohdenneta lapsiin.

Näiden erityisryhmien tarpeiden huomioiminen on tärkeää Keskisuomalainen Oyj:n ja Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuustoimien ja liiketoiminnan kestävyuden kannalta.

Kuluttajiin ja loppukäyttajiin liittyvät toimintaperiaatteet

Keskisuomalainen-konserni on sitoutunut hallinnoimaan vastuullisesti tuotteidensa ja palveluidensa vaikutuksia kaikkiin kuluttajiin ja loppukäyttajiin sekä niihin liittyviä olennaisia riskejä ja mahdollisuuksia, joita ohjaa vuoden 2024 lopussa vahvistetut konsernin eettiset toimintaperiaatteet.

Keskisuomalainen-konsernissa noudatetaan journalistin ohjeita ja hyvää journalistista tapaa. Uutismediat ovat Julkisen sanan neuvoston jäseniä. Konsernin omassa mainonnassa noudatetaan soveltuvaan lainsäädäntöä ja hyvää markkinointitapaa. Konsernissa sitoudutaan käsittelemään ja säilyttämään asiakastietoja luottamuksellisesti sekä kunnioittamaan asiakkaiden yksityisyyttä sekä Suomen perustuslain turvaamaa sananvapautta. Toimintaperiaatteiden tavoitteet liittyvät olennaisimpiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin.

Keskisuomalaisen Oyj:n hallituksen joulukuussa 2024 vahvistamat eettiset toimintaperiaatteet ohjaavat Keskisuomalainen-konsernin omaa toimintaa, jolla on vaikutuksia läpi arvoketjun.

Toimintaperiaatteessa on sitouduttu kunnioittamaan YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta sekä kansainvälisen työjärjestö ILO:n julistusta työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista kulloinkin voimassa olevan paikallisen lainsäädännön sallimin poikkeuksin.

Kuluttajien ja loppukäyttäjien edut otetaan huomioon noudattamalla tietosuojalainsäädäntöä, edistämällä hyvän markkinointitavan noudattamista ja kohtelemalla asiakkaita tasapuolisesti. Eettiset toimintaperiaatteet on asetettu sidosryhmien saataville Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuille ja konsernin intraan vuonna 2025.

Eettisten toimintaperiaatteiden lisäksi Keskisuomalainen-konsernilla on käytössä kuluttajien ja loppukäyttäjien vaikutusten hallintaan seuraavia ohjaavia periaatteita ja käytänteitä

- Tietosuojakäytännöt: Keskisuomalainen Oyj ja Keskisuomalainen-konserni noudattavat tietosuojalainsäädäntöä ja huolehtivat käyttäjien yksityisyyden suojaamisesta. Tietosuojakäytännöt sisältävät toimenpiteitä käyttäjätietojen suojaamiseksi, tiedonkeruun läpinäkyvyyden varmistamiseksi ja kohdennetun mainonnan eettisyyden takaamiseksi. Asiakkaista tallennettujen tietojen käsittelystä ja muista heitä koskevista tietosuojaperiaateista kerrotaan Keskisuomalainen Oyj:n tietosuojalausekkeessa. Konserni tarjoaa asiakkaille lainsäädännön takaamat oikeudet tarkistaa, korjata ja poistaa heitä koskevia tietoja.
- Saavutettavuuden parantaminen: Keskisuomalainen-konserni pyrkii tekemään tuotteistaan ja palveluistaan mahdollisimman helposti käytettäviä kaikille kuluttajaryhmille mukaan lukien teknologisesti haavoittuvat käyttäjät, kuten ikääntyvät kuluttajat.

Keskisuomalainen Oyj tarkistaa ja päivittää Keskisuomalainen-konsernin toimintaperiaatteita ja käytänteitä säännöllisesti varmistaakseen niiden ajantasaisuuden ja soveltuvuuden muuttuvassa toimintaympäristössä.

Keskisuomalainen Oyj pyrkii huolehtimaan, ettei Keskisuomalainen-konsernin toiminta loukkaa kuluttajien ja loppukäyttäjien YK:n ihmisoikeusjulistuksen määrittelemiä ihmisoikeuksia.

Keskisuomalainen-konsernissa on mahdollista tuoda esiin huolenaiheita suoraan konserniin kuuluville yhtiöille ilmoituskanavan kautta. Konsernissa on käytössä kaikille sidosryhmille avoin ilmoituskanava, jossa voi tuoda esiin huolenaiheita epäeettiseen toimintaan tai väärinkäyttöihin liittyen mukaan lukien ilmoittaa mahdollisista ihmisoikeusloukkauksista palveluihin liittyen.

Ilmoituskanava on saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla ja on Keskukskauppakamarin ylläpitämä, mutta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvia yhtiöitä koskevat ilmoitukset käsitellään Keskisuomalainen Oyj:ssä. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää osiosta S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt. Jos ilmoituskanavan tai asiakaspalvelun kautta nousee esiin ihmisoikeusvaikutuksia, konsernissa ryhdytään toimenpiteisiin ihmisoikeusvaikutusten korjaamiseksi ja ehkäisemiseksi. Toimenpiteistä voi lukea lisää kohdasta Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi.

Kuluttajat ja loppukäyttäjät voivat antaa palautetta asiakaspalvelun kautta. Lisäksi Keskisuomalainen-konsernin medioiden toimitusten yhteystiedot ovat verkossa kaikkien, myös kuluttajien ja loppukäyttäjien, saatavilla.

Keskisuomalainen-konserni ei ole toteuttanut vielä ihmisoikeusvaikutusten arviointia, mutta kaikki ilmoituskanavan kautta tulleet konsernin yhtiöiden huolenaiheita koskevat ilmoitukset käsitellään asianmukaisesti. Vuonna 2024 Keskisuomalainen-konsernin tietoon ei ole tullut yhtään tapausta, jossa ei olisi noudatettu YK:n ohjaavia periaatteita, ILO:n julistuksen mukaisia periaatteita tai OECD:n toimintaohjetta. Mahdolliset yksittäiset tapaukset, kuten tietosuojaan liittyvät rikkeet, on käsitelty viipymättä ja avoimesti.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa

Keskisuomalainen-konserni on vuorovaikutuksessa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa tunnistaakseen ja arvioidakseen toiminnastaan aiheutuvia todellisia ja mahdollisia vaikutuksia. Konsernin ensisijainen yhteydenpitokanava kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa on asiakaspalvelu, joka on tavoitettavissa kaikkina arkipäivinä. Asiakaspalautetta kirjataan ja käsitellään säännöllisesti sidosryhmien näkemysten huomioimiseksi. Lisäksi jokaisen asiakaspalvelussa tapahtuvan asiakaskohtaamisen jälkeen asiakkaalle lähetetään NPS-kysely, jonka avoimet palautteet käsitellään säännöllisesti. Konsernin uutismedioiden verkkosivuilla on kuluttajien saatavilla myös toimitusten yhteystiedot palautteen antamista varten.

Yritysassiakkaiden yhteydenpito tapahtuu pääasiassa tapaamisten, sähköpostiviestien ja puheluiden välityksellä. Yritysassiakkailla on mediamyynnin yhteystiedot saatavilla Keskisuomalainen-konsernin myynnin ja markkinoinnin verkkosivulla (meks.fi) palautteen antamista varten.

Keskisuomalainen-konsernin kuluttajamyynnin johto vastaa kuluttajavuorovaikutuksen strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta. Operatiivisella tasolla asiakaspalvelun tukitiimi varmistaa, että vuorovaikutuksen tulokset dokumentoidaan ja integroidaan päätöksentekoon, kuten tuotekehitykseen.

Keskisuomalainen-konserni arvioi vuorovaikutuksen tehokkuutta vastaanotettujen avointen asiakaspalautteiden määrällä ja asiakastyytyväisyysindeksillä (NPS).

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi

Jos kielteisiä vaikutuksia ilmenee, Keskisuomalainen-konserni tarjoaa tai tukee kielteisten vaikutusten korjaamista kuluttajille ja loppukäyttäjille, joihin konsernin toiminta on kytköksissä. Konserni pyrkii varmistamaan, että tarjottavat korjaavat toimet, kuten hyvitykset tai palvelumuutokset, vastaavat kuluttajien tarpeita ja vähentävät haitallisia vaikutuksia. Hyvitykset voivat koskea esimerkiksi lehden tilaajan palautetta tai reklamointia lehden jakelun puutteellisuudesta. Palaute käsitellään, tutkitaan ja tavanomaista on, että asiakas saa hyvityksen jakamatta jääneestä lehdestä siten, että kuluu tilausjaksoa pidennetään. Palvelumuutos tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jakelutapaa tullaan muuttamaan (esimerkiksi varhaisjakelusta perusjakeluun). Reagoimalla esiin tullessiin aiheisiin, voidaan ylläpitää lukijasuhteita. Mahdolliset tietosuojaan liittyvät rikkeet käsitellään viipymättä ja avoimesti.

Keskisuomalainen-konserni tarjoaa kuluttajille ja loppukäyttäjille kanavia, joiden avulla he voivat esittää huolenaiheitaan ja saada ne käsiteltyä

- Keskisuomalainen-konsernin asiakaspalvelun sähköposti ja puhelinnumero, jotka ovat kuluttajien saatavilla konsernin uutismedioiden verkkosivuilla Asiakaspalvelu ja yhteystiedot -osiossa ja paperilehtien Yhteystiedot-osiossa
- Konsernin ilmoituskanava, joka on kaikkien kuluttajien saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla
- Konsernin uutismedioiden toimitusten ja mediamyynnin yhteystiedot ovat kaikkien kuluttajien saatavilla konsernin uutismedioiden verkkosivuilla Asiakaspalvelu ja yhteystiedot -osiossa sekä mediamyynnin verkkosivulla (meks.fi)

Keskisuomalainen-konserni seuraa kuluttajien ja loppukäyttäjien esiin nostamien kysymysten käsitteilyä ja niiden ratkaisemista asiakastyytyväisyysmittauksilla. Kaikille asiakaspalveluun yhteyttä ottaneille ja asiakaspalvelun kanssa asioineille lähetetään NPS-kysely, jolla mitataan heidän tyytyväisyyttään tapauksen käsittelyyn. NPS-kyselyn yhteydessä kuluttajille ja loppukäyttäjille tarjotaan mahdollisuus vapaan palautteen antamiseen. Vapaat palautteet tallennetaan ja ne toimitetaan kuluttajamyynnin johdolle säännöllisesti.

Keskisuomalainen-konserni pyrkii varmistamaan, että kuluttajat ja loppukäyttäjät ovat tietoisia näistä kanavista ja luottavat niiden toimivuuteen. Kanavista tiedotetaan aktiivisesti konsernin verkkosivuilla, asiakasviestinnässä sekä palvelun käyttöehdoissa. Keskisuomalainen Oyj arvioi säännöllisesti, ovatko kuluttajat ja loppukäyttäjät tietoisia käytössä olevista palautekanavista ja luottavatko he niiden toimivuuteen. Arviointia mitataan yhteydenoton määrällä ja NPS-kyselyllä.

Keskisuomalainen-konserni on sitoutunut suojelemaan asiakkaita ja loppukäyttäjää mahdollisilta vastatoimilta silloin, kun he käyttävät huolenaiheiden esittämiseen tarkoitettuja kanavia. Kaikki palaute käsitellään luottamuksellisesti, ja konsernin ilmoituskanavassa käyttäjillä on mahdollisuus ilmoittaa huolenaiheista nimettömästi. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää kohdassa S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt. Lisäksi asiakaspalvelun henkilöstö koulutetaan käsittelemään palautteet ja ilmoitukset asianmukaisesti ja turvallisesti. Koulutusten sisällöstä ja kattavuudesta huomioiden kuluttajien tietosuojaj- ja tietoturva-vaatimukset (perustuvat Keskisuomalainen-konsernin tietoturva- ja tietosuojajohjeisiin) on sovittu Keskisuomalainen Oyj:n ja asiakaspalvelun alihankintakumppanin välisessä sopimuksessa.

Kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus

Keskisuomalainen Oyj on tunnistanut Keskisuomalainen-konsernin kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvat olennaiset vaikutukset kaksoisolennaisuusanalyysin perusteella. Konserni toteuttaa toimenpiteitä vaikutusten hallitsemiseksi seuraavasti.

Negatiivisten vaikutusten ehkäiseminen ja lieventäminen

Keskisuomalainen-konserni kehittää jatkuvasti tietoturvakäytäntöjä ja pyrkii minimoimaan riskejä koskien mahdollisia tietoturvaloukkauksia. Tietojen käsittelyssä noudatetaan tiukasti tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä ja edellytetään vastaavaa tietoturvan tasoa myös dataa käsitteleviltä kumppaneilta. Kuluttajilla on mahdollisuus tarkistaa heistä tallennetut tiedot ja tarvittaessa tehdä niitä koskeva poistopyyntö. Kun tietosuojarikkeitä on ilmennyt, on ne käsitelty viipymättä.

Keskisuomalainen-konserni noudattaa hyvän markkinointitavan mukaisia käytäntöjä, eikä kohdista markkinointia haavoittuville kuluttajaryhmille kuten alaikäisille ja edunvalvonnan piirissä oleville henkilöille. Edunvalvonnan piirissä olevat henkilöt voidaan poissulkea vain omaan markkinointikantaan tehtävästä markkinoinnista. Kun markkinointia kohdistetaan muun muassa telemyynnissä tai sähköpostimarkkinoinnissa konsernin omaan asiakasrekisteriin, voidaan nämä ryhmät tunnistaa markkinointikieltojen pohjalta. Vuonna 2025 tullaan laatimaan Keskisuomalainen-konsernin sisäinen eettisen kuluttajamarkkinoinnin ohjeistus, joka pohjautuu Kansainvälisen Kauppakamarin markkinoinnin eettisen ohjeistoon.

Yritysassiakkaiden osalta Keskisuomalainen-konserni ei kerää kumppaniyrityksessä työskentelevien henkilöiden henkilökohtaisia tietoja CRM-järjestelmään. Yritysassiakkaita tallennetaan vain yhteyshenkilön nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite, puhelinnumero ja sähköposti ovat yleensä yrityksen omistuksessa.

Myönteisten vaikutusten edistäminen ja mahdollisuuksien hyödyntäminen

Keskisuomalainen-konsernissa kehitetään digitaalista saavutettavuutta, joka edistää digitaalisten tuotteiden käytettävyyttä muun muassa ikääntyneille käyttäjille. Digitaalisten uutispalveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään WCAG standardin AA-tason ohjeistusta. Vaikutuspiirin ulkopuolella on kolmannen osapuolen palveluita, joiden saavutettavuuteen konsernilla ei ole vaikutusmahdollisuuksia tai se vaatisi kohtuutonta työmäärää. Olemassa olevien palveluiden saavutettavuutta kehitetään myös validointien pohjalta. Validoinnit ovat useimmiten konsernin sisäisiä, jotka toteutetaan koneellisesti ja havainnoiden. Konsernissa tullaan laatimaan verkkokaupan saavutettavuusseloste vuoden 2025 aikana.

Korjaavista toimenpiteistä voi lukea kohdasta Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi. Keskisuomalainen-konserni on varautunut olennaisiin riskeihin uudistamalla liiketoimintaansa muun muassa laajentamalla digitaalisia sisältötuotteita ja digitaalisen ulkomainnon liiketoimintaa. Konserni on kehittänyt jatkuvasti sisältöstrategiaansa, huomionnut toiminnassaan asiakassegmentit ja tehostanut prosessejaan. Konserni seuraa toimien vaikuttavuutta tulosten tuottamiseen kuluttajille ja loppukäyttäjille asiakaspalautteen muodossa. Ilmoituskanavan tai asiakaspalvelun kautta esiin tulleet aiheet arvioidaan ja tarvittaessa ryhdytään toimiin kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

Kaikki edellä mainitut toimenpiteet edistävät eettisten toimintaperiaatteiden päämääriä, joiden mukaan Keskisuomalainen-konserni on sitoutunut kohtelemaan asiakkaita tasapuolisesti ja kilpailuoikeudellisia säädöksiä sekä hyvää markkinointitapaa noudatellen ja vaalien journalismin riippumattomuutta. Konserni toimii eettisesti ja käsittelee asiakastietoja luottamuksellisesti. Toimenpiteet koskevat koko Keskisuomalainen-konsernia ja kaikkia kuluttajia ja loppukäyttäjiä. Toimenpiteet koskevat konsernin omaa toimintaa sekä arvoketjun loppupäätä, ja ovat jatkuvia toimenpiteitä.

Ihmisoikeusongelmat tai ihmisoikeusloukkaukset

Keskisuomalainen-konsernille ei ole tullut ilmi yhtään kuluttajiin tai loppukäyttajiin liittyvää ihmisoikeusloukkaustapausta tai vakavia ihmisoikeusongelmia vuonna 2024.

Resurssit

Vaikka toimenpiteet eivät edellytä merkittäviä toimintamenoja tai pääomamenoja, Keskisuomalainen-konsernilla on käytössä toimenpiteisiin henkilöstöresursseja. Konsernin kuluttajamyynnin johdosta vastaa kuluttajavuorovaikutuksen strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta. Operatiivisella tasolla asiakaspalvelun tukitiimi varmistaa, että vuorovaikutuksen tulokset dokumentoidaan ja integroidaan päätöksentekoon, kuten tuotekehitykseen. Tietoturvan osalta konsernin tietohallinnon, digikehityksen ja henkilöstöhallinnon asiantuntijoista sekä tietosuojavastaavasta koostuva tietoturvaryhmä kokoontuu säännöllisesti yhtenäisten tietoturvatomioiden ja -käytäntöjen varmistamiseksi tietojärjestelmissä, digitaalisilla alustoilla ja henkilötietojen käsittelyssä. Tietosuojaryhmään kuuluu eri liiketoimintojen edustajia, tietohallinnon asiantuntijoita, konsernin hallinnon edustajia ja tietosuojavastaava. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään konsernin tietosuojaa koskevia käytäntöjä, mahdollisia tietosuojaloukkauksia ja ajankohtaisia tietosuojakysymyksiä.

Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet

Keskisuomalainen Oyj ei ole asettanut tulossuuntautuneita ja aikasidonnaisia tavoitteita vuodelle 2024. Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusohjelma on määritetty vuoden 2024 aikana, astuu voimaan vuonna 2025 ja tavoitteet vuodelle 2025 sekä tuleville vuosille asetetaan vuonna 2025. Journalistisen riippumattomuuden vaalimiseksi konsernissa, tavoitteet eivät kohdistu journalistiseen sisältöön.

Keskisuomalainen-konserni kuitenkin arvioi ja seuraa seuraavia kohtia kuluttajiin ja loppukäyttäjiiin liittyen

- Asiakastyytyväisyyden (NPS) seuranta
- Tietoturvan seuranta konsernin tietoturvakäytäntöjen mukaisesti
- Henkilöstölle pakollisten tietoturva- ja tietosuojakurssien suoritusten seuranta
- Tietoturvaloukkausten seuranta ja ilmoitukset valvontaviranomaiselle, jos loukkauksesta voi aiheutua riski asiakkaan oikeuksille ja vapauksille.
- Asiakkaiden tekemien tietojen tarkistuspyyntöjen ja poistopyyntöjen seuranta

Hallituksen toimintakertomus 2024
Kestävyyselvitys

Hallintotapatiedot

Liiketoiminnan harjoittaminen

ESRS G1 Liiketoiminnan harjoittaminen

Liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet							
ESRS kestävyysaihe	Osa-osa-aihe	Tyyppi	Olennainen aihe	Kestävyysaiheen merkitys Keskisuomalainen-konsernille	Sijainti arvoketjussa	Aikaväli	Tosiasiallinen / mahdollinen vaikutus
Yrityskulttuuri & korruptio ja lahjonta	-	Taloudellinen mahdollisuus	Hyvä ja avoimesti kuvattu hallinto	Hyvä ja avoimesti esille tuotu hallinto ylläpitää luottamusta yhtiöön. Vihreän rahoituksen/sijoitusten saatavuus paranee, rahan hinta, positiivinen vaikutus hyvien kumppanuuksien ja asiakkuuksien rakentamiseen.	Omassa toiminnassa	Kaikki aikavälit	

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli

Keskisuomalainen Oyj:n osakkeenomistajien yhtiökokous nimittää ja erottaa hallituksen. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määräyksiä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja arvopaperimarkkinalakia. Lisäksi noudatetaan Suomessa pörssiyrityksille annettuja ohjeita ja säännöksiä soveltuvin osin. Hallitus muun muassa hyväksyy Keskisuomalainen Oyj:n strategian ja varmistaa sen toteuttamista, hyväksyy vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista, vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä Keskisuomalainen-konsernin organisaatorakenteen, käsittelee ja hyväksyy puolivuosisikatsauksen, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, käsittelee ja hyväksyy keskeiset vastuullisuuden periaatteet ja kestävyyttä koskevan raportoinnin sekä suorittaa vuosittain toiminnastaan itsearviointin.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja vastaa koko Keskisuomalainen-konsernin toiminnasta yhtiön hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana on vuonna 2024 toiminut KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi. Toimitusjohtajalla on apunaan Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä, jonka yhtiön hallitus nimeää toimitusjohtajan esityksestä.

Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä muun muassa valmistelee yhtiön hallituksessa käsiteltäviä asioita, jalkauttaa strategiatyötä, kehittää liiketoiminnan kilpailukykyä, huolehtii jatkuvasta liiketoiminnan seurannasta ja toiminnan ohjauksesta, johtaa vastuullisuutta osana Keskisuomalainen-konsernin liiketoimintaa sekä kehittää henkilöstön osaamista ja työtyytyväisyyttä.

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja Keskisuomalainen-konsernin tulosyksiköissä. Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiöiden hallitusten nimityksistä esityksen kunkin yhtiön yhtiökokoukselle tekee Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja. Hallinto-, johto- ja valvontaelinten roolista voi lukea lisää osiosta Yleiset tiedot kohdasta Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli.

Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyöstä vastaa yhtiön toimitusjohtaja. Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyön johtamisesta, organisoinnista ja koordinoinnista sekä vastuullisuussäntelyn seurannasta, kestävyyttä koskevasta raportoinnista ja viestinnästä sekä näihin liittyvästä sidosryhmäyhteistyöstä toimitusjohtajalle raportoi ja vastaa Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtaja. Vastuullisuusjohtaja johtaa myös asiantuntijoista koostuvaa Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuuden ohjausryhmää. 1.3.2024 alkaen Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuusjohtajana on toiminut KTM Ida Lindroos. Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä johtaa vastuullisuutta osana Keskisuomalainen-konsernin liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja hyväksyy keskeiset vastuullisuuden periaatteet ja kestävyyttä koskevan raportoinnin.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella ja toimitusjohtajalla on koulutuksen, työkokemuksen ja luottamustoimien kautta kokemusta muun muassa kaupalliselta, juridiselta, media-, kiinteistö-, pankki-, puunjalostus- ja lääkitöimialoilta sekä liiketoiminnan harjoittamisesta muun muassa hallituksen jäsenyydestä, toimitusjohtajuudesta, yrittäjyydestä sekä ylimmän johdon tehtävistä ja asiantuntija-tehtävistä.

Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri

Keskisuomalainen-konserni on sitoutunut harjoittamaan liiketoimintaansa kestävällä ja vastuullisella tavalla. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on joulukuussa 2024 vahvistanut Keskisuomalainen-konsernin eettiset toimintaperiaatteet, jotka koskevat kaikkia konserniin kuuluvien yhtiöiden hallituksen jäseniä, toimitusjohtajia, johtoryhmän jäseniä ja työntekijöitä työ- tai palvelussuhteen laadusta riippumatta. Toimintaperiaatteiden toteuttamisesta Keskisuomalainen-konsernissa ylipäähän tahona on vastuussa Keskisuomalainen Oyj:n hallitus. Eettiset toimintaperiaatteet kuvaavat konsernissa sitoutumista eettiseen liiketoimintaan ja hyvään hallintoon. Eettiset toimintaperiaatteet käsittelevät avointa yrityskulttuuria, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, hyvää ja avoimesti kuvattua hallintoa, lahjontaa ja korruptiota, avointa viestintää sekä huolenaiheista ja rikkomuksista ilmoittamista. Eettisissä toimintaperiaatteissa sitoudutaan noudattamaan kaikkia soveltuvia paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä säännöksiä, ohjeita ja periaatteita, mukaan lukien

- Yritysten kestävyysraportointidirektiivi (CSRD) ja kansallinen kirjanpitolaki
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) ja kansallinen tietosuojalainsäädäntö
- Journalistin ohjeet (JSN)
- Mainonnan eettisen neuvoston hyvää markkinointitapaa koskevat periaatteet
- IAB Europan (Interactive Advertising Bureau Europe) Transparency & Consent Framework (TCF)
- YK:n yleismaailmallinen ihmisoikeuksien julistus
- YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet
- Kansainvälisen työjärjestö ILO:n julistus työelämän peruseriaatteista ja -oikeuksista
- Kansainvälisten säännösten, ohjeiden ja periaatteiden soveltamisessa huomioidaan kulloinkin voimassa olevan paikallisen lainsäädännön sallimat poikkeukset

Keskisuomalainen-konsernin eettiset toimintaperiaatteet sisältävät aiheita, mitkä liittyvät olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin, jotka on tunnistettu Keskisuomalainen Oyj:n kaksois-olennaisuusanalyysissä. Eettisiä toimintaperiaatteita tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa, jotta ne ovat ajan tasalla sekä vastaavat kehittyviä lakeja ja säädöksiä. Eettiset toimintaperiaatteet on julkaistu vuonna 2025 Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla sekä konsernin intrassa. Eettisiä toimintaperiaatteita täydentävät Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen joulukuussa 2024 hyväksymät ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen sekä hankintaohje.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on joulukuussa 2024 vahvistanut Keskisuomalainen-konsernin tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen, joka sisältää konsernin vastuullisuuteen liittyvät vähimmäisvaatimukset sekä hankintoihin linkittyvät vastuullisuuskriteerit, joita edellytetään lakien ja säädösten noudattamisen lisäksi konsernin tavarantoimittajilta ja palveluntarjoajilta.

Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje sitouttaa Keskisuomalainen-konsernin tavarantoimittajia ja palveluntarjoajia eettiseen liiketoimintaan ja hyvään hallintoon. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje käsittelee muun muassa korruptiota ja lahjontaa sekä

vastuullista hankintaa ja viestintää. Tavarantoimittaja tai palveluntarjoaja sitoutuu tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa kunnioittamaan toiminnassaan myös perus- ja ihmisoikeuksia YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n työelämän peruseriaatteiden ja -oikeuksien mukaisesti ja noudattamaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia ohjaavia periaatteita varmistaen, ettei se ole osallisena ihmisoikeusloukkauksissa. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje pyritään liittämään vuonna 2025 Keskisuomalainen-konsernin merkittävimpiin hankintasopimuksiin sekä vaiheittain liiketoimintayksiköittäin ottamaan käyttöön uusien tavarointa toimittavan tai palveluita tarjoavan toimittajan kanssa. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje on julkaistu vuonna 2025 Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla sekä konsernin intrassa. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa, jotta se on ajan tasalla sekä vastaa kehittyviä lakeja ja säädöksiä. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje sisältää aiheita, mitkä liittyvät olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin, jotka on tunnistettu Keskisuomalainen Oyj:n kaksois-olennaisuusanalyysissä.

Keskisuomalainen-konsernin eettiset toimintaperiaatteet kuvaavat konsernissa sitoutumista eettiseen liiketoimintaan ja hyvään hallintoon, ympäristö vastuuseen ja sosiaaliseen vastuuseen. Kaikkea toimintaa konsernissa ohjaavat myös organisaatiokulttuuria heijastavat yhteiset arvot: uudistumme rohkeasti, keskustelemme ja kuuntelemme, teemme, minkä lupaamme ja toimimme yhdessä sekä saamme aikaan. Keskisuomalainen-konsernin arvoja päivitetään strategiatyön yhteydessä ja niistä viestitään henkilöstölle konsernin intrassa sekä kaikille sidosryhmille osana eettisiä toimintaperiaatteita Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla. Konsernin henkilöstöä on osallistettu arvojen määrittämiseen strategiatyön yhteydessä vuoden 2023 lopussa kysymällä arvoista henkilöstöltä. Keskisuomalainen-konsernin strategiaa päivitettiin vuonna 2024 ja konsernin arvot päivitettiin sekä viestitettiin henkilöstölle konsernin intrassa strategian päivittämisen yhteydessä. Keskisuomalainen-konsernin vuoden 2024 lopussa vahvistetuissa eettisissä toimintaperiaatteissa linjataan, että konserni vaalii ja edistää hyvää organisaatiokulttuuria sekä avointa keskustelua ja henkilöstölle viestitään avoimesti konsernin asioista huomioiden Keskisuomalainen Oyj:lle pörssi-yhtiönä asetetut velvoitteet. Keskisuomalainen-konsernin eettisissä toimintaperiaatteissa ja muissa konsernin toimintaa ohjaavissa ohjeistuksissa on soveltuvin osin huomioitu konsernin strategia sekä arvot ja niitä tarkastetaan ja päivitetään tarvittaessa sen varmistamiseksi, että ne ovat ajan tasalla sekä vastaavat kehittyviä lakeja ja säädöksiä. Keskisuomalainen-konserni käy jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa ja sidosryhmille viestitään konsernin arvoista sekä toimintaperiaatteista muun muassa Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla.

Keskisuomalainen-konsernissa on käytössä kaikille avoin ilmoituskanava, jossa voi ilmoittaa huolenaiheita epäilystä laittomasta toiminnasta ja konsernin arvojen, toimintaperiaatteiden tai ohjeiden vastaisesta toiminnasta. Ilmoituskanava on saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla ja on Keskuskauppakamarin ylläpitämä, mutta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvia yhtiöitä koskevat ilmoitukset käsitellään Keskisuomalainen Oyj:ssä. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää osiosta S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt.

Eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje sekä ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen sisältävät tiedot huolenaiheista ja rikkeistä ilmoittamiseksi sekä sitoumukset ilmoitusten käsittelemiseksi ehdottoman luottamuksellisesti ja ilmoituksen tehneitä vastatoimilta suojaamiseksi. Koulutusta väärinkäytösten paljastajien suojelusta ei ole erikseen päätetty tarjota. Ilmoituksen avoimeen ilmoituskanavaan voi tehdä myös nimettömästi. Kaikki ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ilmoittajien suojelua koskevan lain vaatimusten mukaisesti ilmoituskanavajärjestelmässä erikseen valtuutettujen henkilöiden toimesta suojaten ilmoituksen tehneitä vastatoimilta.

Vastaanottokuitaus pyritään antamaan ilmoituksesta seitsemän päivän sisällä sekä vastaamaan kolmen kuukauden kuluessa, mihin toimenpiteisiin ilmoituksen perusteella ryhdytään. Ilmoitus väärinkäytöksestä on tietyissä tilanteissa mahdollista tehdä oikeuskanslerinviraston keskitettyyn ulkoiseen ilmoituskanavaan. Ilmoituksen tutkintaan osallistetaan tapauskohtaisesti sitä koskevasta toiminnasta vastaava henkilö, esteellisyys ja riippumattomuus huomioiden, ja epäillyt rikosasiat ilmoitetaan poliisille.

Keskisuomalainen-konsernissa tullaan vuonna 2025 järjestämään henkilöstölle koulutusta eettisten toimintaperiaatteiden, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeen sekä ohjeistuksen lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen soveltamiseen liittyen. Eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje sekä ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen on asetettu vuonna 2025 kaikkien sidosryhmien saataville Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuille sekä henkilöstön saataville konsernin intraan.

Keskisuomalainen-konsernissa ei ole toteutettu arviointia siitä, mitkä sisäiset toiminnot ovat altimpia korruptiolle ja lahjonnalle.

Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen

Keskisuomalainen-konserni on sitoutunut noudattamaan lahjonnan ja korruption vastaisia lakeja ja muuta kansallisesti sovellettavaa sääntelyä. Konsernilla on käytössä joulukuussa 2024 Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen vahvistama ohjeistus korruption ja lahjonnan ehkäisemiseen. Konserniin kuuluvien yhtiöiden hallituksen jäseniltä, toimitusjohtajilta, johtoryhmän jäseniltä ja työntekijöiltä edellytetään lahjonnan ja korruption ehkäisemisen ohjeistuksen noudattamista työ- tai muun palvelussuhteen laadusta riippumatta. Lahjonta ja korruptio ovat kaikissa muodoissaan kiellettyjä. Korruption ja lahjonnan ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi Keskisuomalainen Oyj:llä on käytössään ilmoituskanava, johon sekä Keskisuomalainen-konsernin henkilöstö että ulkoiset sidosryhmät voivat tehdä ilmoituksen epäilemistään väärinkäytöksestä luottamuksellisesti. Ilmoitus ilmoituskanavaan on mahdollista tehdä nimettömästi. Ilmoituskanavaan tulevia ilmoituksia seurataan ja ilmoittajalle tiedotetaan asian käsittelyn etenemisestä. Kaikki ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ilmoittajien suojelua koskevan lain vaatimusten mukaisesti ilmoituskanavajärjestelmässä erikseen valtuutettujen henkilöiden toimesta suojaten ilmoituksen tehneitä vastatoimilta. Ilmoituskanava on saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla ja on Keskuskaupakamarin ylläpitämä, mutta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvia yhtiöitä koskevat ilmoitukset käsitellään Keskisuomalainen Oyj:ssä. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää osiosta S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt.

Keskisuomalainen-konsernilla on käytössä joulukuussa 2024 Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen vahvistama tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje, jossa edellytetään nollatoleranssia korruptiota ja lahjontaa kohtaan. Tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje velvoittaa tavarantoimittajaa tai palveluntarjoajaa viipymättä ilmoittamaan toimintatapaohjeen rikkomisesta tai epäilystä rikkomisesta sekä siihen liittyvistä korjaavista toimista kirjallisesti Keskisuomalainen-konsernille. Toimintatapaohjeen mukaan Keskisuomalainen-konsernilla on oikeus suorittaa itse tai valtuuttamansa kolmannen osapuolen toimesta auditointeja varmistaakseen, että tavarantoimittaja tai palveluntarjoaja noudattaa konsernin tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjetta. Tavarantoimittajaa tai palveluntarjoajaa veloitetaan konsernin tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohjeessa sitoutumaan toimimaan yhteistyössä auditointien toteuttamiseksi sekä tarjoamaan viipymättä auditointioikeuden toteuttamiseksi tarvittavat pääsyn ja tiedot sekä mikäli auditoinnissa havaitaan puutteita tai rikkomuksia, tavarantoimittaja tai palveluntarjoaja sitoutuu toteuttamaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet viipymättä.

Ilmoituksen tutkintaan osallistetaan tapauskohtaisesti sitä koskevasta toiminnasta vastaava henkilö, esteellisyys ja riippumattomuus huomioiden, ja epäillyt rikosasiat ilmoitetaan poliisille.

Keskisuomalainen-konsernin ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen sekä tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje on vuonna 2025 julkaistu konsernin intrassa ja Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla.

Keskisuomalainen-konsernissa tullaan vuonna 2025 järjestämään koulutusta ohjeistuksen lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen soveltamiseen liittyen henkilöstölle, johdolle sekä hallitukselle.

Korruptio- tai lahjontatapaukset

Keskisuomalainen-konsernilla ei ole vuonna 2024 tuomioita tai sakkoja korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien lakien rikkomisista. Keskisuomalainen-konsernin ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen on vahvistettu vuoden 2024 lopussa ja viestitty henkilöstölle konsernin intrassa sekä asetettu saataville Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuille vuonna 2025. Keskisuomalainen Oyj:llä on käytössään ilmoituskanava, johon sekä Keskisuomalainen-konsernin henkilöstö että ulkoiset sidosryhmät voivat tehdä ilmoituksen epäilemästään väärinkäytöksestä luottamuksellisesti. Ilmoitus ilmoituskanavaan on mahdollista tehdä nimettömästi. Ilmoituskanavaan tulevia ilmoituksia seurataan ja ilmoittajalle tiedotetaan asian käsittelyn etenemisestä. Kaikki ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ilmoittajien suojelua koskevan lain vaatimusten mukaisesti ilmoituskanavajärjestelmässä erikseen valtuutettujen henkilöiden toimesta suojaten ilmoituksen tehneitä vastatoimilta. Ilmoituskanava on saatavilla Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivulla ja on Keskuskauppakamarin ylläpitämä, mutta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvia yhtiöitä koskevat ilmoitukset käsitellään Keskisuomalainen Oyj:ssä. Ilmoituskanavasta voi lukea lisää osiosta S3 Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt.

Konsernitilinpäätös

Konsernin laaja tuloslaskelma

1000 EUR	Liite	1.1.2024- 31.12.2024	1.1.2023- 31.12.2023
Keskisuomalainen konserni			
LIIKEVAIHTO	2	202 657	208 595
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		6	4
Liiketoiminnan muut tuotot	6	384	737
Materiaalit ja palvelut		-59 773	-67 916
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	8	-94 132	-96 867
Poistot		-11 681	-12 090
Arvon alentumiset	14, 15, 17	-8 199	-12 713
Liiketoiminnan muut kulut	7	-35 424	-33 520
LIIKEVOITTO		-6 163	-13 771
Rahoitustuotot	10	2 500	2 724
Rahoituskulut	11	-3 985	-2 425
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	19	169	-11
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		-7 478	-13 481
Tuloverot	12	1 301	320
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-6 177	-13 162
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos	13		
Osakekohtainen tulos, perus		-0,58	-1,30
Osakekohtainen tulos, laimennettu		-0,58	-1,30

1000 EUR	Liite	1.1.2024- 31.12.2024	1.1.2023- 31.12.2023
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä:			
Laimentamaton-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 652 677	10 042 468
Laimennettu-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 652 677	10 042 468
Voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-6 210	-13 052
Määräysvallattomille omistajille		32	-110
		-6 177	-13 162
Muut laajan tuloksen erät:			
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen	11	158	-42
Osakesijoitukset		1 115	-1 955
		1 273	-1 996
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		-4 904	-15 158
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-4 936	-15 048
Määräysvallattomille omistajille		32	-110
		-4 904	-15 158

Konsernitase

1000 EUR	Liite	31.12.2024	31.12.2023
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	14	13 409	12 397
Liikearvo	14	55 048	54 718
Sijoituskiinteistöt	16	748	666
Aineelliset hyödykkeet	17	28 845	26 455
Käyttöoikeusomaisuuserät	18	18 159	5 093
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	19	3 855	3 981
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	20	20 147	19 360
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	21	1 088	1 232
Laskennalliset verosaamiset	22	2 338	1 596
PITKÄAIKAISET VARAT		143 638	125 496
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	23	1 852	1 796
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	24 277	16 434
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		681	160
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	25	139	6 306
Rahavarat		7 954	9 902
LYHYTAIKAISET VARAT		34 902	34 598
VARAT		178 540	160 094

OMA PÄÄOMA JA VELAT

Emoyhtiön omistajat			
Osakepääoma	26	2 257	2 257
Rahastot	26	4 539	3 423
Kertyneet voittovarot		40 585	52 140
Emoyhtiön omistajat		47 382	57 821
Määräysvallattomat omistajat		-207	-196
OMA PÄÄOMA		47 174	57 625

PITKÄAIKAISET VELAT

Laskennalliset verovelat	22	2 195	2 081
Pitkäaikaiset korolliset velat	29	60 642	44 504
Pitkäaikaiset korottomat velat	30	93	89
Pitkäaikaiset varaukset	28	385	0
Eläkeveloitteet	27	1 137	1 708
PITKÄAIKAISET VELAT		64 451	48 382

LYHYTAIKAISET VELAT

Lyhytaikaiset korolliset velat	29	9 826	8 724
Saadut ennakot		26 334	17 150
Ostovelat ja muut velat	30	30 708	28 200
Tuloverovelka		48	13
LYHYTAIKAISET VELAT		66 915	54 087

Velat		131 366	102 469
--------------	--	----------------	----------------

OMA PÄÄOMA JA VELAT		178 540	160 094
----------------------------	--	----------------	----------------

Konsernin rahavirtalaskelma

1000 EUR	Liite	1.1.2024- 31.12.2024	1.1.2023- 31.12.2023
Liiketoiminnan rahavirta			
Asiakkailta saadut maksut		201 970	211 781
Maksut tavaroiden/palvelujen toimittajille sekä henkilöstölle		-188 414	-198 012
Maksetut korot liiketoiminnasta		-3 202	-2 052
Saadut korot liiketoiminnasta		1 189	1 267
Maksetut verot liiketoiminnasta		-802	-2 691
Liiketoiminnan rahavirta		10 741	10 293
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-8 413	-4 881
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		48	18
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	3	-6 253	
Investoinnit muihin sijoituksiin		-125	-61
Luovutustulot muista sijoituksista		88	36
Liiketoimintojen myynti		750	464
Investoinnit osakkuusyhtiöihin		-462	
Osakkuusyritysten myynti		249	
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys			4 000
Saadut osingot investoinneista		1 812	1 813
Investointien rahavirta		-12 306	1 389

Rahoituksen rahavirta

Pitkäaikaisten lainojen nostot		10 019	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	29	-6 520	-6 041
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut		-4 526	-4 210
Maksetut osingot		-5 523	-10 042
Rahoituksen rahavirta		-6 550	-20 293
Rahavarojen muutos			
		-8 115	-8 611
Rahavarat, avaava tase		16 208	24 819
Rahavarojen muutos		-8 115	-8 611
Rahavarat *)	25	8 092	16 208

**) sisältää rahavarat ja muut rahavarat. Muita rahavaroja ovat sulkutilillä olevat, korkorahaston ja purettavissa olevien määräaikaistalletusten rahavarat.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

1000 EUR	Liite	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto (käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta)	Vararahasto	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Yhteensä	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2023		2 257	5 108	270	75 275	82 911	-85	82 825
Laaja tulos								
Tilikauden voitto/tappio					-13 052	-13 052	-110	-13 162
Muut laajan tuloksen erät:								
	Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		-1 955			-1 955	0	-1 955
	Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen				-42	-42	0	-42
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			-1 955		-42	-1 996	0	-1 996
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		0	-1 955	0	-13 093	-15 048	-110	-15 158
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako					-10 042	-10 042	0	-10 042
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	0	-10 042	-10 042	0	-10 042
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2023		2 257	3 154	270	52 140	57 821	-196	57 625

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

1000 EUR	Liite	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto (käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta)	Vararahasto	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Yhteensä	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2024		2 257	3 154	270	52 140	57 821	-196	57 625
Laaja tulos								
Tilikauden voitto/tappio					-6 210	-6 210	32	-6 177
Muut laajan tuloksen erät:								
	Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		1 115			1 115	0	1 115
	Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen				158	158	0	158
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			1 115		158	1 273	0	1 273
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		0	1 115	0	-6 052	-4 936	32	-4 904
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako					-5 523	-5 523	0	-5 523
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	0	-5 523	-5 523	0	-5 523
Tytäryhtiöomistussuoksien muutokset								
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen					21	21	-44	-23
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2024		2 257	4 269	270	40 585	47 382	-207	47 174

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Keskisuomalainen-konserni kustantaa ja julkaisee sanomalehtiä sekä harjoittaa paino- ja jakelutoimintaa sekä sähköistä viestintää usealla paikkakunnalla Keski-Suomessa, Savossa, Etelä-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Kaakkois-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa.

Konsernin emoyritys on Keskisuomalainen Oyj, joka on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla vuodesta 1999 alkaen. Emoyrityksen kotipaikka on Jyväskylä ja sen rekisteröity osoite on PL 159, 40101 Jyväskylä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa verkkosivuilta www.keskisuomalainen.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.2.2025 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2024 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niitä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Tilinpäätöksen tiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

1.1.2024 tai sen jälkeen käyttöön otettavat standardit

Keskisuomalainen -konserni on ottanut 1.1.2024 alkaneen tilikauden alusta käyttöön muutokset IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardiin. Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenantit, joiden on täyttyvä raportointipäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointipäivänä. Muutokset edellyttävät, että tällaisista muutoksista kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Keskisuomalainen - konserni soveltaa 1.1.2027 alkaen uutta IFRS 18 Tilinpäätöksen esittämistä ja tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -standardia, joka korvaa IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin. Standardilla tulee olemaan vaikutus konsernitilinpäätöksen päälaskelmien ja liitetietojen esittämiseen.

Muilla tiedossa olevilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla, jotka tulevat voimaan 1.1.2025 tai sen jälkeen, ei ole suurta vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä ja jäljelle jäänyt osuus hankintahinnan ja hankitun nettovarallisuuden erotuksesta on liikearvoa. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja kirjattu velaksi.

Lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syystä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyrittukset

Osakkuusyrittukset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyrittukset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrittäksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrittästen veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisjärjestelyt

Keskinäisiä kiinteistöyhtiöitä, joista konserni omistaa alle 100 %, käsitellään yhteisinä toimintoina IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaisesti. Konsernitilinpäätökseen konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät varansa ja velkansa, mukaan lukien osuutensa yhteisistä varoista ja veloista. Lisäksi konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät tuotonsa ja kulunsa, mukaan lukien osuutensa yhteisten toimintojen tuotoista ja kuluista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Konsernin kaikissa yksiköissä toimintavaluutta on euro. Myös konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto. Konsernin lähes kaikki liiketapahtumat ovat euroissa ja konserni toimii Suomessa ja Virossa. Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan maksupäivän kurssiin, joka vastaa tapahtumapäivän kurssia, koska valuuttatapahtumien määrä on konsernissa vähäinen.

Myyntituottojen tulouttaminen

Suoritevelvoitteet

Keskisuomalainen-konsernin myyntituotot muodostuvat enimmäkseen ilmoitusmyynnistä, tilausmyynnistä, painotoiminnan myynnistä, sekä jakelu- ja kuljetustuotoista.

Ilmoitusmyynti on ilmoitusten myyntiä paperilehteen tai johonkin sähköiseen kanavaan, esim. valotululuun tai nettisivuille. Myynti laskutetaan ja tuloutetaan kun ilmoitus on julkaistu. Maksuehdot ovat pääsääntöisesti 10 - 14 pv netto.

Lehtimyynti on yhtiön kustantamien lehtitilausten myyntiä joko paperisena tai sähköisenä versiona. Myynti tuloutetaan kun lehti on toimitettu luettavaksi. Tyypillisesti lehtitilauksia maksetaan etukäteen tilausjakson alkaessa muutamaksi kuukaudeksi tai enintään yhdeksi vuodeksi ja laskun maksuehto on pääsääntöisesti 14 pv netto.

Painon myynti on pääasiassa sanomalehtipaperille painettuja painotuotteita, joiden myynti tuloutetaan, kun painotuote on luovutettu. Laskutus tehdään pääsääntöisesti luovutuksen jälkeen ja normaali maksuehto on 14 pv netto.

Jakelu- ja kuljetustuotot ovat pääsääntöisesti osoitteettomien mainosten sekä kaupunkilehtien jakelua kotitalouksiin. Tuotot laskutetaan kun jakelu on suoritettu ja normaali maksuehto on 14 pv netto. Muiden tuottojen merkittävimmät tuotot ovat mm. tilavuokria, markkinatutkimustuottoja ja tuottoja tapahtumien järjestämisestä.

IFRS 15 -standardin käyttöönotto ei ole aiheuttanut muutosta suoritevelvoitteiden tunnistamiseen.

Muuttuva vastike

IFRS 15 -standardin mukaan jos sopimuksessa luvattuun vastikkeeseen sisältyy muuttuva rahamäärä, yhteisö arvioi vastikemäärän, johon se on oikeutettu sitä vastaan, että luvatut tavarat ja palvelut luovutetaan asiakkaalle. Vastikemäärä voi muuttua esimerkiksi alennusten, bonusten, rangaistus-seuraamusten tai muiden vastaavanlaisten erien vuoksi.

Keskisuomalainen-konsernin tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin saattaa liittyä volyymlennuksia tai muita alennuksia. Mahdollisen muuttuvan vastikkeen määrä on vähäinen konsernin asiakassopimuksissa.

Merkittävä rahoituskomponentti

Mikäli sopimukseen sisältyy merkittävä rahoituskomponentti, on yhteisön IFRS 15 mukaan oikaistava luvattua vastikemäärää rahan aika-arvon vaikutuksilla.

Tilausmyynnin tilaukset maksetaan etupainotteisesti. Keskisuomalainen-konserni hyödyntää IFRS 15 -standardin käytännön apukeinoa, jossa yhteisön ei tarvitse oikaista luvattua vastikemäärää merkittävän rahoituskomponentin vaikutuksilla, sillä yhteisö odottaa, että aika, joka kuluu siitä, kun asiakas suorittaa ennakkomaksun, siihen, kun yhteisö luovuttaa luvatut tuotteet asiakkaalle, on enintään vuoden pituinen.

Muuna kuin rahana suoritettava vastike

Asiakkaan lupaama vastike voi olla muussa muodossa kuin rahana, esimerkiksi tavaroina, palveluina tai muuna kuin rahana suoritettavana vastikkeena. IFRS 15 mukaan yhteisön on arvostettava muuna kuin rahana suoritettava vastike käypään arvoon.

Keskisuomalainen-konsernissa kaikki vastike saadaan rahana.

Takuut

IFRS 15 määrittelee kahdentyyppisiä takuita. Varmennustyyppinen takuu lupaa asiakkaalle, että toimitus vastaa sopimuksella sovittua, kun taas palvelutyyppinen takuu tarjoaa asiakkaalle varmennustyyppisen takuun päälle erillistä palvelua.

Keskisuomalainen-konsernin asiakassopimuksissa ei ole takuita.

Kanta-asiakasohjelmat ja muut edut asiakkaille

Keskisuomalainen-konserni ei tarjoa asiakkailleen etuja kanta-asiakasohjelmien muodossa.

Päämiehenä toimiminen

Konserni toimii asiakassopimuksissa lähes aina päämiehenä. Yhtiö hankkii asiakkaiden puolesta jakelu- ja taittopalveluita, jotka ostetaan konsernin ulkopuolelta. Näiden palvelujen myyntituotot netotetaan ulkopuolisten kulujen kanssa. Mahdollinen palkkio asiakkaalta kirjataan liikevaihtoon.

Transaktioidinnan kohdistaminen suoritevelvoitteille

Yhteisön tulee kohdistaa transaktioidinta suoritevelvoitteille edellä kuvattujen vaiheiden jälkeen. IFRS 15 päämääränä on kohdistaa transaktioidinta jokaiselle suoritevelvoitteelle siihen vastikemäärään, jonka yhteisö katsoo olevansa oikeutettu saamaan toimitettuaan asiakkaalle nämä tavarat tai palvelut.

IFRS 15 mukaan transaktioidinnan kohdistaminen tehdään suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella.

Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä

Yhteisö määrittää sopimuksen alkamishetkellä siirtääkö se tavaroita tai palveluja koskevan määräysvallan asiakkaalle ajan kuluessa.

Mediamyynti

Mediamyyntiin sisältyvässä ilmoitusmyynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keski-suomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli ilmoituksen julkaisuhetkellä.

Digitaalista mediamyyntiä on myynti valotauluihin ja verkkosivulle. Mediamyynti digitaalisiin kanaviin tuloutetaan ajan kuluessa, sillä asiakas saa ja kuluttaa saamansa hyödyn sitä mukaan kun palvelua tuotetaan.

Tilausmyynti

Tilausmyynti kirjataan tilausjakson aikana. Kokonaisvastike tuloutetaan tilausjaksolle lehtien jakamisen perusteella.

Digitaalisten tuotteiden tilausmyynti tuloutetaan ajan kuluessa ilmestymispäivien mukaan, sillä asiakas saa ja kuluttaa suoritteesta saamansa hyödyn sitä mukaa kuin Keski-suomalainen-konserni tuottaa suoritetta.

Tilausmyynnin pakettimyynti jaetaan paperi- ja digituotteisiin, paperilehden osalta tuotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana ja digituotteiden osalta ajan kuluessa.

Painon myynti

Painon myynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keski-suomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, kun painotuotteet luovutetaan asiakkaalle.

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuotot

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuotot tuloutetaan kuukaudelle, jolloin tavara tai palvelu on luovutettu. Näiden osalta IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keski-suomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli hetkellä jolloin tavara tai palvelu on luovutettu.

Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot

IFRS 15 sisältää ohjeistuksia sopimuksesta aiheutuvien lisämenojen ja sopimuksen täyttämistä aiheutuvien menojen käsittelyyn kirjanpidossa. Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot ja sopimuksen täyttämistä aiheutuvat menot tulee tietyin edellytyksin aktivoida taseeseen. Konsernilla ei ole tällaisia lisämenoja.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan pääsääntöisesti sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Tuotteiden kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole pääsääntöisesti aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuotoina kirjataan muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten omaisuuden ja liiketoimintojen myyntivoitot.

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy myös saadut avustukset ja tuet. Suorat kustannuksiin perustuvat avustukset ja tuet tuloutetaan maksuperusteisesti. Kehitysprojekteihin saadut avustukset ja tuet tuloutetaan projektille kirjattujen kustannusten suhteessa.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät kaikki muut liiketoiminnan kulut kuin materiaalista, ali-hankinnoista, poistoista ja työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut. Merkittävimmät kuluerät muodostuvat ict- sekä toimitilojen kuluista.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut vaihto-omaisuuden varaston muutoksella, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tuloverot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivään mennessä säädetyllä verokannalla kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoeroista, vahvistetuista tappioista, etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, muiden pitkävaikutteisten rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon ja johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista. Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Taseessa laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun ne voidaan kuitata toisiaan vastaan.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää..

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden muodostamalle ryhmälle. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomia hyödykkeitä ovat ict-ohjelmat, tuotemerkit ja asiakkuuksiin liittyvät aineettomat hyödykkeet. Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusajanaan. Hankittujen liiketoimintojen yhteydessä syntyneet aineettomat hyödykkeet merkitään käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan alkuperäiseen käypään arvoon vähennettynä kertyneillä poistoilla.

Poistoajat ovat seuraavat:

Ict-ohjelmat	5 vuotta
Tuotemerkit	10–15 vuotta
Asiakkuudet	5–10 vuotta

Saas-palvelusopimusten räätälöinti- ja konfigurointimenojen kirjaaminen

IFRS-tulkintakomitea IFRIC antoi vuonna 2021 lopullisen agendapäätöksen pilvipalveluina ostettujen sovellusten käyttöönottoon liittyvien räätälöinti- ja konfigurointimenojen kirjanpitoikäisyydestä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Tässä IFRIC:n päätöksessä tarkastellaan perusteita kirjata konfigurointimenot aineettomaksi hyödykkeeksi ja mikäli aineetonta hyödykettä ei kirjata, kuinka konfigurointi menot tulee kirjata. Päätöksellä ei ole olennaista vaikutusta tilikauden 2024 eikä vertailuvuoden 2023 konsernin tulokseen tai taseeseen. Riippuen millaisia pilvipalvelusopimuksia tulevaisuudessa tehdään, päätöksellä voi olla jatkossa vaikutusta varojen luokitteluun ja tulokseen.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat osakehuoneistoja, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja. Sijoituskiinteistöt arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoin 20 vuoden aikana.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenuon on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

Rakennukset	30–40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10 vuotta
Rakennusten perusparannukset	10–20 vuotta
Rakennelmat ja muut rakennukset	10–20 vuotta
Painon ja postituksen koneet	10–15 vuotta
Muut tuotantokoneet	5–8 vuotta
Digitaaliset ulkomainosnäytöt	5–10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

Hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeen myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti..

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella kun ne ovat syntyneet.

Arvon alentumiset

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Arvon alentumisen arviointi tapahtuu rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla tai niiden muodostaman ryhmän tasolla. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä omaisuuserien ryhmää, jonka jatkuvasta käytöstä kertyy rahavirtaa ja joka on pitkälti riippumaton muiden omaisuuserien tuottamasta rahavirrasta. Konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä ovat sanomalehtien muodostama ryhmä, painon yksiköt yhteensä ja mainosjakeluliiketoiminta.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Rahavirtaennusteissa otetaan huomioon kaikki korvausinvestoinnit ja uusininvestoinnit silloin, kun niihin on sitouduttu. Kustannustoiminnan osalta on oletettu, että liiketoiminta jatkuu myös ennustettujen rahavirtojen jälkeen, jolloin kustannustoiminnalle on laskettu jäännösarvo.

Arvon alentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvon alentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei ole tai se on pienentynyt ja olosuhteissa on tapahtunut muutos sekä hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvon alentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo.

IFRS 9:n mukaisesti arvonalentumiset kirjataan perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden malliin. Arvon alentuminen tulee tehdä kaikista sopimukseen perustuvista varoista sekä niistä velkainstrumenteista, joita ei ole arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Alkuperäinen arvostaminen

Rahoitusvarat jaotellaan alkuperäisen arvostamisen mukaisesti kolmeen luokkaan: jaksotettu hankintameno, käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Rahoitusvarojen luokittelu perustuu yhteisön määrittelemään liiketoimintamalliin sekä sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Lukuun ottamatta myyntisaamisia, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia tai johon yhteisö on soveltanut käytännön apukeinoa, yhteisö arvostaa rahoitusvarat alkuperäisessä arvostamisessa käypään arvoon lisätynä, muiden paitsi kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen osalta, transaktiokustannuksilla. Myyntisaamiset, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia arvostetaan transaktiöhintaan IFRS 15 -standardin mukaisesti.

Myöhemmin tapahtuva arvostaminen

Myöhemmin tapahtuvaa arvostamista varten konserni jakaa rahoitusvarat kolmeen kategoriaan:

- Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvarat (velkainstrumentit)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat, ilman kumulatiivisten voittojen ja tappioiden kierrättämistä pois kirjaamisen yhteydessä (oman pääoman ehtoiset instrumentit)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluvat erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, jos liiketoimintamallin mukaan siitä on tarkoituksena kerätä rahavirrat ja siihen liittyvän sopimuksen ehdot ovat sellaiset, että siitä saadaan määrättyinä ajankohtina rahavirtoja, jotka koostuvat vain pääoman palautuksista ja pääomalle maksettavasta korosta.

Jos rahoitusvaroihin kuuluva erä ei täytä edellä esitettyjä ehtoja, arvostetaan se käypään arvoonsa.

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusvaroista jaksotettuun hankintamenuon kirjataan tyypillisesti myyntisaamiset ja ei purettavissa olevat määräaikaistalletukset. Eriä on tarkoitus pitää eräpäivään asti.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)

Alkuperäisen arvostuksen yhteydessä yhteisö voi päättää arvostaa oman pääoman ehtoiset instrumentit käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos ne täyttävät IAS 32 -standardin määritelmän omasta pääomasta ja niitä ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Päättös voidaan tehdä instrumenttitasolla ja on peruuttamaton.

Keskisuomalainen-konserni on päättänyt kirjata kaikkien osakesijoituksiensa arvonmuutokset muiden laajan tuloksen erien kautta käyvän arvon rahastoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Rahoitusvaroista tulee tehdä arvonalentumiskirjaus odotettavissa olevan luottotappion perusteella.

Rahoitusvelat

Alkuperäinen arvostaminen

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon.

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusveloista jaksotettuun hankintamenuon kirjataan tyypillisesti ostovelat ja pankkilainat. Näitä eriä on tarkoitus pitää eräpäivään asti.

Suojauslaskenta

Konsernin koronvaihtosopimuksia ei käsitellä IFRS 9:n mukaisesti suojaavana. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Johdannaissopimusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 24.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on maksu- ja etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona valtion velkasitoumusten korkoa, joka vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkeveloitteen maturiteettia.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu avaavaan omaan pääomaan IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osinko kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingon määrän.

Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Uusi IFRS 16 sisältää kaikille vuokrasopimukselle yhdenmukaisen arvostus- ja kirjaamismenettelyn. Aiemmin Keski-suomalainen-konserni on kirjannut aineellisiin hyödykkeisiin ja korollisiin velkoihin vain rahoitusleasing sopimukset.

IFRS 16 -standardin mukaisesti 1.1.2019 alkaen konserni on kirjannut varoja, jotka kuvaavat sen oikeutta käyttää vuokrattuja omaisuuseriä vuokrakauden aikana (käyttöoikeusomaisuuserä) ja velkoja vastaisten vuokrien suorittamisesta (leasingvelka). Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan pois- to ja leasingvelasta korko, mitkä korvaavat tuloslaskelman vuokrakulun.

Konserni ei erottele vuokrasopimuksistaan palvelukomponentteja niiden epäolennaisuuden vuoksi.

Maa-alueiden ryhmään kirjatut käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat digitaalisen ulkomainonnan sijoittelua varten vuokratuista maa-alueista. Rakennusten ryhmään kirjatut käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat lähinnä operatiivisessa käytössä olevista toimistotiloista ja kiinteistöistä. Koneiden ja kaluston ryhmään kirjatut erät koostuvat autoista ja it-laitteista. Lyhytaikaisiksi vuokrasopimuk- siksi katsotaan sopimukset, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta. Pääsääntöisesti kaikki lyhytaikaisten ja vähäarvoisten omaisuuserien vuokrasopimukset on kirjattu taseeseen.

Taseen käyttöoikeusomaisuuserät on arvostettu leasingvelkaa vastaavaan määrään oikaistuna mahdollisten ennakkoon maksettujen vuokrien määrällä. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan sen vuokrakauden aikana. Leasingvelka on arvostettu jäljellä olevien vuokramaksujen suuruiseksi käyt- täen diskonttokorkona 1,5 %:n lisäluoton korkoa. Vuodesta 2023 alkaen tehdyissä sopimuksissa on käytetty diskonttokorkona 4,0 %:n korkoa. Konsernin kaikissa sopimuksissa on käytetty samaa dis- konttokorkoa, koska konsernissa ei ole erilaisia yrityskohtaisia, maantieteellisiä tai valuuttariskejä.

Käyttöoikeusomaisuuserät

Konserni kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän vuokrakauden alkaessa. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun oikaistuna mahdollisella leasingvelan uudelleenarvostuksella. Käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenu koostuu kirjatun leasingvelan määrästä, välittömistä alkuvaiheen kustannuksista ja ennen vuokrakauden alkamista tai sen jälkeen suoritetuista maksuista sekä näistä vähennettävistä mahdollisista vuokra- kannustimista. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistoina vuokrakauden aikana tai tätä lyhyemmän omaisuuseriän taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Leasingvelat

Konserni kirjaa vuokrakauden alkaessa leasingvelan, joka on määrittänyt vuokrakauden aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Konserni sisällyttää vuokrakauden toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta vuokrasopimuksen irtisanomisajan vuokran. Vuokratut tilat ovat pääosin tavanomaisessa toimistokäytössä ja toisiin tiloihin siirtyminen on mahdollista irtisanomisajan puit- teissa. Vuokramaksut sisältävät kiinteät maksut, indeksistä johtuvat muutokset sekä mahdolliset jäännösarvotakuut.

Tulevien vuokrien nykyarvoa laskettaessa konserni käyttää lisäluoton korkoa. Vuokrakauden alun jälkeen leasingvelan määrä kasvaa johtuen koron kertymisestä ja pienenee vuokrien maksun myötä. Leasingvelka arvostetaan uudelleen, mikäli vuokrakaudessa, vuokrien määrässä, arvioissa osto-opti- on käytössä tai arvioissa jäännösarvotakuiden maksujen määrässä tapahtuu muutoksia.

Johdon harkintaa tarvitaan toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten keston arviointiin, osto-optioiden käytön arvioimiseen ja leasingmaksujen nykyarvon laskemisessa käytettävän lisä- luoton koron määrittämisessä.

Käyttöoikeusomaisuuserät on eritelty liitetietojen kohdassa 18 ja velkojen maturiteetti liitetieto- jen kohdassa 31.

Konserni vuokralleantajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksen rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuottoosaston vuokra-ajan kuluessa. Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin taseessa.

Konsernilla ei ole vuokralle antajana vuokrasopimuksia, jotka luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi.

Segmenttiraportoinnin perusteet

Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, joiden tuotteisiin tai palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset kuin muissa liiketoiminnoissa. Keskisuomalaisen raportoivat segmentit ovat kustannustoiminta sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut.

Keskisuomalainen-konsernilla on toimintaa vain Suomessa. Tämän vuoksi ei esitetä maantieteellisiä alueita koskevia konsernitason tietoja.

Johdon harkintaa edellyttävät laatuperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatuperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on erilaisia etuusperusteisia eläkejärjestelyjä. Työsuhde-etuuksiin kuuluvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, eläkejärjestelyjen varojen odotettu tuotto, arvioidut tulevat palkkatason muutokset ja lähtövaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain liikearvot mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käytämistä. Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa käytetään arvioita EBITDA:sta, tulevien vuosien korvausinvestoinneista, pitkän ajan kasvukertoimesta ja diskonttokorosta.

Johto on ottanut arvioinneissaan huomioon covid-19 pandemian hiipumisen, Venäjän ja Ukrainan välisen sodan sekä kohonneen kustannusinflaation vaikutukset tulevaisuuden kassavirtojen ennusteisiin.

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat diskonttokorko sekä rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA. Näiden tekijöiden olennainen muutos voi aiheuttaa liikearvojen alaskirjausta. Herkkyysanalyysia on kuvattu tarkemmin liitetietojen kohdassa 15.

Laskennalliset verosaamiset

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Merkittävimmät laskennalliset verosaamiset on kirjattu etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, yhtiöiden hyllypistoista, vahvistetuista tappioista ja muiden rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon. Kirjatun laskennallisen verosaamisen määrä perustuu johdon arvioon kunkin yhtiökohtaisen verosaamisen hyödynnettävyydestä tulevaisuudessa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu konsernissa osakeyhtiötasolla.

2. Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toiminta-segmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Keskisuomalainen-konserni toimii vain Suomessa.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Varoja ja velkoja ei kohdisteta segmenteille, koska konsernin hallitus ja johtoryhmä ei seuraa tasetta tällä tasolla. Segmenttien voiton tai tappion määrittämisperusteissa ei ole tehty muutoksia. Yhdenkään ulkoisen asiakkaan tuotot eivät ole yli 10 % konsernin kokonaistuotoista.

Konsernin toimintasegmentit ovat:

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustantaa 17 viisi - seitsenpäivästä lehteä, 39 paikallislehteä sekä 21 kaupunkilehteä. Viisi - seitsenpäiväisiä lehtiä ovat Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Uusimaa, Keski-Uusimaa, Aamuposti, Etelä-Suomen Sanomat, Länsi-Savo, Kymen Sanomat, Kouvolan Sanomat, Etelä-Saimaa, Hämeen Sanomat, Forssan Lehti, Iisalmen Sanomat, Itä-Savo, Itä-Häme ja Länsi-Uusimaa sekä 1.4. 2024 ostettu Karjalainen.

Paikallislehtiä ovat Keski-Suomen alueella ilmestyvät Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viispiikkinen, Sampo ja Sisä-Suomen Lehti. Savon alueella paikallislehdistä ilmestyvät Ylä-Savoon sijoittuvat Pielavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Miilu sekä Itä-Savossa ilmestyvä Heinäveden Lehti. Kuopion lähistöllä ilmestyvät Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Paikallislehti Sisä-Savo, Soisalon Seutu, Pieksämäen Lehti ja Joroisten Lehti. Warkauden lehti ilmestyy Etelä-Savossa. Päijät-Hämeessä ilmestyy Keski-Häme. Etelä-Suomen alueella ilmestyvät Sipoon Sanomat, Loviisan Sanomat ja Lopen Lehti. Kaakon alueella ilmestyvät Puruvesi, Keskilaakso, Pitäjänuutiset, Länsi-Saimaan Sanomat, Kangasniemen Kunnallislehti, Juvan Lehti, Kaakonkulma, Luumäen Lehti ja Joutseno. Uutisvuoksi on ilmestynyt 5 päivänä viikossa, joista yksi ilmaisjakeluna. Pohjois-Karjalan alueella ilmestyy Lieksan Lehti, Outokummun Seutu, Parikkala-Rautjärven Sanomat, Pielisjokiseutu, Pogostan Sanomat ja Ylä-Karjala. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa.

Konsernin kustantamat kaupunkilehdet ovat Jyväskylässä ilmestyvä Suur-Jyväskylän Lehti ja Äänekosken seudulla Pikkukaupunkilainen. Kuopiossa ilmestyy Viikkosavo, Iisalmen seudulla Töllötin ja Mikkelissä Mikkelin Kaupunkilehti. Savon alueella ilmestyy lisäksi Sinun Savo. Etelä-Suomen Median alueilla ilmestyvät Mäntsälän Uutiset, Nurmijärven Uutiset, Vihdin Uutiset, Helsingin Uutiset, Länsiväylä, Vantaan Sanomat, Tamperelainen, Karkkilalainen, Pyhtäänlehti ja Selkovantaalainen. Lahden seudulla ilmestyvät Uusi Lahti sekä Seutuneloset lehtiperheeseen kuuluvat Orimattilan aluelehti, Nastola-lehti, Hollolan Sanomat ja Päijät-Häme. Hämeenlinnan Kaupunkiutiset ilmestyy Hämeenlinnassa. Joensuussa ilmestyy Karjalan Heili. Kaupunkilehdet ilmestyvät 1 - 2 kertaa viikossa.

Tuotanto- ja logistiikkapalvelut

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva painotoiminta käsittää kolme lehtipainoa, jotka sijaitsevat Tuusulassa, Kouvolassa ja Varkaudessa. Yhtiön on päättänyt sulkea Tuusulan sanomalehtiainon vaiheittain alkuvuoden 2025 aikana. Vuoden 2024 lopussa aloitettiin sanomalehtiainolaitoksen käynnistämiseen tähtäävä projekti Lahdessa. Lehtisepät Oy myi Lahdessa sijaitsevan arkkipainoliiketoiminnan 31.1.2024 PunaMusta Oy:lle.

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva Mediasepät Oy tuottaa konsernin lehdille sivun- ja ilmoitusvalmistuksen.

Suomen Suoramainonta Oy on Suomen suurin osoitteettomien painotuotteiden jakelija.

Toimintasegmentti

2024

(1000 eur)	Kustannus- toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	160 653	30 558		11 446	202 657
Sisäinen liikevaihto	1 245	28 770	-56 185	26 171	0
Liikevaihto	161 897	59 328	-56 185	37 616	202 657
Segmentin liikevoitto	2 824	-927	-1 055	-7 004	-6 163
Liikevoitto	2 824	-927	-1 055	-7 004	-6 163
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät	8 208	389		169	8 766
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	11 031	-538	-1 055	-6 835	2 603
Rahoitustuotot ja -kulut				-1 484	-1 484
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				169	169
Tuloverot				1 301	1 301
Tilikauden tulos	2 824	-927	-1 055	-7 018	-6 177
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	94 633	7 857		399	102 889
Liikevaihto, palvelut	66 020	22 701		11 046	99 767
Investoinnit	1 543	2 972		9 948	14 463
Poistot	-2 478	-2 277		-6 925	-11 681
Arvon alentuminen	-7 738	-156		-305	-8 199

Toimintasegmentti

2023

(1000 eur)	Kustannus- toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	160 234	37 900		10 461	208 595
Sisäinen liikevaihto	1 074	33 111	-60 567	26 382	0
Liikevaihto	161 308	71 011	-60 567	36 843	208 595
Segmentin liikevoitto	2 210	-9 283	-1 356	-5 342	-13 771
Liikevoitto	2 210	-9 283	-1 356	-5 342	-13 771
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät	7 146	5 575		130	12 852
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	9 356	-3 707	-1 356	-5 211	-919
Rahoitustuotot ja -kulut				300	300
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				-11	-11
Tuloverot				320	320
Tilikauden tulos	2 210	-9 283	-1 356	-4 733	-13 162
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	87 952	12 641		359	100 952
Liikevaihto, palvelut	72 282	25 260		10 102	107 644
Investoinnit	207	1 830		2 748	4 784
Poistot	-2 405	-3 022		-6 663	-12 090
Arvon alentuminen	-7 610	-5 103			-12 713

Liikevaihdon jakautuminen tuotteisiin ja palveluihin

(1000 eur)	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Kustannustoiminta		
Ilmoitustuotot	62 452	68 936
Tilaustuotot	94 396	87 842
Paino- ja jakelutuotot	1 060	904
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	12	11
Muut tuotot	2 732	2 541
Kustannustoiminta yhteensä	160 653	160 234
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut		
Paino- ja jakelutuotot	27 529	34 525
Muut tuotot	3 029	3 376
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut yhteensä	30 558	37 900
Kohdistamaton		
Ilmoitustuotot	6 340	5 378
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	167	101
Muut tuotot	4 938	4 982
Kohdistamaton yhteensä	11 446	10 461
Tuloslaskelman liikevaihto	202 657	208 595

3. Hankitut liiketoiminnot

Hankitut liiketoiminnot 2024

Keskisuomalainen Oyj:n osti 31.1.2024 allekirjoitetulla kaupalla PunaMusta Media -konsernin media-liiketoiminnan. PunaMusta Media -konsernin medialiiiketoimintaan kuuluivat PunaMusta Media Oyj:n tytäryhtiöiden Sanomalehti Karjalainen Oy:n, PunaMusta Paikallismediat Oy:n ja Karelia Viestintä Oy:n koko osakekannat. PunaMusta Median medialiiiketoiminta ostettiin, koska se erinomaisesti täydentää konsernin sanomalehtitarjontaa ja tuo synergiahyötyjä kustannustoimintaamme. Kaupan täytäntöönpano oli ehdollinen Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksynnälle, kauppa toteutettiin 1.4.2024 Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksynnän jälkeen. Osakkeiden kauppahinta oli 11,8 Me, joka on maksettu rahana. Katsauskauden tulokseen sisältyy hankitun yhtiön liikevaihtoa 11,6 Me. Hankitut yhtiöt on integroitu osaksi konsernin kustannustoimintaa ja yhtiöt sulautuivat Savo-Karjalan Media Oy:hyn 30.9.2024. Hankinnasta syntyi 7,9 Me liikearvo, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen. Liikearvon syntymiseen vaikuttivat hankinnasta odotettavissa olevat synergiahyödyt.

Hankinnasta syntyneet transaktiokulut 0,3 Me on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Kun huomioidaan kulut, hankinnalla ei ole olennaista merkitystä katsauskauden tulokseen.

Keskisuomalainen Oyj solmi kaupan yhteydessä PunaMusta Media Oyj:n kanssa kolmen vuoden sanomalehtipainamisen alihankintasopimuksen sekä yhdeksän kuukauden sivunvalmistusaliuhankintasopimuksen. Alihankintasopimusten arvo ilman indeksikorotuksia on enintään noin 5,5 Me.

Hankitut liiketoiminnot 2023

Vuonna 2023 toteutettiin kaksi liiketoimintakauppaa. Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Savon Media osti 31.3.2023 kaupunkilehti Sinun Savo liiketoiminnan. Sinun Savo ilmestyy keskiviikkoisin Varkaudessa, Pieksämäellä, Leppävirralla ja Joroisilla.

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Etelä-Suomen Media osti 31.12.2023 Uudellamaalla Karkkilassa ilmestyvän kaupunkilehti Karkkilalaisen liiketoiminnan. Karkkilalainen ilmestyy kerran viikossa keskiviikkoisin.

Liiketoimintojen kauppasummat olivat yhteensä 80 tuhatta euroa ja ne maksettiin rahana. Kauppasummat on kirjattu liikearvoksi. Hankinnat on integroitu osaksi alueiden liiketoimintaa eikä niillä ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen. Hankinnoista ei ole syntynyt merkittäviä transaktiokuluja.

Hankitun nettovarallisuuden erittely

yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot

(1000 eur)	2024
Aineettomat hyödykkeet	3 040
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	380
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	28
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 298
Rahavarat	5 588
Varat yhteensä	10 335

Laskennallinen verovelka	557
Pitkäaikaiset velat	0
Ostovelat ja muut velat	5 800
Velat yhteensä	6 357

Nettovarot	3 979
------------	-------

Hankintamenot yhteensä	11 841
Liikearvo	7 862

Rahana maksettu kauppahinta	11 841
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	5 588
Rahavirtavaikutus	6 253

Hankinnan rahavirtavaikutus esitetään rahavirtalaskelman investointien rahavirrassa rivillä Tytäryhtiön hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla.

4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate

Tunnusluvut operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate kuvaavat Keski-suomalainen-konsernin operatiivisen toiminnan tasoa. Tunnusluku auttaa vertailemaan konsernin operatiivisen toiminnan kannattavuutta eri vuosilta niin, että liikevoitosta ja käyttökatteesta eliminoidaan operatiiviseen liiketoimintaan kuulumattomat erät.

Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate lasketaan oikaisemalla liikevoittoa tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomilla tapahtumilla ja osuudesta osakkuusyhtiöiden tuloksista.

Tällaisiksi eriksi luokitellaan seuraavat erät:

- Kiinteistöjen myyntivoitot ja -tappiot, myyntiin liittyvät kertakulut ja kiinteistöjen kehityskustannukset
- Liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sekä niihin liittyvät kertakulut
- Liiketoimintojen hankinnoista syntyneet kertakulut
- Yritys- ja liiketoimintarakenteen muutoksiin liittyvät kertakulut
- Arvonalentumiset
- Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista, josta yllämainitut erät oikaistu

Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelman liiketoiminnan muissa tuotoissa. Myyntitappiot, liiketoimintojen hankinnasta ja myynnistä aiheutuneet kertakulut sekä kiinteistöjen kehityskulut esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Arvonalentumiset esitetään omalla rivillään tai arvonalentuminen voidaan kohdistaa myyntivoittoa vastaan. Rakennejärjestelyistä syntyviä kuluja voidaan esittää työsuhde-etuksista aiheutuneissa ja liiketoiminnan muissa kuluissa. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista on esitetty omalla rivillään.

Vuoden 2024 merkittävimmät operatiiviseen liikevoittoon vaikuttavat erät ovat Etelä-Suomen Mediaan kohdistuvan liikearvon arvonalentuminen, Tuusulan painon sekä Sanomalehti Karjalainen Oy:n, PK paikallismediat Oy:n ja Karelia Vietinnän hankintaan liittyvät kertakulut.

Vuoden 2023 merkittävimmät operatiiviseen liikevoittoon vaikuttavat erät ovat Seinäjoen Sanomien liiketoiminnan myyntivoitto ja Etelä-Suomen Median, Savon Median sekä rotaatiopaino liiketoimintaan kohdistuvien liikearvojen arvonalentuminen.

Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon ja käyttökatteeseen vaikuttavat erät

(1000 eur)	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevoitto	-6 163	-13 771
Liiketoimintojen myynti	-57	-464
Liiketoimintojen hankinta	470	
Yritys- ja liiketoimintarakenteen kertakulut	293	472
Arvonalentumiset	7 891	12 713
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	169	130
Operatiiviseen vertailukelpoiseen		
liikevoittoon vaikuttavat erät yhteensä	8 766	12 852
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	2 603	-919
Poistot	11 989	12 090
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate	14 592	11 172

5. Myyntituoton kirjaaminen suoriteveloitteen täyttyessä

(1000 eur)	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Yhtenä ajankohtana tuloutettavat tavarat/palvelut	159 787	177 447
Ajan kuluessa tuloutettavat palvelut	42 870	31 148
Asiakassopimusten myyntituotot yhteensä	202 657	208 595

6. Liiketoiminnan muut tuotot

1000 eur	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Muut tuotot	86	123
Liiketoimintojen myynti	57	464
Avustukset	158	102
Myyntivoitot käyttömajaisuudesta	84	49
Liiketoiminnan muut tuotot	384	737

7. Liiketoiminnan muut kulut

1000 eur	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Tilakulut	-5 788	-5 837
Tietoliikenne-, konttori- ja ict-kulut	-11 164	-9 823
Luovutustappiot käyttömajaisuudesta	-10	-2
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	-95	-69
Markkinointi- ja myyntikulut	-6 428	-5 863
Muut kulut	-11 938	-11 926
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-35 424	-33 520

Tilintarkastajien palkkiot

1000 eur	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Tilintarkastusyhteisölle:		
Tilintarkastuspalkkiot	-198	-186
Tilintarkastuslain 1 luvun 1 § mukaiset toimeksiannot		
- kestävyysraportoinnin varmentamisesta	-25	
- muista em. lainkohdan tarkoittamista toimeksiannoista	-70	-32
Muut palvelut	-11	-10
Yhteensä	-305	-228

8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1000 eur	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Palkat ja palkkiot	-79 221	-81 053
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-13 224	-13 207
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	-67	-111
Muut henkilösivukulut	-1 620	-2 496
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä	-94 132	-96 867

Henkilöstö keskimäärin	2024	2023
Kustannustoiminta	775	739
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut *)	319	374
Muut	239	278
Yhteensä	1 333	1 391

*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3430 (3225 vuonna 2023).

9. Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehitysmenoja 1050 tuhatta euroa (1009 tuhatta euroa vuonna 2023).

10. Rahoitustuotot

1000 eur	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Osinkotuotot sijoituksista	1 303	1 390
Luovutusvoitot		31
Muut korkotuotot, lainat ja muut saamiset	1 198	1 303
Rahoitustuotot yhteensä	2 500	2 724

11. Rahoituskulut

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät

1000 eur	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Korkokulut, jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-2 575	-1 970
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon arvostamisesta	-325	-299
Luovutustappiot	-511	-40
Muut rahoituskulut	-574	-116
Rahoituskulut yhteensä	-3 985	-2 425

Muut laajan tuloksen erät

2024	Käyvän arvon muutokset		
	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
1000 eur			
Etuusperusteisen nettovelan (tai omaisuuserän)			
uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	197	-39	158
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	1 406	-290	1 115
Yhteensä	1 603	-330	1 273

2023 Käyvän arvon muutokset

1000 eur	Käyvän arvon muutokset		
	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
1000 eur			
Etuusperusteisen nettovelan (tai omaisuuserän)			
uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-52	10	-42
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	-2 085	130	-1 955
Yhteensä	-2 137	141	-1 996

12. Tuloverot

1000 eur	2024	2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-168	-73
Edellisten tilikausien verot	-46	-67
Laskennalliset verot	1 515	459
Yhteensä	1 301	320
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla		
laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	-7 478	-13 481
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-1 496	-2 696
Verovapaat tulot	-665	-466
Vähennyskeltottomat kulut	123	381
Liiketoiminnan arvonalentumiset	1 506	2 418
Aikaisempien tilikausien verot	46	67
Tappioista kirjaamaton vero	4	83
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-161	-168
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	34	-2
Myyntivoittoon kohdistetut vähennyskeltottomat kulut	11	93
Muut erät	-703	-29
Verot tuloslaskelmassa	-1 301	-320

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2024	2023
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (1000 eur)	-6 210	-13 052
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	10 652 677	10 042 468
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	-0,58	-1,30

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole laimentavia instrumentteja, jolloin laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake on sama kuin laimentamaton tulos.

14. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Aineettomat hyödykkeet 2024

1000 eur	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Enn.maks.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 540	31 436	1 284	46 260
Liiketoimintojen yhdistäminen	821	2 736	23	3 580
Lisäykset	976		216	1 192
Vähennykset	-2 937			-2 937
Siirrot erien välillä	1 307		-1 307	0
Hankintameno 31.12.	13 707	34 172	216	48 095

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-9 341	-24 522	0	-33 864
Liiketoimintojen yhdistäminen	-539			-539
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2 722			2 722
Tilikauden poisto	-1 429	-1 576		-3 005
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-8 588	-26 098	0	-34 686
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	5 119	8 074	216	13 409

Aineettomat hyödykkeet 2023

1000 eur	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Enn.maks.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 374	31 436	1 737	45 547
Lisäykset	732		1 221	1 954
Vähennykset	-1 211		-30	-1 241
Siirrot erien välillä	1 644		-1 644	0
Hankintameno 31.12.	13 540	31 436	1 284	46 260

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-9 492	-22 873	0	-32 364
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 207			1 207
Arvonalentuminen	-93			-93
Tilikauden poisto	-963	-1 649		-2 613
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 341	-24 522	0	-33 864

Kirjanpitoarvo 31.12.2023	4 199	6 914	1 284	12 397
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Liikearvot

1000 eur	2024	2023
Hankintameno 1.1.	88 003	87 910
Liiketoimintojen hankinta	7 862	93
Hankintameno 31.12.	95 865	88 003

Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-33 286	-21 196
Arvonalentumiset	-7 532	-12 090
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-40 817	-33 286
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 048	54 718

15. Arvon alentumiset

Arvon alentumisen arviointi tapahtuu pääosin rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla vastaten konsernin liiketoimintarakennetta ja johtamismallia. Keski-suomalainen -konsernin kustannustoiminnan liiketoimintarakennetta on kehitetty ja tiivistetty vuoden 2024 aikana ja viidestä alueyhtiöstä siirryttiin kolmen alueyhtiön malliin. Keski-Suomen Median liiketoimintaan kuuluu jatkossa myös Hämeen Median liiketoiminta sekä Kaakon Viestinnän liiketoiminnasta Kymenlaakson alue. Loppuosa Kaakon Viestinnän liiketoiminnasta eli Etelä-Savo ja Etelä-Karjala kuuluvat Savo-Karjalan Median liiketoimintakokonaisuuteen. Keski-suomalaisen taloudellisessa seurannassa kustannustoimintaa johdetaan ja raportoidaan näiden kolmen alueellisen kustannusyhtiön kautta. Tämän mukaisesti kustannustoiminnan liikearvot on kohdistettu Savo-Karjalan Medialle, Keski-Suomen Medialle ja Etelä-Suomen Medialle.

Rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvoa on kohdistettu, ovat jatkossa Savo-Karjalan Media, Keski-Suomen Media ja Rotaatiopainot sekä muut kustannustoiminnan tai kohdistamattoman liike toiminnan yksiköt.

Merkittävin osuus liikearvosta on kohdistettu seuraaville yksiköille:

1000 eur	2024	2023
Savo-Karjalan Media	40 625	27 206
Keski-Suomen Media	10 416	
Etelä-Suomen Media	-	7 532
Kaakon Viestintä	-	8 549
Hämeen Media	-	6 445
Rotaatiopainot	2 481	2 481
Yhteensä	53 522	52 213
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt ja niiden ryhmä	1 526	2 505
Liikearvot yhteensä	55 048	54 718

Savo-Karjalan Media, Etelä-Suomen Media, Keski-Suomen Media, Hämeen Media ja Kaakon Viestintä kuuluvat kustannustoiminnan toimintasegmenttiin. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat toteutuneisiin liikevoittoihin ja seuraavien viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto on hyväksynyt. Tulevien vuosien kassavirtojen kehitystä arvioitaessa johto on ottanut arvioinneissaan huomioon covid-19 pandemian hiipumisen, Venäjän ja Ukrainan välisen sodan ja kohonneen kustannusinflaation vaikutukset tulevaisuuden kassavirtojen ennusteisiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kustannustoiminnan diskonttokorkona on käytetty 9,26 %:a (10,62 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 2,9 (3,1). Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on laskettu jäännösarvomenetelmällä. Jäännösarvoa määritettäessä on kasvuprosenttina käytetty 0 %:a (0 %).

Rotaatiopaino kuuluu tuotanto- ja logistiikkapalvelut -segmenttiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu käyttöarvoon perustuen. Perusteena ovat toteutuneet liikevoitot ja johdon kymmenen vuoden ennusteet, jonka ajan nykyisen konekannan arvioidaan ainakin toimivan. Tämän ajanjakson jälkeen rotaatiopainotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella. Tuotanto- ja logistiikkapalveluissa diskonttokorkona on käytetty 11,45 %:a (12,23 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 2,9 (3,1). Rahavirtaennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit. Uusinvestoinnit otetaan mukaan laskelmiin vasta kun niihin on sitouduttu.

Vuonna 2024 kirjattiin arvonalentumisena koko jäljellä oleva Etelä-Suomen Mediaan kohdistettu liikearvo 7 532 tuhatta euroa. Etelä-Suomen Media kuuluu kustannustoiminnan segmenttiin. Olenaisiin syy arvonalentumiseen kustannustoiminnassa on tiukentunut markkinatilanne sanoma- ja kaupunkilehtien liiketoiminnassa sekä voimakkaan kustannusinflaation vaikutukset, jotka näkyvät erityisesti painohinnoissa sekä kaupunkilehtien jakelussa. Etelä-Suomen Mediassa on merkittävästi muita kustannusyhtiötämme enemmän ilmaisjakeluna jaettavaa kaupunkilehti liiketoimintaa, joka mainosrahoitteisena tuotteena on altistunut tilattavia lehtiä voimakkaammin markkinatilanteen heikentymiselle ja jakelukustannusten nousulle.

Vuonna 2023 kirjattiin arvonalentumisena Etelä-Suomen Mediaan kohdistetusta liikearvosta 3 210 tuhatta euroa, Savo-Karjalan Mediaan kohdistetusta liikearvosta 4 400 tuhatta euroa ja rotaatiopainotoimintaan kohdistetusta liikearvosta 4 480 tuhatta euroa. Yhteensä liikearvojen arvonalentumista kirjattiin 12 090 tuhatta euroa.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa on oletuksena käytetty seuraavia tekijöitä:

Liikevaihto ja EBITDA

Liikevaihto ja EBITDA (liikevoitto ennen poistoja) ennusteet perustuvat historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto ja hallitus on hyväksynyt. Liikevaihdon ja EBITDA:n tuleva viiden vuoden ennusteet perustuvat useissa yksiköissä pieneen laskuun.

Investoinnit

Kustannustoiminnan investointien kassavirta perustuu historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennustettuihin investointeihin. Rotaatiopainotoiminnan investoinnit ovat korvausinvestointeja eikä nykyiset kassavirrat edellytä merkittäviä investointeja.

Pitkän ajan kasvukerroin

Pitkän ajan nettokassavirran kasvukertoimen ennustejakson jälkeisiä jäännösarvoja määritettäessä on käytetty kustannustoiminnassa 0 %:a (2023 0 %:a). Rotaatiopainotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella.

Diskonttaus korko

Kustannustoiminnassa diskonttauskorkona (korkokanta ennen veroja) käytetään 9,26 % (10,62 %) ja tuotanto- ja logistiikkapalveluissa 11,45 % (12,23 %). Diskonttokorko määritettiin perustuen keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimusta määritettäessä riskittömänä korkona on käytetty Suomen valtion 10 vuoden obligaatiolainan korkoa. Toimialaverrokkeihin perustuva omavaraisuusaste on noin 65 % ja yhtiökohtainen riskillisä on 2,9 %. Muita laskentakomponentteja ovat markkinariskipremio, toimialaverrokkeihin perustuva oman pääoman betakerroin sekä vieraan pääoman kustannus.

Herkkyysanalyysi

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat pitkän tähtäimen kasvukerroin (kustannustoiminta 0 % sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut 0 %), rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA sekä diskonttauskorko. Mikäli kustannustoiminnan liikevaihto laskisi 1 % vuosittain 5 vuoden ennustejaksolla, ei liikearvoista tulisi enempää arvonalentumista kuin tilinpäätökseen kirjattiin. Mikäli vuosittainen käyttökate laskisi -10 %, tulisi rotaatiopainotominnasta 213 tuhatta euroa liikearvon arvonalentumista.

Mikäli rotaatiopainotoiminnan liikevaihto ja kustannukset laskisi 1,0 % ennusteisiin verrattuna, rotaatiopainotoimintaan kohdistuvasta liikearvosta ei tulisi arvonalentumista.

Mikäli diskonttauskorko nousisi 1 %, arvonalentumista ei tulisi.

16. Sijoituskiinteistöt

1000 eur	2024	2023
Hankintameno 1.1.	1 152	937
Lisäykset	12	
Siirrot erien välillä	137	215
Hankintameno 31.12.	1 301	1 152
Kertyneet poistot 1.1.	-487	-414
Siirtojen kertyneet poistot	0	-26
Tilikauden poisto	-66	-46
Kertyneet poistot 31.12.	-553	-487
Kirjanpitoarvo 31.12.	748	666

Sijoituskiinteistöt ovat liikehuoneistoja tai asuntoja, jotka on vuokrattu konsernin ulkopuolelle. Käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2024

1000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 916	79 199	73 316	1 219	1 724	160 375
Liiketoimintojen yhdistäminen			285			285
Lisäykset	130	1 110	3 813		2 167	7 220
Vähennykset		-247	-8 079			-8 326
Siirrot erien välillä	-	125	1 510		-1 635	0
Hankintameno 31.12.	5 046	80 188	70 845	1 219	2 256	159 554
Kertyneet poistot 1.1.	0	-66 126	-67 794	0	0	-133 920
Liiketoimintojen yhdistäminen			-184			-184
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		247	7 231			7 478
Tilikauden poisto		-1 916	-2 167			-4 083
Kertyneet poistot 31.12.	0	-67 796	-62 914	0	0	-130 709
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	5 046	12 392	7 931	1 219	2 256	28 845

Aineelliset hyödykkeet 2023

1000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 774	78 792	78 113	1 219	827	163 725
Lisäykset	145	364	721		1 603	2 834
Vähennykset		-234	-5 888		-12	-6 134
Siirrot erien välillä	-3	277	370		-695	-50
Hankintameno 31.12.	4 916	79 199	73 316	1 219	1 724	160 375
Kertyneet poistot 1.1.	0	-64 280	-70 039	0	0	-134 319
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		260	5 889			6 150
Arvonalentuminen		-42	-488			-530
Tilikauden poisto		-2 065	-3 156			-5 221
Kertyneet poistot 31.12.	0	-66 126	-67 794	0	0	-133 920
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	4 916	13 073	5 522	1 219	1 724	26 455

18. Käyttöoikeusomaisuuserät

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsojimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

Käyttöoikeusomaisuuserät 2024

1000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		16 799	9 979	26 778
Lisäykset	12 936	3 074	1 751	17 761
Vähennykset		-109	-61	-170
Hankintameno 31.12.	12 936	19 765	11 669	44 369
Kertyneet poistot 1.1.	0	-14 023	-7 662	-21 685
Tilikauden poisto	-505	-2 732	-1 288	-4 526
Kertyneet poistot 31.12.	-505	-16 755	-8 950	-26 210
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 431	3 010	2 718	18 159

Käyttöoikeusomaisuuserät 2023

1000 eur	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14 527	8 800	23 327
Lisäykset	2 356	1 278	3 634
Vähennykset	-83	-99	-183
Hankintameno 31.12.	16 799	9 979	26 778
Kertyneet poistot 1.1.	-11 156	-6 319	-17 475
Tilikauden poisto	-2 866	-1 343	-4 210
Kertyneet poistot 31.12.	-14 023	-7 662	-21 685
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 777	2 317	5 093

Leasingopimuksiin liittyvien käyttöomaisuuserien, leasingvelkojen, laskennallisten verojen, poiston sekä korkokulun määrät

Kohdistamaton segmentti

1000 eur	31.12.2024	31.12.2023
Käyttöoikeusomaisuuserät	18 159	5 093
Laskennallinen verosaaminen	3 782	1 029
Vuokrasopimusvelka, pitkäaikainen	16 104	2 448
Vuokrasopimusvelka, lyhytaikainen	2 806	2 699
Laskennallinen verovelka	3 632	1 019

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakautuma on esitetty liitetietojen kohdassa 31.

Vuokrasopimusvelkojen maksut on esitetty liitetietojen kohdassa 29.

1000 eur	1.1.-31.12.2024 Vuokratulun peruutus	1.1.-31.12.2024 Poistot	1.1.-31.12.2024 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 957	-1 930	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 267	-1 238	
Kohdistamaton	984	-1 357	-399
Yhteensä	4 209	-4 526	-399

1000 eur	1.1.-31.12.2023 Vuokratulun peruutus	1.1.-31.12.2023 Poistot	1.1.-31.12.2023 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 922	-1 879	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 391	-1 377	
Kohdistamaton	994	-953	-109
Yhteensä	4 308	-4 210	-109

19. Osuudet osakkuusyryyksissä

(1000 eur)	2024	2023
Tilikauden alussa	3 981	4 414
Liiketoimintojen yhdistäminen	2	-
Lisäykset	462	-
Vähennykset	-249	-
Osuus kauden tuloksesta	169	-11
Tilikauden aikana saadut osingot	-509	-423
Tilikauden lopussa	3 855	3 981

Konsernin kaikki osakkuusyhtiöt on kerrottu toimintakertomuksessa.

Tiedot konsernin olennaisista osakkuusyryyksistä

Konsernin olennaisin osakkuusyhtiö on Arena Partners Oy, jonka pääasiallinen toimiala on mobiilipalvelut ja kotipaikka Kuopio.

Omistusosuus vuonna 2024 oli 45,20 %, vuonna 2023 41,21%.

Konsernin osakkuusyhtiö Arena Partners Oy tuottaa mobiilipalveluja ja omistajayhtiöille sähköistä kauppapaikkaa Internetissä.

Taloudellisen informaation yhteenveto olennaisista osakkuusyryyksistä

Taulukossa mainittu konsernin olennainen osakkuusyryitys on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Siitä esitettävä taloudellisen informaation yhteenveto perustuu osakkuusyryitysten IFRS-standardien mukaisesti laadittuihin tilinpäätöksiin.

	Arena Partners Oy	
(1000 eur)	2024	2023
Lyhytaikaiset varat	3 843	4 152
Pitkäaikaiset varat	1 895	2 527
Lyhytaikaiset velat	1 092	1 939
Pitkäaikaiset velat	0	36
Liikevaihto	6 417	6 729
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	494	-62
Osakkuusyryitysten taloudellisen informaation täsmäytys konsernin kirjaamaan tasearvoon:		
Osakkuusyryityksen nettovarot	4 646	4 705
Konsernin omistusosuus%	45,20%	41,21%
Konsernin osuus nettovaroista	2 100	1 939
Muut oikaisut	25	
Osakkuusyryityksen tasearvo konsernin taseessa	2 125	1 939

Ehdolliset velat

Ehdollisia velkoja, jotka aiheutuvat konsernille sen antamista takauksista osakkuusyryityksien puolesta, ei 31.12.2024 eikä vertailuvuonna ole lainkaan.

Taloudellisen informaation yhteenveto muista kuin olennaisista osakkuusyryyksistä

Taloudellisen informaation yhteenveto muista kuin olennaisista osakkuusyryyksistä

(1000 eur)	2024	2023
Konsernin osuus tilikauden tuloksesta	-17	15
Kirjanpitoarvo konsernin taseessa yhteensä	1 730	2 042

20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

1000 eur	Osakkeet ja osuudet, noteeratut	noteeraamatt.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2024	17 599	1 761	19 360
Liiketoimintojen yhdistäminen		4	4
Lisäykset		113	113
Vähennykset		-420	-420
Siirrot erien välillä		-137	-137
Käypään arvoon arvostaminen	1 085	142	1 227
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	18 684	1 463	20 147

1000 eur	Osakkeet ja osuudet, noteeratut	noteeraamatt.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2023	18 886	2 709	21 595
Lisäykset		61	61
Vähennykset		-47	-47
Siirrot erien välillä		-165	-165
Käypään arvoon arvostaminen	-1 287	-798	-2 085
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	17 599	1 761	19 360

Muista pitkävaikutteisista rahoitusvaroista noteeratut (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 1) ja noteeraamattomat (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 3) osakkeet arvostetaan käypään arvoon.

Noteeratuista osakkeista merkittävimmät ovat Alma Median osakkeiden käypä arvo 8 891 tuhatta euroa ja Ilkka Yhtymän osakkeiden käypä arvo 9 619 tuhatta euroa.

Noteeraamattomien osakkeiden käypä arvo perustuu johdon näkemykseen. Johdon näkemyksessä on otettu huomioon mahdolliset listaamattomista osakkeista saatavat kauppatiedot.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty kohdassa 29.

21. Pitkäaikaiset saamiset

(1000 eur)	2024	2023
Myyntisaaminen	20	35
Siirtosaaminen	746	875
Lainasaamiset osakkuusyryyksiltä	171	171
Muut saamiset	151	151
Yhteensä	1 088	1 232

Muihin lainasaamisiin osakkuusyryyksiltä ei sisälly olennaista luottotappioriskiä tilinpäätöshetkellä.

22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2024 aikana:

1000 eur	1.1.2024	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut liiketoiminnot	31.12.2024
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	0	44			44
Työsuhde-etuudet	342	-75	-39		227
Aineelliset hyödykkeet	1 684	60	-25		1 719
Vuokrasopimusvelka	1 029	2 753			3 782
Vahvistetut tappiot	52	841			892
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	204		-39		165
IFRS 9 myyntisaamisten arvostus	2	0			3
Laskennallisten verojen netotus	-1 717	-2 613			-4 493
Yhteensä	1 596	1 010	-104	0	2 338

Laskennalliset verovelat:

Kertyneet poistoerot	330	-99		9	241
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	618		226		843
Aineelliset hyödykkeet	329	-28			301
Käyttöoikeusomaisuuserät	1 019	2 613			3 632
Aineettomat hyödykkeet	1 383	-315		547	1 615
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	120	-65			55
Muut		1			1
Laskennallisten verojen netotus	-1 717	-2 613			-4 493
Yhteensä	2 081	-505	226	557	2 195

Hyllypoistot ja tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista ovat 6091 tuhatta euroa (11 050 tuhatta euroa vuonna 2023). Olennaisin muutos edelliseen vuoteen verrattuna on Suomen Suoramainonta Oy:n, Esa Digital Oy:n ja Neonmedia tappiot, joista on nyt osin kirjattu verosaamista. Muuttuneen markkinatilanteen takia on todennäköistä, että Suomen Suoramainonta Oy:n tappioita päästään hyödyntämään tulevana vuosina. Konsernin digitaalisen ulkomainonnan yhtiöissä Esa Digital Oy:ssä ja Neonmedia Oy:ssä arvio tappioiden hyödynnettävyyteen perustuu laajentuneeseen digimainostaulu verkostoon sekä huonosti kannattavien sopimusten päättymiseen.

Verosaamia ei ole kirjattu siltä osin, kuin todennäköisesti hyllypoistoja ja tappioita ei pystytä hyödyntämään. Tappiot vanhenevat vuosina 2025 - 2033.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2023 aikana:

1000 eur

1.1.2023 Kirjattu tuloslaskelmaan Kirjattu omaan pääomaan Ostetut liiketoiminnot 31.12.2023

Laskennalliset verosaamiset:

Varaukset	20	-20			0
Työsuhde-etuudet	426	-94	10		342
Aineelliset hyödykkeet	1 683	1			1 684
Vuokrasopimusvelka		1 029			1 029
Vahvistetut tappiot	52	0			52
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	60		143		204
IFRS 9 myyntisaamisten arvostus	2	0			2
Laskennallisten verojen netotus	-756	-1 019			-1 717
Yhteensä	1 487	-103	154	0	1 596

Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	453	-123			330
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	604		13		618
Aineelliset hyödykkeet	379	-50			329
Käyttöoikeusomaisuuserät		1 019			1 019
Aineettomat hyödykkeet	1 713	-330			1 383
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	179	-60			120
Laskennallisten verojen netotus	-756	-1 019			-1 717
Yhteensä	2 573	-562	13	0	2 081

23. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista.

24. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lainat ja muut saamiset)

1000 eur	2024	2023
Myyntisaamiset	19 641	12 043
Myyntisaamiset osakkuusyrittäiltä	932	879
Muut saamiset	276	293
Johdannaiset	273	598
Siirtosaamiset	3 155	2 621
Yhteensä	24 277	16 434

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät henkilöstökuluihin ja liiketoiminnan muiden kulujen jakotukseen. Johdannaiset arvostetaan käypään arvoon (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 2).

Myyntisaamisten ikäjakautuma

1000 eur	2024	2023
Tasearvo	20 573	12 922
Erääntyneet 1 - 30 päivää	1 590	1 733
Erääntyneet 31 - 60 päivää	242	271
Erääntyneet 61 - 90 päivää	32	139
Erääntyneet yli 90 päivää	95	46

1000 eur	31.12.2024	31.12.2023
Myyntisaamiset	20 573	12 922
Sopimukseen perustuvat velat (saadut ennakot)	26 335	17 150

Sopimukseen perustuvat velat tuloutetaan seuraavan 12 kk aikana. Tilinpäätöksessä tuloutettiin vuoden 2023 tilinpäätökseen kirjatut sopimuksiin perustuvat velat. Yhtiö on kirjannut kaikki yli 180 päivää vanhemmat saatavat luottotappioksi. Myyntisaamisten 20 587 tuhannen euron määrää on pienennetty 14 tuhannen euron luottotappiovarauksella. Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 333 tuhatta euroa (310 tuhatta euroa vuonna 2023).

25. Muut rahoitusvarat

Rahavirtalaskelman rahavarat sisältävät taseessa omilla riveillään esitetyt rahavarat ja muut rahavarat.

Konsernin muihin rahavaroihin sisältyy 73 tuhatta euroa purettavissa oleva korkorahastosijoitus (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 1) sekä 66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja (6 240 tuhatta euroa purettavissa olevia määräaikaistalletuksia ja 66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja vuonna 2023).

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Yhtiökokous päätti poistaa osakkeisiin liittyvät rajoitukset kokouksessaan 26.4.2024. Yhtiökokouseen saakka osakkeiden enimmäismäärä oli 21.493.760 kappaletta (21.493.760 kappaletta vuonna 2023). Osakkeiden nimellisarvo oli 0,21 euroa per osake ja konsernin enimmäisosakepääoma oli 4.519 tuhatta euroa (4.519 tuhatta euroa vuonna 2023).

Osakkeet jakautuivat aiemmin kahteen sarjaan, A- ja K-osakkeisiin. Yhtiökokous päätti 26.4.2024 yhdistää osakesarjat osakepääomaa korottamatta siten, että yhdistämisen jälkeen yhtiöllä on ainoastaan yksi osakesarja, joka on julkisen kaupankäynnin kohteena ja johon kuuluvilla osakkeilla on yksi (1) ääni ja muutoinkin samanlaiset oikeudet.

Osakkeiden kokonaismäärä on 10.957.781 kappaletta (10.042.468 kappaletta vuonna 2023), josta ulkona olevien osakkeiden määrä on 10.957.781 kappaletta (10.042.468 vuonna 2023). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Vararahasto

Vararahasto on voittovarojen luonteinen rahasto, jota on käytetty 1950 - 1970 -lukuilla. Sen jälkeen rahaston suuruus on pysynyt ennallaan. Vararahasto ei ole jakokelpoisia varoja.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen ja rahoitusarvopapereiden käypien arvojen muutokset vähennettynä laskennallisilla veroilla, jos luovutustappio on vähennyskelpoinen verotuksessa tai luovutusvoitto on verotettavaa tuloa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt jaettavaksi osinkoa 0,35 euroa/osake, yhteensä 3 835 tuhatta euroa. Vuodelta 2023 jaettiin osinkoa 0,55 euroa/osake, yhteensä 5 523 tuhatta euroa.

Oma pääoma

	2024	2023
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	270	270
Käyvän arvon rahasto	4 269	3 154
Sidottu oma pääoma	6 796	5 681

Edellisten tilikausien voitto	46 795	65 191
Tilikauden voitto/tappio	-6 210	-13 041
Vapaa oma pääoma	40 585	52 151

Määräysvallattomien omistajien osuus	-207	-196
Oma pääoma	47 174	57 636

27. Eläkeveloitteet

Konsernin merkittävimmät etuusperusteiset eläkkeet ovat vapaaehtoisia ryhmäeläkejärjestelyjä, jotka oikeuttavat varhennettuun vanhuuseläkkeeseen. Etuusperusteiset eläkkeet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta. Konsernin eläkejärjestelyt ovat osittain rahastoituja.

Taseeseen merkityt erät

	2024	2023
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	7 250	7 874
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-6 113	-6 166
Eläkevelka taseessa	1 137	1 708

Etuusperusteinen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2023	8 762	6 634	2 128
Kauden työsuorituksen perustuva meno	37	0	37
Korkokulu tai -tuotto	311	237	74
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämistä	0	0	0
	9 110	6 871	2 239
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-393	-445	52
Kokemuserusteiset voitot (-) ja tappiot (+)	0	0	0
Järjestelyn supistaminen	0	0	0
	8 717	6 426	2 291

Maksusuoritukset:

Työnantajilta (+)	0	583	-583
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-843	-843	0
31.12.2023	7 874	6 166	1 708

1.1.2024	7 874	6 166	1 708
Kauden työsuorituksen perustuva meno	11	0	11
Korkokulu tai -tuotto	301	245	56
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämistä	0	0	0
	8 186	6 411	1 775
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	0	197	-197
Kokemusperusteiset voitot (-) ja tappiot (+)	0	0	0
Järjestelyn supistaminen	0	0	0
	8 186	6 608	1 578
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)	0	441	-441
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-936	-936	0
31.12.2024	7 250	6 113	1 137

Järjestelyn varoihin sisältyy tilinpäätöspäivään mennessä vakuutusyhtiölle suoritettavat maksut. Varat ovat vakuutusyhtiön vastuulla ja ne ovat osa vakuutusyhtiön omaisuutta. Täten varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää.

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset	2024	2023
Diskonttauskorko	3,30%	4,00 %
Palkkojen nousu	3,00 %	3,00 %
Eläkkeiden nousu	2,20 %	2,70 %

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistuksen pohjalta ja ne perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jäävälle henkilölle:

Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät
miehet 21,4
naiset 25,4

20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät
miehet 22,0
naiset 27,0

Konserni ennakoii maksavansa etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin 121 tuhatta euroa vuonna 2025. Diskonttaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteettianalyysi (1000 euroa)

Vuoden kuluessa	704
Yhtä vuotta pidemmän ja enintään 5 vuoden kuluttua	2 520
Viittä vuotta pidemmän ja enintään 10 vuoden kuluttua	2 367
Myöhemmin kuin 10 vuoden kuluttua	4 291
	9 882

Herkkyyshanalyysi

Etuuspohjaisen veloitteen herkkyysspainotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille.

Taulukossa on esitetty merkittävimmistä vakuutusmatemaattisista oletuksista herkkyyshanalyysi, joka osoittaa jokseenkin mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutuksen etuuspohjaiseen eläkeveloitteeseen. Herkkyyshanalyysin vaikutukset on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan.

Vaikutus etuuspohjaiseen eläkeveloitteeseen

Oletus	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Diskonttokorko	0,5 %	velvoite pienenee 6,4 %	velvoite kasvaa 7,0 %
Palkkojen nousuvauhti	0,5 %	velvoite kasvaa 0,2 %	velvoite pienenee 0,2 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,5 %	velvoite kasvaa 24,1 %	velvoite pienenee 22,5 %
Odotettavissa oleva elinikä	1 vuosi	velvoite kasvaa 8,2 %	velvoite pienenee 8,2 %

28. Varaukset

Pitkäaikaiset varaukset

1000 eur	Työttömyys- eläkevaraukset	Oikeuden- käyntivaraus	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2024	0	0	0	0
Varausten lisäykset	37		347	385
Varaukset 31.12.2024	37	0	347	385

1000 eur	Oikeuden- käyntivaraus	Yhteensä
Varaukset 1.1.2023	100	100
Varausten vähennykset	-100	-100
Varaukset 31.12.2023	0	0

29. Korolliset velat

1000 eur	31.12.2024		31.12.2023	
	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	44 538	42 811	42 056	39 816
Vuokrasopimusvelat	16 104	16 104	2 448	2 448
Pitkäaikaiset korolliset velat	60 642	58 915	44 504	42 264
Lyhytaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	7 019	8 460	6 025	8 083
Vuokrasopimusvelat	2 806	2 806	2 699	2 699
Lyhytaikaiset korolliset velat	9 826	11 266	8 724	10 782

Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 2). Kaikki korolliset velat kuuluvat jaksotettuun hankintamenoön arvostettuihin rahoitusvelkoihin ja valuutta on euro. Rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetietojen kohdassa 20.

Rahoituksesta johtuvien velkojen muutokset

	1.1.2024	Lainojen takaisin- maksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhyt-aikaiseksi	31.12.2024
Pitkäaikaiset korolliset lainat	42 056		9 500		-7 018	44 538
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	2 448		16 462		-2 806	16 104
Lyhytaikaiset korolliset lainat	6 025	-6 520	496		7 018	7 019
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	2 699	-4 526	1 827		2 806	2 807
Yhteensä	53 228	-11 046	28 285	0	0	70 467
	1.1.2023	Lainojen takaisin- maksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhyt-aikaiseksi	31.12.2023
Pitkäaikaiset korolliset lainat	48 083				-6 027	42 056
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	3 027		2 120		-2 699	2 448
Lyhytaikaiset korolliset lainat	6 039	-6 041			6 027	6 025
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	2 891	-4 310	1 419		2 699	2 699
Yhteensä	60 041	-10 351	3 538	0	0	53 228

30. Ostovelat ja muut velat

Lyhytaikaiset

(1000 eur)	2024	2023
Ostovelat	9 713	7 291
Saadut ennakot	26 334	17 150
Velat osakkuusyrietyksille	76	55
Siirtovelat	16 696	17 186
Muut velat	4 223	3 667
Yhteensä	57 042	45 350

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät ovat työsuhde-etuuksista johtuvia jaksotuksia.

Ostovelat kuuluvat jaksotettuun hankintamenoan arvostettuihin rahoitusvelkoihin.

Pitkäaikainen koroton velka 93 tuhatta euroa on vuokravakuuksia.

31. Rahoitusriskien hallinta

Keskisuomalainen-konserni toimii pääasiassa kotimaisilla markkinoilla, joten sen pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, luottoriski sekä likviditeettiriski. Konsernin riskienhallinnan tavoite on hallita rahoitusmarkkinoiden muutosten haitallisia vaikutuksia konsernin tulokseen sekä turvata konsernin likviditeetti.

Riskienhallinta- sekä rahoitusperiaatteet hyväksyy ja niistä vastaa konsernin hallitus ja periaatteiden käytännön toteutuksesta vastaavat konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä konsernin keskitetty talousosasto.

Korkoriski

Konsernin korkoriskin katsotaan liittyvän lähinnä konsernin lainasalkkuun. Hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai vastaavia järjestelyjä päästäkseen rahoitusperiaatteiden mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna nimellisarvoltaan 8,4 Me koronvaihtosopimus, jonka perusteella konserni vaihtaa vaihtuvan koron kiinteään korkoon.

Konserni analysoi korkopositionsa laatimalla säännöllisesti herkkyyksianalyysin pohjalta arvion mahdollisten ympäristömuutosten sekä vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen aiheuttamien korkomuutosten vaikutuksesta konsernin tulokseen. Simulointien perusteella 1 korkoprosentin nousu vaihtuvissa koroissa vaikuttaisi konsernin tulokseen vuositasolla -0,5 Me (-0,5 Me vuonna 2023) tai vastaavasti laskun vaikutus olisi 0,5 Me (0,5 Me vuonna 2023). Simulaatio tehdään puolivuositain.

Markkinakorot ovat vuoden 2024 aikana EKP:n korkopäätösten myötä laskeneet ja niiden odotetaan vielä maltillisesti laskevan 31.12.2024 tasosta. Konsernin lainasalkku on pääosin sidottu 12 Euribor koron kehitykseen ja marraskuussa 2024 korko päivitettiin edellisvuotta matalammalle tasolle. Huomioiden tehdyn koronvaihtosopimuksen konsernin lainasalkun korkotaso on vuonna 2025 hieman yli prosentin matalampi kuin vuonna 2024.

Markkinariski – hintariski

Konserni altistuu toiminnassaan noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille. Konsernin hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti osa varoista saa olla sijoitettuna noteerattuihin osakkeisiin tai osakepohjaisiin rahoitusinstrumentteihin. Pääsääntöisesti konserni sijoittaa suoraan vain oman toimialansa yritysten osakkeisiin. Tilinpäätöksessä 31.12.2024 konsernin merkittävimmät sijoitukset ovat Alma Media Oyj:n ja Ilkka-Yhtymä Oyj:n osakkeissa. Sijoitusten hintariskiä arvioidaan säännöllisesti. Tilinpäätöksessä on tilikaudelle kirjattu käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan kirjattu 1,2 Me käyvän arvon nousua. Osakeindekseissä tapahtuva 15 %:n vahvistuminen tai heikkeneminen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina aiheuttaisi konsernissa 2,2 Me (vuonna 2023 2,1 Me) vaikutuksen omaan pääomaan. Muiden pitkäaikaisen rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelma on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisten indeksien mukaisesti.

Rahavirran ja käyvän arvon luottoriski

Konsernin periaatteet määrittelevät asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikan. Tuotteita myydään velaksi vain sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkintöjä luottotiedoissa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakassuhteissa ja sillä on laaja asiakaskunta. Tilikauden aikana kirjattujen luottotapioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty kohdassa 24.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Ylimääräiset likvidit varat sijoitetaan rahoitusperiaatteiden mukaisesti. Rahoituksen saatavuutta ja joustavuutta pyritään takaamaan nostamattomilla luottolimiiteillä sekä likvideillä sijoituksilla. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2024 oli 2,0 miljoonaa euroa.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

2024

1000 eur	tasearvo	rahavirta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	51 500	54 085	8 694	45 390		
Pankkilainat, kiinteä korkoiset	57	59	20	20	19	
Vuokrasopimusvelat	18 910	22 562	3 479	2 399	6 378	10 307
Ostovelat ja muut velat	14 012	14 012	14 012			

2023

1000 eur	tasearvo	rahavirta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	48 000	51 680	8 307	6 739	36 634	
Pankkilainat, kiinteä korkoiset	81	84	26	26	32	
Vuokrasopimusvelat	5 147	5 243	2 777	1 470	996	
Ostovelat ja muut velat	11 014	11 014	11 014			

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on ylläpitää pitkällä aikavälillä riittävää omavaraisuutta ja likvidiä vakautta ja täten luoda pohja liiketoiminnan kehittymiselle. Konsernilla tulee olla myös riittävää liikkumavaraa investointien ja yritysostojen rahoittamiseksi. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset ja siten paremman tuoton sijoitetulle pääomalle.

Konsernin lainoihin liittyvät kovenantit perustuvat riittävän omavaraisuustason säilyttämiseen sekä käyttökate per nettovelka tunnuslukuun. Omavaraisuustason pitää olla yli 30,0 % ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen pitää olla alle 3,5. Kovenanttilaskelmat tehdään puolivuositain ja tilikaudella kovenanttilaskelmat on tehty 30.6.2024 ja 31.12.2024. Tilinpäätöshetken omavaraisuusaste on 31,0 % ja konsernin nettovelan suhde käyttökatteeseen on 3,17.

Tilinpäätöshetken johdon näkemyksen mukaan on epätodennäköistä, että kovenanttien tunnusluvut heikkenisivät niin paljon, että konsernin korkotaso nousisi kovenanttien perusteella tai että lainoja jouduttaisiin uudelleen järjestelemään.

Haluttuun pääomarakenteeseen päästään kestäväällä osinkopolitiikalla sekä tehokkaalla taseen hallinnalla. Konserni pyrkii jakamaan vähintään 50 % tilikauden tuloksesta osinkona. Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti mm. omavaraisuustason perusteella. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2024 lopussa 62,3 milj. euroa (31.12.2023 36,9 milj. euroa) ja omavaraisuusaste 31,0 % (31.12.2023 40,3 %).

Omavaraisuusaste on kehittynyt konsernissa seuraavasti:

1000 euroa	2024	2023
Korolliset velat	70 467	53 228
Korolliset saamiset	171	171
Rahavarat	8 026	16 142
Nettovelat	62 270	36 916
Oma pääoma yhteensä	47 174	57 625
Omavaraisuusaste	31,0 %	40,3 %

32. Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle antajana

Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vuokratuotot:

1000 euroa	2024	2023
Yhden vuoden kuluessa	675	818
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 991	2 376
Yli viiden vuoden kuluttua	216	255
Yhteensä	2 881	3 450

Konserni on vuokrannut toimisto- ja hallitilat sekä asuinhuoneistot, jotka eivät ole omassa käytössä. Konsernilla on myös vuokrasopimuksia, jotka ovat purettavissa lyhyen (3-6 kk) irtisanomisajan puitteissa.

33. Vakuudet ja vastuusitoumukset

1000 euroa	2024	2023
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritys kiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	51 557	48 081
Luottolimiitti	2 000	2 000

Omasta puolesta annetut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	5 954	5 954
Yritys kiinnitykset	30 068	30 068

Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.

34. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat konsernin johtoryhmä, Keskisuomalainen Oy:n hallitus ja osakkuusyrietykset.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

Emoyritys:	Kotimaa	Omistussuus	Osuus äänivallasta
Keskisuomalainen Oy	Suomi		
Tytär yritykset:			
Esa Digital Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Etelä-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Hämeen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
IROResearch Oy Tutkimustoimisto	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kaakon Viestintä Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kamua Helsinki Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Keski-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213	Suomi	100,0 %	100,0 %
Lehtisepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Mediasepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Neonmedia Oy	Suomi	80,0 %	80,0 %
Savo-Karjalan Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Suomen Suoramainonta Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Tietoykkönen Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Vaba Meedia Öu (selvitystilassa)	Viro	100,0 %	100,0 %
Väli-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1000 eur	2024	2023
Myynnit		
Osakkuusyrietykset	5 549	6 589
Muu lähipiiri	6	0

Ostot		
Osakkuusyrietykset	1 689	1 858
Muu lähipiiri	-	-

Osakkuusyrietyksistä Arena Partners Oy vuokraa tilat 1.2.2025 alkaen emoyhtiöltä Jyväskylässä.

Johdon työsuhde-etuudet

1000 eur	2024	2023
Maksetut palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 679	2 594
Lakisääteinen Tyel-maksu	431	423
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä	173	164
Johdon kompensatiot yhteensä	3 282	3 181

Palkat ja palkkiot luontoisetuineen (ei sisällä henkilösivukuluja)

1000 eur	2024	2023
Toimitusjohtaja	877	862

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus:

Vesa-Pekka Kangaskorpi	-	-
Leena Hautsalo	54	53
Pekka Haltia	30	29
Kalle Kautto	30	29
Jaakko Kurikka	32	30
Mikko Paananen	30	28
Maria Ristola	19	
Riitta Vesterinen-Virtanen	10	29
Yhteensä	204	198

Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kk ja irtisanoutumisaika on 6 kk. Mikäli Keskisuomalainen Oyj irtisanoo toimitusjohtajan, hänelle maksetaan 12 kk peruspalkkaa vastaava korvaus normaalin irtisanomisajanpalkan lisäksi. Itse irtisanoutuessa tätä lisäkorvausta ei makseta. Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely, josta maksettiin vakuutusmaksuja 38 tuhatta euroa vuonna 2024. Toimitusjohtajalle maksettavan palkan Tyel-eläkemaksut olivat 153 tuhatta euroa. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole tapahtumia, joilla olisi olennaista merkitystä konsernin liiketoimintaan tai tuloksen kehittymiseen.

Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

Osakkeet

Osakkeet jakautuivat kahteen sarjaan 1.5.2024 saakka. K-osakkeet ja A-osakkeet erosivat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuotti oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Yhtiökokous päätti 26.4.2024 yhdistää osakesarjat osakepääomaa korottamatta siten, että yhdistämisen jälkeen yhtiöllä on ainoastaan yksi osakesarja, joka on julkisen kaupankäynnin kohteena ja johon kuuluvilla osakkeilla on yksi (1) ääni ja muutoinkin samanlaiset oikeudet.

Yhtiökokous päätti lisäksi 915.313 uuden A-osakkeen suunnatusta maksuttomasta osakeannista K-osakkeiden osakkeenomistajille siten, että jokaista K-osaketta kohden annettiin 0,2 uutta A-osaketta.

Uusien osakkeiden ja osakesarjojen yhdistämisen rekisteröinnin jälkeen osakkeiden kokonaismäärä on 10 957 781 osaketta.

Osakevaihdot

Ennen osakesarjojen yhdistämistä vuonna 2024 muunnettiin K-osakkeita pörssissä noteeratuiksi A-osakkeiksi 4.568 kpl.

Hallituksen osakepääoman korottamiseen sekä omien osakkeiden hankintaan liittyvät valtuudet ja päätökset

Yhtiökokous päätti 26.4.2024 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta. Enimmäismäärä vastaa 9,1 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana ja vastikkeen on oltava vähintään 7 euroa ja enintään 15 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 31.5.2025 saakka. Edellisenä vuonna on ollut vastaava yhtiökokouksen myöntämä valtuutus.

Osakkeenomistuksen jakauma

Osakkeenomistuksen jakauma sektoreittain

	% osakkeista
Yksityiset yritykset	3,99
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1,15
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,28
Kotitaloudet	93,60
Ulkomaat	0,87
Yhteensä	99,89
Hallintarekisteröity	0,11
Kaikki yhteensä	100,00

Hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen osakkeenomistus 31.12.2024

	Kpl	Osuus-% osakkeista	Osuus-% äänistä
Osakkeet	808 216	7,38	7,38

Osakkeenomistuksen jakauma suuruusluokittain

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä	Osuus osakkeista	Osakkeita yhteensä	Osuus osakkeista	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1 - 100	1830	41,43	76 731	0,70	76 731	0,70
101 - 1 000	1735	39,28	659 188	6,02	659 188	6,02
1 001 - 10 000	648	14,67	2 056 839	18,77	2 056 839	18,77
10 001 - 100 000	189	4,28	5 287 767	48,26	5 287 767	48,26
100 001 - 999 999	15	0,34	2 877 256	26,26	2 877 256	26,26
Yhteensä	4417	100,00	10 957 781	100,00	10 957 781	100,00
Liikkeeseen laskettu määrä			10 957 781	100,00	10 957 781	100,00

Tiedot osakkeenomistajista

Suurimmat osakkeenomistajat

Osakas	osakkeita kpl	% kaikista osakkeista	% kaikista äänistä
Kangaskorpi Vesa-Pekka	521 156	4,76	4,76
Kangaskorpi Soili	373 897	3,41	3,41
Ristola Arimo	263 832	2,41	2,41
Kangaskorpi Inkeri	205 648	1,88	1,88
Moisio Lauri kuolinpesä	195 355	1,78	1,78
Rebl Group Oyj	160 800	1,47	1,47
Kautto Anna-Liisa	157 813	1,44	1,44
Pekkala Tuula	150 500	1,37	1,37
Kinnunen Immo	145 655	1,33	1,33
Jalkanen Eira	140 201	1,28	1,28
Yhteensä	2 314 857	21,13	21,13

Osakkeet yhteensä	10 957 781
--------------------------	-------------------

Konsernin tunnusluvut

	2024	2023	2022	2021	2020
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	202,7	208,6	221,0	211,6	206,8
Liikevoitto, Me	-6,2	-13,8	10,0	9,6	4,9
- % liikevaihdosta	-3,0	-6,6	4,5	4,5	2,4
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto, Me	2,6	-0,9	3,7	12,8	9,1
- % liikevaihdosta	1,3	-0,4	1,7	6,1	4,4
Käyttökate Me	13,7	11,0	30,7	26,2	22,1
- % liikevaihdosta	6,8	5,3	13,9	12,4	10,7
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate, Me	14,6	11,2	17,1	26,6	23,2
- % liikevaihdosta	7,2	5,4	7,7	12,6	11,2
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	-7,5	-13,5	11,8	10,4	22,0
- % liikevaihdosta	-3,7	-6,5	5,3	4,9	10,7
Tilikauden voitto/tappio	-6,2	-13,2	7,4	6,7	20,1
- % liikevaihdosta	-3,0	-6,3	3,3	3,2	9,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-11,8	-18,7	8,5	7,3	23,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-3,1	-8,7	8,4	7,2	14,9
Omavaraisuusaste, %	31,0	40,3	45,8	46,1	46,9
Bruttoinvestoinnit, Me	15,3	4,9	5,4	17,3	7,3
- % liikevaihdosta	7,5	2,3	2,5	8,2	3,6
Taseen loppusumma, Me	178,5	160,1	195,8	214,0	211,6
Henkilöstö keskimäärin *)	1333	1391	1560	1657	1640

	2024	2023	2022	2021	2020
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	-0,58	-1,30	0,74	0,69	2,03
Oma pääoma/osake, eur	4,45	5,76	8,26	9,01	9,19
Osakekohtainen osinko, eur	**) 0,35	0,55	1,00	1,00	1,00
Osakekohtainen osinko, eur (lisäosinko mukana)	**) 0,55				
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	-60,0	-42,3	134,5	145,8	49,4
Osinko/tulos, % (lisäosinko mukaan lukien)	-94,4				
Efektiivinen osinkotuotto, %	5,5	6,5	8,3	6,1	9,2
Efektiivinen osinkotuotto, % (lisäosinko mukaan lukien)	8,6				
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	-10,9	-6,5	16,2	23,8	5,4
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
- alin, eur	6,16	8,22	11,10	11,20	9,50
- ylin, eur	10,40	16,25	16,85	18,00	13,30
- keskimurssi, eur	8,35	11,47	13,65	15,01	10,62
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	69,7	46,2	65,3	88,1	58,6
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	69,7	85,0	121,0	164,2	109,8
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
osakkeiden lukumäärä	601 702	454 865	337 994	722 282	627 085
% A-sarjan osakkeista	5,5	8,3	6,2	13,4	11,7
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella					
1000 kpl	10.652	10.042	10.042	10.042	10.073

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) Ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3430.

**) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.

Taulukoiden laskentakaavat

- **Oman pääoman tuotto-% (ROE)**
(Tilikauden tulos) x 100 / Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)
- **Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)**
(Voitto ennen veroja + rahoituskulut) x 100 / (Oma pääoma + korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana))
- **Omavaraisuusaste-%**
(Oma pääoma x 100) / (Taseen loppusumma – saadut ennakot (=tilausvastuu))
- **Tulos/osake**
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos / Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
- **Oma pääoma/osake**
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.
- **Osinko/tulos, %**
(Osakeantioikaistu osinko/osake) x 100 / Tulos/osake
- **Efektiiivinen osinkotuotto-%**
(Osakeantioikaistu osinko/osake) x 100 / Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.
- **Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)**
Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12. / Tulos/osake
- **Osakekannan markkina-arvo**
Osakkeiden lukumäärä x tilikauden päätöskurssi
- **Käyttökate**
Liikevoitto + suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset
- **Käyttökate %**
(Liikevoitto + suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset) / Liikevaihto
- **Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto**
Liikevoitto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma

	1.1. -31.12.2024	1.1. -31.12.2023
LIKEVAIHTO	28 158 670,80	27 817 618,28
Liiketoiminnan muut tuotot	424 636,81	1 160 232,31
Materiaalit ja palvelut	-889 479,17	-76 467,68
Henkilöstökulut	-14 675 733,94	-15 889 148,76
Poistot ja arvonalentumiset	-2 148 869,73	-1 964 642,79
Liiketoiminnan muut kulut	-15 179 265,39	-13 932 070,30
LIKEVOITTO / TAPPIO	-4 310 040,62	-2 884 478,94
Rahoitustuotot	3 085 413,22	17 775 343,47
Rahoituskulut	-10 562 966,35	-9 405 145,47
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-11 787 593,75	5 485 719,06
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	76 670,26	115 768,24
Saadut konserniavustukset	7 225 000,00	4 850 000,00
Tuloverot	-58 676,99	248 722,39
TILIKAUDEN VOITTO	-4 544 600,48	10 700 209,69

Emoyhtiön tase

Vastaavaa	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	4 069 206,80	3 778 046,58
Aineelliset hyödykkeet	12 876 020,10	13 137 282,35
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	106 526 329,36	106 922 041,17
Konsernisaamiset	3 261 805,88	3 261 805,88
Osuudet omistusyhteisyriksissä	851 036,83	638 291,09
Muut sijoitukset	21 354 328,59	21 715 510,27
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	148 938 727,56	149 452 977,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
vaihto-omaisuus	10 581,21	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	3 083 987,51	3 084 307,84
Lyhytaikaiset saamiset	15 981 035,29	13 818 886,38
Rahoitusarvopaperit	131 963,70	6 305 738,53
Rahat ja pankkisaamiset	7 189 029,27	8 099 687,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	26 396 596,98	31 308 620,02
Vastaavaa yhteensä	175 335 324,54	180 761 597,36
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 257 283,80	2 257 283,80
Vararahasto	269 050,99	269 050,99
Edellisten tilikausien voitto	74 112 998,53	68 936 146,24
Tilikauden voitto	-4 544 600,48	10 700 209,69
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	72 094 732,84	82 162 690,72
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	474 884,91	551 555,17
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	25 000,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Laskennallinen verovelka		
Pitkäaikainen vieras pääoma	44 587 650,10	42 083 540,10
Lyhytaikainen vieras pääoma	58 153 056,69	55 963 811,37
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	102 740 706,79	98 047 351,47
Vastattavaa yhteensä	175 335 324,54	180 761 597,36

Emoyhtiön rahoituslaskelma (1 000 EUR)

	2024	2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	28 410	28 099
Maksut liiketoiminnan kuluista	-30 861	-29 945
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-2 451	-1 846
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-3 604	-3 389
Saadut korot liiketoiminnasta	1 151	1 136
Saadut osingot liiketoiminnasta	5 950	19 711
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-25	-1
Maksetut välittömät verot	-11	-3
Liiketoiminnan rahavirta (A)	1 011	15 609
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 179	-2 060
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	6
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-12 143	0
Investoinnit pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltäviin sijoituksiin	-462	0
Luovutustulot pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista	249	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-125	-61
Luovutustulot muista sijoituksista	87	49
Lainasaamisten takaisinmaksut	1 160	922
Lyhytaikaisten sijoitusten muutos	0	4 000
Saadut osingot investoinneista	1 769	1 734
Investointien rahavirta (B)	-11 644	4 590
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot konserniyhtiöiltä	728	-5 013
Pitkäaikaisten lainojen nostot	10 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 500	-6 000
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-5 523	-10 042
Saadut konserniavustukset	4 850	2 910
Rahoituksen rahavirta (C)	3 555	-18 145
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys+/vähennys -	-7 078	2 053
Rahavarat tilikauden alussa *)	14 405	10 221
Rahavarat tilikauden lopussa *)	7 328	14 405
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	0	-2 131

*) Rahavarat sisältää sekä rahat ja pankkisaamiset että muut rahoitusvarat.

*) Rahavaroihin sisältyy 66 tuhatta euroa (66 tuhatta euroa vuonna 2023) sulkutilillä olevia varoja.

1. Laadintaperiaatteet

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännösten mukaisesti (FAS). Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Konsernissa osassa käyttöomaisuudesta hankintameno on ja kertyneisiin poistoihin sisältyvät vain ne hankintamenot, joita ei ole vielä poistettu kokonaan.

Suunnitelman mukaiset pitoajat ovat:

ATK-ohjelmat	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
Liikearvot	5–10 vuotta
Rakennukset	30 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10 vuotta
Rakennusten perusrakennukset	10 vuotta
Rakennelmat ja muut rakennukset	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	4–5 vuotta

Pysyviin vastaaviin kuuluvat sijoitukset arvostetaan hankintameno tai sitä alempana todennäköiseen myyntihintaan.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus tilinpäätöksessä esitetään tuuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Konsernitiilinpäätöksessä kertynyt poistoero jaetaan omaan pääomaan ja verovelkaan.

Saamiset arvostetaan hankintameno tai sitä alempana todennäköiseen arvoon.

Velat arvostetaan nimellisarvoon.

Yhtiö käyttää johdannaisia korkoriskien suojaamiseen. Realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta ja mahdolliset arvostustappiot kirjataan kuluksi. Johdannaissovimuksen käypä arvo 31.12.2024 on 273 tuhatta euroa.

2. Liikevaihto toimialoittain

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Hallintopalvelut	23 605 639,65	23 109 902,10
Vuokratuotot	3 679 148,76	3 999 237,14
Muu myynti	873 882,39	724 242,97
Yhteensä	28 158 670,80	27 833 382,21

3. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Julkaisuoikeus	408 000,00	408 000,00
Liiketoiminnan muut tuotot	16 456,81	50 588,13
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	180,00	5 995,48
Fuusiovoitto	0,00	695 648,70
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	424 636,81	1 160 232,31

4. Henkilöstö keskimäärin tilikaudella

tosite 1.

	2024	2023
Henkilöstöä	193	217

5. Henkilöstökulut

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Palkat ja palkkiot	12 283 879,45	13 142 681,68
Eläkekulut	2 076 258,70	2 256 847,58
Muut henkilösivukulut	315 595,79	489 619,50
Yhteensä	14 675 733,94	15 889 148,76

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta ja eräiden muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63 - 65 vuotta.

6. Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut

tosite 2.

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	877 438,76	862 394,00
Hallituksen jäsenet	204 000,00	198 020,00
Yhteensä	1 081 438,76	1 060 414,00

7. Poistot ja arvonalentumiset**1.1.-31.12.2024****1.1.-31.12.2023**

Suunnitelman mukaiset poistot

Aineettomat hyödykkeet	4 449,25	4 576,47
Liikearvot	11 351,63	11 851,61
Muut pitkävaikutteiset menot	784 076,96	493 737,50
Rakennukset ja rakennelmat	1 233 981,79	1 348 984,77
Koneet ja kalusto	103 898,63	105 492,44
Arvonalentumiset	11 111,47	0,00
Yhteensä	2 148 869,73	2 377 255,02

8. Tilintarkastajien palkkiot

tosite 3.

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Tilintarkastus	106 121,63	97 707,98
Muut palvelut	92 004,00	11 361,91
Yhteensä	198 125,63	109 069,89

9. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	0,00	14 710 766,00
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrietyksissä	503 808,05	387 300,00
Tuotot osuuksista yhteensä	503 808,05	15 098 066,00
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	1 265 574,27	1 346 342,56
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	1 265 574,27	1 346 342,56
Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	230 915,18	215 410,16
Arvon alentumisen palautukset	156 237,08	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot omistusyhteisyrietyksiltä	6 849,84	6 831,12
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	1 078 265,88	1 108 693,63
Muut rahoitustuotot yhteensä	1 472 267,98	1 330 934,91
Rahoitustuotot yhteensä	3 241 650,30	17 775 343,47

Rahoituskulut

Muut korkokulut saman konsernin yrityksiltä	-863 190,01	-1 458 343,35
Arvon alentumiset saamisista ja osakkeista saman konsernin yrityksiltä	-6 589 200,21	-3 200 000,00
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-45 299,08	-1 846 728,49
Myyntitappiot osakkeista	-510 551,97	-39 988,27
Realisoitumattomat tappiot koronvaihtosopimuksesta	0,00	-896 372,00
Muut korko- ja rahoituskulut muille	-2 710 962,16	-1 963 713,36
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-10 719 203,43	-9 405 145,47
Rahoituskulut yhteensä	-10 719 203,43	-9 405 145,47
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-7 477 553,13	8 370 198,00

10. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2024	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 173 613,10	246 777,96	4 698 303,30	1 225 098,25	7 343 792,61
Lisäykset	4 213,32		883 108,45	211 642,51	1 098 964,28
Siirrot erien välillä	0,00		1 225 098,25	-1 225 098,25	0,00
Vähennykset	-186 876,26		-243 513,47		-430 389,73
Hankintameno 31.12.	990 950,16	246 777,96	6 562 996,53	211 642,51	8 012 367,16

Kertyneet poistot 1.1.	-1 049 751,40	-235 426,33	-2 280 568,30		-3 565 746,03
Tilikauden poisto	-4 449,25	-11 351,63	-784 076,96		-799 877,84
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	186 876,26		235 587,25		422 463,51
Kertyneet poistot 31.12.	-867 324,39	-246 777,96	-2 829 058,01		-3 943 160,36
Kirjanpitoarvo 31.12.	123 625,77	0,00	3 733 938,52	211 642,51	4 069 206,80

Aineettomat hyödykkeet 2023	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 767 053,52	246 777,96	3 178 242,48	938 741,05	6 130 815,01
Lisäykset	3 500,00		463 822,21	1 132 230,25	1 599 552,46
Siirrot erien välillä	5 200,00		1 102 873,09	-845 873,05	262 200,04
Vähennykset	-602 140,42		-46 634,48		-648 774,90
Hankintameno 31.12.	1 173 613,10	246 777,96	4 698 303,30	1 225 098,25	7 343 792,61

Kertyneet poistot 1.1.	-1 647 315,35	-223 574,72	-1 833 465,28		-3 704 355,35
Tilikauden poisto	-4 576,47	-11 851,61	-493 737,50		-510 165,58
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	602 140,42		46 634,48		648 774,90
Kertyneet poistot 31.12.	-1 049 751,40	-235 426,33	-2 280 568,30		-3 565 746,03
Kirjanpitoarvo 31.12.	123 861,70	11 351,63	2 417 735,00	1 225 098,25	3 778 046,58

11. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2024	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 101 639,69	56 836 411,48	1 736 391,78	528 884,38	19 079,25	62 222 406,58
Lisäykset	130 000,00	802 028,67	147 674,75	100,00		1 079 803,42
Siirrot erien välillä		19 079,25			-19 079,25	0,00
Vähennykset			-118 051,12			-118 051,12
Hankintameno 31.12.	3 231 639,69	57 657 519,40	1 766 015,41	528 984,38	0,00	63 184 158,88
Kertyneet poistot 1.1.		-47 574 295,03	-1 510 829,20			-49 085 124,23
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			114 865,87			114 865,87
Tilikauden poisto		-1 233 731,79	-104 148,63			-1 337 880,42
Kertyneet poistot 31.12.		-48 808 026,82	-1 500 111,96			-50 308 138,78
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 231 639,69	8 849 492,58	265 903,45	528 984,38	0,00	12 876 020,10

Aineelliset hyödykkeet 2023	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 956 639,69	56 628 767,00	2 607 971,17	399 018,15	262 200,04	62 854 596,05
Lisäykset	145 000,00	235 237,47	61 187,93	129 866,23	19 079,25	590 370,88
Siirrot erien välillä					-262 200,04	-262 200,04
Vähennykset		-27 592,99	-932 767,32			-960 360,31
Hankintameno 31.12.	3 101 639,69	56 836 411,48	1 736 391,78	528 884,38	19 079,25	62 222 406,58
Kertyneet poistot 1.1.		-46 252 903,25	-2 338 104,08			-48 591 007,33
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		27 592,99	932 767,32			960 360,31
Tilikauden poisto		-1 348 984,77	-105 492,44			-1 454 477,21
Kertyneet poistot 31.12.		-47 574 295,03	-1 510 829,20			-49 085 124,23
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 101 639,69	9 262 116,45	225 562,58	528 884,38	19 079,25	13 137 282,35

12. Sijoitukset

Sijoitukset 2024	Saman konsernin yrityksissä	Konsernisaamiset	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	106 922 041,17	3 261 805,88	638 291,09	21 715 510,27	132 537 648,41
Lisäykset	12 143 488,40		461 504,65	125 459,26	12 730 452,31
Vähennykset	-5 950 000,00		-248 758,91	-597 578,94	-6 796 337,85
Uudelleenarvostus	-6 589 200,21			110 938,00	-6 478 262,21
Hankintameno 31.12.	106 526 329,36	3 261 805,88	851 036,83	21 354 328,59	131 993 500,66
Kirjanpitoarvo 31.12.	106 526 329,36	3 261 805,88	851 036,83	21 354 328,59	131 993 500,66

Sijoitukset 2023	Saman konsernin yrityksissä	Konsernisaamiset	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	117 149 379,36	3 191 405,88	628 391,09	23 157 517,56	144 126 693,89
Lisäykset	847 525,91	70 400,00	9 900,00	470 356,75	1 398 182,66
Vähennykset	-7 874 864,10			-65 635,55	-7 940 499,65
Uudelleenarvostus	-3 200 000,00			-1 846 728,49	-5 046 728,49
Hankintameno 31.12.	106 922 041,17	3 261 805,88	638 291,09	21 715 510,27	132 537 648,41
Kirjanpitoarvo 31.12.	106 922 041,17	3 261 805,88	638 291,09	21 715 510,27	132 537 648,41

13. Konserniosakkeet

	2024	2023
Etelä-Suomen Media Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Esa Digital Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Hämeen Media Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Jyväskylä	100,0	100,0
Kaakon Viestintä Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Kamua Helsinki Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Keski-Suomen Media Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Jyväskylä	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213, Jyväskylä	100,0	100,0
Lehtisepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Mediasepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Neonmedia Oy, Jyväskylä	80,0	80,0
Savo-Karjalan Media Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Suomen Suoramainonta Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Tietoykkönen Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Vaba Meedia Oü, Tallinna	100,0	100,0
Väli-Suomen Media Oy, Jyväskylä	100,0	75,0

14. Osakkuusyritykset

	2024	2023
Arena Partners Oy, Kuopio	45,16	41,21
Jyväskylän Messut Oy, Jyväskylä	26,47	26,25
Hämeen Ääni Oy	40,00	40,00
Myyntimestarit Oy	31,60	31,60

15. Pörssiosakkeet

tosite 4.

	2024	2023
Kirjanpitoarvo	15 754 536,59	15 799 835,67
Markkina-arvo	18 627 929,14	17 543 771,76

16. Pitkäaikaiset saamiset

	2024	2023
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	2 500 000,00	2 500 000,00
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	2 500 000,00	2 500 000,00
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä		
Lainasaamiset	170 778,09	170 778,09
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä yhteensä	170 778,09	170 778,09
Saamiset muilta		
Muut saamiset	5 264,63	5 584,96
Lainasaamiset	20 000,00	20 000,00
Siirtosaamiset	387 944,79	387 944,79
Saamiset muilta yhteensä	413 209,42	413 529,75
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 083 987,51	3 084 307,84

17. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisia verovelkoja ja -saamia ei ole kirjattu taseeseen. Hyllypoistoja, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista on 6 971 473,37 euroa (6 593 383,01 euroa vuonna 2023). Varovaisuuden periaatteella laskennallista verosaamista olisi voinut kirjata 868 860,17 euroa.

18. Lyhytaikaiset saamiset

	2024	2023
Myyntisaamiset	856 884,12	822 518,76
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	299 977,49	87 886,82
Lainasaamiset	7 225 000,00	4 850 000,00
Konsernitilisaamiset	4 529 028,70	5 688 989,85
Siirtosaamiset	744 745,54	579 874,78
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	12 798 751,73	11 206 751,46
Muut saamiset	95 310,20	35 454,04
Siirtosaamiset	2 230 089,24	1 754 162,13
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	15 981 035,29	13 818 886,39

Muiden saamisten olennaiset erät

Muut	91 212,15	30 245,64
	91 212,15	30 245,64

19. Siirtosaamisten olennaiset erät

	2024	2023
Verosaamiset	81,65	73 135,88
Korkosaamiset	26 105,10	19 255,26
Työterveysmenojen korvausjaksotus	60 000,00	63 000,00
Ostolaskujen jaksotukset	2 103 418,37	1 586 685,82
Muut	40 484,12	12 085,17
Yhteensä	2 230 089,24	1 754 162,13

20. Rahoitusarvopaperit

Rahavaroihin sisältyy 65 915,04 € (65 915,04 € vuonna 2023) sulkutilillä olevia varoja sekä purettavissa olevan korkorahaston varat 66 048,66 euroa.

21. Oman pääoman muutos

Oman pääoman muutos 2024	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257 283,80	269 050,99	79 636 355,93	82 162 690,72
Osingonjako			-5 523 357,40	-5 523 357,40
Tilikauden voitto			-4 544 600,48	-4 544 600,48
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2024	2 257 283,80	269 050,99	69 568 398,05	72 094 732,84

Oman pääoman muutos 2023	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257 283,80	269 050,99	78 978 614,24	81 504 949,03
Osingonjako			-10 042 468,00	-10 042 468,00
Tilikauden voitto			10 700 209,69	10 700 209,69
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2023	2 257 283,80	269 050,99	79 636 355,93	82 162 690,72

22. Voitonjakokelpoiset varat

	31.12.2024	31.12.2023
Edellisten tilikausien voitto	74 112 998,53	68 936 146,24
Tilikauden voitto/tappio	-4 544 600,80	10 700 209,69
Voitonjakokelpoiset varat	69 568 397,73	79 636 355,93

23. Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiset velat	2024	2023
Lainat rahoituslaitoksilta	44 500 000,00	42 000 000,00
Muut velat	87 650,10	83 540,10
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	44 587 650,10	42 083 540,10

24. Lyhytaikainen vieras pääoma

	2024	2023
Lainat rahoituslaitoksilta	7 000 000,00	6 000 000,00
saadut ennakot	10 644,44	0,00
Ostovelat	1 956 065,73	1 267 505,64
Siirtovelat	3 170 648,09	3 472 898,69
Muut velat	611 250,86	716 073,80
Yhteensä	12 748 609,12	11 456 478,13

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:

Ostovelat	792 771,55	680 087,44
Siirtovelat	62 500,00	6463,46
Konsernitilivelka	44 549 100,21	43 820 782,34
Yhteensä	45 404 371,76	44 507 333,24

Velat omistusyhteisyrityksille:		
Ostovelat	75,81	0,00
Yhteensä	75,81	0,00

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	58 153 056,69	55 963 811,37
---	----------------------	----------------------

25. Siirtovelkojen olennaiset erät

	2024	2023
Jaksotetut henkilöstökulut	2 928 844,33	3 184 238,41
Jaksotetut korkokulut	150 619,58	205 098,67
Muut siirtovelat	91 184,18	83 561,61
Yhteensä	3 170 648,09	3 472 898,69

26. Pantit, vastuut, takaukset

tosite 5.

	2024	2023
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritys kiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	51 500 000,00	48 000 000,00
Kiinteistökiinnitykset	5 912 000,00	5 912 000,00
Yritys kiinnitykset	30 068 456,85	30 068 456,85
Konsernitilin luottolimiitin takausvastuu	2 000 000,00	2 000 000,00
Yleistakaus	2 500 000,00	2 500 000,00
Yrityskortit	8 725,89	5 252,24
Muut takaukset samaan konserniin kuuluvan yhtiön puolesta	824 608,61	95 222,35
Muut annetut vakuudet	42 045,00	42 045,00
Tulostuspalvelusopimukseen liittyvät vastuut	35 867,94	81 743,92

Konsernitiliosopimuksen perusteella syntyneet tytäryhtiösaamiset (4 529 028,70 euroa) on pantattu yleisvakuudeksi Nordea Pankki Suomi Oyj:lle.

Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.

27. Leasingvastuut

tosite 7.

	2024	2023
Seuraavan vuoden maksut	843 206,94	813 159,71
Sitä seuraavien vuosien maksut	1 129 621,47	1 099 989,94
Jäännösarvovastuut yhteensä	1 08 851,55	94 718,44

28. Lähipiiritapahtumat

Konsernin johdolta ja hallituksen jäseniltä ei ole lainasaamisia. Johdon ja osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuuta. Konserniliitetiedossa 34 on eritelty lähipiiritapahtumat.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Sovellettavia tilinpäätössäännöksiä noudattaen laadittu tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan sekä Keski-suomalainen Oyj:n että sen konsernitilinpäätökseen sisältyvien yritysten kokonaisuuden varoista, vastuista, taloudellisesta asemasta sekä voitosta tai tappiosta.

Toimintakertomuksessa on todenmukaisen kuvan antava selostus yhtäältä Keski-suomalainen Oyj:n ja toisaalta sen konsernitilinpäätökseen sisältyvien yritysten kokonaisuuden liiketoiminnan kehityksestä ja tuloksesta sekä kuvaus merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muusta yrityksen tilasta.

Toimintakertomukseen sisältyvä kestävyysraportti on laadittu noudattaen 7 luvussa tarkoitettuja raportointistandardeja sekä taksonomia-asetuksen 8 artiklaa.

Jyväskylässä 27. päivänä helmikuuta 2025

Hallitus

Leena Hautsalo, puheenjohtaja

Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja

Pekka Haltia

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Kalle Kautto

Mikko Paananen

Maria Ristola

Toimitusjohtaja

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Jyväskylässä 27. päivänä helmikuuta 2025

Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskisuomalainen Oyj:n (y-tunnus 0174445-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7 ja emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatuilla velvollisuuksillamme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme. Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

<p>Liikearvon arvostus</p> <p>Viittaamme liitetietoon 14 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo, liitetietoon 15 Arvonalentumiset sekä liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Arvonalentumistestaus).</p> <p>Tilinpäätöspäivänä liikearvon tasearvo oli 55,0 miljoonaa euroa vastaten 30,8 % varoista ja 116,7 % omasta pääomasta (2023: 54,7 miljoonaa euroa, 34,2 % varoista ja 95,0 % omasta pääomasta). Liikearvosta kirjattu arvonalentuminen v. 2024 oli 7,5 milj. euroa, jolla oli merkittävä vaikutus konsernin tilikauden tuloksen muodostumiseen.</p> <p>Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska se perustuu johdon arvioihin konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvosta. Keskisuomalaisen johto käyttää arvioita ja oletuksia määrittäessään muun muassa liikevaihto- ja EBITDA-ennustetta, diskonttaus-korkoa ja pitkän ajan kasvukerrointa.</p> <p>Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.</p>	<p>Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa</p> <p>Tilintarkastustoimenpiteemme olennaisen riskin huomioimiseksi sisälsivät muun muassa seuraavat toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvioimme johdon käyttämää testausmenetelmää sekä käyttöarvolaskelmissa käytettyjen oletusten asianmukaisuutta. • Tarkastimme käyttöarvolaskelmien matemaattisen oikeellisuuden. • Arvioimme ennustettujen liikevaihto- ja kannattavuustasojen kohtuullisuutta ja johdonmukaisuutta hallituksen hyväksymiin budjetteihin ja ennusteisiin nähden. • Testasimme johdon aikaisempina vuosina käyttämien oletusten historiallista tarkkuutta. • Arvioimme tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen riittävyttä. • Lisäksi arvioimme johdon herkkyyssanalyysia tunnistaaksemme sen liikkumavaran joka keskeisissä oletuksissa erikseen tai yhdessä muiden kanssa voisi johtaa arvonalentumiseen.
<p>Myyntituottojen kirjaaminen</p> <p>Viittaamme liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Myyntituottojen tulouttaminen), liitetietoon 2 Segmentti-informaatio, liitetietoon 5 Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä.</p> <p>Konsernin myyntituotot muodostuvat tuotteiden ja palveluiden mynnistä. Myyntituottojen määrä konsernitilinpäätöksessä oli 202,7 miljoonaa euroa (2023: 208,6 miljoonaa euroa). Tuotemyynti kirjataan, kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle. Palvelumyynti kirjataan, kun palvelu on luovutettu asiakkaalle. Myyntituottojen kirjaaminen on määritetty riskiksi niiden oikea-aikaisen ja oikeamääräisen kirjaamisen osalta.</p> <p>Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen myyntituottojen oikea-aikaiseen ja oikeamääräiseen kirjaamiseen liittyvästä riskistä.</p>	<p>Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvän olennaisen riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvioimme yhtiön tuloutusperiaatteita sovellettaviin tuloutusstandardeihin nähden. • Tarkastimme tilikauden aikaisia myyntitapahtumia perusteita vastaan ja tarkastimme myynnin jaksotusta. • Suoritimme myyntituottojen kirjaamiseen liittyen data-analyttisiä tarkastustoimenpiteitä. • Arvioimme konsernin myyntituottoihin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitellamme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Suunnitellamme ja suoritamme konsernin tilintarkastuksen hankkiaksemme konsernitilinpäätöstä koskevan tilintarkastuslausunnon laatimisen perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintayksiköjä koskevasta taloudellisesta informaatiosta. Vastaamme konsernin tilintarkastusta varten suoritettavan tilintarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja läpikäynnistä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvis- sa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2006 alkaen yhtäjaksoisesti 19 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä lukuun ottamatta niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä. Lausuntonme eivät kata niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Jyväskylässä 27.2.2025

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala
KHT

KESTÄVYYSRAPORTIN VARMENNUSKERTOMUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena on Keskisuomalainen Oyj:n (0174445-8) toimintakertomukseen sisältyvä kirjanpitolain 7 luvun mukainen konsernikestävyysraportti tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Lausunto

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut seikkaa, joka antaisi meille syyn uskoa, että konsernikestävyysraportissa ei ole kaikilta olennaisilta osiltaan noudatettu

1. kirjanpitolain 7 luvussa säädettyjä vaatimuksia ja kestävyysraportointistandardeja (ESRS);
2. kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 artiklassa 8 säädettyjä vaatimuksia (EU-taksonomia).

Edellä kohta 1 käsittää myös prosessin, jolla Keskisuomalainen Oyj on yksilöinyt tiedot kestävyysraportointistandardien mukaista raportoinnista varten (kaksinkertainen olennaisuusanalyysi), sekä tietojen merkitsemisen kirjanpitolain 7 luvun 22 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Lausuntomme ei kata kirjanpitolain 7 luvun 22 § 1 mom. 2 kohdan mukaista konsernikestävyysraportin merkitsemistä digitaalisilla XBRL-kestävyystunnisteilla, koska kestävyysraportointiyriyten ei ole ollut mahdollista noudattaa kyseistä säännöstä ESEF-asetuksen tai muun Euroopan unionin lainsäädännön puuttumisen vuoksi.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet konsernikestävyysraportin varmentamisen rajoitetun varmuuden antavana toimeksiannota noudattaen Suomessa noudatettavaa hyvää varmennustapaa ja kansainvälistä varmennustoimeksiannotandardia ISAE 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menynyt aika koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluontoinen tarkastus”.

Tämän standardin mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Konsernikestävyystarkastajan velvollisuudet.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä.

Muu seikka

Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että Keskisuomalainen Oyj:n kirjanpitolain 7 luvun mukainen konsernikestävyysraportti on laadittu ja varmennettu ensimmäistä kertaa tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Lausuntomme ei kata konsernikestävyysraportissa esitettyjä vertailutietoja. Lausuntomme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Konsernikestävyystarkastajan riippumattomuus ja laadunhallinta

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Konsernikestävyystarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan kestävyystarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat:

- konsernikestävyysraportista sekä sen laatimisesta ja esittämisestä kirjanpitolain 7 luvussa säädetyn mukaisesti, mukaan lukien kestävyysraportointistandardeissa määritelty prosessi, jolla on yksilöity tiedot kestävyysraportointistandardien mukaista raportointia varten ja tietojen merkitseminen kirjanpitolain 7 luvun 22 §:ssä tarkoitetulla tavalla, sekä
- siitä, että konsernikestävyysraportissa on noudatettu kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 artiklassa 8 säädettyjä vaatimuksia;
- sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia konsernikestävyysraportin, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Luontaiset rajoitukset kestävyysraportin laatimisessa

Konsernikestävyysraportin laatiminen edellyttää yhtiöltä olennaisuusarviointia relevanttien raportoitavien seikkojen tunnistamiseksi. Tähän sisältyy merkittävästi johdon harkintaa ja valintoja. Konsernikestävyysraportoinnille on myös luonteenomaista, että tämäntyyppisten tietojen raportointiin liittyy estimaatteja ja olettamuksia, sekä mittaus- ja arviointiepävarmuutta.

Kasvihuonekaasujen määrittämiseen liittyy luontaista epävarmuutta, koska päästökertoimien ja eri kaasujen päästöjen yhdistämiseen tarvittavien lukuarvojen määrittämisessä käytettävä tieteellinen tieto on epätodellista.

Lisäksi raportoidessaan tulevaisuuteen suuntautuvia tietoja yhtiön on esitettävä mahdollisia tulevaisuuden tapahtumia koskevat oletukset, ja kerrottava yhtiön mahdollisista tulevista toimista näihin tapahtumiin liittyen. Todellinen lopputulos saattaa olla erilainen, koska ennustetut tapahtumat eivät aina toteudu odotetulla tavalla.

Konsernikestävyystarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutemme on suorittaa varmennustoimeksianto saadaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko konsernikestävyysraportissa väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa rajoitetun varmuuden antava varmennuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan päätöksiin, joita käyttäjät tekevät konsernikestävyysraportin perusteella.

Kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 (uudistettu) noudattamiseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko toimeksiannon ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat konsernikestävyysraportin olennaisen virheellisuuden riskit, ja muodostamme käsityksen toimeksiannon kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset varmennustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Suunnitteleamme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia varmennustoimenpiteitä hankkiaksemme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

Kuvaus suoritetuista toimenpiteistä

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa suoritettavat toimenpiteet poikkeavat luonteeltaan ja ajoitukseltaan kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon toimenpiteistä, ja ovat niitä suppeampia. Valittavien varmennustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus perustuvat ammatilliseen harkintaan sisältäen arvioinnin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvasta olennaisen virheellisuuden riskistä. Tämän vuoksi rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa saatava varmuuden taso on huomattavasti alempi kuin varmuus, joka saataisiin suorittamalla kohtuullisen varmuuden antava toimeksianto.

Toimenpiteemme sisälsivät mm. seuraavaa:

- Olemme haastatelleet konsernikestävyysraportin sisältämien tietojen keräämisestä ja raportoinnista vastaavia avainhenkilöitä.
- Hankimme haastatteluilla ymmärryksen konsernin kontrolliympäristöstä konsernikestävyysraportointiprosessiin liittyen.
- Arvioimme yrityksen kaksinkertaisen olennaisuusarvioinnin prosessin toteuttamista suhteessa ESRS-standardien vaatimuksiin, sekä sitä, että kaksoisolennaisuusarvioinnista annetut tiedot ovat ESRS-standardien mukaisia.
- Arvioimme, täyttääkö konsernikestävyysraportti olennaisia kestävyysteemoja koskevat ESRS-standardien vaatimukset olennaisilta osin:
  - Olemme testanneet konsernikestävyysraportissa esitetyn informaation oikeellisuutta vertaamalla informaatiota otosperusteisesti tätä tukevaan yrityksen dokumentaatioon.
  - Olemme otosperusteisesti suorittaneet analyttisiä tarkastustoimenpiteitä ja niihin liittyviä kyselyitä, uudelleenlaskentaa ja aineistotarkastusta, sekä testanneet tietojen yhdistelyä arvioidaksemme konsernikestävyysraportin oikeellisuutta.
- Hankimme ymmärryksen prosessista, joilla yritys on määritellyt taksonomiakelpoiset ja taksonomian mukaiset taloudelliset toiminnot, sekä arvioimme näistä annettujen tietojen säännöstenmukaisuutta.

Jyväskylässä 27.2.2025

Ernst & Young Oy
kestävyystarkastusyhteisö

Miikka Hietala
KRT

Riippumattoman tilintarkastajan raportti Keskisuomalainen Oyj:n ESEF-tilinpäätöksestä

Keskisuomalainen Oyj:n hallitukselle

Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena on Keskisuomalainen Oyj:n (y-tunnus: 0174445-8) komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laadittu tilinpäätös 743700J7NHT5OLSJ3B78-2024-12-31-fi.zip tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhtiön toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen (ESEF-tilinpäätös) laatimisesta siten, että ne täyttävät komission teknisen sääntelystandardin vaatimukset. Tähän vastuuseen kuuluu

- laatia ESEF-tilinpäätös XHTML-muodossa komission teknisen sääntelystandardin artiklan 3 mukaisesti
- merkitä ESEF-tilinpäätöksen sisältyvän konsernitilinpäätöksen päälaskelmat, liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot iXBRL-merkein komission sääntelystandardin artiklan 4 mukaisesti sekä
- varmistaa ESEF-tilinpäätöksen ja tilintarkastetun tilinpäätöksen keskinäinen yhdenmukaisuus.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia ESEF-tilinpäätöksen komission teknisen sääntelystandardin vaatimusten mukaisesti.

Tilintarkastajan riippumattomuus ja laadunhallinta

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suoritta-

maamme toimeksiantoa ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastusyhteisömme soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on arvopaperimarkkinalain 7:8 § mukaisesti varmentaa komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laadittu tilinpäätös. Annamme lausunnon siitä, onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty olennaisilta osin komission teknisen sääntelystandardin 4 artiklan vaatimusten mukaisesti.

Velvollisuutenamme on ilmoittaa lausunnossamme, missä laajuudessa varmennus on suoritettu. Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 mukaisesti.

Tarkastukseen kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi siitä,

- onko ESEF-tilinpäätöksen sisältyvät konsernitilinpäätöksen päälaskelmat olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein komission teknisen sääntelystandardin 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- onko ESEF-tilinpäätöksen sisältyvät konsernitilinpäätöksen liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein komission teknisen sääntelystandardin 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- ovatko ESEF-tilinpäätös ja tilintarkastettu tilinpäätös keskenään yhdenmukaisia.

Valittujen tarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus

riippuvat tilintarkastajan harkinnasta. Tähän sisältyy sen riskin arvioiminen, onko virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvaa olennaista poikkeamaa komission teknisen sääntelystandardin vaatimuksista.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Lausunto

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 §:n mukaisena lausuntona esitämme, että Keskisuomalainen Oyj:n ESEF-tilinpäätökseen 743700J7NHT5OLSJ3B78-2024-12-31-fi.zip sisältyvät konsernitilinpäätöksen päälaskelmat sekä liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot tilikaudelta 1.1.-31.12.2024 on olennaisilta osin merkitty komission teknisen sääntelystandardin vaatimusten mukaisesti.

Lausuntomme Keskisuomalainen Oyj:n konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta tilikaudelta 1.1.-31.12.2024 on annettu 27.2.2025 päivätyllä tilintarkastuskertomuksellamme. Tällä raportilla emme anna konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta lausuntoa tai muuta varmennusjohtopäätöstä.

Helsingissä 27.3.2025

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala
KHT

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Tämä on Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7§:n tarkoittama selvitys Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, johon on viitattu hallituksen toimintakertomuksessa vuodelta 2024 ja joka on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 27.2.2025.

Johdanto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen 4.6.2024 hyväksymää ja 1.1.2025 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance) jäljellä esitetyin poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Uusi hallinnointikoodi 2025 korvaa aiemman 1.1.2020 voimaan tulleen hallinnointikoodin 2020. Suosituksessa 8 tarkoitettu naisten ja miesten tasapuolinen edustus on saavutettava viimeistään 30.6.2026. Sitä ennen sovelletaan hallinnointikoodin 2020 suositusta 8. Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallinnointikoodi on nähtävillä yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilta www.cgfinland.fi.

Hallinnointikoodin tavoitteena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja amatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

Laadukas hallinnointia koskeva raportointi lisää osaltaan yhtiön läpinäkyvyyttä ja sijoittajien luottamusta yhtiöön. Hyvin laadittu selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä edesauttaa sijoittajien tiedonsaantia asettamalla keskeiset hallinnointia koskevat tiedot kootusti sijoittajien saataville.

Hyvän hallinnointikoodin keskeisiä ominaisuuksia ovat

- omistajien oikeuksien sekä heidän tasapuolisen kohtelunsa turvaaminen

- hallintoelinten vastuu yhtiön johtamisesta ammattitaitoisesti sekä vastuullisesti
- yhtiön taloudellisesta, kestävyttä koskevasta ja muusta toiminnasta annettavan tiedon asianmukaisuus ja läpinäkyvyys
- eri sidosryhmien etujen huomioon ottaminen

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi edellyttää, että

- yhtiön strategiset tavoitteet ovat selkeät ja ne on viestitetty henkilöstölle, joka sitoutuu niihin
- päättävältä ja vastuut ovat selkeästi määritelty koko konsernissa
- hallitus on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton
- hallitus ja toimiva johto tietävät valvontavastuunsa
- yhtiössä ymmärretään sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkitys ja rooli
- palkitsemisjärjestelmät tukevat yhtiön strategisia tavoitteita ja ovat osa johtamisjärjestelmää
- yhtiön hallintokulttuuri on avoin ja läpinäkyvä
- konsernilla on vahvistetut missio, visio ja arvot

Hallinnointikoodin suositukset, joista yhtiö poikkeaa ja on poikennut

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen toimikausi

Hallitus valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa

Selvitys: Yhtiön liiketoiminnan luonne on edellyttänyt hallituksen jäseniltä yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista toimintaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyi Keskisuomalainen Oyj:n varsinaiseen yhtiökokoukseen 26.4.2024 saakka voimassa olleen yhtiöjärjestyksen mukaisesti vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenistä oli kunakin vuonna erovuorossa kaksi - kolme jäsentä. Keskisuomalainen Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.4.2024 hyväksyi yhtiöjärjestyksen muuttamisen, jonka mukaisesti hallituksen jäsenet valitaan toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsi-

naisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta.

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu

Yhtiön on ilmoitettava hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelussa noudatettu tapa

Selvitys: Hallituksen jäsen ehdokkaita ei Keskisuomalainen Oyj:n pitkäaikaisen vakiintuneen käytännön mukaisesti ilmoiteta yhtiökokouskutsussa. Hallitus käy valmistellessaan yhtiökokousta keskustelua mahdollisista uusista jäsenistä, mutta jättää yhtiökokoukselle esityksen teon jäsen ehdokkaista.

Poikkeaminen suosituksesta 9: Hallituksen monimuotoisuus

Yhtiön on määritettävä hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet.

Yhtiön on selostettava hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet sekä se, miten periaatteet ovat toteutuneet.

Selvitys: Hallituksen jäsen ehdokkaita ei Keskisuomalainen Oyj:n pitkäaikaisen vakiintuneen käytännön mukaisesti ilmoiteta yhtiökokouskutsussa, mutta jättää yhtiökokoukselle esityksen teon jäsen ehdokkaista, eikä siten jäsen ehdokkaihin tai hallitukseen ole määritetty hallituksen monimuotoisuutta koskevia periaatteita.

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta

Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan jäsenet ja valiokunnan puheenjohtajan. Valiokunnassa on oltava vähintään kolme jäsentä. Jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus.

Selvitys: Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenmäärä on kaksi.

Keskisuomalainen-konserni

Keskisuomalainen-konsernin emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu viestintäyhtiö ja sen kotipaikka on Jyväskylä. Yhtiön päätoimialana on harjoittaa tiedonvälitystä sanoma-, paikallis- ja aikakauslehtien kustantamisen ja julkaisemisen sekä sähköisen viestinnän muodossa ja graafista teollisuutta ja kauppaa sekä tähän liittyvää kuljetus- ja jakelutoimintaa. Yhtiö harjoittaa toimintaansa itse tai välillisesti tytär- ja yhteistoimintayritystensä kautta. Yhtiö voi myös tuottaa ja myydä hallintopalveluita. Yhtiö voi omistaa kiinteistöjä ja arvopapereita sekä harjoittaa arvopaperikauppaa ja muuta sijoitustoimintaa.

Keskisuomalainen-konserni toimi 31.12.2024 Keski-Suomessa, Uudellamaalla, Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa, Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Kanta-Hämeessä, Satakunnassa, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Pirkanmaalla, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Karjalassa, Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa sekä Tallinnassa, Virossa.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluivat 31.12.2024 emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt Hämeen Media Oy, Keski-Suomen Media Oy, Savo-Karjalan Media Oy, Etelä-Suomen Media Oy, Kaakon Viestintä Oy, Esa Digital Oy, Väli-Suomen Media Oy, Lehtisepät Oy, Mediasepät Oy, Kamua Helsinki Oy, Tietoykkönen Oy, IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Neonmedia Oy, Suomen Suoramainonta Oy sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213 ja Kiinteistö Oy Lehtikaari 1. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj omistaa täysin Virossa toimivan Vaba Meedia Oü:n.

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt olivat 31.12.2024 Arena Partners Oy (45,20 %), Jyväskylän Messut Oy (26,47 %), Myyntimestarit Oy (31,63 %) ja Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 47,22 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %) sekä Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %).

Keskisuomalainen Oyj hallitus

Nykyisessä 26.4.2024 yhtiökokouksen valitsemassa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksessa on seitsemän jäsentä:

Leena Hautsalo, puheenjohtaja
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
Pekka Haltia
Vesa-Pekka Kangaskorpi
Kalle Kautto
Mikko Paananen
Maria Ristola

26.4.2024 saakka yhtiökokouksen 26.4.2023 valitsemassa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksessa oli seitsemän jäsentä:

Leena Hautsalo, puheenjohtaja
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
Pekka Haltia
Vesa-Pekka Kangaskorpi
Kalle Kautto
Mikko Paananen
Riitta Vesterinen-Virtanen

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteerinä toimii vastuullisuusjohtaja, KTM Ida Lindroos

Hallituksen jäsenet ja heidän omistuksensa esitellään vuosiraportissa ja yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Kuvaus hallituksen toiminnasta

Keskisuomalainen Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.4.2024 hyväksyi yhtiöjärjestyksen muuttamisen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään yhdeksän (9) yhtiökokouksen valitsemaa varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Hallitus valitsee keskuudestaan hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksessa oli ajalla 1.1.2024-26.4.2024 viisi (5) miestä ja kaksi (2) naista. Hallituksessa oli ajalla 26.4.2024-31.12.2024 viisi

(5) miestä ja kaksi (2) naista.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määräyksiä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja arvopaperimarkkinalakia. Samoin noudatetaan Suomessa pörssi-yhtiöille annettuja ohjeita ja säännöksiä soveltuvin osin.

Yhtiön hallitus noudattaa työjärjestystä. Hallitus

- hyväksyy yhtiön strategian ja varmistaa sen toteuttamista
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaiset investointiperiaatteet sekä päättää suurista ja merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja omaisuuden myynnistä
- vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä konsernin organisaatorakenteen
- nimittää ja erottaa tehtävistään toimitusjohtajan
- nimittää ja erottaa tehtävistään maakuntalehtien Etelä-Suomen Sanomat, Karjalainen, Keskisuomalainen ja Savon Sanomat päätoimittajat toimitusjohtajan esityksestä
- nimittää palkitsemisvaliokunnan, joka päättää yhtiössä käytössä olevista palkitsemisperiaatteista
- käsittelee ja hyväksyy puolivuosisikatsauksen, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- käsittelee ja hyväksyy keskeiset vastuullisuuden periaatteet ja kestävyysraportoinnin
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettaviksi kokousten esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.
- suorittaa vuosittain toiminnastaan itsearviointin

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin kerran vuodessa. Tämänhetkisen

arvioinnin perusteella ovat kaikki muut hallituksen jäsenet paitsi toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi yhtiöstä ja listayhtiöiden hallinnointikoodisuosituksessa tarkoitettua merkittävää osakkeenomistajasta riippumattomia. Vesa-Pekka Kangaskorpi on Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Varsinainen yhtiökokous 26.4.2023 valitsi voimassa olleen yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksen jäsenet kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan. Varsinainen yhtiökokous 26.4.2024 valitsi yhtiökokouksessa hyväksytyn yhtiöjärjestyksen muuttamisen mukaisesti hallituksen jäsenet toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen toimikausi

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu

Poikkeaminen suosituksesta 9: Hallituksen monimuotoisuus

Poikkeamat suosituksista 6, 7 ja 9 on selvitetty johdanto-osassa.

Vuonna 2024 Keski-suomalainen Oyj:n hallitus kokoontui 14 kertaa, hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100,0 %.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin eriteltynä 2024:

Nimi	läsnä	läsnäolo%
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	14/14	100,0
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	14/14	100,0
Pekka Haltia,	14/14	100,0
Mikko Paananen	14/14	100,0
Kalle Kautto	14/14	100,0
Vesa-Pekka Kangaskorpi	14/14	100,0
Maria Ristola	9/9	100,0
Riitta Vesterinen-Virtanen	5/5	100,0

Hallituksen valiokunnat

Keski-suomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle. Yhtiöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa, vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellista ja keskeytyttä koskevaa raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn. Yhtiöllä ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa.

Palkitsemisvaliokunta

Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella toimielinten palkitsemispolitiikka ja palkitsemisraportti. Lisäksi palkitsemisvaliokunta päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisesta. Palkitsemisvaliokunta määrittelee Keski-suomalainen-konsernin tulospalkkiojärjestelmän perusteet vuosittain.

Hallituksen palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat hallituksen puheenjohtaja sekä hallituksen varapuheenjohtaja. Toimitusjohtaja toimii esittelijänä. Valiokunta kokoontui vuonna 2024 yhden (1) kerran.

Hallituksen palkitsemisvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin jäsenittäin eriteltynä 2024:

Nimi	läsnä	läsnäolo%
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	1/1	100,0
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	1/1	100,0

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta Poikkeama suosituksesta 15 on selvitetty johdanto-osassa.

Toimitusjohtaja ja muu konsernin johto

Keski-suomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa koko Keski-suomalainen-konsernin toiminnasta Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtajana yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan Keski-suomalainen Oyj:n johtoryhmä, jonka hallitus nimeää toimitusjohtajan esityksestä.

Toimitusjohtaja toimii hallituksen kokouksissa esittelijänä. Hän voi halutessaan kutsua myös muita yhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä hallituksen kokouksiin esittelemään omaan asiantuntija-tehtäväänsä kuuluvia asioita.

Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtaja on KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi (syntynyt 1963).

Toimitusjohtaja ja hänen henkilö- ja omistustietonsa esitellään vuosiraportissa ja yhtiön verkkosivuilla www.keski-suomalainen.com

Johtoryhmä

Keski-suomalainen Oyj:n johtoryhmän keskeiset tehtävät ovat

- tukea ja avustaa toimitusjohtajaa tehtävässään
- konsernin strategiatyön valmistelu ja jalkauttaminen
- liiketoiminnan kilpailukykyyn kehittäminen
- jatkuva liiketoiminnan seuranta ja toiminnan ohjaus
- asiakaslähtöisen tuotekehityksen edistäminen sekä asiakastytyväisyyden ja tuloksien seuranta
- liiketoimintasuunnitelmat, budjetoinnit, investoinnit ja koulutussuunnitelmat
- konsernin henkilöstön osaamisen ja työtyytyväisyyden kehittäminen
- johtaa vastuullisuutta osana konsernin liiketoimintaa
- sisäinen viestintä
- Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen asioiden valmistelu

Johtoryhmän jäsenet

Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä 1.1.2024-31.12.2024:
Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja
Liiketoimintajohtaja Erkki Summanen
Kaupallinen johtaja Mikko Pakarinen
Talousjohtaja Heikki Linnavirta
Journalistinen johtaja, päätoimittaja Pekka Mervola
Digitaalisen liiketoiminnan johtaja Kirsi Hakaniemi
Henkilöstöjohtaja Jarmo Koskinen
Kuluttajamyynnin johtaja Milla Hänninen

Vuonna 2024 Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä kokoontui 11 kertaa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistus-tiedot esitellään vuosiraportissa ja yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Tytäryhtiöiden ja tulosyksiköiden johto ja hallinto

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja tulosyksiköissä.

Tytäryhtiöiden hallitusten nimityksistä esityksen kunkin yhtiön yhtiökokoukselle tekee Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Palkitseminen

Keskisuomalainen Oyj:llä on palkitsemispolitiikka, joka on valmisteltu lainsäädännön vaatimusten ja hallinnointikoodin mukaisesti ja on varsinaisen yhtiökokouksen 26.4.2024 hyväksymä. Palkitsemispolitiikassa määritellään yhtiön toimielinten eli hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen kauppakisteriin rekisteröidyn toimitusjohtajan sijaisen palkitsemisen periaatteet.

Keskisuomalainen Oyj:n palkitsemispolitiikka on voimassa toistaiseksi. Palkitsemispolitiikka esitetään yhtiön varsinaiselle yhtiökokoukselle seuraavan kerran vuonna 2028, ellei palkitsemispolitiikkaan tehdä olennaisia muutoksia tätä ennen. Palkitsemispolitiikan olennaiset muutokset edellyttävät aina palkitsemispolitiikan esittämistä yhtiökokoukselle.

Keskisuomalainen Oyj:n palkitsemispolitiikan tavoitteena on edistää yhtiön kilpailukykyä, taloudellista menestystä, strategian toteutumista sekä kehittää yhtiön omistaja-arvoa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii paitsi toimielinten myös henkilöstön palkitsemisessä pitkäjänteisyyteen ja johdonmukaisuuteen. Palkitsemisen periaatteet ovat selkeitä ja johdonmukaisia ja niiden tulee riittävästi mahdollistaa reagoiminen markkinatilanteen muutoksiin.

Palkitsemispolitiikan ja sen mahdolliset muutokset valmistellee Keskisuomalainen Oyj:ssä hallituksen palkitsemisvaliokunta. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja esittää palkitsemispolitiikan ja sen olennaiset muutokset yhtiökokoukselle tarvittaessa tai vähintään neljän vuoden välein.

Hallituksen palkitsemisvaliokunta seuraa palkitsemispolitiikan toteutumista vuosittain ja tarvittaessa esittää hallitukselle toimenpide-ehdotukset palkitsemispolitiikan toteutumisen varmistamiseksi. Hallitus esittää vuosittain varsinaiselle yhtiökokoukselle palkitsemisraportin, jonka avulla osakkeenomistajat voivat arvioida palkitsemispolitiikan toteutumista Keskisuomalainen Oyj:ssä. Yhtiökokous tekee neuvoa-antavan päätöksen palkitsemisraportin hyväksymisestä.

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkitsemisesta. Yhtiökokoukselle esitettävät hallituksen jäsenten palkkiot perustuvat palkitsemispolitiikkaan.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta valmistelelee ja päättää toimitusjohtajan palkitsemisesta perustuen yhtiön palkitsemispolitiikkaan.

Riskien hallinta

Kuvaus taloudelliseen ja kestävyystä koskevaan raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä.

Sisäisen valvonnan yleiskuvas

Keskisuomalainen Oyj:n sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että Keskisuomalainen-konsernin toiminta on tuloksellista, tehokasta, kestävää ja sääntöjen mukaista sekä se, että liiketoimintojen riskienhallinta on asianmukaista ja taloudellinen sekä kestävyystä koskeva raportointi luotettavaa.

Keskeisiä sisäisen valvonnan periaatteita ovat valvontaympäristön määrittely (mm. toimintaohjeet ja -valtuudet), riskienhallinta, esihenkilöiden suorittamat käytännön valvontatoimenpiteet, tiedottaminen ja koulutus sekä sisäisen valvonnan toimivuuden jatkuva seuranta.

Riskienhallinnan avulla tullaan johtamaan ja kehittämään liiketoimintaan liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagointia sekä raportointia osana tuloksellista ja kestävää liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii tunnistamaan toimintansa olennaiset vaikutukset sekä hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet ja karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa. Tarvittaessa ulkopuolista asiantuntemusta voidaan käyttää taloudellisten sekä kestävyysaiheiden neuvonantoon.

Havaintoihin ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

Sisäisen valvonnan viitekehys

Keskisuomalainen-konsernissa ei ole erikseen nimettyä sisäistä tarkastajaa. Sisäisen tarkastuksen toiminto on järjestetty siten, että Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan johdolla sisäiset tarkastukset ja muu valvonta tehdään konsernin hallinnon toimesta tai ulkoisten asiantuntijoiden avustuksella.

Sisäistä valvontaa suoritetaan lisäksi kautta koko Keskisuomalainen-konsernin organisaation Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan koordinoimana. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja muu johto vastaavat osaltaan liiketoimintayksiköissä sisäisen valvonnan toimeenpanosta. Sisäinen valvonta perustuu myös Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen vahvistamien Keskisuomalainen Oyj:n ja Keskisuomalainen-konsernin toimintaa ohjaavien periaatteiden ja ohjeistusten mukaan lukien eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje, ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen, lähipiiripolitiikka, sisäpiiriohje ja hankintaohje noudattamisen seurantaan.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus seuraa taloudellista ja kestävyyttä koskevaa raportointia kokouksissaan. Lisäksi kaikki yhtiön ulkoiset julkistettavat taloudelliset ja kestävyyttä koskevat raportit käsitellään hallituksessa ennen julkaisua. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee myös vastuullisuuden keskeiset periaatteet sekä kaksoisolennaisuusanalyysin, joihin sisältyy liiketoiminnalle olennaisten vaikutusten, mahdollisuuksien ja riskien arviointia. Taloudelliseen ja kestävyyttä koskevaan valvontaympäristöön liittyen toimitusjohtaja, talousjohtaja ja vastuullisuusjohtaja raportoivat hallitukselle ja hallitus keskustelee asiaan liittyen tarvittaessa myös tilintarkastajan sekä kestävyysraportoinnin varmentajan kanssa. Jos riskienhallinnassa tai sisäisessä valvonnassa ilmenee taloudelliseen tai kestävyyttä koskevaan raportointiin liittyviä havaintoja, raportoidaan ne hallitukselle Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen kokouksessa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keskisuomalainen Oyj:llä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastajarekisteriin merkitty tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja. Varsinainen tilintarkastaja toimii osakeyhtiölain muuttamisesta annetun lain (1252/2023) siirtymäsäännöksen mukaisesti myös Keskisuomalainen Oyj:n kestävyysraportoinnin varmentajana tilikaudel-

la 2024. Keskisuomalainen-konsernin tilintarkastus sekä kestävyysraportoinnin varmennus seuraa konsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa osana tarkastustyötään. Lisäksi erityistoimeksiannoilla voidaan tarvittavassa laajuudessa kiinnittää tiettyihin havaintoihin tarkempaa huomiota.

Riskienhallinnan yleiskuvaus

Keskisuomalainen Oyj:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa Keskisuomalainen-konsernin strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan avulla johdetaan ja kehitetään liiketoimintaan liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagointia sekä raportointia osana tuloksellista ja kestävästä liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii tunnistamaan toimintansa olennaiset vaikutukset sekä hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet ja karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa.

Keskisuomalainen-konsernin riskienhallinta ja markkinamuu-
tosten ennakoiminen on johdon jokapäiväistä työtä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Keskisuomalainen Oyj:llä ei ole käytössä erikseen nimettyä riskienarviointimallia. Riittävän tarkoilla toimintaohjeilla pyritään jo ennakkoiden estämään riskit ja mahdolliset väärinkäytökset. Olennainen huomio kiinnitetään myös Keskisuomalainen-konsernin voimavarojen tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja vahvistaa Keskisuomalainen-konsernin strategian, jonka yhteydessä kartoitetaan myös liiketoiminta- ja muuhun toimintaympäristöön liittyvät riskit. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee myös kaksoisolennaisuusanalyysin, johon sisältyy liiketoiminnalle olennaisten vaikutusten, mahdollisuuksien ja riskien arviointia. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on lisäksi vahvistanut Keskisuomalainen Oyj:n ja Keskisuomalainen-konsernin toimintaa ohjaavat periaatteet ja ohjeistukset mukaan lukien eettiset toimintaperiaatteet, tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien toimintatapaohje, ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen, lähipiiripolitiikka, sisäpiiriohje ja hankintaohje, jotka ovat myös liiketoiminnan riskienhallinnan välineitä.

Riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus vastaa Keskisuomalainen-konsernin riskienhallinnasta ja liiketoimintojen sisäisestä valvonnasta. Operatiivisella tasolla toimiva johto emo- ja tytäryhtiöissä huolehtii riittävän kattavan ja ajantasaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernin riskienhallinta tukee pyrkimyksiä saavuttaa asetetut tavoitteet välttämällä ei-toivottujen operatiivisten ja taloudellisten sekä kestävyyttä koskevien riskien toteutumista. Tämän ohella riskienhallinnassa pyritään myös tunnistamaan ja käyttämään hyväksi liiketoiminnassa esiin tulevat mahdollisuudet.

Riskienhallinnassa pyritään ennakoivaan toimintatapaan, kokonaisvaltaisuuteen sekä liiketoimintalähtöisyyteen. Tässä toimintamallissa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella ja liiketoimintojen johdolla on keskeinen rooli.

Riskienhallintaprosessin pääpiirteet ja yhteys sisäiseen valvontaan

Strategisten sekä rahoituksen ja taloudellisen sekä kestävyyttä koskevaan raportointiin liittyvien riskien hallinta on keskitetty konsernitason tasolle. Konsernijohto seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia sekä arvioi, suunnittelee ja koordinoi konsernin rahoituksen ja pääomahuoltoon liittyviä asioita.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallinta sisältää muun muassa toteutuneet tulosraportit ja muut tunnusluvut. Talousennusteprosessi perustuu koko vuoden näkymien ja tuloksen arviointiin. Riskienhallinnassa hyödynnetään myös eri markkina-
toimijoilta saatavaa tietoa historiallisen tiedon analysoinnin lisäksi. Näiden pohjalta eri yksiköiden vetäjät ja konsernin johto muodostavat näkemyksen yleisen taloudellisen tilanteen, alueellisten tekijöiden ja markkinoiden kehityksestä sekä niiden vaikutuksesta eri yksiköihin ja sitä kautta koko konserniin. Taloudellinen ennuste päivitetään Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen kokoukseen, missä käsitellään tilinpäätöstä tai puolivuosisikastausta.

Konsernitason controller-toiminto tekee säännöllistä laadunvarmistustyötä analysoimalla talousraportit ja -ennusteet ennen jakelua. Konsernin taloudellista kehitystä ja riskejä seurataan kuukausittain Keskisuomalainen Oyj:n hallituksessa ja johtoryh-

mässä. Lisäksi Keski-suomalainen Oyj:n hallitus käsittelee riskit säännöllisesti puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Konsernin operatiivisia riskejä ovat muun muassa mediatuotantoon, painolaitoksiin ja painamiseen liittyvät riskit, henkilösöriskit sekä tietoturvariskit.

Tuotannolliset riskit Keski-suomalainen-konserni pyrkii minimoimaan selkeällä prosessien dokumentoinnilla, niiden automaatioinnilla, laatu järjestelmillä sekä selkeillä päätöksenteon ja valvonnan menettelytavoilla. Konsernissa tehdään säännöllistä toimintaprosessien kehittämistä. Siinä tunnistetaan yksiköittäin tärkeimmät kehityskohteet sekä yhtenäistetään ja selkeytetään koko konsernin toimintaa.

Omaisuuksivahinkoihin ja liiketoiminnan keskeytymiseen on varauduttu vakuutuksin. Vakuutus turvan kattavuus tarkistetaan säännöllisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Henkilörisikien toteutumista konsernissa ehkäistään varahenkilöjärjestelmällä ja tehtävien kierrättämisellä sekä huolehtimalla hyvästä työilmapiiristä. Tietoturvariskien hallinta ja valvonta on keskitetty konsernin tietohallinnolle ja sitä kehitetään tietoturva-asiantuntijoiden antamien suositusten perusteella.

Kestävyysraportointiprosessiin liittyviä keskeisiä riskejä ei ole tunnistettu.

Merkittävimmät tunnistetut riskialueet huomioidaan myös sisäisen tarkastuksen ja valvonnan suunnitelmissa. Tällä varmistetaan niiden systemaattinen seuranta ja riittävä ennakointi mahdollisiin ongelmiin.

Sisäpiirihallinto

Sisäpiiriä koskevista asioista Keski-suomalainen Oyj noudattaa Suomen ja EU:n lainsäädäntöä, Nasdaq Helsingin sääntöjä, Finanssivalvonnan ohjeita ja Keski-suomalainen Oyj:n sisäpiiriohjetta, joka koostuu Nasdaq Helsingin sisäpiiriohjeesta sekä Keski-suomalainen Oyj:n täsmennysasiakirjasta. Edellä mainitut velvollisuudet perustuvat markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) 19 artiklaan.

Sisäpiiriläiset on jaettu Keski-suomalainen Oyj:ssä kahteen kategoriaan: ilmoitusvelvollisiin johtohenkilöihin sekä hankekohtaisiin sisäpiiriläisiin. Lisäksi Keski-suomalainen Oyj:llä on sisäiset menettelyohjeet ns. laajennetun kaupankäyntikiellon piiriin kuululle.

Johtohenkilöllä tarkoitetaan MAR:n mukaan henkilöä, joka on jäsen liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimessä. Johtohenkilöllä tarkoitetaan myös ylemmän tason johtajaa, jolla on säännöllinen pääsy kyseistä yhteisöä suoraan tai välillisesti koskevaan sisäpiiritietoon ja jolla on valtuudet tehdä johdolle kuuluvia yhtiön vaikuttavia päätöksiä. Keski-suomalainen Oyj:n johtohenkilöt muodostuvat hallituksesta, toimitusjohtajasta ja johtoryhmästä.

Liikkeeseenlaskijan on laadittava rekisteri kaikista johtohenkilöistä sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvista. Keski-suomalainen Oyj ylläpitää johtohenkilöistä ja heidän lähipiiristään rekisteriä, joka ei ole julkinen.

Hankekohtaisista sisäpiiriläisistä Keski-suomalainen Oyj pitää hankekohtaisia sisäpiirirekisterejä, jotka eivät ole julkisia. Keski-suomalainen Oyj ylläpitää hankekohtaisia sisäpiirirekisterejä sellaisista hankkeista, joilla toteutuessaan todennäköisesti olisi huomattava vaikutus Keski-suomalainen Oyj:n rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien johdannaisten arvoon. Hanke eroaa selvästi yhtiön tavallisesta liiketoiminnasta laajuutensa tai luonteensa puolesta. Henkilö, joka saa hankkeeseen liittyvää sisäpiiritietoa, merkitään hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin. Mikäli sisäpiiritietoa annetaan Keski-suomalainen-konsernin ulkopuolisille tahoille, Keski-suomalainen Oyj voi pyytää näitä tahoja ylläpitämään sisäpiirirekisteriä hankkeeseen liittyvää sisäpiiritietoa saaneista.

Keski-suomalainen Oyj:n toimielimiin kuuluvat ja palveluksessa olevat, joilla on asemansa tai tehtäviensä nojalla säännöllinen

pääsy sisäpiiritietoon sekä muut henkilöt, jotka muun sopimuksen perusteella työskentelevät tälle ja joilla on säännöllinen pääsy sisäpiiritietoon, on 3.7.2016 alkaen saatettu ns. laajennetun kaupankäyntikiellon piiriin.

Keski-suomalainen Oyj:n johtohenkilöiden sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvien on ilmoitettava Keski-suomalainen Oyj:lle sekä Finanssivalvonnalle kaikki heidän omaan lukuunsa tehdyt Keski-suomalainen Oyj:n osakkeisiin tai vieraan pääoman ehtoihin välineisiin tai niihin liittyviin johdannaisiin tai muihin rahoitusvälineisiin liittyvät liiketoimet, jotka ylittävät vuosittaisen 20 000 euron raja-arvon viipymättä ja viimeistään kolmen (3) työpäivän kuluessa liiketoimen toteuttamisesta. Lisäksi Keski-suomalainen Oyj:llä on velvollisuus julkistaa kyseinen ilmoitus pörssitiedotteena viipymättä ja viimeistään kahden (2) työpäivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Keski-suomalainen Oyj:n johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Keski-suomalainen Oyj:n rahoitusvälineillä ennen Keski-suomalainen Oyj:n puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ja päättyy julkistamispäivää seuraavana päivänä ("suljettu ikkuna").

Keski-suomalainen Oyj:n laajennetun kaupankäyntikiellon piiriin merkittävät henkilöt, jotka ovat osallisina Keski-suomalainen Oyj:n puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen valmistelussa ja laatisessa eivät saa käydä kauppaa Keski-suomalainen Oyj:n rahoitusvälineillä ennen Keski-suomalainen Oyj:n puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ja päättyy julkistamispäivää seuraavana päivänä ("laajennettu suljettu ikkuna"). Laajennettu suljettu ikkuna koskee myös henkilöitä, jotka tehtävänsä puolesta saavat tietoonsa Keski-suomalainen-konsernin myyntiluvut tai sellaisen liiketoimintayksikön myyntiluvut, joilla on olennainen merkitys koko Keski-suomalainen-konsernin tuloksen kannalta.

Keski-suomalainen Oyj:n hankekohtainen sisäpiiriläinen ei saa käydä kauppaa Keski-suomalainen Oyj:n rahoitusvälineillä, peruuttaa tai muuttaa annettua toimeksiantoa eikä suositella toiselle tällaisten rahoitusvälineiden kauppaa tai houkutelua toista tällaisten rahoitusvälineiden kauppaan sen jälkeen, kun hän on

saanut tiedon hankkeesta. Jos hanke kohdistuu toiseen julkisesti noteerattuun yhtiöön, hankekohtainen sisäpiiriläinen ei saa käydä kauppaa myöskään sellaisilla toisen yhtiön rahoitusvälineillä.

Keskisuomalainen Oyj varmistaa sisäpiiriohjeen noudattamisen tarjoamalla henkilöstölle, kumppaneille sekä muille sidosryhmille mahdollisuuden ilmoittaa sisäpiiriohjeen vastaisesta toiminnasta ja rikkomuksista. Keskisuomalainen Oyj:llä on käytössään ilmoituskanava, johon sekä Keskisuomalainen-konsernin henkilöstö, kumppanit että muut sidosryhmät voivat tehdä ilmoituksen epäilemästään väärinkäytöksestä luottamuksellisesti. Ilmoitus ilmoituskanavaan on mahdollista tehdä nimettömästi.

Keskisuomalainen Oyj:n sisäpiirihallinnosta vastaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja ja sisäpiirihallintoa hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteeri.

Sisäpiirihallinto antaa tarvittaessa koulutusta sisäpiiriasioissa. Tästä huolimatta sisäpiiriläinen on henkilökohtaisesti vastuussa siitä, että hän noudattaa soveltuvia lakeja, määräyksiä ja ohjeita.

Lähipiiripolitiikka

Keskisuomalainen Oyj noudattaa soveltuvaa lainsäädäntöä, määräyksiä sekä viranomaisohjeistuksia koskien lähipiiriliiketoimien seuranta, arviointia, päätöksentekoa ja raportointia. Tukeakseen edellä tarkoitettujen vaatimusten noudattamista, Keskisuomalainen Oyj on määrittellyt lähipiiripolitiikassa soveltamansa menettelytavat lähipiirin kanssa tehtävien liiketoimien osalta.

Keskisuomalainen Oyj on määrittänyt lähipiiriinsä kuuluvat tahot IAS 24 -standardin mukaisesti. Keskisuomalainen Oyj:n lähipiiriin kuuluvat Keskisuomalainen Oyj:n hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Keskisuomalainen Oyj:n lähipiiriin kuuluvat lisäksi sen tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt sekä yhteisöt, joissa lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Keskisuomalainen Oyj ylläpitää asianmukaista rekisteriä sen lähipiiriin kuuluvista henkilöistä ja yhteisöistä.

Keskisuomalainen Oyj voi tehdä lähipiirinsä kanssa sopimuksia ja liiketoimia, mikäli ne ovat yhtiön tavanomaista liiketoimintaa ja ne tehdään normaalein kaupallisin ehdoin Keskisuomalainen Oyj:n päätöksentekomenettelyn mukaisesti. Kaikki lähipiiriliike-

toimet, jotka eivät kuulu yhtiön tavanomaiseen liiketoimintaan tai tehdään poiketen tavanomaisista kaupallisista ehdoista, edellyttävät Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen päätöstä.

Keskisuomalainen Oyj seuraa lähipiiriliiketoimia. Keskisuomalainen Oyj:n lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä on velvollisuus ilmoittaa suunnitelluista ja toteutuneista lähipiiriliiketoimista Keskisuomalainen Oyj:lle viipymättä. Lähipiiriliiketoimista raportoidaan Keskisuomalainen Oyj:n hallitukselle. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj raportoi lähipiiriliiketoimista tilinpäätöksen liitetiedoissa kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen edellyttämässä laajuudessa.

Keskisuomalainen Oyj varmistaa lähipiiripolitiikan noudattamisen tarjoamalla henkilöstölle, kumppaneille sekä muille sidosryhmille mahdollisuuden ilmoittaa lähipiiripolitiikan vastaisesta toiminnasta ja rikkomuksista. Keskisuomalainen Oyj:llä on käytössään ilmoituskanava, johon sekä Keskisuomalainen-konsernin henkilöstö, kumppanit että muut sidosryhmät voivat tehdä ilmoituksen epäilemästään väärinkäytöksestä luottamuksellisesti. Ilmoitus ilmoituskanavaan on mahdollista tehdä nimettömästi.

Keskisuomalainen Oyj:n lähipiirihallinnosta vastaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja ja lähipiirihallintoa hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteeri.

Tilintarkastus

Keskisuomalainen Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.4.2024 valitsi yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi Ernst & Young Oyj:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala.

Varsinaisena tilintarkastajana Ernst & Young Oy toimi osakeyhtiölain muuttamisesta annetun lain (1252/2023) siirtymäsäännöksen mukaisesti myös Keskisuomalainen Oyj:n kestävyysraportoinnin varmentajana tilikaudella 2024, päävastuullisena kestävyysraportoinnin varmentajana KRT Miikka Hietala.

Ernst & Young Oyj:lle maksettiin vuonna 2024 tilintarkastuksesta 198 000 euroa, tilintarkastuslain 1 luvun 1 § mukaisista toimeksiantoista 95 000 euroa ja muista palveluista 11 000 euroa.

Tiedottaminen

Keskisuomalainen Oyj:n ulkoisesta tiedottamisesta ja sijoittajainformaatiosta vastaa yhtiön toimitusjohtaja. Keskisuomalainen Oyj:n vuosiraportointi vuodelta 2024, mikä sisältää hallituksen toimintakertomuksen sisältäen kestävyys selvityksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä toimielinten palkitsemisraportin julkaistaan viikolla 13, mikä alkaa 24.3.2025. Selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä löytyy yhtiön verkkosivuilta www.keskisuomalainen.com.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus 2024

Hallituksen puheenjohtaja

Leena Hautsalo

s. 1969, FM, EMBA

Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2000-, varapuheenjohtaja 2012-2016, puheenjohtaja 2017-

Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen 2012-2016, puheenjohtaja 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Heebeli Oy, hallituksen puheenjohtaja 2015-2016, jäsen 2016-
- Jyväskylän Kesä -festivaali, hallituksen jäsen 2007-, puheenjohtaja 2016-
- Jyväskylän yliopistosäätiö sr, hallintoneuvoston jäsen 2022-
- Keski-Suomen kauppakamari, digi-valiokunta, jäsen 2020-, varapuheenjohtaja 2023-

Keskeinen työkokemus

- Heebeli Oy, toimitusjohtaja 2016-
- Wiisuri Oy, toimitusjohtaja 2007-2015

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

34 257 osaketta

Hallituksen varapuheenjohtaja

Jaakko Kurikka

s. 1975, DI

Kotipaikka Äänekoski

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2005-2016, varapuheenjohtaja 2017-

Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Kurikka Timber Oy, hallituksen puheenjohtaja 2001-2012, jäsen 2012-
- Kurikka Flight Oy, hallituksen puheenjohtaja 2018-
- Kurikka-Kiinteistöt Oy, hallituksen puheenjohtaja 2004-
- Laukaan Peurunkagolf Oy, hallituksen puheenjohtaja 2022-

Keskeinen työkokemus

- Kurikka Timber Oy, toimitusjohtaja 2000-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

72 051 osaketta

Hallituksen jäsen

Pekka Haltia

s. 1959, insinööri
Kotipaikka Helsinki
Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2009-

Keskeinen työkokemus

- Oy Lindell Ab/Staples Finland Oy, avainasiakaspäällikkö 1986-2014
- Metsätalousyrittäjä 1977-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

85 586 osaketta

Hallituksen jäsen

Kalle Kautto

s. 1971, DI, MMM
Kotipaikka Viitasaari
Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2006-

Keskeiset luottamustoimet

- Viitasaaren Reserviupseerit ry, hallituksen puheenjohtaja 2017-
- Viitasaaren Ampujat ry, johtokunnan sihteeri 2016-

Keskeinen työkokemus

- Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, toimitusjohtaja 2011-
- Maa- ja metsätalousyrittäjä

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

71 144 osaketta

Hallituksen jäsen

Mikko Paananen

s. 1963, KTM, OTM, varatuomari
Kotipaikka Iisalmi
Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2001-,
varapuheenjohtaja 2010-2012

Keskeiset luottamustoimet

- Kuopion alueen kauppakamari, hallituksen jäsen 2021-
- Kuopion alueen kauppakamari Ylä-Savon osasto, hallituksen jäsen 2019-, varapuheenjohtaja 2021-, puheenjohtaja 2025-
- Keskuskauppakamari, valtuuskunnan jäsen 2021-
- Kaisanet Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja 2011-
- Puhelinosuuskunta IPY, hallituksen jäsen 2010-

Keskeinen työkokemus

- Ylä-Savon Osuuspankki, toimitusjohtaja 2017-
- Ylä-Savon Osuuspankki, liiketoimintajohtaja 2015-2017
- Säästöpankki Optia, toimitusjohtaja 2014-2015
- Olvi Oyj, johtaja 2009-2013
- Ponsse Oyj, talousjohtaja 2002-2009

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

23 522 osaketta

Hallituksen jäsen

Maria Ristola

s. 1983, EMBA, työterveyshoitaja
Kotipaikka Helsinki
Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2024-

Keskeiset luottamustoimet

- Honkarakenne Oyj, hallituksen jäsen 2021-, varapuheenjohtaja 2024-

Keskeinen työkokemus

- Lääkärikeskus Aava Oy, myyntipäällikkö 2017-2025, asiakkuusjohtaja 2025-
- Terveystalo Oyj, asiakkuuspäällikkö, suurasiakkaat 2017
- Diacor Terveyspalvelut Oy, työterveyshoitaja 2009-2016, kehityspäällikkö 2016-2017

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

500 osaketta

Toimitusjohtaja, hallituksen jäsen

Vesa-Pekka Kangaskorpi

- s. 1963, KTM
- Kotipaikka Jyväskylä
- Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996-, puheenjohtaja 2002-2010

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2017-2021, varapuheenjohtaja 2021-
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016-2023
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, vaalivaliokunnan sekä edustajiston jäsen 2024-
- Ilkka Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000-
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010-
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen 2021-2024
- Keski-Suomen kauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2020-2023, puheenjohtaja 2024-
- Keskuskauppakamari, hallituksen jäsen 2024-
- Sairaala Novan säätiö sr, hallituksen jäsen 2017-
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013-
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry, valtuuskunnan jäsen 2020-
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014-, puheenjohtaja 2016-2023, 1. varapuheenjohtaja 2024-
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008-
- Pro Markkinatalous ry, hallituksen jäsen 2021-
- Saksan Kunniakonsuli 2014-

- Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton säätiö, varapuheenjohtaja 2018-2023
- Uutismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2014-2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers), hallituksen jäsen 2014-2023, hallintoneuvoston jäsen 2024-

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, toimitusjohtaja 2010-
- Keskisuomalainen-konserni, konsernijohtaja 2010-, johtoryhmän puheenjohtaja 2010-
- Eduskunta, kansainvälisten asiain neuvos 1993-2010
- Enso-Gutzeit Oy, myyntijohtaja 1989-1993

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

521 156 osaketta

Keskisuomalainen Oyj:n johtoryhmä 2024

Toimitusjohtaja, hallituksen jäsen

Vesa-Pekka Kangaskorpi

- s. 1963, KTM
- Kotipaikka Jyväskylä
- Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996-, puheenjohtaja 2002-2010

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2017-2021, varapuheenjohtaja 2021-
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016-2023
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, vaalivaliokunnan sekä edustajiston jäsen 2024-
- Ilkka Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000-

- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010-
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen 2021-2024
- Keski-Suomen kauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2020-2023, puheenjohtaja 2024-
- Keskuskauppakamari, hallituksen jäsen 2024-
- Sairaala Novan säätiö sr, hallituksen jäsen 2017-
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013-
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry, valtuuskunnan jäsen 2020-
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014-, puheenjohtaja 2016-2023, 1. varapuheenjohtaja 2024-
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008-
- Pro Markkinatalous ry, hallituksen jäsen 2021-
- Saksan Kunniakonsuli 2014-
- Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton säätiö, varapuheenjohtaja 2018-2023
- Uutismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2014-2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers), hallituksen jäsen 2014-2023, hallintoneuvoston jäsen 2024-

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, toimitusjohtaja 2010-
- Keskisuomalainen-konserni, konsernijohtaja 2010-, johtoryhmän puheenjohtaja 2010-
- Eduskunta, kansainvälisten asiain neuvos 1993-2010
- Enso-Gutzeit Oy, myyntijohtaja 1989-1993

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

521 156 osaketta

Liiketoimintajohtaja

Erkki Summanen

s. 1961, DI

Kotipaikka Kuopio

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2004-, liiketoimintajohtaja 2016-

Keskeiset luottamustoimet

- Media Audit Finland Oy, hallituksen jäsen 2020-
- Media Metrics Finland Oy, hallituksen jäsen 2024-
- Radiomedia ry, hallituksen jäsen 2023-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

2 748 osaketta

Talousjohtaja

Heikki Linnavirta

s. 1965, KTM

Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, talousjohtaja 2005-
- Elisa Oyj, aluejohtaja 2005
- Yomi Oyj, talous- ja hallintojohtaja 2003-2004
- Flexlink Automation Oy, johtaja 2001-2003
- Metso Paper Oy, Business Controller 2000-2001
- Valmet Oyj/Metso Oyj, projektipäällikkö, sisäinen tarkastaja, laskentapäällikkö 1990-2000

Keskeiset luottamustoimet

- Adfore Technologies Oy, hallituksen jäsen 2021-
- Jyväskylän Kauppalaisseuran Säätiö, hallituksen jäsen 2018-
- RamonEdge Oy, hallituksen puheenjohtaja 2020-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

-

Journalistinen johtaja

Pekka Mervola

s. 1965, FT

Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2008-, journalistinen johtaja 2017-
- Sanomalehti Keskisuomalainen, päätoimittaja 2008-

Keskeiset luottamustoimet

- Jyväskylän yliopiston yliopistosäätiön valtuuskunta, jäsen 2005-
- STT-Lehtikuva Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2009-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

3 903 osaketta

Kaupallinen johtaja

Mikko Pakarinen

s. 1973, tradenomi, Executive MBA
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, kaupallinen johtaja 2018-
- Nordea, aluejohtaja Järvi-Suomi 2014-2018
- Nordea, yrityskonttorin johtaja Mannerheimintie 7, Helsinki 2010-2014

Keskeiset luottamustoimet

- Kantar TNS Oy, Mediamainonnan ohjausryhmä, jäsen 2021-
- Kärkimedia Oy, hallituksen jäsen 2020-
- LAURA Rekrytointi Oy, hallituksen jäsen 2021-2024
- Digital Commerce Finland Oy, hallituksen jäsen 2023-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

Digitaalisen liiketoiminnan johtaja

Kirsi Hakaniemi

s. 1978, KTM, EMBA
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, digitaalisen liiketoiminnan johtaja 2015-
- Sanomalehti Keskisuomalainen, verkkoliiketoiminnan päällikkö 2010-2014
- Reuters Institute for the Study of Journalism, journalist fellow 2013-2014

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Interactive Oy, hallituksen jäsen 2021-
- Medialiitto ry, teknologiaryhmä, puheenjohtaja 2024-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

-

Henkilöstöjohtaja

Jarmo Koskinen

s. 1961

Kotipaikka Lappeenranta

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, henkilöstöjohtaja 2019-
- Kaakon Viestintä Oy, johtotehtävät 2018-2019
- Kaakon Viestintä Oy, toimitusjohtaja 2015-2017
- Sanoma Lehtimedia Oy, toimitusjohtaja 2008-2014

Keskeiset luottamustoimet

- Medialiitto ry, hallitus, jäsen 2014-2018, 2024-
- Medialiitto ry, työelämävaliokunta, jäsen 2007-, puheenjohtaja 2014-2018, 2024-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

-

Kuluttajamyynnin johtaja

Milla Hänninen

s. 1977, BBA

Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, kuluttajamyynnin johtaja 2022-
- Telia Finland Oyj, Head of Regional Sales 2019-2022
- Telia Finland Oyj, paikallisjohtaja Keski-Suomi 2014-2022

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Interactive Oy, hallituksen puheenjohtaja 2024-
- Myyntimestarit Oy, hallituksen jäsen 2023-, puheenjohtaja 2024-
- Uutismedian liitto, Uutismedian kilpailukyky ja mielikuvat ryhmä, jäsen 2022-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2024

-

Toimielinten palkitsemisraportti tilikaudelta 1.1.-31.12.2024

1. Johdanto

Tämä on Keskisuomalainen Oyj:n palkitsemisraportti tilikaudelta 1.1.-31.12.2024, joka on valmisteltu lainsäädännön vaatimusten ja hallinnointikoodin mukaisesti. Raportissa kuvataan yhtiön toimielinten eli hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen kaupparekisteriin rekisteröidyn toimitusjohtajan sijaisen palkitseminen vuoden 2024 aikana.

Keskisuomalainen Oyj:n toimielinten palkitsemisessa on noudatettu Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 26.4.2024 hyväksyttyä palkitsemispolitiikkaa. Yhtiökokouksen hyväksymä palkitsemispolitiikka on voimassa vuoden 2028 yhtiökokoukseen asti.

Hallituksen jäsenten palkitseminen on suoritettu yhtiökokouksessa tehtyjen palkitsemispäätösten mukaisesti. Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta on tehnyt toimitusjohtajan palkitsemisessa päätökset Keskisuomalainen Oyj:n palkitsemispolitiikan mukaisesti. Toimitusjohtajalle maksettu palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta luontaisestiuineen ja muuttuvasta palkitsemisesta, joka sisältää vuosittaisen tulospalkitsemisen.

Toimitusjohtajan palkitseminen on ollut yhtiön toimiala, koko ja kehitys huomioiden kilpailukykyisellä ja kannustavalla tasolla ja muuttuvan palkanosan avulla huolehditaan yhtiön taloudellisen menestyksen ja pitkän aikavälin kehityksen riittävää painoarvoa ja merkitystä toimitusjohtajalle.

Taulukossa vertailu viideltä tilikaudelta 2020-2024 hallituksen ja toimitusjohtajan palkkioiden kehityksestä, työntekijöiden keskimääräiseen palkitsemiseen ja yhtiön taloudelliseen kehitykseen.

Palkkioiden keskimääräinen vuotuinen muutos 2020–2024	
Hallituksen palkkiot	4,0 %
Toimitusjohtajan palkkiot	7,2 %
Työntekijöiden palkitseminen	5,0 %
Yhtiön taloudellinen kehittyminen	-9,3 %

Työntekijöiden palkitsemisen kehityksessä on huomioitu Suomen Suoramainonta Oy:n palkkojen osalta toimihenkilöt ja työntekijät. Suoriteperusteisessa palkkauksessa olevia jakajia ei ole huomioitu.

Keskisuomalainen-konsernin taloudellinen kehitys on laskettu operatiivisen vertailukelpoisen käyttökateen perusteella.

2. Hallituksen palkkiot tilikaudelta 1.1.-31.12.2024

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkkiot olivat tilikaudella 1.1.-31.12.2024 seuraavat: hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 3 850,00 euroa, varapuheenjohtajan kuukausipalkkio 2 090,00 euroa ja jäsenen kuukausipalkkio 1 925,00 euroa. Kokouspalkkio puheenjohtajalle on 600,00 euroa kokoukselta ja muille jäsenille 500,00 euroa kokoukselta. Jos hallituksen jäsen on työ- tai toimsuhteessa yhtiöön, hallituksen palkkiota ei makseta.

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsenille maksetut palkkiot tilikaudella 1.1.-31.12.2024 olivat seuraavat:

Tilikausi 2024 Keskisuomalainen Oyj:n hallitus	Kiinteä palkkio (euroa)	Kokous- palkkiot (euroa)	Yhteensä (euroa)
Leena Hautsalo	46 200	7 800	54 000
Jaakko Kurikka	25 080	6 500	31 580
Kalle Kautto	23 100	6 500	29 600
Pekka Haltia	23 100	6 500	29 600
Mikko Paananen	23 100	6 500	29 600
Riitta Vesterinen-Virtanen	7 700	2 500	10 200
Maria Ristola	15 400	4 000	19 400
Vesa-Pekka Kangaskorpi			0
Yhteensä	163 680	40 300	203 980

3. Toimitusjohtajan palkitseminen tilikaudelta 1.1.-31.12.2024

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan palkitseminen koostui kiinteästä peruspalkasta luontaisetuineen sekä muuttuvasta lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä, joka koostuu vuosittaisesta tulospalkkiosta. Vuosittaisen tulospalkkion enimmäismäärä on 70 % kiinteästä perusvuosipalkasta. Tulospalkkion kriteerit ja tavoitteet kuvastavat yhtiön taloudellista ja operatiivista suoriutumista sekä kestävyys- ja vastuullisuustavoitteiden mukaisista toimintaa kussakin markkinassa sekä yhtiön kykyä saavuttaa strategisia kasvutavoitteitaan. Tavoitteiden tulee palkita yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja tukea osaltaan yhtiön omistaja-arvon ylläpitämistä ja kasvattamista.

Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorvelle maksettiin tilikauden 1.1.-31.12.2024 aikana kiinteää palkkaa luontaisetuineen yhteensä 546 686,76 euroa. Tulospalkkiota maksettiin 330 752,00 euroa ja se on 60,5 % kiinteästä perusvuosipalkasta. Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorvelle maksettiin palkkaa ja tulospalkkiota tilikauden 1.1.-31.12.2024 aikana yhteensä 877 438,76 euroa.

Tulospalkkion maksamisen kriteerinä on ollut yhtiön menestyminen eri mittareilla tarkasteltuna ja omistaja-arvon ylläpitämistä ja kasvattamista tukeneet toimet.

Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely, josta maksettiin vakuutusmaksuja 37 566,07 euroa vuonna 2024.

Toimitusjohtajan kiinteään palkitsemiseen kuului luontaisetuja yhteensä 3 332,16 euroa, jotka muodostuivat puhelinedusta ja sairauskuluvakuutuksesta.

Vuosiraportti 2024

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus

Leena Hautsalo
puheenjohtaja

Jaakko Kurikka
varapuheenjohtaja

Pekka Haltia

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Kalle Kautto

Mikko Paananen

Maria Ristola

